

*Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání*

Škola pro děti

Neučíme se pro školu, učíme se pro život. Seneca

Obsah

1. Identifikační údaje	6
1.1 Název školního vzdělávacího programu	6
1.2 Údaje o škole	7
1.3 Zřizovatel školy	8
1.4 Organizační schéma školy	8
2. Charakteristika školy	9
2.1 Charakteristika školy	9
2.1.1 Úplnost a velikost školy	9
2.1.2 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.1.3 Dlouhodobé projekty	10
3. Charakteristika ŠVP	12
3.1 Zaměření školy	12
3.2 Výchovně vzdělávací strategie	13
3.2.1 Kompetence	13
3.2.2 Koncepce školy na léta 2013 - 2016	14
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	16
3.5 Začlenění průřezových témat	17
3.5.1. Osobnostní a sociální výchova	17
3.5.2. Výchova demokratického občana	19
3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	20
3.5.4. Multikulturní výchova	21
3.5.5 Environmentální výchova	22
3.5.6 Mediální výchova	23
4. Učební plán	26
4.1 Učební plán 1.stupně:	26
4.2 Učební plán 2.stupně:	27
4.3 Formy a metody práce	28
5. Učební osnovy	30
5.1 Vzdělávací oblasti	30
5.1.1. Jazyk a jazyková komunikace <i>Český jazyk, Anglický jazyk, Další cizí jazyk</i>	31
5.1.2. Matematika a její aplikace <i>Matematika</i>	33
5.1.3. Informační a komunikační technologie <i>Informační a komunikační technologie</i>	35
5.1.4 Člověk a jeho svět <i>Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda</i>	36
5.1.5 Člověk a společnost <i>Dějepis, Občanská výchova, Zeměpisno dějepisné praktikum</i>	39
5.1.6 Člověk a příroda <i>Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis</i>	41
5.1.7 Umění a kultura <i>Hudební výchova, Výtvarná výchova</i>	43
5.1.8 Člověk a zdraví <i>Výchova ke zdraví, Tělesná výchova</i>	46
5.1.9 Člověk a svět práce <i>Rodinná výchova, Vedení domácnosti, Psaní strojem, Výtvarné projekty</i>	49
6. Učební osnovy - I.stupeň	51
6.1 Jazyk a jazyková komunikace	51
6.1.1 Český jazyk 1.třída	51
6.1.2 Český jazyk 2.třída	53
6.1.3. Český jazyk 3.třída	55
6.1.4. Český jazyk 4.třída	57
6.1.5 Český jazyk 5.třída	60

6.1.6 Anglický jazyk 3.třída	63
6.1.7 Anglický jazyk 4.třída	65
6.1.8 Anglický jazyk 5.třída	67
6.2 Matematika a její aplikace	69
6.2.1 Matematika 1.třída	69
6.2.2 Matematika 2.třída	70
6.2.3 Matematika 3.třída	71
6.2.4 Matematika 4.třída	73
6.2.5 Matematika 5.třída	75
6.3 Informační a komunikační technologie	77
6.3.1 Informační a komunikační technologie 5.třída	77
6.4 Člověk a jeho svět	78
6.4.1. Prvouka 1.třída	78
6.4.2. Prvouka 2.třída	80
6.4.3 Prvouka 3.třída	82
6.4.4 Vlastivěda 4.třída	84
6.4.5 Vlastivěda 5.třída	86
6.4.6 Přírodověda 4.třída	88
6.4.7 Přírodověda 5.třída	90
6.5 Umění a kultura	92
6.5.1 Hudební výchova 1.třída	92
6.5.2 Hudební výchova 2.třída	93
6.5.3 Hudební výchova 3.třída	94
6.5.4 Hudební výchova 4.třída	95
6.5.5 Hudební výchova 5.třída	96
6.5.6 Výtvarná výchova 1.tř. – integrováno s Člověk a svět práce (1h)	98
6.5.7 Výtvarná výchova 2.tř. – integrováno s Člověk a svět práce (1h)	100
6.5.8 Výtvarná výchova 3.tř. – integrováno s Člověk a svět práce (1h)	102
6.5.9 Výtvarná výchova 4.třída	103
6.5.10 Výtvarná výchova 5.třída	104
6.6 Člověk a zdraví	106
6.6.1 Tělesná výchova 1.třída	106
6.6.2 Tělesná výchova 2.třída	108
6.6.3 Tělesná výchova 3.třída	109
6.6.4 Tělesná výchova 4.třída	111
6.6.5 Tělesná výchova 5.třída	113
7. Učební osnovy - II.stupeň	115
7.1 Jazyk a jazyková komunikace	115
7.1.1 Český jazyk 6.třída	115
7.1.2 Český jazyk 7.třída	122
7.1.3. Český jazyk 8.třída	127
7.1.4 Český jazyk 9.třída	132
7.1.5 Anglický jazyk 6.třída	138
7.1.6 Anglický jazyk 7.třída	142
7.1.7 Anglický jazyk 8.třída	145
7.1.8 Anglický jazyk 9.třída	149
7.1.9. Německý jazyk 7.třída – další cizí jazyk	154
7.1.10 Německý jazyk 8.třída - další cizí jazyk	156
7.1.11 Německý jazyk 9.třída - další cizí jazyk	157
7.2 Matematika a její aplikace	158

7.2.1 Matematika 6.třída	158
7.2.2 Matematika 7.třída	161
7.2.3 Matematika 8.třída	164
7.2.4 Matematika 9.třída	167
7.3 Informační a komunikační technologie.....	170
7.3.1 Informační a komunikační technologie 6.třída	170
7.3.2 Informační a komunikační technologie 7.třída	171
7.4 Člověk a společnost	172
7.4.1 Dějepis 6.třída	172
7.4.2 Dějepis 7.třída	175
7.4.3 Dějepis 8.třída	178
7.4.4 Dějepis 9.třída	180
7.4.5 Občanská výchova 6.třída	182
7.4.6 Občanská výchova 7.třída	185
7.4.7 Občanská výchova 8.třída	188
7.4.8 Občanská výchova 9.třída	189
7.5 Člověk a příroda	194
7.5.1 Fyzika 6.třída	194
7.5.2 Fyzika 7.třída	197
7.5.3 Fyzika 8.třída	200
7.5.4 Fyzika 9.třída	203
7.5.5 Chemie 8.třída	205
7.5.6 Chemie 9.třída	208
7.5.7 Přírodopis 6.třída	211
7.5.8 Přírodopis 7.třída	217
7.5.9 Přírodopis 8.třída	222
7.5.10 Přírodopis 9.třída	224
7.5.11 Zeměpis 6. třída	228
7.5.12 Zeměpis 7. třída	230
7.5.13 Zeměpis 8. třída	231
7.5.14 Zeměpis 9. třída	232
7.6 Umění a kultura	233
7.6.1 Hudební výchova 6.třída	233
7.6.2 Hudební výchova 7.třída	234
7.6.3 Hudební výchova 8.třída	235
7.6.4 Hudební výchova 9.třída	236
7.6.5 Výtvarná výchova 6.třída	239
7.6.6 Výtvarná výchova 7.třída	240
7.6.7 Výtvarná výchova 8.třída	241
7.6.8 Výtvarná výchova 9.třída	242
7.7 Člověk a zdraví	243
7.7.1 Tělesná výchova 6.třída	243
7.7.2 Tělesná výchova 7.třída	245
7.7.3 Tělesná výchova 8.třída	248
7.7.4 Tělesná výchova 9.třída	252
7.7.5 Výchova ke zdraví - 8. třída	256
7.7.6 Výchova ke zdraví - 9. třída	258
7.8 Člověk a svět práce	260
7.8.1 Člověk a svět práce 4. třída	260
7.8.2 Člověk a svět práce 5. třída	261

7.8.3 Rodinná výchova 6.třída, smíšené skupiny	262
7.8.4 Rodinná výchova 7.třída, smíšené skupiny	265
7.8.5 Rodinná výchova 8.třída – dívky	267
7.8.6 Rodinná výchova 8.třída – hoši	269
Povinně volitelné předměty	271
7.9 Vedení domácnosti	271
7.9.1 Vedení domácnosti 6., 7.třída – smíšené skupiny	271
7.9.2 Vedení domácnosti 8., 9.třída – smíšené skupiny	273
7.10 Konverzace z anglického jazyka – 8. a 9. třída	275
7.11 Psaní strojem	278
7.11.1 Psaní strojem 6.třída	278
7.11.2 Psaní strojem 7.třída	279
7.11.3 Psaní strojem 8.třída	280
7.11.4 Psaní strojem 9.třída	281
7.12 Výtvarné projekty 6. a 7. třída	282
7.13 Zeměpisno dějepisné praktikum 6. a 7. třída	284
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	285
8.1 Způsoby hodnocení žáků	285
8.2 Kriteria hodnocení žáka	287

Kapitola 1

1. Identifikační údaje

1. 1 Název školního vzdělávacího programu

***Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
(ŠVP ZV)***

Škola pro děti

Neučíme se pro školu, učíme se pro život. Seneca

Platnost dokumentu od: 1.září 2013

1.2 Údaje o škole

Základní škola T.G.Masaryka

Pražská 168, 251 67 P Y Š E L Y

Adresa : Pražská 168, Pyšely 251 67

Ředitel školy: Mgr. Iva Niklesová

Telefon : 323 647 215; 323 647 185

E-mail : zspysely@zspysely.cz

IČO : 437 506 99

Identifikátor zařízení: IZO: Základní škola 108 003 931

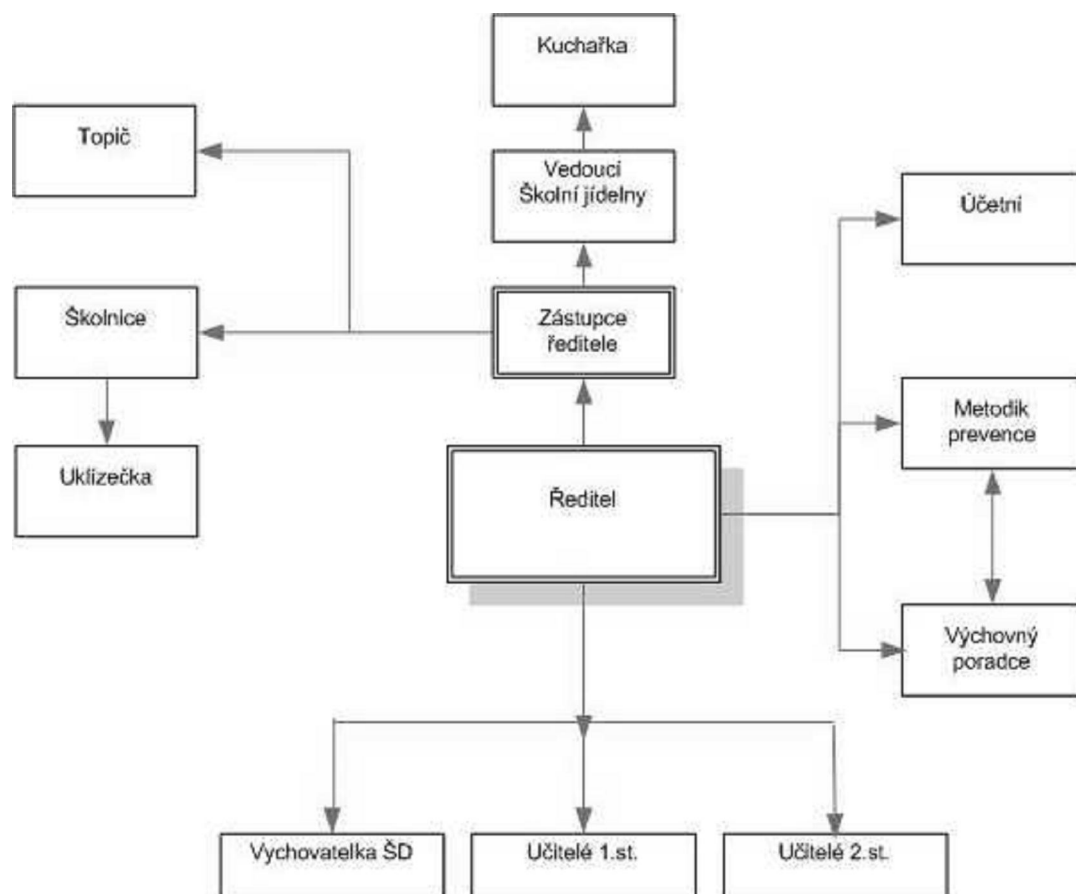
Školní družina 108 053 105

Školní jídelna 102 726 311

1.3 Zřizovatel školy

Město Pyšely
IČO: 002 406 64
Nám. T. G. Masaryka č. 4
251 67 Pyšely
tel.: 323 647 218

1.4 Organizační schéma školy

Kapitola 2

2. Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy

2.1.1 Úplnost a velikost školy

Škola je tvořena dvěma budovami, starší z roku 1884, novější z roku 1931. V letech 2007 – 2013 byl ve staré budově vyhlášen havarijní stav a škola se potýkala s nedostatkem místa. Tato situace trvala do srpna 2013. Během jara a léta 2013 proběhla v režii města Pyšely rekonstrukce staré budovy a od 2. září 2013 v ní bude obnoven provoz. Tím budou odstraněny problémy s nedostatkem místa nejen pro kmenové třídy, ale i pro šatny, školní družinu a začne se opět využívat dílna pro výuku technických předmětů a keramického kroužku.

Prostory v nové budově jsou světlé, čisté a estetické. Prostory pro výuku jsou dostatečné. Každý ročník má svou kmenovou třídu, na 2. stupni jsou vybudovány pracovníky, Př, Z, Čj, výpočetní techniky, pracovní rodinné výchovy a cvičná kuchyňka, od září 2013 opět dílny. V deseti třídách je zabudována projekce. Škola má dostatek učebních pomůcek na zabezpečení všech vyučovacích předmětů. Ve školním areálu je skleník. Škola nemá tělocvičnu ani školní hřiště. Do budoucna se počítá s rekonstrukcí sociálního zařízení, opravou oken, střechy, fasády a postupnou rekonstrukcí celé nové budovy.

V areálu školy je školní dvůr, který využíváme v době pěkného počasí k tělesné výchově a k pobytu žáků na čerstvém vzduchu během hlavních přestávek. Jinak žáci cvičí v nedaleké sokolovně, která však není pro tělesnou výchovu vhodně vybavena a nájem je dosti vysoký.

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Naše škola je spádová pro obec Babice a Pětihosty. Ve škole se k 1.9.2012 vzdělávalo 178 žáků. Škola bude mít dvě paralelní první třídy od šk. roku 2013/2014. Kapacita školy je 250 žáků. Převážnou většinu žáků tvoří děti z Pyšely a ze spádových okolních obcí. Z dětského domova dochází do naší školy zhruba dvacet žáků.

2.1.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy, cca 12 učitelů na 1. a 2. stupni a 2 vychovatelky školní družiny. Sbor je tvořen převážně ženami, věkově je pestrý – od mladých absolventek až po zkušené kolegyně. Jediný muž na škole je vyučující českého jazyka a občanské výchovy. Škola nabízí odbornou pomoc žákům prostřednictvím výchovného poradce – poradce pro volbu povolání, metodika prevence sociálně patologických jevů, speciálního pedagoga, koordinátora environmentální výchovy a koordinátora ICT. Pracovníci školy usilují o neustálý odborný a profesní růst.

2.1.3 Dlouhodobé projekty

Školní projekty

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. Projekty jsou zaměřeny na:

- rozšíření poznání
- nácvik praktických dovedností
- tvorbu týmu a kolektivu
- respektování práv a názorů druhých
- pomoc osobám postiženým a handicapovaným
- soužití lidí různého původu, rasy a náboženství

Na projektech spolupracují učitelé a děti v rámci tříd a předmětů.

Seznam projektů

1. Plavání - 2. - 3.třída

- Cíle projektu:
 - děti si osvojí základní techniku plavání
 - cvičí se v sebeovládání
 - naučí se chápat význam plavání pro zdraví a regeneraci sil
 - rozvíjí si pohybové schopnosti
 - naučí se bezpečnému chování v prostorách bazénu a při plavání
 - osvojí si hygienu při plavání
 - naučí se poskytnout pomoc tonoucímu

2. Vánoce

- Cíle projektu:
 - seznámí se s pojmy: advent, Mikuláš, Vánoce, Betlém, cesta tří králů
 - adventní věnec, betlémy, vánoční stromek, vánoční ozdoby, vánoční pečivo
 - koledy - zpívání ve škole a o adventních nedělích u vánočního stromu na náměstí
 - vánoční zvyky - chystání dárků, význam daru, přijetí daru
 - slunovrat, Vánoce křesťanské a židovské (chanuka)
 - oslavy Silvestra a Nového roku
 - tříkrálové zvyky
 - vánoční výzdoba školy
 - vánoční a novoroční přáníčka
 - Vánoce - svátky pokoje, míru a rodiny
 - vánoční besídky pro rodiče

3. Lyžařský výcvikový kurz

- Cíle projektu:
 - děti si osvojí základní techniku lyžování - chůzi na lyžích, výstupy, obraty, běh, brzdění, zastavování a sjezd
 - naučí se připravit si výstroj a výzbroj na lyžování
 - osvojí si pravidla bezpečnosti při lyžování - chování na sjezdovkách, v běžecké stopě, organizaci pohybu družstva v různých podmínkách, jízdu na vleku, orientaci v zimní krajině, poznávání výstražných značek, přivolávání pomoci, ošetření poranění v podmínkách zimní přírody, seznámí se s činností a významem horské

služby

- seznámí se základními pravidly lyžařských disciplin

4. Velikonoce

- Cíle projektu:
 - křesťanské tradice Velikonoc
 - pojmy: Velikonoce - svátky jarního probuzení a Velikonoce - biblický příběh Ježíše
 - pašije, pašijový týden
 - velikonoční zvyky - malování vajíček, pletení pomlázky, pečení beránka, pečení jidášů ...
 - velikonoční výzdoba školy
 - velikonoční přáníčka
 - pěvecká soutěž Velikonoční zpíváníčko
 - recitační soutěž Pyšelská kytička

5. Co je to les

- Cíle projektu:
 - dozvědět se více informací o lese a jeho funkci a využití z hlediska člověka
 - seznámit děti se dřevem jako materiálem
 - uvědomit si význam dřeva jako materiálu pro lidskou práci - navštívit truhlářskou dílnu
 - prohloubit pozitivní emoční vztah k životnímu prostředí - navštívit lesní školku
 - prohloubit estetické vnímání a citění kontaktem s přírodninami - vlastní výrobek z přírodnin

6. Školní akademie

- Cíle projektu:
 - rozvoj komunikativních dovedností
 - spolupráce a odpovědnost
 - společenské vystupování
 - sebeovládání na asertivní komunikace
 - souvislé vyjadřování
 - rozvoj estetického citění
 - prožitek úspěchu

Kapitola 3

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

K *projektu Obecné a Občanské školy* jsme se přihlásili ve škol. roce 1993 /1994 proto, že odpovídal naším představám o výchově a vzdělávání dětí.

V čem? Na naší škole jsme chápali a chápeme vyučování jako proces, jehož úkolem je zapojit do smysluplné činnosti každé dítě tak, aby vědělo, co dělá, chtělo to dělat a následně, aby mělo z činnosti, kterou dělá, užitek, to jest, aby se obohatilo o nové poznatky a dovednosti, aby si rozšířilo svůj rozhled, ale také aby získalo uspokojení z této činnosti.

Důvodem, proč pracovníci naší školy vytvořili **ŠVP "Škola pro děti"**, je dlouhodobá snaha hledat cestu, jak do smysluplné činnosti zapojit každé dítě tak, aby čas strávený ve škole skutečně vedl k všestrannému rozvoji dítěte dle jeho zájmu a schopností a aby se děti do školy těšily.

Jsme vesnická škola, do které dochází žáci jednak ze spádových obcí, ale i žáci z dětského domova a žáci ze širšího regionu. V žádném případě se nejedná o výběr populace, ale o přirozenou skladbu. Dle RVP ZV je smyslem a cílem vzdělávání vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Je tedy naším úkolem připravit všechny děti tak, aby se mohly rozvíjet dle svých schopností, aby vědomosti ve škole získané se staly dovednostmi a aby si žáci vytvořili vlastní názory a mohli zaujímat na základě svých vědomostí a zkušeností vlastní stanoviska a postoje.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

Náš ŠVP "Škola pro děti" je vytvořen tak, aby s jeho pomocí si žáci postupně osvojili všechny ty kompetence, které jsou nezbytné pro rozvoj každého dítěte již na základní škole. Z hlediska základní školy to jsou :

3.2.1 Kompetence

Kompetence	Aplikace
Kompetence k učení má žáka naučit učit se. Žák si má uvědomit význam učení, má poznat, že učení je proces, který prolíná celým lidským životem, má si uvědomit, že se učí pro sebe.	Kláse důraz na čtení s porozuměním a práci s textem. Žáky vést k sebehodnocení. Individuálním přístupem zajistit, aby každé dítě mělo možno prožít úspěch z výsledků své práce. Vést žáky k vyhledávání, třídění a použití informací (skupinová práce v hodinách dějepisu, zeměpisu, občanské výchovy) Umožnit účast na různých soutěžích, olympiádách. Vytvářet situace v nichž žák může prezentovat své vlastní poznatky získané četbou či vlastní zkušeností.
Kompetence k řešení problémů - rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o příčinách problému, hledat vhodné způsoby řešení, uvědomovat si zodpovědnost za své rozhodnutí, ...	Učitel povede vyučování tak, aby žáci měli příležitost hledat různá řešení a svoje řešení měli možnost zdůvodnit – problémové vyučování. Řešit úlohy z praktického života. Pracovat s informacemi – vyhledávat v literatuře, encyklopediích, na internetu, pracovat s mapou ... Umožňovat účast dětí v soutěžích. Naučit děti vypracovávat referáty.
Kompetence komunikativní - formulovat a vyjadřovat své myšlenky, vyjadřovat se souvisle ústně i písemně, dovést naslouchat druhým, umět se zapojit do diskuse, vhodnou argumentací obhajovat svůj názor, využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.	Vést žáky k: - souvislému vyjadřování – mluvit ve větách, řadit logicky myšlenky a argumenty - vyjadřování vlastního názoru a k aktivnímu naslouchání názorům druhých - zpracovávání referátů a k jejich přednesu vlastními slovy - přispívání do školního časopisu - vlastním příspěvkům na webovou stránku školy. Napomáhat dětem uvědomovat si svoji vlastní identitu. Učit je cvičit se v sebeovládání a v efektivní a asertivní komunikaci v různých modelových situacích.
Kompetence sociální a personální	Zařazovat do vyučování skupinovou práci.

- spolupracovat ve skupině - týmu, pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce, podílet se na vytváření příjemné atmosféry, být ohleduplný k druhým, přispívat k upevňování mezilidských vztahů, ovládat a řídit vlastní jednání ...	Dbát, aby žáci střídali své role ve skupině. Vést žáky k ohleduplnému jednání k druhým, pomoci slabším a mladším dětem. Učit žáky spolupráci při řešení společných úkolů.
Kompetence občanské - respektovat přesvědčení druhých, být schopen vcítit se do jejich situace, odmítat špatné zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí, být si vědom svých práv a povinností, respektovat a chránit naše tradice a kulturní a historické dědictví, ...	Dbát, - aby žáci respektovali názory a přesvědčení druhých - aby byly respektovány individuální rozdíly mezi žáky • národnostní • kulturní • náboženské - aby si byli vědomi nejen svých práv, ale i povinností - aby měli cit a smysl pro kulturní a historické tradice - aby měli vztah k přírodě živé i neživé - aby byli hrdí na svou školu, obec, region - aby školu a obec čestně reprezentovali svým chováním, znalostmi, zručností, umem.
Kompetence pracovní - žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti, využívá znalostí a zkušeností a na jejich základě činí rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.	Žáky vést ke kladnému vztahu k práci, a to jak manuální, tak duševní. Dbát, aby si vážili nejen práce své, ale i práce druhých. Dát dětem možnost poznat ve škole různé druhy manuálních pracovních činností v rámci předmětu rodinná výchova, vedení domácnosti (práce ve skleníku, ve školní dílně, v keramickém kroužku). V rámci výuky se účastnit různých exkurzí do výrobních podniků v okolí. Žáky vést k sebehodnocení a posouzení svých možností při volbě povolání.

3.2.2 Koncepce školy na léta 2013 - 2016

K osvojování výše uvedeného vede každodenní činnost školy, tj. vyučování, jakož i ostatní akce a činnosti shrnuté v koncepci školy, jejíž stavební prvky jsou:

Škola – dílna lidskosti, tj. místo, ve kterém děti mohou říci: "Rádi sem chodíme, protože se zde cítíme dobře, je tu příjemná atmosféra, dovídáme se zde spoustu nových věcí, nikdo nám neublížíje ..."

Učitelé si zde naopak mají uvědomit, že jsou zde proto, aby své znalosti a dovednosti dětem předávali, respektující jejich individuální schopnosti a hledající cesty a způsoby jak dítě zaujmout tak, aby proces učení byl pro dítě hrou, tedy činností příjemnou, kterou dítě rádo koná.

Hra je pro dítě prací a s přibývajícím věkem dítě poznává, že chce-li něčeho dosáhnout, musí konat i činnosti či práci méně příjemnou, ale nutnou.

Aby tato *hra = vážná práce = učení* byla skutečně příjemnou činností, je třeba, aby oba aktéři, tj. *žák i učitel* byl shodně naladěni: žák se chtěl učit a učitel chtěl učit, tedy hledat způsoby, jak žáka pozitivně naladit, aby se chtěl učit. Odsud je cesta ke druhému základnímu kameni, kterým je:

Spolupráce a vzájemná pomoc, nezbytná součást přispívající k *dílně lidskosti*. Učitelé a žáci se musí chovat jako spolupracovníci, kteří si jsou vědomi, že jeden bez druhého nic nezmohou, jsou na sobě závislí. Je na učiteli, aby všemi svými silami toto podvědomí v dětech vytvářel. Z jednání a vystupování učitele musí být zřejmé, že má děti rád, že svoji práci, tedy učení dětí koná rád, že v dětech vidí své spolupracovníky.

Nutno zdůraznit, že nejbližšími spolupracovníky školy by měli být rodiče, k čemuž mají kromě třídních schůzek a školské rady přispět i těsnější kontakty (dny otevřených dveří, možnost navštívit vyučování, akademie školy, konzultační dny, spolupráce s Klubem rodičů a přátel školy, exkurze, výlety ...)

Klima školy – atmosféra ve škole :

- vnitřní řád
- příjemné, estetické prostředí, navozující příjemné pocity (trvalá výstava dětských prací na chodbách, hojnost květin, čistota ...)
- mezilidské vztahy – vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, vzájemná a nezištná pomoc, vstřícnost ...
- školní tradice – akademie školy, hymna školy, kronika, školní časopis "Školníček", webové stránky školy, vítání prvňáčků, rozloučení s devátou třídou, výroba dárek k zápisu do školy ...
- vyhodnocování nejlepších žáků před veřejností na školní akademii
- dlouholetá a pravidelná příprava dětí v páté a deváté třídě k přijímacím zkouškám
- pocit bezpečí, jistoty

Všestranné zaměření školy

- srovnatelnou péči věnovat všem dětem, každé má mít možnost zapojit se do práce dle svých schopností a zájmů
 - v povinných předmětech skupinová práce, prodloužený výklad, práce podle individuálního plánu u dětí s dysporuchou
 - volitelné předměty – vedení domácnosti, psaní strojem, výtvarné projekty, konverzace v anglickém jazyce
 - kroužky - keramický, pěvecký, florbal, origami, taneční, angličtina, klub dobré zprávy, hra na hudební nástroje
- ve škole pracovat s integrovanými žáky a dávat jim prostor pro jejich rozvoj
- zaměřit se na práci s nadanými žáky a vytvořit jim maximálně vhodné podmínky pro jejich rozvoj, nepovinná výuka matematiky a anglické konverzace, nepovinná výuka v přírodopise, rozvíjet jejich tvůrčí činnost zadáváním specifických úkolů k přípravě na různé soutěže a olympiády.
- Klást důraz na rozvoj gramotnosti:

občanské – vychovávat k rodičovství, k utváření mezilidských vztahů (lidskému soužití na úrovni bydliště, pracoviště, společnosti)

jazykové – rozvíjet komunikačních dovedností v mateřském a cizím jazyce

informační – číst s porozuměním, získávat, třídit a využívat informace

řešení problémů – vést děti k analýze problémů a hledání různých variant řešení

Z výše uvedeného výčtu gramotností je patrné, že musí prolínat všemi předměty ve větší či menší míře a všemi ročníky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na škole je v současné době integrováno 10 žáků. S těmito žáky pracujeme podle individuálních plánů, které mapují současný stav jejich poznatků a stanoví další postupy práce v souladu se schopnostmi a možnostmi dítěte a v závislosti na míře spolupráce rodiny. Na doporučení PPP budou realizovány změny v učebním plánu tak, aby se žák mohl rozvíjet dle svých schopností.

K zabezpečení práce s integrovanými dětmi na škole postupujeme podle následujícího schématu:

1. Vypracování "Individuálních plánů" pro tento školní rok [16.9.,TU, VP, přísl.vyuč.]
2. Zajištění individuální péče mimo vyučování 2x týdně
3. Individuální péče učitelů v rámci vyučování - adekvátní metody práce se žákem (prodloužený výklad, doplňovací cvičení místo diktátů, adekvátní způsoby hodnocení apod.)
4. Spolupráce s rodiči [průběžně, TU, VP,SP]
5. Spolupráce vyučujících [průběžně, všichni vyučující, VP]
6. Spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou [průběžně VP, TU]
7. Zajištění asistenta pedagoga v případě potřeby

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

K zajištění péče o žáky nadané budeme využívat v rámci vyučování různé formy práce vedoucí k podpoře jejich nadání a talentu v daném předmětu, a to jednak zadáváním úkolů k řešení formou samostatné práce ve škole, jednak zadáváním specifických domácích úkolů z daného předmětu, např.:

- příprava žáků na přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka v 9. roč. mimo vyučování
- řešit problémové úlohy
- zadávat referáty k danému tématu a sledovat zajímavosti ze světa, aktuality ...
- pracovat s naučnou literaturou - encyklopedie, slovníky, odborné knihy z dané oblasti
- pracovat na počítači s naučnými programy, s internetem
- žáci s hudebním nadáním dostanou možnost doprovázet na hudební nástroje při hudební výchově a akademii školy
- žákům s výtvarným nadáním zadávat náročnější práce a umožnit pracovat v keramické dílně
- u žáků s pohybovým nadáním podporovat zapojení do sportovních soutěží, a to jak v rámci školy, tak mimo ni, např. do tanečního kroužku
- žáky technicky nadané či manuálně zručné v průběhu vyučování pověřovat různými úkoly při demonstračních pokusech nebo v rámci skupinové práce vedením skupiny; rovněž se mohou přihlásit na volitelný předmět vedení domácnosti – pěstitelské práce ve školním skleníku.

Je třeba říci, že často se u těchto žáků projevuje pocit jakéhosi výsadního postavení, a proto se budeme snažit je vést k toleranci k méně nadaným a méně schopným spolužákům, jakož i k ochotě jim pomoci.

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu OaSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání	INT / ČaJS ČJ	INT / ČaJS	INT / Čj M	INT / M Čj	INT / M Čj	INT / Rv	INT / Čj M F	INT / Ov	INT / M F Ch
Sebepozná- vání a sebepojetí	INT / ČaJS Čj	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Rv		INT / Ov Rv	INT / VkZ
Seberegulac e a sebeorganiz.	INT / ČaJS		INT / Čj	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Rv	INT / Rv	INT / Ov Rv	INT / VkZ
Psycho- hygiena	INT / ČaJS Tv	INT / Tv	INT / ČaJS Tv	INT / ČaJS Tv	INT / ČaJS		INT / IaKT Rv,Tv	INT / Ov Rv	INT / VkZ Tv
Kreativita	INT / ČaJS M	INT / ČaJS Vv	INT / ČaJS	INT / ČaJS ČaJS	INT / ČaJS ČaJS	INT / IaKT Ov	INT / Př	INT / Ov M	INT / M F
Sociální rozvoj Poznávání lidí	INT / ČaJS	INT / ČaJS			INT / ČaJS	INT / Rv	INT / M	INT / Z Př	
Mezilidské vztahy	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Rv	INT / Rv	INT / Ov	INT / Ov VkZ
Komunikace	INT / Čj Hv	INT / Čj	INT / Čj	INT / ČaJS Čj	INT / ČaJS Čj		INT / Čj Ov	INT / Čj Ov	INT / Čj
Kooperace a kompetence				INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Př Tv	INT / Př Tv	INT / Rv Ov	INT / Tv VkZ
Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS M Čj		INT / Čj M F	INT / ČaSP Rv Ov	INT / ČaSP VkZ

Hodnoty, postoje, praktická etika	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Čj	INT / ČaJS		INT / Ov Rv	INT / Ov Rv	INT / Ov VkZ
--	---------------	---------------	---------------	-------------	---------------	--	-------------------	-------------------	--------------------

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu OaSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání						Rv Výchova ke zdraví	Rv ČaSP	Ov Člověk hledající svůj svět	
Sebepozná- vání a sebepo- jetí	Prv Škola		Prv ČaJZ	Př Osobní bezpečí				Ov Člověk hledající sám sebe	
Seberegulace a sebeorga- nizace	Prv Domov a škola					Ov Zdraví člověka	IaKT Internet, počítačo- vé hry	Ov Člověk a svět práce	Člověk a svět práce
Psycho- hygiena	Prv Lidé kolem nás		Prv Lidé a čas		Př ČaJZ	Ov Zdraví člověka	Rv Výchova ke zdraví	Ov Zdraví zp. života	Výchova ke zdraví
Kreativita							Př BiO	Ov spolupráce lidí	
Sociální rozvoj Poznávání lidí	Prv Škola obec	Prv Lidé kolem nás			Př Základy sexuální výchovy	Rv Lidé a já	M Závislost i. vztahy		
Mezilidské vztahy	Prv Rodina škola			Př Partnerst- ví, rodičovst- ví		Rv Rodina v průběhu roku	Rv Vztahy mezi lidmi	Čj Elektronická komunikace	
Komunikace				Vl Soužití lidí					
Kooperace						Tv	Tv	Tv	

a kompetice						Utkání soutěže	Soutěže, olympiády	Olympiády	
Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv Rodina	Prv Rodina, škola				Př BiO		Ov Povolání, zaměstnání	Ov ČaSP
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv Škola, rodina							Rv ČaSP	Ov Výchova ke zdraví

3.5.2. Výchova demokratického občana

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Rv	INT / Ov	INT / Ov	INT / Ov
Občan, občanská společnost a stát		INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Ov D	INT / Ov Z	INT / Ov Z	INT / Ov Z
Formy participace občanů v politickém životě		INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / D Ov	INT / Ov	INT / Ov D Z	INT / Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / D	INT / Ov Z D	INT / D Z	INT / Ov D Z

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Prv / Lidé kolem nás	Prv / Obec a škola	Prv / Naše obec	VI / Rodina	Př / Návykové látky a zdraví	Rv / Život v kruhu rodiny	Ov / Práva a povinnosti	Ov / Člověk a zdraví	Ov / Občanská společnost
Občan, občanská společnost a stát		Prv / Lidé a čas	Prv / Rodina	VI / Právo a spravedlnost	Př / Osobní bezpečí	D / Počátky lidské společnosti	Ov / Výkonná a soudní moc	Z / Státy, národy	Ov / Občan v právních vztazích
Formy participace občanů v politickém životě		Prv / Lidé kolem nás	Prv / Naše obec	VI / Chování lidí	VI / Chování lidí	Ov / Radnice a obecní zastupitelstvo	Ov / Volby	Ov / Lidská práva	Ov / Sdružování občanů
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Prv / Lidé a čas		VI / Evropa a svět	D / Nejstarší civilizace	D / Křesťanská a středověká Evropa	Z / Státy, podle stupně rozvoje	Z / Kraje ČR

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu GS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá			INT / Čj Aj	INT / ČaJS Aj	INT / ČaJS Aj	INT / Čj, D Z	INT / D, Z Aj	INT / D Z	INT / Ov Z, D
Objevujeme Evropu a svět nás		INT / Čj	INT / Aj	INT / Aj	INT / ČaJS	INT / D, Z Aj, Ov	INT / Z., D Ov, Aj	INT / Z., D Aj	INT / Z., D Ov, Aj
Jsme Evropané	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj Aj	INT / Čj Aj	INT / ČaJS Aj	INT / Z D	INT / Z D	INT / Z D Aj	INT / Z D, Ov Aj

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu GS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá			Aj / úvod do Aj	Čj / Děti z Bulerbynu	VI / žijeme v Evropě	D / první státy	D / stěhování národů	Z / státy na Zemi	D / studená válka
Objevujeme Evropu a svět		Čj / severské pohádky		Aj / prázdniny u moře	VI / Evropa a svět	Z / regiony světa	D / středověká Evropa	Ov / mezinárodní organizace	Ov / člověk poznává svět
Jsme Evropané	Čj / pohádky				VI / státy Evropy, EU	D / Římská říše	D / Velkomo- ravská říše	D / Třicetiletá válka	Z / doprava EU

3.5.4. Multikulturní výchova

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu MKUV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	INT / ČaJS		INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Ov	INT / Z	INT / Ov	INT / Ov Z
Lidské vztahy	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Ov Rv	INT / Ov Rv	INT / Ov Rv	INT / D
Etnický původ	INT / Čj	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Ov Rv	INT / D	INT / Př Z	INT / Z Ov
Multikultu- ralita			INT / Aj	INT / Aj	INT / Aj	INT / Ov Aj	INT / Ov Aj D	INT / D Z Aj	INT / D
Princip sociálního smíru a solidarity	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Ov Rv	INT / Ov Rv	INT / Ov Z	INT / Čj Ov

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu MKUV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Prv / Lidé kolem nás		Prv / Soužití lidí		VI / Chování lidí		Z / Evropské státy	Ov / Člověk a svět práce	Z / Obyvatel- stvo ČR
Lidské vztahy		Prv / Lidé kolem nás		VI / Soužití lidí	VI / Soužití lidí	Ov / Lidská setkání	Ov / Národ	Rv / Zdraví životní styl	D / Moderní doba
Etnický původ		Prv / Škola	Prv / Naše obec	Př / Chování lidí				Př / Rasová nesnášen- livost	VkZ Člověk a zdraví
Multikulturalita						Ov / Národnost - ní menšiny	Ov / Člověk ve spo- lečnosti	Z / Světové jazyky a nábožens- tví	D / Rozdělený a integrovan ý svět
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv / Lidé kolem nás		VI / Právo a sprave- dnost	Ov / Rovnost a nerovnost	Ov / Stát a právo	Z / Sever a Jih	Ov / Mezinárod ní organizace

3.5.5 Environmentální výchova

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Př, Z	INT / Př, Ov	INT / Z	INT / Př, Z
Základní podmínky života	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Př, Z F, D	INT / Př	INT / Př, Z	INT / Př, Ch
Lidské aktivity a problémy	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / Z	INT / Př	INT / Př	INT / Př, Z

životního prostředí	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Př, Z		Z	Ch F
Vztah člověka k prostředí	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS	INT / ČaJS, Tv	INT / Př, Z Ov, Tv	INT / Př, Z Tv	INT / Př, Z Ch, Tv	INT / Př, Z Ch, F

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Prv les louka pola	Prv ovocná zelinářská zahrada	Prv vesmír nerosty horniny	Př / společná činnost	Př / podnebné pásy	Z / biosféra	Ov / domov a přírodní okolí	Z / světové zemědělství	Př / Země ve vesmíru
Základní podmínky života	Prv podmínky pro život rostlin		Prv základní životní podmínky	Př voda vzduch	Př voda vzduch	D / jak vznikl člověk	Př / fotosyntéza sinice řasy prvoci	Z / obyvatelstvo světa	Ch / významné látky v organismech
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv / práce rodičů lidí	Prv / povolání lidí	Prv / půda voda vzduch	Př / ohleduplné chování k přírodě	Př / životní podmínky	Z / hydrosféra pedosféra atmosféra	Př / chování živočichové	Př / obojživelníci	F / jaderná energie
Vztah člověka k prostředí	Prv rozmanitost živé a neživé přírody	Prv rozmanitost přírody	Prv neživá příroda	Př / ochrana přírody	Př / chráněná území	Tv / turistika	Př / člověk a prostředí	Z / UNESCO	Ch / chemie slouží a ohrožuje

3.5.6 Mediální výchova

Mediální výchova

Realizace formou integrace

Název tématického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT / ČaJS Čj Tv	INT / Čj		INT / Rv		INT / Ov
Interpretace vztahu mediálních sdělení	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Ov

a reality									
Stavba mediálních sdělení						INT / Čj	INT / Ov	INT / Ov	INT / Ov
Vnímání autora mediálních sdělení						INT / IaKT	INT / IaKT		
Fungování a vliv médií ve společnosti			INT / Čj ČaJS	INT / ČaJS	INT / Čj	INT / Čj	INT / Čj	INT / Rv	
Tématické okruhy produktivních činností									
*Tvorba mediálního sdělení	INT / ČaJS Čj Vv	INT / ČaJS Čj Vv	INT / ČaJS Čj Vv	INT / ČaJS Čj Vv	INT / ČaJS Čj Vv	INT / Př Čj Vv	INT / Čj Vv	INT / Z	INT / Čj
*Práce v realizačním týmu						INT / IaKT	INT / IaKT		

Realizace tématických okruhů PT formou projektu

Název tématického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj / film divadlo televize	Čj / manipulační vlivy v reklamě		Rv / Rizika ohrožující zdraví		Ov / Veřejné mínění
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Čj / Akademie školy	Ov / Nezávislý tisk
Stavba mediálních sdělení						Čj / výťah, výpisky	Ov / Aktuality	Ov / Aktuality	Ov / Nezávislý tisk
Vnímání autora mediálních sdělení						IaKT / logické hry	IaKT / Elektronická pošta		
Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj / Televize a film	Př / Reklamní vlivy	Čj / Inzerát	Čj / Elektronická komunikace			
Tématické okruhy produktivních činností									
*Tvorba mediálního sdělení	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / Příspěvky do Školníčku	Čj, Vv / Příspěvky do Školníčku	Čj / Vv Příspěvky do Školníčku
*Práce v realizačním týmu						IaKT Práce s textem	IaKT Práce s textem		

Legenda ke zkratkám vyučovacích předmětů:

Čj - Český jazyk, M - Matematika, Aj - Anglický jazyk, Prv - Prvouka, Př - Přírodověda, V - Vlastivěda, Ov - Občanská výchova, D - Dějepis, Z - Zeměpis, Př - Přírodopis, Ch - Chemie, F - Fyzika, Vv - Výtvarná výchova, Hv - Hudební výchova, Tv

– Tělesná výchova, Rv - Rodinná výchova, IaKT – Informační a komunikační technologie, ČaJS - Člověk a jeho svět, ČaSP - Člověk a svět práce, VkZ – Výchova ke zdraví

Kapitola 4

4. Učební plán

4.1 Učební plán 1.stupně:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	1.	2.	3.	4.	5.	Minimální časová dotace	DČD	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8+2	7+2	6+2	5+2	35	8	43
	Anglický jazyk			3	3	3	9		9
	Německý jazyk						0		0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4	24
Informační a komunikační technologie						1	1		1
Člověk a jeho svět/Prv + VI + Přír		2	2	2	4	2+2	12	2	14
Člověk a společnost							0		0
Výchova k občanství							0		0
Člověk a příroda							0		0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		7
Člověk a svět práce (integrováno do Vv v 1. – 3. roč.)		1	1	1	1	1	5		5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						0		0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Celková povinná časová dotace		20	19	21	23	21	104		118
plus volná disponibilní časová dotace		0	3	3	3	5	14		
Celkem		20	22	24	26	26	118		

Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Volná disponibilní časová dotace (DČD) – 14 hodin:

Čj 2. – 5. tř. + 8 hodin

M 2. – 5. tř. + 4 hodiny

VI 5. tř. + 1 hodina

Př 5. tř. + 1 hodina

Člověk a svět práce je integrován v počtu 3 hodin do Vv v 1. až 3. třídě.

4.2 Učební plán 2.stupně:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	6.	7.	8.	9.	Minimální časová dotace	DČD	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	3+1	4	4	4+1	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	Německý jazyk		0+2	0+2	0+2	0	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	3+1	4+1	4+1	15	4	19
Informační a komunikační technologie		1	0+1			1	1	2
								0
Člověk a společnost	Dějepis	1+1	2	2	2	7	1	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	4		4
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1+1	6	1	7
	Chemie			2	2	4		4
	Přírodopis	2	2	2	1+1	7	1	8
	Zeměpis	1+1	1+1	1+1	1+1	4	4	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4		4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví			1	1	2		2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		8
Člověk a svět práce	Rodinná výchova	1	1	1	-	3		3
	SVs/Pss/Vp	0+1	0+1			0	2	2
	Vd/Pss/Ajk			0+1	0+1	0	2	2
Celková povinná časová dotace		23	24	27	24	98	24	122
plus volná disponibilní časová dotace		5	6	5	8	24		
Celkem		28	30	32	32	122		

Poznámky k učebnímu plánu

2. stupeň

24 hodin disponibilní časové dotace je využito ve výuce dle učebního plánu – viz výše.

Povinně volitelné předměty:

Vd – Vedení domácnosti

Pss – Psaní strojem

Vp – Výtvarné projekty

Ajk – Konverzace z anglického jazyka

SVs – zeměpisno dějepisné praktikum

4.3 Formy a metody práce

V jednotlivých výše uvedených předmětech vyučující používá následující formy, metody a způsoby práce, které vedou k naplnění klíčových kompetencí.

Vyučující volí organizační formy, které vedou nejlépe k naplnění klíčových kompetencí, metody a způsoby práce volí s ohledem na charakter předmětu, výstupů a na náplň vyučovací hodiny. Vyučující se řídí pedagogickými zkušenostmi, příklady dobré praxe a charakterem konkrétní třídy.

Organizační formy práce:

- Individuální výuka
- Hromadná výuka
- Individualizovaná výuka
- Diferencovaná výuka
- Skupinová výuka
- Integrovaná výuka

Metody a způsoby výuky:

Slovní metody

1. Monologické
 - (a) Výklad
 - (b) Vyprávění
 - (c) Popis
 - (d) Vysvětlování
 - (e) Přednáška
 - (f) Reprodukce textu
2. Dialogické
 - (a) Diskuse, konverzace
 - (b) Řízený rozhovor
 - (c) Dramatizace
3. Metoda písemných prací
 - (a) Písemná cvičení
 - (b) Kompozice
4. Práce s učebnicí
 - (a) Reprodukce textu
 - (b) Zpracování textu
 - (c) Projekty
 - (d) Referát
 - (e) Prezentace
 - (f) Excerpování knihy
 - (g) Konspektování knihy

Metody názorně demonstrační

1. Pozorování předmětů a jevů
2. Předvádění
3. Demonstrace
4. Projekce
5. Metoda manipulační
6. Metoda frontální praktické práce
7. Metoda audiodidaktická

Metody praktické

1. Nácvik pohybových a praktických dovedností
2. Žákovské pokusy a jiné laboratorní činnosti

3. Pracovní činnosti
4. Grafické práce
5. Výtvarné práce

Metody sdělovací

Metody problémové

Metody badatelské

Metody výzkumné

Kapitola 5

5. Učební osnovy

5.1 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je ve ŠVP rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

1. Jazyk a jazyková komunikace *Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk*
2. Matematika a její aplikace *Matematika a její aplikace*
3. Informační a komunikační technologie *Informační a komunikační technologie*
4. Člověk a jeho svět *Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda*
5. Člověk a společnost *Dějepis, Občanská výchova, Zeměpisno dějepisné praktikum*
6. Člověk a příroda *Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*
7. Umění a kultura *Hudební výchova, Výtvarná výchova*
8. Člověk a zdraví *Výchova ke zdraví, Tělesná výchova*
9. Člověk a svět práce *Člověk a svět práce, Rodinná výchova, Vedení domácnosti, Psaní strojem, Výtvarné projekty*

5.1.1. Jazyk a jazyková komunikace *Český jazyk, Anglický jazyk, Další cizí jazyk*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2: *Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.*

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 : *Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoc*

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.2. Matematika a její aplikace *Matematika*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji

informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.1.3. Informační a komunikační technologie *Informační a komunikační technologie*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.1.4 Člověk a jeho svět *Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí ŠVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak

a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.1.5 Člověk a společnost *Dějepis, Občanská výchova, Zeměpisno dějepisné praktikum*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Občanská výchova**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Občanská výchova** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do

občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Povinně volitelný předmět **Zeměpisno dějepisné praktikum** je zaměřen na seznámení žáků s rodným krajem a s životem jeho obyvatel v průběhu věků. Důraz je kladen především na orální historii formou besed s pamětníky. Vycházky spojené s návštěvou významných památek bezprostředního okolí. Vedlejším cílem je posílení mezigenerační komunikace a získání kritického přístupu k informacím.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.1.6 Člověk a příroda *Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této

vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.1.7 Umění a kultura *Hudební výchova, Výtvarná výchova*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova na základní škole cílevědomě vede žáka k citovému prožitku při setkání s hudebním uměním. Děje se to prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Žáci se učí porozumět hudbě v jejích nejrůznějších podobách, snaží se aktivně podílet na hudebních činnostech, na základě získaných zkušeností něco nového vytvářet, používat hudbu jako prostředek svébytné komunikace. Pod citlivým vedením učitele žák pocítí radost ze společné práce a výsledkem je jeho estetický zážitek. Úkolem hudební výchovy na základní škole je rozvoj žákovy hudebnosti a jeho hudebních schopností, které se později projevují individuálními hudebními dovednostmi -intonačními, sluchovými, rytmickými, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostředkem k získání těchto dovedností je komplex hudebních činností vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových, které se vzájemně

doplňují, propojují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Na nižším stupni základní školy je však těžištěm hudební výchovy zpěv. Dítě navazuje na to, co už zná, zpívá a rytmizuje jednoduché písničky či říkanky a postupně se učí zpívat složitější melodie, uvědomuje si postup melodické linky, cítí náladu skladby, dokáže píseň zpívat se všemi náležitostmi - se správnou dynamikou, v tempu, s adekvátní hlasitostí. Postupně se k těmto základním dovednostem přidávají složitější, které jsou výsledkem níže zmíněných hudebních činností.

Obsahem **vokálních činností** je práce s hlasem, vštípení správných pěveckých návyků, kultivace pěveckého projevu, orientace ve dvojhlasém zpěvu.

Instrumentální činnosti rozvíjejí žákovu přirozenou motorickou dispozici, žáci se seznamují s hrou na Orffovy hudební nástroje a následně se jimi učí doprovázet písně či jednoduché skladby.

Hudebně pohybové činnosti dávají dětem možnost vyjádřit hudbu pohybem (tleskání, hra na tělo, pohyby paží...), reagovat na ni po svém, sdělit svému okolí osobní prožitek. Další hudebně pohybovou činností je tanec - dítě je částí celku, učí se spolupracovat, uvědomuje si svoji úlohu a to mu přináší radost a uspokojení.

Poslechové činnosti jsou zaměřeny na rozvoj estetického vnímání hudby všech žánrů, na schopnost hudbu analyzovat, případně interpretovat. Součástí těchto činností jsou také návštěvy „živých“ koncertů, nejen poslech hudebních nahrávek.

Důležitou úlohu v rozvoji hudebnosti dětí hraje **tvořivost a experimentování**. V této oblasti se role učitele mění na roli partnera, který s dětmi spolupracuje a nenásilně je vede v jejich tvořivém úsilí. Při následném hodnocení svých tvořivých výkonů si žáci vytvářejí první estetické soudy a tuto dovednost uplatňují i při svých hodnoceních hudebních děl. Úkolem učitele je využít zaujetí dětí, rozvinout každou příležitost jejich hudebního projevu.

Hodnocení v hudební (i jiné) výchově se výrazně liší od hodnocení v naukových předmětech. Má funkci především motivační, povzbuzující, stimulační, rozhodně ne postihující. Žáci jsou hodnoceni podle vztahu k celému komplexu hudebních činností, učitel může respektovat možnou jednostrannost zaměření k některému typu hudební činnosti. Žáci by si měli v každém ročníku osvojit nejméně patnáct písní, pracovat nejméně s pěti poslechovými skladbami a čtyřmi ucelenými hudebně pohybovými projevy. Veškeré teoretické učivo je vyvozováno ze znějící hudby, má podpůrný charakter a nemělo by být předmětem klasifikace.

Úspěšnost žáka v hudební výchově závisí do jisté míry na učiteli - na jeho kladném přístupu k dětem a na tom, jak zvládne hudebně výchovný proces, na jeho kvalitě. Učitel by měl citlivě přistupovat k dětem málo hudebně nadaným, aby i ony měly z hodin hudební výchovy dobrý pocit a těšily se na ně. Není možné některé děti vyčleňovat např. z vokálních činností jen proto, že nemají hudební sluch a nejsou schopny zpívat čistě.

Cítí-li žák zájem učitele i rodiny o svou práci a dostává-li se mu uznání i za malé pokroky, je naplňován smysl současné hudební výchovy.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořené - mu, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené,

ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.1.8 Člověk a zdraví *Výchova ke zdraví, Tělesná výchova*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

¹ Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů

i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.1.9 Člověk a svět práce *Rodinná výchova, Vedení domácnosti, Psaní strojem, Výtvarné projekty*

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Na naší škole se výuka realizuje v předmětech: Rodinná výchova, Vedení domácnosti, Psaní strojem a Výtvarné projekty.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu *Svět práce*, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce

spojena s pracovní činností člověka

- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kapitola 6

6. Učební osnovy - I.stupeň

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk 1.třída

Časová dotace : 9 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova 1.Přípravné období čtení	Umí si k práci připravit čisté a prostorné místo. Určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod. Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu: stránka, článek, básnička, řádek, písmeno, slovo, věta. Umí určit hlásku na začátku, na konci a uprostřed slova. Postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Dokáže z hlásek sestavit slovo. Pozná a napíše své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiradí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže přiřadit naučené písmeno v různých částech slova. Umí vytvořit písmena z modelíny, ze špejlí, z prstů. Čte velkou tiskací abecedu. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplnuje chybějící písmena do slov. Rozeznává délku slabik a změny ve významu slov, např. drahá - dráha. Umí přečíst slabiky di -dy, ti - ty, ni -ny a slabiky dě - tě - ně - bě - pě - vě - mě.
Jazyková výchova Čtení a psaní písmen, slov a vět	Umí si připravit psací náčiní a správně se o ně starat a ukládat. Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním, ovládá správné kresebné a uvolňovací cviky ve vzduchu a na velké ploše papíru nebo na tabuli. Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). Opisuje správné tvary a prvky písmen, slova a věty velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu písmena a krátká slova. Přiřazuje malá tiskací písmena k velkým - nejdříve ta podobná (např. Ss, Oo, Uu), potom teprve zbývající. Rozlišuje délku samohlásek. Zároveň se tato písmena učí psát psacím písmem. Zkouší psát tvary ve vzduchu, mokrou houbou nebo štetcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou cvičně na papír, tužkou, později perem do sešitu. Naučí se malá

	i velká psací písmena správně spojovat a napojovat do slabik a do slov.
Jazyková výchova Čtení a psaní písmen, slov a vět	Píše slova s maximálně 6 písmeny, později i krátké věty. Začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj vlastní písemný projev. Na konci roku čte krátká slova plynule, delší může slabikovat, čte kratší texty. Čte slova se skupinou souhlásek (tvrz, skrz ...), zvládá intonaci věty tázací a rozkazovací. (Jak se máš? Stůj!)
Komunikační a slohová výchova	Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. S názorem učitele opakuje rytmická cvičení, hru na tělo. Volí vhodné tempo a hlasitost řeči. Pozorně naslouchá řeči druhého, umí se zdvořile zeptat, odpovědět. Učí se správně jednat při střetu zájmů a ve sporu ve škole i mimo školu. Učí se slušnou formou oslovovat jménem nebo příjmením, přivítat se, vyjádřit své přání, pozdravit, poděkovat, poprosit o pomoc, omluvit se, slušnou formou odmítnout a říkat "ne", vyřídit jednoduchý vzkaz, varovat a upozornit na nebezpečí. Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče druhému do řeči, nejen dospělému. Učí se nonverbálnímu vyjadřování. Umí nahradit slova v textu slovy stejného významu. Umí vyprávět krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. Hodnotí, co se mu dnes povedlo nebo nepovedlo, líbilo, nelíbilo, co budeme dělat zítra, co jsme se dnes naučili, umí zhodnotit společnou i vlastní práci, chyby nejen druhých, ale i svoje.
Literární výchova	Rozlišuje pojmy - říkadlo, pohádka, příběh, v básničkách odlišuje verše, umí vyhledat a tvořit slova, která se rýmují. Rozlišuje stoupání a klesání hlasu a interpunkční znaménka. Umí naslouchat čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, dokáže vymyslet ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy, pohádkové a skutečné bytosti. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénku příběhu, pohádky. Čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku. Navštěvuje divadelní nebo filmová představení a umí vyprávět své zážitky.

6.1.2 Český jazyk 2.třída

Časová dotace : 10 hodin týdně

Učivo	Výstupy
1.Jazyková výchova	Porovnává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně). Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, včetně w/W, x/X, Y, q/Q oproti g/G. Dodržuje správné tvary písmen, úplnost slov a správné napojení a velikost písmen, rozestupy a dělení slov. Umí používat velká písmena na začátku vět, při psaní jména a příjmení, názvu obce, jména zvířat a v místních pojmenováních. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a podle interpunkce, vybírá vhodné prostředky k jejich tvoření. Umí rozlišovat a psát předložky. Rozlišuje a píše jednotlivá slova odděleně. Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Pozná slova jednoslabičná a víceslabičná, umí je rozdělovat na konci řádku. Vyjmenuje z paměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy podle prvního a druhého písmene. Umí hledat v abecedním rejstříku. Vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé. Odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky (např. drahá a dráha). Zdůvodní a správně napíše ve slovech ú/ů a slova s ou/au, umí vyznačit slabičnou a hláskovou stavbu slov. Vyjmenuje souhlásky měkké, tvrdé i obojetné a správně odůvodní a píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Píše správně slabiky dě, tě, ně. Zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f).
.Komunikační a slohová výchova	Čte s porozuměním, uvědoměle a plynule texty přiměřeného rozsahu s přízvukem, frázováním a intonací. Správně vyslovuje. Rozumí textu a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Umí číst v rolích, rozlišuje přímou řeč. Umí napsat adresu, krátký dopis, pozdrav, blahopřání, vzkaz. Tvoří smysluplné a bohaté věty k obrázkům. Nahrazuje slova jiným výrazem. Pracuje s obrázkovou osnovou (řadí, vypráví). Odstraňuje přebytečná slova v textu. Ve větách popisuje obrázek, osobu, zvíře, předmět, pracovní postup. Pod vedením učitele užívá správných tvarů ohebných

	slov ve slovním projevu.
Literární výchova	Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku, do kterého kreslí vlastní ilustrace. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. Začíná rozumět i tichému přečtení krátkého textu. Seznámí se se systémem půjčování knih ve školní a obecní knihovně. Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku. Rozlišuje a používá pojmy - říkanka, pohádka, báseň, sloka, rým, verš, hádanka, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, režisér, divadelní hra, hlavní postavy. Navštěvuje divadelní a filmová představení a koncerty a vypráví, co se mu na nich líbilo.

6.1.3. Český jazyk 3.třída

Časová dotace : 9 hodin týdně

Učivo	Výstupy
1. Jazyková výchova	Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě. mě Bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f). Píše velká písmena u jmen osob a míst s důrazem na jména vyskytující se v žákově bydlišti nebo okolí. Radí slova podle abecedy, podle 1., 2. a 3. písmena, orientuje se podle abecedy ve slovníku. Dokáže vyhledat slova příbuzná, určí kořen slova a naopak umí tvořit ke kořenu slova příbuzná. Rozlišuje slova nadřazená, souřadná, protikladná, souznačná a mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená. Umí vyjmenovat vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách. Rozumí jejich obsahu. Umí k nim přiřadit slova příbuzná. Seznamuje se se slovy stejně znějícími (být - být, mýt - mít, výt - vít, výr - vír atd.) Vyhledává v textu a třídí slova podle 10 slovních druhů. U podstatných jmen určuje pád, číslo, rod, u mužských životnost. U sloves určuje osobu, číslo, čas v oznamovacím způsobu a nazpět tvoří požadované tvary podstatných jmen a sloves. Ovládá základy časování, ví, že koncovky sloves v přítomném čase mají vždy měkkou koncovku - í/í, pozná infinitiv slovesa končící na t. Rozezná větu jednoduchou od souvětí podle počtu sloves. Stavbu souvětí umí vyjádřit vzorcem. Ví, že v psaném projevu se jednotlivé věty v souvětí oddělují čárkami nebo spojkami a zájmeny a pamatuje si, že před a, i, ani, nebo se čárka nepíše. Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice. Dbá na úpravu a čitelnost psaného textu při zvyšování rychlosti a hbitosti psaní. Se samozřejmostí si kontroluje písemný projev.
2. Komunikační a slohová výchova	Ve hře i ve skutečnosti ovládá základní zdvořilostní obraty a způsoby nekonfliktního jednání. Dokáže rozeznat rozdíly mezi prosbou a škemráním, strohým odmítnutím a ohleduplným, zákazem a varováním apod. Umí komunikovat se spolužáky a s dospělými. Dokáže zdravít, přivítat se, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat, upozornit a varovat před nebezpečím. Zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy (umí vyřídít drobný vzkaz, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). Dokáže stručně a jasně mluvit do telefonu. Umí napsat a skutečně odeslat dopis a pohlednici s dodržení formy a samostatným napsáním adresy a krátkým blahopřáním. Obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu. Odstraňuje přebytečná slova. Nahrazuje opakující se slova jinými. Umí použít slova stejně znějící ve větách.

Komunikační a slohová výchova	Umí setřídít slova podřazená ke slovu nadřazenému. Vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova. Reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. Pracuje s obrázkovou osnovou a tvoří jednoduchými větami osnovu. Dokáže text rozčlenit na části. Vypravuje podle osnovy. Popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup, činnost.
3. Literární výchova	Čte správně a uvědoměle a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte se správnou intonací, člení text, frázuje, mění barvu hlasu. Rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah. Dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, hledá klíčová slova. Orientuje se literárních druzích a v žánrech - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. Dokáže vytvořit vlastní text se začátkem a koncem z rýmujících se slov, z napínavého námětu nebo ze slohově zvláštních slov apod. Poslouchá uvědoměle literární texty. Čte samostatně knihy a zaznamenává si jejich název, jméno spisovatele, jméno ilustrátora do čtenářského deníku, kreslí k přečtenému vlastní ilustrace. Vypráví, co se mu v knížce líbilo, hledá a předčítá dětem zajímavou část knihy. Umí rozlišit dobré a špatné jednání a vlastnosti hlavních a vedlejších postav. Půjčuje si knihy ve školní nebo obecní knihovně. Přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku, dokáže dramatizovat. Vypráví zážitky a obsah z divadelních a filmových představení, navštěvuje koncerty.

6.1.4. Český jazyk 4.třída

Časová dotace : 8 hodin týdně

Učivo	Výstupy
1.Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov	Vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná. Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov. Rozlišuje slova spisovná a nespisovná, pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov. V psaném projevu používá spisovné tvary slov a slova spisovná. Vyhledá v textu slova nespisovná a nespisovné tvary slov a nahradí je tvary spisovnými. Rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá. Rozpozná části slova - kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene. Odlišuje předpony a předložky - nad..., pod..., od..., před..., roz..., bez..., vz...; správně píše slova s předponami a s předložkami. Při spojení předpony s kořenem umí zdůvodnit a napsat zdvojené souhlásky, např. oddíl, bezzubý, rozzuřil atd. Odlišuje předponu ob- a v- a správně píše slova s těmito předponami a kořenem začínajícím na je-, např. vjet, objezd, vjezd atd.
Pravopis	Docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov. Zdůvodňuje a správně píše i, y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných. Píše správně i, y v koncovkách podstatných jmen. U sloves píše správně i/í ve 3.os., č.j., př.č., např. umí, smí, sází atd., správně zdůvodňuje a píše koncovku i/y ve shodě podmětu s přísudkem v přičestí minulém.
Tvarosloví	V textu bezpečně najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky. Pozná i ostatní slovní druhy - příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce, vyhledává jejich příklady v textu. Zájmena a číslovky rozpoznává v textu, neurčuje jejich druhy a neskloňuje je v návaznosti na pravopis. V textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy. U podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie - pád, číslo, rod a vzor. Seznamuje se se vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost podstatných jmen rodu mužského. Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, skloňuje podstatná jména s pomocí přehledu skloňování jednotlivých vzorů.
Tvarosloví	Odůvodňuje psaní koncovek podstatných jmen, správně píše i/y v pádových koncovkách podstatných jmen, slova podle vzoru předseda a soudce pouze zařazuje ke vzorům. U sloves určitých procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba, číslo a čas.

	K infinitivu (neurčitku) utvoří sloveso určité a naopak. V textu vyhledá slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché, tvořené jedním slovesem + zvrtná slovesa a tvary složené, vyjádřené více slovy. Časuje slovesa v čase přítomném a zná tvary pomocného slovesa být. Učí se časovat a časuje slovesa v čase budoucím a minulém. Tvoří a píše správné tvary sloves. Seznamuje se s kategorií způsob - oznamovací, rozkazovací, tvoří gramaticky správné tvary sloves v rozkazovacím způsobu. Samostatně určuje mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas, způsob, (bez způsobu podmiňovacího).
Skladba	Upevňuje si dovednost rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru. Označuje stavbu souvětí pomocí větného vzorce (V= věta, číslice = pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách), užívá vhodné spojovací výrazy a získává dovednost psaní nebo nepsaní čárky před těmito spojovacími výrazy (že, ale, když, protože, který, a, i, ani, nebo). Ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozlišuje podmět a přísudek. Seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí (pojem nevyjádřený podmět), dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace. Umí určit podmět několikanásobný.
2.Komunikační a slohová výchova	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova. Dobře se orientuje v písemných zadáních úkolů nebo pokynech používaných v učebnicích.
Čtení a naslouchání	Dokáže při čtení a naslouchání odhalovat často skryté postoje nebo vlastnosti, např. obětavost, lhostejnost, sobectví, netoleranci apod.
Mluvený projev	Aktivně používá komunikační žánry nekonfliktního jednání - pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, snaží se vést dialog. Dovede samostatně vést telefonický rozhovor. Je schopný vytvářet krátké, samostatné a kultivované mluvené projevy s přiměřenými gesty a mimikou. Umí samostatně reprodukovat zajímavý text. Vypravuje jednoduché příběhy a zážitky z četby, filmu, divadla, TV. Samostatně umí popsat např. oblíbené prostředí, činnost, výrobu dárku apod.
Písemný projev	Aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní, píše úhledně, čitelně a přehledně. Psané projevy se samozřejmostí kontroluje. Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu - oznámení, pozvánka, zpráva - popis, pracovní postup činnosti

	- jednoduché tiskopisy - podací lístek, průvodka na balík - inzerát s jednoduchým praktickým textem a odpověď na něj Dokáže vytvořit vlastní text a přispět do školního časopisu
3. Literární výchova	Plynule, správně a uvědoměle čte přiměřené texty, dbá na správný slovní a větný přízvuk, intonaci a přiměřené tempo. Dokáže změnu výšky a barvy hlasu využívat k dramatizaci a přednesu vhodných literárních textů. Nadále si svoji četbu zaznamenává do čtenářského deníku a ilustruje ho. Zvládá tiché čtení. Rozlišuje základní pojmy literární teorie - pohádka, hádanka, říkanka, báseň - spisovatel, kniha, ilustrátor, čtenář - divadlo, film, herec, režisér - verš, rým, přirovnání

6.1.5 Český jazyk 5.třída

Časová dotace : 7 hodin týdně

Učivo	Výstupy
1. Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov	Bezpečně určí základní části slova, rozliší slovo základové a odvozené. Tvoří slova pomocí předpon, přípon i koncovek. Tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami. Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku Poznává a správně píše přípony -il, -it, -ivý, -itý Umí odůvodnit a správně psát slova se zdvojenými souhláskami.
Pravopis	Píše správně předpony nad -, pod -, před -, od -, roz -, bez - Ovládá psaní ě a je, mě a mně v kořeni slov Správně píše předpony a předložky s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; s/se, z/ze Ovládá dělení slov na konci řádku. Ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných. Ovládá psaní koncovek podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích Ovládá pravopis koncovek sloves ve 3.osobě č.j. v přítomném čase /smí, umí, trpí .../ Ovládá pravopis sloves v přičestí minulém ve shodě s podmětem (- li/ly)
Tvarosloví	V textu přiměřené náročnosti určuje všechny druhy slov, slova ohebná i neohebná. Podstatná jména skloňuje podle vzorů (nově předseda a soudce), odůvodňuje psaní y/i v koncovkách. U podstatných jmen v textu přiřazuje rod, životnost, číslo, pád a vzory tvrdé a měkké. U sloves určuje nebo tvoří osobu, číslo, čas a způsob (i podmiňovací). Slovesa časuje v čase přítomném, budoucím a minulém, kde správně odůvodní psaní koncovek podle syntaktických pravidel. Samostatně určí přídavná jména, určí jejich druh, skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý, jarní, otcův, matčin, umí zdůvodnit pravopis koncovek. Pozná zájmena a určuje jejich druh. Skloňuje zájmena já, ty, se, my, vy, on, ona, ono, ten, náš, umí používat jejich delší i kratší tvary. Pozná číslovky a určuje jejich druhy, ovládá psaní tečky za řadovými číslovkami, psaní a čtení letopočtů, tvar jmen počítaných předmětů podle poslední číslovky. Skloňuje základní číslovky dva, tři, čtyři, pět ve všech rodech.Dokáže správně určit spisovné tvary těchto číslovek u počítaného předmětu. Pozná a určí příslovce, tvoří příslovce z přídavných a podstatných jmen a naopak. Ovládá psaní příslovečných spřežek (zprava, nalevo, dodnes apod.). V jednoduché větě rozliší základní větné členy a umí graficky označit základní skladební dvojici.Určí podmět vyjádřený - holý, rozvitý, všeobecný, několikanásobný a podmět nevyjádřený, který dohledá. Pozná nebo tvoří přísudek holý, rozvitý, slovesný, jmenný (se sponou)

	a několikanásobný.
Skladba	Určuje rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět a příslovečné určení. Graficky vyznačí stavbu některých vět s rozvitým podmětem, přísudkem a větnými členy. Tvoří a v textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí. V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu. Poznává větu hlavní a věty vedlejší. Rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce. Píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí. V textu vyhledává přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak, ovládá grafický zápis přímé řeči.
2. Komunikační výchova	
Čtení a naslouchání	Při hlasitém čtení vhodně využívá modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk, snaží se používat různá zabarvení hlasu podle textu. Samostatně reprodukuje text po tichém čtení. Při tichém čtení odliší podstatné a okrajové informace, vybere hlavní body a slova, podstatné informace zaznamená. Posoudí úplnost či neúplnost sdělení písemného i ústního. Zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeného ústního sdělení a reprodukuje jeho obsah.
Mluvený projev	Vede správně dialog, střídá roli mluvčího a posluchače, zdvořile a nekonfliktně vystupuje. Umí telefonovat, zanechá vzkaz na záznamníku. Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci - zejména v reklamě, dokáže odhadnout skryté postoje nebo vlastnosti, lhostejnost, netolerance, rasismus apod. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá. Používá při řeči přiměřená gesta a mimiku.
Písemný projev	Zlepšuje techniku psaní, snaží se o úhledný, čitelný a přehledný písemný projev. Učí se rozvrhnout text na ploše. Své napsané projevy se samozřejmostí opravuje. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří písemný projev a text rozdělí na odstavce. Dokáže popsat předmět, činnost nebo pracovní postup. Píše správně po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu - zpráva, dopis - omluvenka, vzkaz, inzerát - výpisek (z vlastivědy, přírodovědy) - referát - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník, telegram, složenka) Aktivně používá své znalosti z pravopisu lexikálního i syntaktického.
3. Literární výchova	Dokáže vyjádřit své dojmy z četby, zaznamenává je a seznamuje s nimi ostatní žáky pomocí referátu o knize. I nadále svoji četbu zaznamenává s ilustracemi do čtenářského

	deníku. Tvoří vlastní literární text na dané téma, verše, rýmy a přispívá do školního časopisu. Samostatně nebo se spolužáky dramatizuje text, přednáší vhodné literární texty z paměti. Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů. Seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie - komedie, tragédie, drama - bajka, povídka, báje, pověst - cestopis - humor v literatuře (situační a slovní) - řeč autora a řeč postav - čas a prostředí děje Tyto pojmy s pomocí používá při jednoduchém rozboru literárního díla. Navštěvuje divadelní a filmová představení a koncerty.
--	---

6.1.6 Anglický jazyk 3.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
<i>Pozdravy</i>	Umí pozdravit, rozloučit se, jednoduše se představí, osloví osob Vyjádří souhlas a nesouhlas
<i>Čísla do 12</i>	Naučí se počítat do dvanácti.
<i>Pokyny k výuce</i>	Close your book. Get into Pairs. Is that right? atd. Kolik? (asi 60 pokynů v průběhu škol.r., žáci rozumí a reagují na ně)
<i>Názvy školních potřeb</i>	What's this? A (red) pen. Please, thank you, here you are.
<i>Zařízení třídy, čísla 13 - 20, barvy, ptá se na věk</i>	Furniture, clock, desk, table, board etc. čísla 13 - 20 How old are you? What colour is the..? You are..
<i>Zvířata</i>	Určí a pojmenuje domácí zvířátka, odhadne a zeptá se na správnost, určuje zvířata podle velikosti a barvy. It's... Is it a...?Yes, it is. No, it isn't. big, little It's number..
<i>Pocity a nálady</i>	Vyjádří pocity a nálady, mluví i o pocitech jiných lidí. I'm, she's, he's + přídavné jméno; are you + příd. jméno; How are you? I'm fine, thank you.
<i>Vzhled člověka</i>	Popíše vzhled člověka. Části lidského těla, barvy vlasů I've got, he/she's got
<i>Členové rodiny</i>	Vyjmenuje členy rodiny : my, old, and Who? This is.. How many (brothers)..?
<i>Lidské tělo</i>	Popíše lidské tělo. Části lidského těla : Has it got..?Yes, it has.. No, it hasn't. I haven't got...
<i>Oblečení</i>	Mluví o oblečení. Zeptá se, zdali někomu nějaká věc patří. Have you got?Yes, I have/ No, I haven't. Whose? Názvy zaměstnání
<i>Slovesa pohybu</i>	Dává příkazy a rozumí jim.
<i>Názvy jídel</i>	názvy jídel, názvy denních jídel Objedná jídlo. Mluví o tom, co má a nemá rád. What do you like for..? Do you like..? Yes, I do / No, I don't.
<i>Určí, co je na obrázku, trídí informace</i>	Další zvířata Některé světadíly Části těla zvířat Zvířecí potrava
<i>Hračky, přístroje</i>	Mluví o tom, kde různé předměty jsou. Používá krátké odpovědi. Is there a.. ? Yes, there is../ No there isn't.. Are there any..? Yes, there are / No, there aren't.
<i>Abeceda</i>	Formuluje otázky na správný spelling slov. How do you spell..?

<i>Názvy dnů a měsíců, Seznámí se a představí.</i>	Pojmnenuje dny a měsíce Where are you from? I'm from... několik cizích zemí
<i>Názvy svátků</i>	Pojmnenuje svátky, chápe kulturní rozdíly ve zvycích

6.1.7 Anglický jazyk 4.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy	Pozdraví, odpoví na jednoduché otázky, představí se.
Číslo 1 – 100	Počítá do 100, sčítá a odčítá. Odpoví na otázku Kolik je hodin? Umí utvořit množné číslo podst. jmen Napiš slovem číselky základní
Ve třídě	Zvládá základní pokyny k práci. Odpoví na otázku <i>Co je to?</i> Zeptá se otázkou <i>Je to...? a odpoví krátce Ano, je., Ne, není.</i> Jednoduše popíše zařízení třídy větami <i>This is..., That is....</i> Nakreslí a popíše svoje potřeby do školy.
Ovoce a zelenina, jídlo a pití, barvy	Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, jídla a pití, určí jejich barvu. Odpoví krátce na otázky <i>Do you like...? a Do you eat...?</i> Užívá spojení <i>I like – I don 't like</i> Požádá slušně o jídlo a pití.
Moje rodina, doma	Pojmenuje členy rodiny a hláskuje jejich jména, ukáže je na fotografii, určí věk. Zazpívá písničku k narozeninám a vyrobí pozvánku na oslavu. Pojmenuje jednotlivé místnosti a domácí činnosti. Nakreslí plán bytu. Při popisu užívá slov: <i>between, opposite, next to, on the right, on the left.</i>
Hračky	Pojmenuje hračky na obrázku, svoje hračky. Odpoví na otázky <i>Have you got a ...?, How many....?, Where is...?</i> Vyjádří skutečnost vlastnictví <i>I have got a..., I haven 't got a...</i> Čte krátké texty. Krátce napíše o své oblíbené hračce a hračku nakreslí.
Lidské tělo a zdraví člověka	Vyjmenuje a ukáže části těla. V jednoduchém popisu užívá spojení <i>I have got, she (he) has got, používá zájmena her, his.</i> Čte přiměřené texty o postavičkách. Nakreslí si postavičku (vymyšlenou příšerku) a krátce ji popíše.
Časové rozvržení dne, rozvrh hodin, zájmy a záliby, sport a hry	Pojmenuje jednotlivé části dne a činnosti, sestaví rozvrh hodin. Určí čas po hodinách. Naučí se pojmenovat různé typy zájmů a zálib. Otázkou <i>Do you like...?</i> zjistí zájem a nezájem. Použije krátkou odpověď <i>Yes, I do. No, I don 't.</i> Otázkou zjistí zájem a dovednost spolužáků <i>Can you...?</i> Nazývá správně druhy sportů a her. Vyjádří postoj svůj a svých spolužáků k nim <i>Does she, he like?</i> Užívá gerundium po slovese like -ing. Napiš svůj časový plán dne.
Oblečení	Užívá vazbu <i>I am wearing.</i> Popíše oblečení své a svých spolužáků.
Zvířata	Pojmenuje běžná domácí zvířata, krátce popíše jejich vzhled a způsob

	žívota. Užívá sloveso <i>like - likes</i>
<i>Ve městě</i>	Zná názvy částí města podle plánu. Zeptá se <i>Kde je...?, Kde mohu koupit...?</i> . Použije slova <i>always, never, often</i> .
<i>Prítomný čas průběhový</i>	Utvoří a použije tvary přít. času průběh. ve větách.
<i>Pohádky</i>	Přečte a přeloží dvě jednoduché pohádky.
<i>Halloween, Vánoce, Velikonoce</i>	Pochopí smysl a význam jednotlivých svátků. Pojmenuje nadpřirozené bytosti, vánoční předměty. Zazpívá vánoční písně

6.1.8 Anglický jazyk 5.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy	Odpoví na pozdrav, odpoví na jednoduché otázky, představí se, použije zdvořilostní fráze při setkání a loučení.
Dopis	Napiše pod vedením učitele nebo samostatně dopis o sobě a své rodině.
Poděkování	Zeptá se spolužáka, zda mu půjčí lepidlo, nůžky apod., ten použije krátkou odpověď: <i>Yes, I do. No, I don't.</i> Zná základní vztahy a tvoří pomocí nich otázky: - <i>Who...? Where...? When...? What ...? What time...? How...? How many...?</i>
Roční období	Období vyjmenuje, popíše počasí a činnosti, které do určeného období patří, přečte text.
Počítač	Popíše počítač, vyjádří svůj vztah k počítačům pomocí otázek: - <i>Do you like..., Can you use..., What do you do on a computer ?</i>
Výtvarné pomůcky a materiály	vyjmenuje pomůcky pro výtvarnou výchovu, používá sloveso <i>need</i> ve všech tvarech presentu používá tvary <i>I cut - I am cutting.</i>
Byt a jeho zařízení	popíše nábytek a vybavení bytu podle nakresleného plánu, plní úkoly z poslechu textu a čte přiměřený text.
Náš dům, poschodí	rozlišuje číslovky základní řadové: <i>one - first</i>
adresa	Vypráví o domě, použije vyjádření: - There is... There are... On the third floor live...
Čas	Umí se vyjádřit, kolik je hodin dvěma způsoby: - <i>9:30 nine:thirty nebo half past nine</i>
Můj oblíbený TV pořad	Vyjádří časovou posloupnost, orientuje se v Tv programu, vypráví o oblíbeném pořadu.
Zdraví a nemoci	Používá vztah: <i>why - because</i> Popíše zdravotní potíže, a vysvětlí, jak se bude léčit
Jídla a nápoje	Používá vazbu <i>I' d like</i> Vypráví o svém denním stravovacím režimu.
Zimní sporty	Při poslechu článku hledá sportovní termíny. tvoří věty s použitím částice <i>no</i>
Měsíce, narozeniny	Umí vyjmenovat měsíce, orientuje se v kalendáři, řekne, kdy má narozeniny, používá řadové číslovky.
Povolání	Umí vyprávět o práci rodičů, rozpozná povolání podle popisu, používá osobní a přivlastňovací zájmena
Domácí zvířata	Umí vyjmenovat domácí zvířata. Popíše je a porovná jejich užitek pro člověka. Umí vyjádřit třetí stupeň adjektiv <i>long – longer – the longest</i>
Cena zboží Britská měna	Umí říci jaká je cena zboží, orientuje se v librách a pencích.
Budoucí čas prostý	Podle svého školního rozvrhu si plánuje budoucí program, používá <i>they will, they won't</i>

<i>Mapa Velké Británie</i>	Umí najít hlavní města, hory a řeky Orientuje se na mapě, vyjmenuje země UK.
<i>Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním</i>	Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
<i>Produktivní řečové dovednosti – psaní</i>	Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika 1.třída

Časová dotace : 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvod do učiva 20 h	Žák počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je.
Číslo a početní operace Přirozená čísla v oboru 1 - 20 číslo 0 sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky. 65 h	Žák čísla čte, píše a porovnává, počítá předměty v oboru do 20, vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, orientuje se v číselné řadě do 20, dočítá do 10, do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, řeší slovní úlohy a sám je tvoří, formuluje odpověď, slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, zapíše příklad a krátkou a výstižnou odpověď, řeší slovní úlohy typu "o více", "o méně", rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, rozkládá čísla, rozumí pojmu "záměna sčítanců" a užívá jej v praxi, počítá "číselné řetězy" v oboru do 20, doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmu sloupec a řádek.
Geometrie v rovině a v prostoru 55 h	Rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa koule, krychle, kvádr, válec. Orientuje se v prostoru. Rozumí pojům - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za.

6.2.2 Matematika 2.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování 20 h	Procvičování učiva z 1.roč., bezpečně ovládá sčítání bez přechodu desítky do 20.
Číslo a početní operace Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 20 65 h	Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20. Řeší příklady s jednou závorkou. Početní operace provádí z paměti i písemně. Řeší slovní úlohy a sám je tvoří. Řeší slovní úlohy " o více", " o méně". V praxi využívá znalosti o záměně sčítanců.
Závislosti, vztahy a práce s daty Přirozená čísla do 100, písemné sčítání a odčítání do 100. 10 h	Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100. Sčítá a odčítá desítky. Rozkládá čísla na desítky a jednotky. Vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose. Orientuje se v číselné řadě do 100. Ovládá násobilku, násobky a dělení v oboru 50, násobky 10 zná až do 100. Počítá po 1,2,5,10 do 100. Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy. Sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100. Sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100.
Aplikační úlohy a problémy	Řeší slovní úlohy typu "o méně", "o více", "x krát méně", "x krát více". Řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď. Dokáže sám tvořit a řešit příklady s jednou závorkou Provádí písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel v oboru přirozených čísel do 100. Rozumí pojmu sloupec a řádek.
Geometrie v rovině a v prostoru 55 h	Chápe pojem kreslení a rýsování. Osvojuje si správné návyky při rýsování. Rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky. Zná jednotky délky a času. Umí pojmenovat a vymodelovat základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.

6.2.3 Matematika 3.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování 20h	Procvičování učiva ze 2.roč.
Číslo a početní operace Čísla z oboru do 1 000 Číselná řada do 1000 Zápis čísel Porovnávání čísel Zaokrouhlování a rozklad čísel Písemné sčítání a odčítání Odhad kontrola výsledků	Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách. Čte a píše trojčíselná čísla. Znázorňuje dvoj a trojčíselná čísla na číselné ose. Porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka Řeší úlohy na porovnávání čísel. Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce. Rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě. Sčítá a odčítá násobky sta. Písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla a provádí kontrolu výpočtu. Používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl. Řeší úlohy typu o n více a o n méně. Řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání. Provádí předběžný odhad výsledku řešení.
65 h Závislosti, vztahy a práce s daty Násobilky 1 - 10 násobení 10 Násobení a dělení dvojčíselných a jednocíselných čísel Dělení se zbytkem	Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10. Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. Řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek . Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 100. Řeší úlohy typu n-krát více a n-krát méně. Dokáže pamětně vynásobit dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek. Sestavuje a čte tabulky násobků. Využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,...) při tvorbě úloh. Dělí dvojčíselné číslo jednocíselným mimo obor násobílek a určuje neúplný podíl a zbytek. Používá výrazy dělenec, dělitel ,podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin Provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů. Provádí odhady výsledků.
10 h Geometrie v rovině a prostoru Rovinné obrazce	Rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. Označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem. Rozlišuje rovinné útvary -mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník,

Trojúhelník Kružnice Jednotky délky mm, cm, m, km Obvod 55 h	čtverec, kruh a kružnici. Pozná rovnostranný trojúhelník. Sestrojí libovolnou kružnici . Měří poloměr dané kružnice. Změří délku úsečky s přesností na mm. Přenáší úsečku na danou polopřímku. Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr. Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km) Provádí odhady vzdálenosti a délky. Určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran.
--	---

6.2.4 Matematika 4.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování	Procvičování učiva ze 3.roč.
Číslo a početní operace Čísla z oboru do 1 000 000 Číselná osa Zaokrouhlování Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly Aplikační úlohy a problémy Kontrola výpočtů Odhady výsledků Slovní úlohy	Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících Čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose Dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice. Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky. Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. Pamětně sčítá a odčítá - sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, umí násobit čísla s nulou na konci. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně).. Provádí stručný zápis slovní úlohy. Řeší početní úlohy na dva až tři početní výkony.
Zlomky Celek,část,zlomek Čitatel, jmenovatel zlomková čára	Názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku. Umí pojmenovat jednotlivé části zlomku. Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu. Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10.
Geometrie v rovině a prostoru Rovnoběžky,různoběžky, kolmice a kružnice Trojúhelník Souměrnost Obsah čtverce a obdélníku Sít' kvádra a krychle	Umí určit vzájemnou polohu dvou přímek. Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou. Narýsuje čtverec a obdélník. Pozná a sestrojí pravoúhlý trojúhelník. Pozná souměrný útvar. Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním ... Nakreslí souměrný tvar. Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. Vymodeluje sít' kvádra a krychle. Vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě.
Tabulky, grafy,	

	Doplňuje řady čísel a tabulky. Sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.
--	---

6.2.5 Matematika 5.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování učiva ze 4. ročníku	Procvičování učiva ze 4.roč.
Číslo a početní operace	Čte a zapisuje čísla větší než milion.
Přirozená čísla	Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností.
do a přes 1 000 000	Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose.
Posloupnost přirozených čísel	Zapisuje přirozená čísla v požadovaném tvaru v desítkové soustavě.
Číselná osa	Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly)
Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. Písemně odčítá dvě přirozená čísla.
Početní výkony přirozenými čísly a jejich vlastnosti	Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech.
Písemné algoritmy	Písemně násobí dvojčíferným činitelem, umí násobit s nulami uprostřed a na konci.
Kontrola výpočtů	Písemně dělí jedno a dvojčíferným dělitelem.
Aplikační úlohy a problémy	Samostatně provádí kontroly výpočtů.
Odhady výsledků	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.
	Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru.
	Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.
	Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Desetinná čísla a zlomky	Umí zapsat a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin.
Zlomky se jmenovatelem 10 a 100 a jejich zápis desetinným číslem	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.
Desetinná čárka	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.
Desetina, setina	Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose.
	Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky.
	Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin.
	Násobí a dělí desetinné číslo deseti, stem, tisícem.
	Užívá desetinné číslo v praktických situacích.
	Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.
Zlomky	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.
	Umí krátit zlomky.
	Řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky.
Geometrie v rovině a v prostoru	Grafický součet a rozdíl úseček.
Rovinné obrazce	Narýsuje obdélník, čtverec a pravoúhlý trojúhelník.
a tělesa	Narýsuje rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.
Konstrukce obdélníku	Vypočítá obvod obdélníku a čtverce.
	Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.

a čtverce	Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , a, ha, km^2 .
Jednotky obsahu mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , a, ha, km^2	Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce.
Povrch krychle a kvádrů	Vypočítá povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn.
	Řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádrů a krychle.
	Umí použít trojúhelníkovou nerovnost.
	Zápis konstrukce trojúhelníka.
	Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.
	Osa úsečky.
	Žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice).
	Žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran.
	Žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru.
	Žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice).
	Žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec).
	Žák narýsuje kružnici s daným poloměrem.
	Žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran.
	Žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic.
	Žák dodržuje zásady rýsování.
Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky, grafy, diagramy	Žák vyhledává, sbírá a třídí data.
Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná	Doplňuje řady čísel a tabulky.
Grafy a soustava souřadnic	Čte a sestavuje sloupkový diagram
	Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
	Sestavuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic.

6.3 Informační a komunikační technologie

6.3.1 Informační a komunikační technologie 5.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Základy práce s počítačem Části počítače	Pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna a ví k čemu slouží
Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru	Sám správně zapne a vypne počítač a ví, kdy má zapnout a vypnout monitor.
Ovládání počítače myší	Používá kliknutí a dvojklik.
Ovládání počítače klávesnicí	Používá důležité klávesy: Enter, Escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete, Baskspace
Orientace na ploše počítače	Najde tlačítko start, najde hodiny a najde hledanou ikonu na ploše
Práce s programy	Podle návodu učitele spustí a vypne program. Pracuje sám s výukovými programy určenými pro 5. ročník.
Práce s oknem	Zavírá okno křížkem, zmenšuje a zvětšuje okno.
Práce se složkami a soubory	Podle návodu učitele dokáže: Prohlédnout soubor, složku v průzkumníku Vytvořit novou složku, soubor Přejmenovat složku, soubor Vyhodit složku, soubor do koše
Zpracování a využití informací Práce s programem Word a Malování	Pod vedením učitele: Vybere druh, velikost, tloušťku, náklon a podtržení písma Napiše krátký text Dokáže smazat text Náhledem se na text podívá Doplní text obrázkem vytvořeným v programu Malování
Bezpečnost práce s počítačem	Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférií.
Vyhledávání informací a komunikace: Připojení k internetu	Spustí program Internet Explorer nebo jiný prohlížeč.
Ovládání a procházení internetem	Pod vedením učitele: Zapíše adresu do správného pole Používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů.
Ochrana osobních dat	Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit.
Vyhledávání informací	Pod vedením učitele navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii.

6.4 Člověk a jeho svět

6.4.1. Prvouka 1.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Místo, kde žijeme Domov Škola Obec	Žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy. Orientuje se v budově školy. Dokáže se připravit na vyučování. Dbá na bezpečnost při cestě do školy. Pojmenuje obec, ve které žije a ulici, ve které bydlí. Zvládne cestu ze školy domů. Zná nejdůležitější spojení na rodiče - adresu a telefon. Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. Ví, že i ve škole a jejím okolí jsou místa nebo vznikají situace, kde může docházet k úrazům nebo konfliktům.
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí	Vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku. Vypráví o práci rodičů. Respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit. Hovoří o chování v rodině (popř.o zvycích či tradicích v rodině). Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni (zdravení, oslovení, děkování, omluva). Ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce. Rozliší nesprávné chování jiných i u sebe.
Lidé a čas Orientace v čase a cyklus roku Současnost a minulost v našem životě	Ovládá časové jednotky : hodina, den, týden, měsíc, rok. Rozlišuje čas práce a odpočinku, zná sváteční dny, Vánoce, Velikonoce, 28.říjen Rozlišuje změny v přírodě: roční období, počasí, reakce rostlin, živočichů a člověka. Na příkladech porovnává odlišnosti života lidí. Vypráví o zvycích a práci lidí. Rozpozná současnost a minulost.
Rozmanitost živé a neživé přírody Ochrana přírody Látky a jejich vlastnosti Rostliny Živočichové	Pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál. Rozpozná různé materiály a orientuje se v jejich výrobě, popřípadě je tvořivě využívá ve své činnosti. Popíše základní části rostliny. Určí základní podmínky pro život rostlin. Zná nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby), které se nejčastěji vyskytují v okolí. Vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků. Porovná chování živočichů v závislosti na ročním období. Vymezí živočichy domácí a volně žijící. Vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými (jedovatými) rostlinami a zvířaty. Dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm. Chápe nebezpečí osamocení pohybu v krajině - srázy, vodní toky, rozsáhlost lesů, proměnlivost počasí, sníh atd.

Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	Uplatňuje základní hygienické návyky. Dodržuje režim dne. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozpozná základní části lidského těla. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, popř. pro dospělého. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.
---	--

6.4.2. Prvouka 2.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Místo, kde žijeme Domov Škola Obec	Žák dojde bezpečně do školy i ze školy, umí se správně chovat jako chodec v silničním provozu. Umí popsat svoji cestu do školy nebo ze školy. Zná některé dopravní značky. Pojmenuje obec, ve které žije. Dokáže vysvětlit cestu na nádraží, k lékaři atd. ve své obci. Vyjmenuje obce blízké svému bydlišti. Zná názvy nejbližších řek, potoků a rybníků. Zná důležitá telefonní čísla. Dokáže popsat životní prostředí ve své obci, zaujmout postoj k problematice odpadů. Ví o rizikových místech a situacích.
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí	Umí sestavit rodokmen svojí rodiny, pojmenuje celým jménem všechny členy své rodiny. Dokáže seřadit členy rodiny dle věku. Vypráví, kdo má v rodině jaké povinnosti. Rozumí pojům vzájemná úcta, pomoc, pochopení. Ví, čím jsou jeho rodiče. Chápe náplň různých povolání. Umí se správně chovat ve škole, umí pozdravit dospělé i spolužáky, omluvit se.
Lidé a čas Orientace v čase	Ovládá jednotky času – rok, měsíc, týden, den, hodina. Dokáže vyjmenovat roční období. Vyjmenuje měsíce v kalendářním i školním roce. Ukáže na hodinách čtvrt, půl, tři čtvrtě, celou. Rozlišuje změny v přírodě v závislosti na ročním období. Vypráví o vánočních a velikonočních zvycích.
Rozmanitost přírody	Pozoruje a popisuje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Dokáže popsat stavbu těla vybraných rostlin a živočichů. Zná ovocné stromy a jejich plody. Ovoce třídí na malvice, peckovice a bobule. Rozlišuje ovoce a zeleninu. Rozlišuje listnaté a jehličnaté stromy. Umí pečovat o pokojové rostliny a domácí zvířata. Pozná volně žijící živočichy, zná stěhovavé ptáky. Zná názvy dospělých živočichů a jejich mláďat. Zná hospodářská zvířata a chápe jejich užitek. Umí se správně chovat v přírodě, chápe možná nebezpečí – klišťata, kousnutí zmije, jedovaté houby. Vyjmenuje druhy obilí, pozná plevel. Dokáže vyprávět o životě v lese, na louce, na poli a u rybníka.
Člověk a jeho zdraví	Uplatňuje základní hygienické návyky. Dodržuje denní režim. Dokáže ošetřit drobná poranění. Dodržuje zásady zdravé výživy.

	Chová se ohleduplně ke svému okolí, aby neohrožoval zdraví své ani jiných. Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi. Zná základní části lidského těla.
--	--

6.4.3 Prvouka 3.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Místo, kde žijeme Domov Obec, místní krajina Okolní krajina Naše vlast	Rozlišuje život ve městě a na venkově. Orientuje se v okolní krajině podle význačných bodů. Ví, co je stanoviště, orientační bod, obzor. Zná hlavní světové strany, určí je podle kompasu, v přírodě podle některých přírodních úkazů. Orientuje se v mapě svého bydliště. Rozliší typy krajiny podle nadmořské výšky. Popíše tok řeky od pramene k ústí. Vyjmenuje typy vodních nádrží. Pojmenuje naši vlast, její hlavní město. Zná sousedy ČR. Umí nakreslit naši státní vlajku. Ví, kde sídlí prezident, vyjmenuje státní symboly.
Lidé kolem nás Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost	Chápe domov jako místo bezpečí, porozumění a lásky. Zná svoje základní práva a povinnosti. Zná problematiku dětských domovů a dětských vesniček. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Dodržuje základní pravidla slušného chování mezi lidmi.
Lidé a čas Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	Chápe dějiny jako časový sled událostí. Umí vyprávět o jednotlivých etapách českých dějin. Zná staré české pověsti, umí je vyprávět. Vypráví o využití svého volného času, o svých koníčkách. Rozlišuje čas práce a odpočinku.
Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí	Dokáže v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe či pro někoho jiného. Je poučený o možném nebezpečí při setkání s cizími lidmi. Ví, co zdraví prospívá a co mu škodí. Dodržuje zásady zdravé výživy. Umí vyprávět o jednotlivých etapách lidského života. Ukáže a pojmenuje části lidského těla. Chápe funkci kostry, svalů, vnitřních ústrojí a smyslů. Umí se slušně chovat u lékaře, dokáže popsat příznaky nemoci. Umí ošetřit lehká poranění. Zná telefonní čísla pro tísňová volání, formou hry přivolá první pomoc k postiženému. Rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.

Rozmanitost živé a neživé přírody Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch	Vyjmenuje základní životní podmínky. Pozoruje život v přírodě v jednotlivých přírodních společenstvech. Umí změřit délku, hmotnost, objem, čas a teplotu a zná jednotky těchto fyzikálních veličin. Pozoruje vlastnosti různých látek, zkoumá jejich původ..
Rozmanitost živé a neživé přírody Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty, horniny a půda Vesmír a Země Rostliny, houby, živočichové životní podmínky Rovnováha v přírodě	Umí látky rozdělit na pevné, kapalné a plynné. Pod dozorem učitele provádí jednoduché pokusy. Zná složení vzduchu. Umí popsat koloběh vody v přírodě. Pozná některé horniny a nerosty, rozumí pojmu zvětrávání. Chápe vznik uhlí, ropy a půdy a jejich důležitost. Má základní představu o vesmíru, o vztahu Slunce - Země.

6.4.4 Vlastivěda 4.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Místo, kde žijeme Naše vlast	Umí vysvětlit polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody. Na mapě se orientuje podle světových stran. Rozumí vysvětlivkám a grafice mapy. Umí na mapě ČR ukázat a pojmenovat největší řeky, rybníky, pohoří, města. Umí vyprávět o Praze jako hlavním městě naší vlasti. Má přehled o místech těžby nerostných surovin na našem území. Zná oblasti vhodné pro pěstování zemědělských plodin. Umí vyjmenovat památná místa naší vlasti a zná jejich historický význam v dějinách naší vlasti. Chápe státní zřízení, funkci prezidenta republiky, parlamentu a vlády. Umí vyjmenovat symboly ČR, používání a jejich význam.
Lidé kolem nás Rodina	Chápe výjimečnost člověka ve vztahu k ostatním živočichům. Na základě vlastních zkušeností vyjádří vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, členů rodiny. Dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny.
Soužití lidí	Rozliší fyzickou a duševní práci. Prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci.
Chování lidí	Orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolcích, církvi. Poukáže na možnosti charitativní činnosti. Upevňuje si vědomosti o základních lidských právech. Seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje o nich.
Právo a spravedlnost	Zná svá práva a povinnosti žáka školy. Rozpozná protiprávní jednání. Vysvětlí pojmy: právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví a duševní hodnoty.
Kultura	Konkretizuje podoby a projevy kultury. Chápe funkci umění v lidském životě.
Základní globální problémy	Uvědomuje si, v jaké době žijeme, jak člověk přetváří přírodu. Seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor. Uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí.
Lidé a čas Orientace v čase	Má základní znalosti o českých dějinách od pravěku po dobu vlády Marie Terezie. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy.
Současnost a minulost	Rozeznává současnou a minulou a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek, muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrozličnější informace z dostupných zdrojů. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práci předků na našem území v hlavních dějinných obdobích.
Regionální památky, báje,	Využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí.

mýty, pověsti	
Významné události našich dějin	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.

6.4.5 Vlastivěda 5.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Místo, kde žijeme Regiony ČR	Rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí. Shromažďuje a využívá poznatky z kronik, archivů a muzeí. Objevuje dějinné souvislosti regionu a vlasti.
Naše vlast	Orientuje se v jednotlivých odvětvích hospodářství. Orientuje se na mapě Evropy.
Evropa a svět	Zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného - svět, Evropa. Dokáže vysvětlit grafiku map a používá vysvětlivky. Poznává charakteristické znaky jednotlivých států Evropy, způsob života a přírodu v jiných zemích. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. Umí přiřadit ke každému evropskému státu jeho hlavní město.
Mapy obecně zeměpisné a tématické	Shromažďuje poznatky o EU, využívá médií. Na mapě světa ukáže a pojmenuje kontinenty a oceány.
Lidé kolem nás Rodina	Uvědomuje si funkci rodiny. Rozliší vazby mezi fyzickou a duševní prací. Konkretizuje své představy o budoucím povolání.
Soužití lidí	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva. Posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci na základě vlastních zkušeností.
Chování lidí	Zkusí vyvodit a objasnit základní principy demokracie. Posuzuje významné sociální problémy a problematiku nesnášenlivosti mezi lidmi, uvede příklady a diskutuje o nich.
Právo a spravedlnost	Aplikuje teoretické vědomosti o základních lidských právech do praxe. Uvede a posoudí příklady protiprávního jednání, právní ochrany občanů a majetku. Rozlišuje základní typy vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.
Kultura	Prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury. Využívá vlastních zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich.
Základní globální problémy	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce, obhájí svůj názor.
Lidé a čas Orientace v čase	Orientuje se bezpečně v časové přímce. Zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději.
Současnost a minulost v našem životě	Má základní znalosti o českých dějinách od doby vlády Marie Terezie po současnost Využívá archivů a knihoven jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.

Regionální památky, báje, mýty, pověsti	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Prokáže znalost bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu a vlasti.
Významné události našich dějin	Pojmenuje některé cestovatele a objevitele a jejich objevy. Zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického.

6.4.6 Přírodověda 4.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Rozmanitost živé a neživé přírody	Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody. Seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě.
Látky a jejich vlastnosti	Uvědomuje si souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka.
Voda a vzduch	Zkoumá vlastnosti vody a vzduchu - látek nezbytných k životu. Popíše oběh vody v přírodě. Zná složení vzduchu.
Nerosty, horniny a půda	Pozná některé horniny a nerosty, porovná jejich hospodářské využití. Pozoruje magnetické vlastnosti některých látek Dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam.
Vesmír a Země	Pozoruje pohyb Slunce po obloze v různých ročních obdobích Blíže objasní zákonitosti střídání ročního období. Zná světové strany, umí je určit kompasem V encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země.
Rostliny, houby, živočichové	Umí vyprávět o vybraných druzích bylin, dřevin a hub. Zná nejznámější léčivé byliny, pozná jedovaté rostliny a houby. Třídí živočichy na obratlovce a bezobratlé. Zkoumá život v přírodních společenstvech, umí vyprávět o jednotlivých živých organismech v příslušných společenstvech, chápe jejich vzájemné vztahy. Zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy.
Rovnováha v přírodě	Dodržuje pravidla správného chování v přírodě. Uvědomuje si zodpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů.
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Zajímá se o způsob likvidace odpadů. V rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují. Uvědomuje si a uvede příklady živelných pohrom, ekologických katastrof, shromažďuje informace ze sdělovacích prostředků a z vyprávění pamětníků.
Člověk a jeho zdraví	Dodržuje zásady zdravé výživy
Péče o zdraví, zdravá výživa	Uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu a prevence nemocí. Aktivně tyto dovednosti a návyky uplatňuje. Orientuje se v pojmech: aktivní pohyb, úrazová zábrana, reklamní vlivy.
	Seznamuje se se základy první pomoci. Zvládne zajistit lékařskou pomoc.
Lidské tělo	Upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a funkcích jednotlivých orgánů. Umí vyprávět o vývoji člověka Získává základní představu o rozmnožování člověka

	V encyklopediích vyhledá a srovná etapy vývoje člověka před a po jeho narození. Chápe funkci kostry, svalů, vnitřních ústrojí a smyslů Poznává vzduch a vodu jako nezbytnou podmínku pro život
Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	Vysvětlí pojmy rodina a partnerství. Učí se rozlišovat biologické a psychické změny v dospívání.
Návykové látky a zdraví	Rozšiřuje si poznatky o návykových látkách. Prohlubuje si a upevňuje již osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích. Nacvičuje a dokáže zvládnout bezpečné chování v rizikovém prostředí.
Osobní bezpečí	Nacvičuje a následně ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. Rozlišuje krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) a diskutuje o nich. Seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít. Na modelových situacích nacvičuje a následně zvládne situaci hromadného ohrožení.

6.4.7 Přírodověda 5.třída

Časová dotace : 2hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Rozmanitost živé a neživé přírody Látky a jejich vlastnosti	Objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody. Uvědomuje si princip rovnováhy v přírodě.
Voda a vzduch	Vysvětlí důležitost základních podmínek pro život na Zemi.
Nerosty, horniny a půda	Rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdách a jejich využití pro hospodářství ČR.
Vesmír a Země	Objasní vznik života na Zemi. Umí vyjmenovat planety sluneční soustavy. Má základní znalosti o vesmírných tělesech – Slunce, Měsíc, Země. Chápe příčiny střídání dne a noci a ročních období na Zemi. Rozlišuje podmínky života jednotlivých podnebních pásů.
Rostliny, houby a živočichové	Zná základní skupiny živých organismů. Třídí živočichy na obratlovce a bezobratlé. Umí vyjmenovat skupiny obratlovců. Chápe třídění rostlin na dřeviny a byliny, na semenné a výtrusné.
Životní podmínky, Rovnováha v přírodě	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Umí vysvětlit funkci jednoduchých strojů. Umí sestavit jednoduchý elektrický obvod. Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Objasní pojem chráněné území. Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí. Hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a využije příkladů. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.
Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa	Zná nezbytné podmínky života člověka a jeho základní potřeby.
Lidské tělo	Umí podrobně popsat stavbu a funkci lidského těla. Chápe význam potravy, vody a vzduchu pro člověka. Umí popsat činnost vnitřních ústrojí člověka. Dodržuje základní hygienické zásady.
Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	Chápe pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, a uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví. Úměrně svému věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování.
Návykové látky a zdraví	Uvědomuje si nebezpečí návykových látek Zná svoje práva a povinnosti.
Osobní bezpečí	Předvede účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí, prohlubuje si a upevňuje již získané vědomosti.

	Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Uvědomuje si možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje. Samostatně řeší modelové situace při mimořádných událostech a v situacích hromadného ohrožení.
--	---

6.5 Umění a kultura

6.5.1 Hudební výchova 1.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Při zpěvu správně dýchá, rovně stojí či sedí Pozná tóny vysoké a hluboké, dlouhé a krátké Získává správné pěvecké návyky (uvolněný, plynulý zpěv, lehké nasazení, správné dýchání, zřetelná výslovnost) Vymýšlí melodie k říkadlům Osvojuje si pojmy pomalé x rychlé, tiché x hlasité Zpívá slabě i silně, pomalu i rychle Dbá na správnou výslovnost a nádech, dodržuje rytmus písňe Správně dýchá Snaží se hospodařit s dechem Vytváří různé zvuky Hraje si na ozvěnu
Instrumentální činnosti	Hraje na Orffovy nástroje rytmický doprovod písňe Rozlišuje počítání „na dvě“ a „na tři“ Tříbí cit pro vhodné užití hudebních nástrojů při doprovodu písni Vytleskává rytmus písni
Hudebně pohybové činnosti	Osvojuje si pojem rytmus – pravidelné tikání hodin, střídání nohou při chůzi Metronom = hudební hodiny Pochoduje podle rytmu písňe Pozná stoupající a klesající melodii, pohybem ruky naznačuje, jak melodie postupuje Pohybem doprovází píseň Hrou na tělo opakuje po učiteli krátký rytmický úsek
Poslechové činnosti	Rozlišuje zvuky a tóny, vytváří zvuky známé z okolního prostředí (traktor, vrtačka, šumění deště, šustění papíru...) Pozná stejnou melodii písni Rozlišuje zpěv sólový a sborový Osvojení pojmů vysoký a hluboký tón, zvuk Rozeznává dlouhé a krátké tóny Osvojuje si pojem barva hlasu, barva tónu Pozná úryvky známých koledí, některé umí zazpívat Při poslechu rozhodne, která koleda je pomalá, která rychlá, připojí rytmický doprovod Poznává různé hudební nástroje Rozlišuje tempo skladeb, náladu, rytmus, dynamiku Snaží se poznat z ukázky, o kterou píseň jde

6.5.2 Hudební výchova 2.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Osvojuje si pojem takt Zpívá slabě i silně, pomalu i rychle, trénuje správné dýchání Poznává noty c, d, e Osvojuje si pojem virtuos Rozezná změnu taktu v písni Seznamuje se s pojmem repetice Umí zazpívat ukolébavku jemně, s citem, ale dynamicky a rytmicky správně Seznamuje se s notou čtvrt'ovou, půlovou, osminovou a pomlkami Osvojuje si pojem refrén Umí zazpívat píseň se správnou dynamikou, dodržuje pomlky
Instrumentální činnosti	Hraje na Orffovy nástroje rytmický doprovod písně Tříbí cit pro vhodné užití hudebních nástrojů při doprovodu písni Poznává složitější rytmický doprovod na zvonkohru, metalofon (hlavně 1. a 5. stupeň) a zároveň na rytmické nástroje
Hudebně pohybové činnosti	Poznává stoupající a klesající melodii, pohybem ruky ji umí znázornit Pohybem těla doprovází píseň (chůze po špičkách, vpřed, vzad, poskoky...) Napodobuje hru na různé hudební nástroje Pohybem vyjadřuje náladu písně či skladby
Poslechové činnosti	Rozezná pomalé a rychlé tempo Osvojuje si pojmy dynamika - piano, mezzoforte, forte Podle ukázky pozná ráz skladby či písně (ukolébavka, pochod, taneční skladba...) Seznamuje se s pojmy sólista a orchestr, koncert Pozná z ukázky, na jaký nástroj hrál sólista

6.5.3 Hudební výchova 3.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Poznává pomlku osminovou , dokáže ji najít v notovém zápisu písně Ovládá slova písní, zpívá písně odlišného charakteru Umí se rychle nadechnout mezi frázemi Měkce nasazuje při zpěvu Pokouší se jednoduchý dvojhlas
Instrumentální činnosti	Doprovází písně na Orffovy nástroje, případně na flétnu nebo na zvonkohru (melodické ostinato)
Hudebně pohybové činnosti	Umí taktovat ve dvoudobém taktu Rozlišuje dobu těžkou a lehkou Umí vytleskat rytmus třídobého taktu s důrazem na těžkou dobu Tanečním krokem ve třídobém taktu chodí v kruhu Vyjadřuje pohybem hudební výraz a náladu
Poslechové činnosti	Seznamuje se s pojmem opera, árie, duet Seznamuje se s různou taneční hudbou Osvojuje si pojmy polka, menuet, balet Poznává podrobněji dechové hudební nástroje U poslechových skladeb rozlišuje jejich společenskou funkci, poznává v nich některé hudební nástroje Seznamuje se s pojmy crescendo a decrescendo

6.5.4 Hudební výchova 4.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Osvojuje si pojem čtyřdobý takt, synkopa Procvičuje střídání taktu dvoudobého a čtyřdobého Zpívá píseň s náležitou dynamikou Dokáže poznat melodii ukončenou a neukončenou Umí nedokončenou melodii dokončit Seznamuje se s pojmy křížek, bé, předznamenání Rozlišuje dobu těžkou a lehké v třídobém taktu Umí zazpívat píseň jako kánon Pokouší se zpívat lidové písně v lidovém dvojhlase
Instrumentální činnosti	Doprovodí píseň rytmickým ostínatem na Orffovy nástroje Doprovodí píseň na melodický nástroj souzvukem dvou tónů
Hudebně pohybové činnosti	Umí pohybově doprovodit píseň Poznává tanec valčík Umí taktovat ve třídobém taktu
Poslechové činnosti	Rozlišuje pohyb melodie v krocích nebo ve skocích Všímá si stavby písni Seznamuje se symfonickou básní B.Smetany i okolnostmi, za jakých skladba vznikala Chápe pojem inspirace Seznamuje se s pojmem variace Seznamuje se s nástrojovými skupinami Seznamuje se s pojmem komorní hudba, partitura Pozná durovou a mollovou tóninu Chápe rozdíl v pojmech píseň lidová a umělá Poznává podrobněji smyčcové hudební nástroje U poslechových skladeb rozlišuje jejich společenskou funkci, poznává v nich některé hudební nástroje

6.5.5 Hudební výchova 5.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Zpívá píseň jako kánon Poznává 1.stupeň ve stupnici – tóniku, 5.stupeň – dominantu Osvojuje si pojem akordická značka, akord Zná pojem legato a umí ho použít při zpěvu Zpívá píseň se správnou dynamikou vzhledem k jejímu obsahu Dokáže poznat notu celou a pomlku celou Umí zpívat naši státní hymnu, zná její historii a autory Cvičí správnou výslovnost Seznamuje se s tóninou G dur Osvojuje si pojem staccato Seznamuje se s tóninou a moll Nepřepíná sílu hlasu ani při zpěvu, ani při mluvení Při zpěvu stojí rovně, uvolněně Nadechuje se do břicha, nezvedá ramena
Instrumentální činnosti	Doprovodí píseň na melodický nástroj souzvukem dvou tónů Doprovodí píseň rytmickým ostinatem na Orffovy nástroje
Hudebně pohybové činnosti	Taktuje v třídobém taktu Umí doprovodit píseň tanečním pohybem v taktu Umí taktovat ve čtyřdobém taktu
Poslechové činnosti	Seznamuje se s moravskou lidovou muzikou Osvojuje si pojem hudební forma, hudební věta, malá písňová forma dvoudílná Seznamuje se s životem a dílem J.S.Bacha, umí o něm stručně vyprávět, zná jeho nejznámější díla Seznamuje se se smyčcovým kvartetem Umí vyjmenovat smyčcové nástroje, které hrají ve smyčcovém kvartetu Seznamuje se s třídílnou písňovou formou Poznává hudební formu rondo Seznamuje se s životem a dílem J.J.Ryby Seznamuje se s životem a dílem vídeňského klasika W.A.Mozarta, umí o něm vyprávět Poznává využití barevných prostředků při ztvárnění hudebního díla Seznamuje se s životem a dílem B.Smetany, umí o něm Seznamuje se se s pojmy mateník, furiant Zná nejznámější díla A.Dvořáka, umí vyprávět o jeho životě vyprávět Má představu o uspořádání hráčů v symfonickém orchestru

Návrh hudebního materiálu:

Písně pro 1.stupeň:

Jedna dvě, Honza jde

Jedna, dvě, tři, čtyři, pět

Halí, belí

To je zlaté posvícení

Kočka leze dírou

Kočka leze dolů

Sedí liška pod dubem

Muzikantská rodina

Hrách a kroupy
 Pec nám spadla
 Skákal pes přes oves
 Na horách sejou hrách
 Měla babka čtyři jabka
 Červená Karkulka
 Utíkej, Káčo, utíkej
 Káča našla ptáče
 Když jsem já sloužil
 Vodník
 Kočka leze dírou
 Okolo Frýdku cestička
 Co to zvoní, co to cinká
 Kalamajka mik, mik, mik
 Pod naším okýnkem
 Masožravá kytka a cvrček
 Na tý louce zelený
 Dobrú noc
 Černé oči, jděte spát
 Ti zlosejnší muzikanti
 Šel tudy
 Pět minut v Africe
 Žezuličko, kde jsi byla
 Já do lesa nepojedu
 Holka modrooká
 Starosti s muzikou
 Dú Valaši, dú
 Vyletěla holubička
 Na tý louce zelený
 Beskyde, Beskyde
 Až já pojedu přes ten les
 Byla jedna Káča
 Kozel
 Znáám já jeden krásný zámek
 Išla Marina
 Košiláček
 Ach není tu, není
 Jede Kudrna
 Ó, řebíčku zahradnický
 Hory, doly, černý les
 Muzikanti, co děláte
 Ten chlumecký zámek
 Boleslav, Boleslav
 Grónská písnička
 Bejvávalo
 Na tom bošileckým mostku
 A vy páni muzikanti
 Tráva neroste

U panského dvora
 Kdyby byl Bavorov
 Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku
 Čtyři koně jdou
 Kde domov můj
 Strč prst skrz krk
 Týnom, tánom
 Jedeme za sluncem
 Sedlák, sedlák, sedlák

Poslech:

J.S.Bach: Menuet
 N.Paganini: Capriccio pro sólové housle
 B. Flies: Princí můj maličký, spi
 I.Hurník: Pohádka
 W.A.Mozart: Malá noční hudba
 J. Haydn: Koncert
 J.S.Bach: Mše h moll
 J.S.Bach, F.Busoni: Chorální předehera
 B.Smetana: Prodaná nevěsta
 L. Janáček: Příhody lišky Bystroušky
 A.Dvořák: Slovanský tanec č. 15
 J.S.Bach: Menuet
 S.Prokofjev: Popelka
 A.Dvořák: Symfonie č.9 Z nového světa
 B.Smetana: Vltava
 J. Brahms: Variace na Haydnovo téma
 W.A.Mozart: Variace na francouzskou lidovou píseň
 M.Sokol: Valčík
 J.Mysliveček: Oktet pro 2 hoboje, 2 klarinety, 2 lesní rohy a 2 fagoty
 AG Flek: Husličky
 J.S.Bach: Toccata a fuga d moll
 V.Trojan: šest lidových písní pro smyčcové kvarteto, U panského dvora
 J.Lennon, Paul Mc Cartney: And I Love Her
 G.Gershwin: Koncert F dur pro klavír a orchestr
 J.J.Ryba: Libou písničku (pastorela)
 W.A.Mozart: Don Giovanni, Menuet
 M.P.Musorgskij: Obrázky z výstavy: Promonáda, Tanec kuřátek ve skořápkách
 B.Smetana: Prodaná nevěsta – Proč bychom se netěšili
 A.Dvořák: Furiant z České suity
 G.F.Händel: Vodní hudba

6.5.6 Výtvarná výchova 1.tř. – integrováno s Člověk a svět práce (1h)

Časová dotace : 1 + 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Žák se seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami, učí se organizovat práci, poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat, osvojuje si základy bezpečnosti při práci
Rozvíjení smyslové citlivosti 1. Výtvarné vyjádření skutečnosti	Rozlišuje tvary, barvy a struktury, pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky, rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění, osvojí si hry s linkou, s tekoucí barvou, se stopou materiálu a nástroje - poznává prvky vizuálně, učí se pozorovat přírodu i své okolí, vyhledává a dotváří přírodniny, rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)
Uplatňování subjektivity 2. Práce dekorativní a prostorové	Ztvárňuje vlastní životní zkušenosti (rodina, kamarádi, příroda, strach, radost ...) a uplatňuje přitom v plošném uspořádání linie, tvary, barvy a objekty jejich kombinace. Seznamuje se s pojmem barvy základní, zkouší barvy míchat, poznává vlastnosti barev (barvy husté- řídké, světlé-tmavé) a využívá jich v praxi, objevuje možnosti hry s linií a s barvou, prakticky rozlišuje pojem kresba a malba, rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, hrou s ornamentem si tříbí smysl pro rytmus a dynamiku tvarů a barev, orientace v ploše, zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování, rozvíjí svůj cit pro prostor
Ověřování komunikačních účinků 3. Výtvarné umění a životní prostředí	Zobrazuje tvary a funkce věcí, aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů tj. Josef Lada, Zdeněk Miler a Helena Zmatlíková, porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, zná a rozlišuje pojmy – hračka-loutka-školní potřeba, reklama
Člověk a svět práce 1. Práce s drobným materiálem	V praxi využívá znalosti vlastností plastického materiálu tj.pružnost, tažnost,ohebnost, jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů, vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti, osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem, seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při

	tvorbě, zvládá základní činnosti tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování
2. Práce montážní a demontážní	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi MOZAIKA a SEVA, pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce, zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži
3. Práce pěstitelské	Pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě(zalévá, otírá listy, kypří půdu), seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší(při pozorování klíčení fazole ve třídě).
4. Příprava pokrmů	Zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně, jí příborem, připraví si jednoduchou svačinu, rozlišuje každodenní a slavnostní stolování

6.5.7 Výtvarná výchova 2.ř. – integrováno s Člověk a svět práce (1h)

Časová dotace : 1 + 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Úvod	Zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů, znovu si připomene zásady bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy
Rozvíjení smyslové citlivosti 1. Výtvarné vyjádření skutečnosti	Ztvárňuje vlastní prožitky a představy a podněty sluchové, hmatové, čichové, rozdělí své pozorovací schopnosti, uspořádá objekty podle jejich výraznosti a velikosti vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky (přepis zvuků, kroužení kamínků, šíření vůní ...), pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů, rozlišuje tvary a funkce předmětů, snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí.
Uplatňování subjektivity 2. Práce dekorativní a prostorové	Zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi, zvládá přiměřeně ředění a míchání barev, pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií, využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, rozdělí svůj cit pro barvu, proporce a prostor, dále též rozvíjí svá praktické znalosti a zkušenosti při modelování a keramice, prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách, dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec.
Ověřování komunikačních účinků 3. Výtvarné umění a životní prostředí	Aktivně pracuje s ilustrací, chápe uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, televizi, prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích, porovnává ilustrace a popisuje obrázky, ztvární své fantazijní představy volnou malbou, kresbou, modelováním a jinými technikami, z 1. ročníku zná ilustrace J.Lady, Z.Milera, H.Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany, rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek, rozdělí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání, rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, knižní ilustrace, reklama) a zkoumá jejich uplatnění, citlivě vnímá výtvarná díla, ztvární své vlastní životní zkušenosti, rodina, kamarádi, příroda, strach, radost.
Člověk a svět práce 1. Práce s drobným materiálem	Zná již vlastnosti různých materiálů, dále své znalosti rozvíjí a využívá v praxi, vnímá je svými smysly, dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a

	bezpečnosti práce, zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, modelování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního, rozlišuje rub a líc látky, zvládá přišití dvoudírkového knoflíku
2. Práce montážní a demontážní	Seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje, jsou to stavebnice SEVA a LEGO, sestavuje modely i bez předlohy, montuje a demontuje jednotlivé díly, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních, upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti
3. Pěstitelské práce	Provádí pozorování přírody během všech ročních období, pečuje o nenáročné rostliny ve třídě, zalévá je, otírá listy, kypří, rosí, rozmnožuje pomocí odnoží, v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole), rozezná nejznámější semena plodů tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák, provádí exkurze ve školním skleníku v různých ročních obdobích
4. Příprava pokrmů	Seznamuje se způsoby uchovávání a skladování potravin, zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena ve cvičné kuchyňce, provede úpravu stolu pro všední i sváteční stolování, zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování

6.5.8 Výtvarná výchova 3.řř. – integrováno s Ālověk a svět práce (1h)

Časová dotace : 1 + 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Výtvarné vyjádření skutečnosti	žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy vyhledá a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar
Uplatňování subjektivity Práce dekorativní a prostorové	poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti poznává různé druhy linie rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků), kontrast, dynamiku tvar; a barev poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním
Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí	chápe smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize a dokáže k nim zaujmout vlastní postoj, seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství) pokouší se o ilustraci textu, rytmického nebo barevného přepisu písne, záznamu pohybu, zaznamenává průběh děje - seriál, leporelo, comics
Ālověk a svět práce Práce s drobným materiálem	vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní udržuje pořádek na pracovním místě
Práce montážní a demontážní	provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice (Lego, Seva)
Pěstitelské práce	provádí jednoduché pěstitelské činnosti ošetřuje a pěstuje nenáročné pokojové rostliny volí podle druhů pěstitelských činností správně pomůcky, nástroje a náčiní seznamuje se se základními podmínkami života rostlin seznamuje se s úlohou techniky v životě člověka
Příprava pokrmů	seznamuje se se základním vybavením kuchyně, pojmenuje pomůcky a nástroje (cvičná kuchyňka) připraví jednoduchý studený pokrm podle slovního návodu dodržuje pravidla správného stolování udržuje pořádek pracovních ploch
Práce s technickými materiály	zná vlastnosti základních materiálů a pracuje s nimi řeší jednoduché technické úkoly dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce zná zásady první pomoci

6.5.9 Výtvarná výchova 4.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Výtvarné vyjádření skutečnosti	poznává sám sebe, zanechává otisky nebo podobu tváře, pozoruje skutečnost pomocí hmatu, poznává ji také v detailech a řezech žák se snaží výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy pozná barvy základní a podvojně dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy pozoruje a srovnává tvary užitekových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše
Uplatňování subjektivity Práce dekorativní a prostorové	poznává vlastnosti povrchů prostřednictvím frotáže, kreslí textury, vystihuje členitost, poznává vlastnosti materiálů - poddajnost, tvrdost, vláknitost ... , hledá nevšední podoby reality, svobodně volí a kombinuje prostředky, poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie
Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí	podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) rozliší hračky současné a lidové pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení navazuje aktivní výtvarný kontakt s uměleckým dílem, pokouší se o parafrázi reprodukcí, zvětšováním detailů, dokreslováním chybějících částí, ve svém výtvarném projevu uplatňuje zážitky a dojmy z návštěv divadel, muzeí, koncertů a výstav

6.5.10 Výtvarná výchova 5.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Rozvíjení smyslové citlivosti Výtvarné vyjádření skutečnosti	vyjadřuje skutečnost pomocí linií, tvarů, barev, světla a stínu, žák rozvíjí svou fantazii a představivost pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru
Uplatňování subjektivity Práce dekorativní a prostorové	dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) poznává písmo jako dekorativní prvek poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků je schopen analyzovat úlohu, klade různé možnosti vedle sebe do pásů, seriálů nebo polyekranových kompozic
Ověřování komunikačních účinků Výtvarné umění a životní prostředí	dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa poznává různé druhy výtvarného umění seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů je veden k obdivu, vcítění a prožívání uměleckého díla ve všech polohách umělecké tvorby a přistupuje k němu jako ke zdroji inspirace poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby seznamuje se s užitým uměním ve svém nejbližším okolí

Kreslířské techniky:

Kresba dřívkem (inkousty, tuše, mořidla), kolorování, rozmývání, lavírování

Kresba perem (inkousty, tuše), kolorování, rozmývání, lavírování

Kresba měkkou tužkou

Kresba rudkou

Kresba uhlím

Malířské techniky:

Malba temperou

Malba vodovými barvami

Malba olejovým pastelem

Malba suchým pastelem

Grafické techniky:

Snímání otisků

Kreslený monotyp

Odkrývací technika na voskovém podkladu

Tisk ze šablon nebo z koláže

Linoryt

Materiály a techniky plastického vyjadřování:

Modelování ze sochařské hlíny

Modelování z moduritu

Tvarování papíru

Tvarování drátu, pletiva kovové fólie

Konstruování z daných prvků krabičky

Ostatní techniky:

Koláž

Frotáž

Muchláž

Roláž

Výtvarné objekty (pletivo, papír, drát, igelit, provaz)

6.6 Člověk a zdraví

6.6.1 Tělesná výchova 1.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví Poznatky z Tv a sportu	Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví. Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se. Reaguje na jednoduché povely a signály. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Respektuje význam přípravy organismu před cvičením. Respektuje zásady fair play. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech. Umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc.
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	Snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele. Předvede jednoduchý taneční krok s hudbou. Cvičí s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem. Umí 2 - 3 tanečky založené na taneční chůzi a běhu.
Gymnastika kotoul vpřed přeskok – lavička lavička – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po lavičce bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním (míčky, míč, švihadla).
Atletika běžecká abeceda rychlé běhy na 20m - 60m vytrvalostní běh do 10 min, prokládaný chůzí běh v terénu skok do dálky z místa skok do dálky z rozběhu hod míčkem	Opakuje po učiteli běžeckou abecedu. Předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení.
Turistika	Dokáže ujít maximálně 8 km v terénu. Umí se připravit na turistickou akci (obléct, sbalit batoh), i za pomoci dospělých. Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky.
Bruslení	Dodržuje bezpečnost při bruslení. Obuje se s dopomocí. Předvede chůzi a skluz. Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob.
Sportovní a pohybové hry a netradiční pohybové	Ovládá a dodržuje základní pravidla. Snaží se spolupracovat s ostatními hráči.

činnosti minifotbal vybíjená minikošíková drobné honičky stolní tenis jízda na koloběžce jízda na kole skákání panáka drobné závodivé hry a přeběhy	Dodržuje pravidla fair play. Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech.
Činnosti podporující pohybové učení Turnaje v průběhu roku : Fotbal – turnaj 1. a 2.třídy Atletický přebor 1. a 2.třídy /50 m, 600 m, hod míčkem bez rozběhu, skok daleký z místa /	Zúčastní se všichni žáci v ročníku.

6.6.2 Tělesná výchova 2.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Činnosti podporující zdraví Poznatky z Tv a sportu	Správně reaguje na jednoduché povely a signály. Dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, do družstev. Používá vhodné oblečení a obuv na sport. Dokáže vysvětlit, proč se rozcvičuje. Dodržuje zásady fair play a pozná přestupek. Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech.
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	Správně provádí cviky pod vedením učitele. Předvede 2 jednoduché taneční kroky s hudbou.
Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním	Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. Předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, sestavu se zvoleným náčiním.
Atletika běžecká abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky s rozběhem hod míčkem bez rozběhu	Opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu. Předvede základní pohybové výkony. Usiluje o jejich zlepšení.
Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková	Ovládá a dodržuje základní pravidla. Snaží se spolupracovat s ostatními hráči. Dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek. Adekvátně na přestupek reaguje.
Turistika	Respektuje ochranu životního prostředí. Dokáže překonat přírodní překážky.
Bruslení	Dodržuje bezpečnost při bruslení. Obuje se s dopomocí. Předvede chůzi a skluz.
Plavání	Adaptuje se na vodní prostředí. Dýchá do vody. Splývá.
Činnosti podporující pohybové učení Turnaje v průběhu roku : Fotbal – McDonald's Cup atletika – víceboj /50 m, 600 m, hod míčkem, skok daleký s rozběhem /	zúčastní se všichni žáci v ročníku

6.6.3 Tělesná výchova 3.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Činnosti podporující zdraví Poznatky z TV a sportu	Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozvíjíme?"
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pořadová cvičení	Přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.
Gymnastika akrobacie	Předvede pády vzad a stranou. Předvede kotoul vpřed. Předvede kotoul vzad.
přeskok	Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 2-3 díly švéd. bedny.
lavička	Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	Vyšplhá 3m na tyči.
Rytmiická a kondiční gymnastika	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval.
Atletika běh	Po učiteli opakuje běžeckou abecedu (lifting, skipping, zakopávání). Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Při krátkém běhu nekříží dráhu a nezastavuje před cílem.
skok daleký	Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy.
skok vysoký	Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střížným
hod	Odhodí míček z místa ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry minifotbal	Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá základní pravidla minifotbalu.
vybíjená	Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Ovládá pravidla vybíjené.
minibasketbal	Používá správné držení míče (oběma rukama). Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla minibasketbalu.
miniházená	Ovládá základní pravidla miniházené.
Plavání	Splývá, dýchá do vody. Ovládá jeden plavecký způsob.
Bruslení	Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu.

	Dokáže zastavit.
Činnosti podporující pohybové učení Sportovní akce pro 3.ročník:	Fotbalový turnaj McDonald's Cup. Atletický čtyřboj (běh 50m,600m,hod kriket.míčkem, skok do dálky). Přespolní běh. Turnaj ve vybíjené.

6.6.4 Tělesná výchova 4.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Činnosti podporující zdraví Poznatky z TV a sportu	Poznává vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?"
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pořadová cvičení	Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky.
Gymnastika akrobacie	Předvede kotoul vpřed. Předvede kotoul vzad.
přeskok	Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3-4 díly švéd. bedny.
kladina	Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	Vyšplhá 3m na tyči.
Rytmická a kondiční gymnastika	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový. Zatancuje mazurku.
Atletika běh	Po předvedení opakuje běžeckou abecedu. Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu.
skok daleký	Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. (rozmezí odrazu cca 1m)
skok vysoký	Umí provést úpravu doskočiště. Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným.
hod	Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry minifotbal	Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Ovládá základní pravidla minifotbalu.
vybíjená	Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá pravidla vybíjené.
minibasketbal	Používá správné držení míče (oběma rukama). Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem. Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem. Dribluje na místě a za pohybu. Ovládá základní pravidla minibasketbalu.

miniházená	Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá základní pravidla miniházené.
Plavání	Splývá, dýchá do vody. Ovládá jeden plavecký způsob.
Bruslení	Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu. Dokáže zastavit. Dokáže zatočit.
Činnosti podporující pohybové učení Sportovní akce pro 4.ročník:	fotbalový turnaj McDonald's Cup atletický čtyřboj (běh 50m,600m,hod kriket.míčkem,skok do dálky) přespolní běh turnaj ve vybíjené

6.6.5 Tělesná výchova 5.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Činnosti podporující zdraví Poznatky z TV a sportu	Pozná vhodné oblečení a obuv na sport. Dodržuje zásady fair play chování. Dokáže odpovědět na otázky: "Proč se rozvíjíme?" "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" "Co hrozí tělu při jednostranném posilování?"
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pořadová cvičení	Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod. S ostatními nastoupí do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu.
Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení	Umí se samostatně rozvíjet. Umí předvést 4 posilovací cviky na různé části těla. Umí předvést 2 relaxační cviky.
Gymnastika akrobacie	Předvede kotoul vpřed. Předvede kotoul vzad. Předvede spojení kotoulů vpřed a vzad. Předvede stoj na rukou s dopomocí učitele.
přeskok	Provede rozběh a odraz z můstku snožmo. Předvede průvlek přes 3-4 díly švéd. bedny. Předvede roznožku přes kozu.
kladina	Přejde kladinu bez dopomoci.
šplh	Vyšplhá 3m na tyči.
Rytmická a kondiční gymnastika	Pod vedením učitele přesně opakuje cviky. Po předvedení opakuje: krok přísuný, poskočný, přeměnný, cval, polkový a valčíkový. Zatancuje mazurku a polku.
Atletika běh	Předvede běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání). Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu. Nastaví si startovní blok.
skok daleký	Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. (odraz od prkna) Podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh. Umí provést úpravu doskočiště.
skok vysoký	Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným
hod	Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.
Sportovní hry minifotbal	Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá základní pravidla minifotbalu.
vybíjená	Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou. Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá pravidla vybíjené.
miniházená	Spolupracuje se svými spoluhráči. Ovládá základní pravidla miniházené.

přehazovaná	Přehodí hřiště na přehazovanou. Spolupracuje se svými spoluhráči při hře. Ovládá pravidla přehazované.
Bruslení	Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led. Samostatně jezdí popředu. Dokáže zastavit. Dokáže zatočit překládáním.
Činnosti podporující pohybové učení Sportovní akce pro 5.ročník:	fotbalový turnaj McDonald's Cup atletický čtyřboj (běh 50m,600m,hod kriket.míčkem,skok do dálky) přespolní běh turnaj v přehazované

Kapitola 7

7. Učební osnovy - II.stupeň

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1 Český jazyk 6.třída

Časová dotace : 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova Úvod o českém jazyce jazyk a jeho útvary nářečí a obecná čeština jazykověda a její složky jazykové příručky	Dokáže vymezit pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka a jeho vývoj. Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný. Dá příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk. Definuje, co je nářečí a obecná čeština. Uvede, čím se liší od spisovného jazyka. Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov. Rozumí pojmu dialektologie. Uvede, co je věta a z čeho se skládá. Co je slovní zásoba, co je mluvnice a jak se dělí. Naučí se pracovat s jazykovými příručkami. V Pravidlech čes. pravopisu se orientuje podle obsahu, dokáže vyhledat zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel. Využívá příručku ke správnému pravopisu a výslovnosti. Dokáže najít poučení o zadaných pravop. jevech. Ve Slovníku spis. češtiny se také orientuje podle obsahu, využívá seznam zkratk, zjišťuje významy slov, dokáže vysvětlit údaje u jednotlivých hesel, rozšiřuje si vlastní slovní zásobu. Orientuje se i ve Stručné ml. české, vyhledá poučení (např. o řeči přímé a nepřímé...).
Zvuková stránka jazyka spisovná výslovnost	Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit podobu znělosti, dokáže uvést příklady se souhl. párovými lišícími se znělostí. U slov dokáže označit hlavní přízvuk.
zvuková stránka věty	Rozpozná věty tázací zjišťovací a doplňovací.
Stavba slova a pravopis slootovorný základ, předpona a přípona slova příbuzná	Dokáže označit slovotv. základ, předpony a přípony. Určí, zda bylo slovo vytvořeno pomocí předpony nebo přípony.

stavba slova	Dokáže označit kořen slova a uvést slova příbuzná. Odliší slova, která s nimi příbuzná nejsou.
střídání hlásek při odvozování	Provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova.
skupiny hlásek při odvozování	Vyjmenuje, k jakým změnám dochází při odvozování a uvede příklady.
zdvojené souhlásky	Vyvodí, v jaké části slova se souhl. skupiny objevují. Dokáže označit šev předponový a příponový. Zvládne doplnit vynechaná písmena a odůvodní pravopis. Dokáže tvořit ženská pojmenování k mužským, vytvářet přídavná jména od jmen podstatných a dokáže je správně pravopisně napsat.
skupiny bě-bje,pě,vě-vje mě-mně	Vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky. Připojuje podle smyslu ke slovům vybrané předpony. Dá příklady, kdy ke zdvojení souhlásek nedochází. Vyjmenuje přípony (-ina, -ík, -ice). Dokáže doplnit vynechané souhlásky a správnost si ověří v Pravidlech.
předpony s-/se-,z-/ze-vz-/vze-	Dokáže odůvodnit pravopis v těchto skupinách, píše je pravopisně správně.
předložky s,z	Dokáže odůvodnit pravopis podle daných pravidel. Doplní předpony do zadaných slov, správnost si ověří v Pravidlech. Tvoří slova s těmito předponami a odůvodňuje pravopis. Vysvětlí rozdíl mezi slovy lišící se předponou (např. zpráva-správa).
i-y po obojetných souhláskách	Uvede, s kterými pády se pojí předložky s a z. Doplní vynechané předložky do textu a zdůvodní.
	Rozpozná, v jaké části slova se i-y nachází a podle toho dokáže použít správné pravidlo. Dokáže vyjmenovat vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná. Rozliší významy slov lišící se i-y (sípe-sype...).
	U podstatných jmen odůvodní koncovku příslušným vzorem a píše ji pravopisně správně. Zvládne napsat osobní koncovky sloves v přítomném a budoucím čase. V přičestí minulém dokáže koncovku odůvodnit podle pravidla o shodě přísudku s podmětem. U přípony aplikuje pravidlo i-í.
Tvarosloví druhy slov	Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné. Uvede znaky, podle kterých jednotlivé sl. druhy rozpozná.

podstatná jména	Orientuje se v textu a správně určí slovní druh podle významu v dané větě. Vyhledá v textu podstatná jména, dokáže u nich určit pád, číslo, rod a vzor. Vysvětlí, co jsou PJ konkrétní a abstraktní. Rozliší konkrétní či abstraktní podle významu (např. psaní). Dokáže vyhledat PJ hromadná, pomnožná a látková a vysvětlit jejich zvláštnosti. Rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní (názvy osob, zvířat, měst, řek, zemí, hor, svátadílů, svátků...). Píše pravopisně správně koncovky PJ, bezpečně odůvodňuje pomocí vzorů. Dvojí možnost koncovek dokáže vyhledat v Pravidlech.
skloňování vlastních jmen místních	Rozpozná PJ, která se skloňují jako Př.J, a uvede další příklady. Dokáže skloňovat vl.jména osobní a místní podle příslušných vzorů.
pomnožná jména místní	Uvede příklady příjmení, která se nesklonují.
přídavná jména	Doplň uvedená jména do zadaných vět ve správných tvarech. Správně skloňuje PJ místní a pravopisně správně píše jejich koncovky.
skloňování Př.J. tvrdých a měkkých	Dokáže v textu vyhledat Př.J, určí u nich pád, číslo a rod. Rozpozná Př.J tvrdá, měkká a přivlastňovací.
skloňování Př.J přivlastňovacích	Orientuje se v textu a správně píše velké, nebo malé písmeno. Dokáže vyhledat jmenné tvary Př.J a píše je pravopisně správně.
stupňování přídavných jmen	Rozpozná Př.J tvrdá a měkká, koncovky odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně. Dokáže převést Př.J z jedn. č. do č.množného, i když dochází ke změně souhlásky.
zájmena	Vyhledá v textu Př.J přivl. a skloňuje je podle příslušných vzorů. Doplň tvary Př.J do textu. Rozliší Př.J od PJ (dědečkovi psi- půjdu k dědečkovi). Vysvětlí pojem stupňování. Uvede přípony a koncovky jednotlivých stupňů a předvede, jak se 2. a 3. stupeň tvoří. Pozoruje tvary 2.stupně, vyvodí a odůvodní vzniklé skupiny souhlásek.
číslovky	Tvary 2. a 3. stupně dokáže vyhledat v Pravidlech. Uvede příklady zesilování a zeslabování pomocí různých příslovcí. Vyjmenuje druhy zájmen, pro každou skupinu uvede charakteristické znaky. Vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu. Správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj. Rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, rozpozná určité a neurčité. Pro každou skupinu uvede charakterist. rysy.

	Dokáže číslovky skloňovat. Uvede příklady, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou. Zvládne skloňování číslovek dva, oba, tři, čtyři. Vytvoří správný tvar jmen počítaných předmětů. I složitější číslovky napíše slovy. Bližší poučení o číslovkách vyhledá v Pravidlech. Uvede vzory, podle kterých se některé číslovky skloňují.
slovesa	Uvede charakterist. znaky sloves. Vyjmenuje kategorie (osoba, číslo, čas a způsob). Dokáže v textu vyhledat slovesa a tyto kategorie určit. Zvládne tvořit infinitivy a naopak určité tvary podle zadaných kategorií. Převede slovesné tvary z jedn. č. do mn. č., z oznam. způsobu do podmiň. zp. atd. Dokáže určit druhy vět podle postoje mluvčího.
Skladba základní větné členy shoda přísudku s podmětem (několikanásobným p.) opakování o přímé řeči	Ve větě vyhledá podmět a přísudek. Uvede charakterist. znaky základních vět. členů. Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony. Vyjmenuje sponová slovesa a dokáže si je v textu uvědomit. Nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak. Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem. U vyjádřeného podmětu uvede, jakým slovním druhem je vyjádřen. Vyhledá věty s několikanásobným podmětem. Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným podmětem) a dokáže ho použít. Správně zdůvodní koncovky. Nepřímou řeč dokáže převést na řeč přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí.
	Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení.
Komunikační slohová výchova Sloh Vypravování	Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje. Dokáže oživit vypravování a stupňovat napětí užitím přímé řeči a 1.os.č.j. Je schopen dodržet časovou posloupnost vypravování. Zvládne reprodukovat přečtený příběh. V místech, která chce zdůraznit, umí místo minulého času užít čas přítomný. Zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech) Samostatně napíše vypravování. Text člení do odstavců. Při popisu postupuje podle zvoleného pořádku, např. od celku k částem, od důležitého k méně důležitému atd.

Popis popis předmětu a bytu	Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svoji slovní zásobu. Nakreslí plán bytu a podle něj byt popíše. Práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves. Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a dokáže je nahradit plně spisovnými. Je schopen jednoduchým způsobem popsat kamaráda. Vědomě používá přirovnání, popř. rčení. Popíše obličej, postupuje od nejvýraznějších znaků k méně výrazným.
popis osoby	Vyjadřuje se i v souvětích.
popis pracovního postupu	Dokáže popsat zhotovení jednoduchého výrobku, přípravy pokrmu, pokusu z fyziky apod. Popíše (ústně či písemně) děj podle obrázku. Vybere výstižná, popř. i odborná slova. Obohacuje si slovní zásobu. Rozvíjí si myšlení.
Zpráva a oznámení	Rozlišuje zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky. Samostatně napíše zprávu a oznámení. Uvědomuje si, že uvádění údajů musí být ověřené a pravdivé. Zná základní rozdíl mezi pořizováním výpisků (hesla, věty) a výtahem (hlavní myšlenky zachycující i stavbu textu).
Výpisky Výtah	Dokáže výpisky nebo výtah pořídit z časopisů, vlastní četby, popř. z učebnic. Dokáže shromáždit odborné výrazy, jejich význam vyhledá v některé encyklopedii nebo slovníku. Uvede pramen, z něhož je výtah pořízen.
Dopis	Zná formální náležitosti dopisu osobního i úředního. Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem, dokáže takové dopisy napsat. Obměňuje použité výrazy, odstraňuje opakování slov.
Telefonní a elektronická komunikace	Zná pojmy fax, mobilní telefon, SMS, MMS, internet, mail. Umí s nimi zacházet.
Literární výchova Mýty antické a biblické	Dokáže vysvětlit pojem mýtu - báje. Ví, jaké jsou nejčastější náměty nejstarších mýtů - jak vznikl svět a člověk. Zná jména některých bohů antických bájí. Alespoň jednu antickou báji dokáže vypravovat. Umí vyprávět také některý z biblických příběhů.
Próza a poezie	Dokáže odlišit prózu a poezii. Vyjmenuje čím se od sebe liší. Zná pojmy verš, sloka, báseň.
Lyrika a epika	Uvědomuje si a dokáže na konkrétní básni určit základní znaky lyriky: vyjádření citů, pocitů, nálad, zachycení krás přírody, přemýšlení člověka apod.
Pověst	V případě epické básně pozná, že formou veršů je zde vyprávěn příběh.

- česká - jiných národů	Charakterizuje tento žánr, uvědomuje si, že obvykle je příběh rozvíjen na základě autorovy fantazie, i když často postavy i místo jsou reálné, pravdivé. Zná z četby pověsti české, ale i jiných národů. Dokáže objasnit termín pověst regionální (místní).
Monolog	
Pohádka	Zná monolog jako souvislý, delší projev literární postavy. Uvědomuje si, že se nejedná o rozhovor dvou a více osob. Dokáže vyjmenovat hlavní znaky pohádky. Zná obvyklé pohádkové postavy. Umí odlišit pohádky klasické od moderních. Z vlastní četby umí vypravovat některou z pohádek K.J.Erbena a B.Němcové. Zná i některé pohádky moderní, např. Čapkovy nebo Werichovy.
Lidová slovesnost	Umí vysvětlit pojem lidová pohádka. Dokáže jednoduchou krátkou pohádku samostatně napsat.
Personifikace	Umí tento pojem vysvětlit, zná nejčastější náměty lidových písní, básní apod.: odvody na vojnu, robota, láska atd.
Bajka	Zná český termín zosobnění, dokáže ukázat v textu, kdy je tohoto jazykového prostředku užito, kdy neživá věc na sebe přebírá vlastnosti a schopnosti lidí. Dokáže bajku poznat na základě typických znaků tohoto žánru: zvířata (věci) mluví a jednají jako lidé.
Kontrast	Pokud v bajce není přímo uvedeno morální ponaučení, dokáže je sám z textu vyvodit. Umí jmenovat nejznámější autory bajek: Ezop, Krylov, La Fontaine.
Literární hrdina	Dokáže tento prostředek poznat např. v pohádkách (dobra x zlo, chudoba x bohatství apod.). Umí rozpoznat, kterou postavu literárního díla lze nazvat hrdinou. Dovede jej stručně charakterizovat. Z mýtů, pověstí a pohádek zná některý z hrdinských příběhů.
	Průběžně: Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu. Přípravuje si referáty o přečtených knihách. Čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení. Navštěvuje školní knihovnu, orientuje se v knihovnickém systému. Čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšlení.

Seznam textů, kterých bude při výuce použito:

Sborník : Poezie

Publius Ovidius Naso: Daidalos a Ikaros

F.Petiška: Daidalos a Ikaros

R.Halliburton: Město Mínotaurovo
V.Hulpach: Jak se stal Artuš králem
I.Olbracht: David a Goliáš
J.Skácel: Pohádka o zlatém hadu
K.J.Erben: Jabloňová panna
C.Brentano: Pohádka o myrtové panně
J.a W.Grimmové: Modré světlo
H.Ch.Andersen: Křesadlo
P.Šrut: Jakub a stará kořenka
M.Malý: Vajíčko nebo kůň
B.Němcová: Moudrý zlatník
K.J.Erben: Zlatovláska
V.Stanovský: Pálený kostelník
K.Čapek: Pohádka ptačí
J.Werich: Moře, strýčku, proč je slané?
J.Drda: Zapomenutý čert
Ezop: Pouto zvyku
Ezop: Soud mateřský
J.de La Fontaine: Dvě mošny; Vlk a jehně
J.A.Krylov: Školáci; Labuť, štika, rak
R.Kipling: Kočka, která chodila sama
R.M.Rilke: Z dubna
J.Prévert: Stránka ze sešitu
K.Šiktanc: Smutný vodopád
A.Jirásek: O Čechovi
I.Olbracht: Krokovy dcery
A.Wenig: O Svatováclavské studánce
V.Cibula: O kouzlech rabína Löwa
V.Cibula: O golemovi
V.Cibula: O králi kouzelníků
V.Cibula: Z Faustova domu

7.1.2 Český jazyk 7.třída

Časová dotace : 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova Tvarosloví podstatná jména	Zopakuje si a upevní vědomosti získané v 6.ročníku. Dokáže určit mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod, vzor. Rozpozná podstatná jména abstraktní a hromadná, pomnožná a látková. Umí na základě určení kategorie vzor a pád napsat správně i/y u koncovek podstatných jmen.
přídavná jména	Rozpozná přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací. Dokáže určit mluvnické kategorie přídavných jmen: pád, číslo, rod a vzor. Tvoří správně druhý a třetí stupeň přídavných jmen. Na základě určení vzoru a pádu správně doplňuje koncovky přídavných jmen. Dokáže rozlišit tvary příd.jm. od tvarů podst. jm. s koncovkou -ovi.
zájmena	Umí v textu vyhledat zájmena a určit jejich druh. Dokáže správně užívat sebou - s sebou. Zná tvary zájmena já a dokáže je správně použít. Správně skloňuje a píše tvary zájmen: ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj.
číslovky	V textu umí vyhledat číslovky a umí určit jejich druh. Zná pravidla, podle kterých se za číslovkou v textu píše tečka. Číslovky správně skloňuje.
slovesa	Dokáže určit kategorie sloves : osoba, číslo, čas, způsob. Umí správně utvořit slovesné tvary. Umí vysvětlit, kdy se ve větě jedná o rod činný a kdy o rod trpný. Zná oba způsoby vyjádření rodu trpného.
slovesný rod	Dokáže převést ve větách slovesa činného rodu do trpného a naopak. Umí rozlišit, v kterých větách vyjadřuje zvrtná podoba slovesa rodu činný a v kterých rod trpný.
příslovce	Rozezná druhy příslovčí. Dokáže vysvětlit pojem příslovečná spřežka. Ve větách umí správně použít příslovečnou spřežku a předložkovou vazbu. Umí utvořit příslovečné tvary příslovčí.
předložky	Zná pojem zesilování a zeslabování pomocí příslovce. Umí pojmenovat funkci předložek v jazyce a dokáže je v textu vyhledat. Umí nahradit určená slova předložkovým spojením s tímž významem. Uvede, s kterými pády se pojí předložky s, z a v pravopise toto dokáže použít.

spojky částice	Zná funkci spojek v jazyce, pozná, že spojují větné členy nebo věty. Zvládá synonymická cvičení. Rozpozná částice na začátku vět přacíh a zvolacích.
citoslovce	Umí říci, co citoslovce vyjadřují a uvést několik příkladů.
Pravopis Psaní vel. písmen ve jménech vlastních	Zná základní pravidla, kdy se píše velká písmena, zejména : v několikanásobném vlastním názvu v zeměpisných názvech v názvech ulic a náměstí v názvech institucí v názvech s předložkou v několikaslovných názvech měst a osad v názvech národností Dokáže správně odůvodnit Dokáže používat Pravidla českého pravopisu
Význam slov Slovo Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma Antonyma Homonyma Odborné názvy	Zná definici slova. Vysvětlí význam věcný a mluvnický. Uvede příklad. Vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu. Vysvětlí pojem rčení. Běžná rčení umí vysvětlit. Dokáže vysvětlit pojmy slova jednoznačná a mnohoznačná. Objasní pojmy metafora a metonymie. Vysvětlí pojem synonyma a uvede příklady. Dokáže ve cvičeních jednotlivá slova nahrazovat synonymy. Chápe rozdíly mezi synonymy a dokáže jich ve větách správně použít. Umí objasnit pojem a k běžným slovům antonyma uvést. Umí objasnit pojem homonyma a s pomocí slovníku vysvětlit jejich významy. Uvědomuje si pravopisné rozdíly a ve větách dokáže homonyma správně užít (blýská - blízká, pyl - pil atd.) V textu rozezná odborné názvy. Dokáže obvyklé a často používané odborné názvy zařadit do příslušného oboru.
Slovní zásoba a tvoření slov Slovní zásoba Tvoření slov Odvozování příponami Odvozování předponami Skládání slov, zkratky, zkratková slova	Umí vyjmenovat způsoby obohacování slovní zásoby. Dokáže klasifikovat slova zastaralá, často užívaná, slova přejatá. Zná tři způsoby tvoření nových slov (odvozování, skládání, zkracování). Je schopen pomocí přípon tvořit nová podstatná jména, přídavná jména a slovesa. Umí pojmenovat pojem přechylování a uvádět přechýlené názvy. Je schopen pomocí předpon tvořit nová slova. Dokáže poznat slovo složené. Umí vysvětlit pojem zkratkové slovo.
Skladba Věta jednočlenná a dvojčlenná Přísudek	Rozliší ve větě část podmětovou a přísudkovou. Pozná věty s nevyjádřeným podmětem, který lze nahradit zájmenem ono, umí klasifikovat jako jednočlenné. Umí provést změnu věty jednočlenné ve větu dvojčlennou a naopak. Rozezná druhy přísudku (slovesný, jmenný se sponou, jmenný) podle toho, kterým slovním druhem je vyjádřen. Umí vyjmenovat sponová slovesa.

	Dokáže přísudek v textu vyhledat.
Podmět	Zná funkci podmětu. Je schopen poznat, že podmět může být vyjádřen různými slovními druhy.
Vv podmětná	Umí vysvětlit pojmy podmět vyjádřený a podmět nevyjádřený. Dokáže jej ve větě vyhledat. Ví, že podmět (větný člen) lze nahradit vedlejší větou podmětnou. Dokáže se na vedlejší větu podmětnou zeptat otázkou Kdo, co? a větou řídící. Zná i druhý způsob zjištění vedlejší věty podmětné: věta hlavní neobsahuje podmět, ten lze nahradit zájmenem ono.
Předmět	Zná s kterými slovními druhy tvoří předmět větnou dvojici a že se na něj ptáme pádovými otázkami (kromě 1. a 5.pádu).
Vv předmětná	Dokáže se na vedlejší větu předmětnou zeptat všemi pádovými otázkami (kromě otázky Kdo, co?). Dokáže v textu odlišit věty podmětné a předmětné.
Příslovečné určení	Zná, s kterými slovními druhy tvoří příslovečné určení větnou dvojici, a že se na něj ptáme příslovci.
místa, času, způsobu, příčiny, účelu, podmínky, přípustky	Chápe, že příslovečné určení vyjadřuje okolnosti, za kterých probíhá děj. Umí se zeptat příslušnými otázkami na místo, čas, způsob, příčinu, účel, přípustek a podmínky děje. V textu dokáže jednotlivé druhy vedlejších vět příslovečných poznat.
Vv příslovečná	Zná, že přívlastek je větný člen, který rozvíjí podstatná jména a blíže je určuje.
Přívlastek	Dokáže rozlišit přívlastek shodný a neshodný a umí provést vzájemnou záměnu. Odliší v jednoduchých případech přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný. Zvládá poučky o interpunkci v těchto druzích přívlastku. Umí se zeptat na vedlejší větu přívlastkovou. Zná pojem vložená vedlejší věta přívlastková.
Vv přívlastková	
	Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopisná pravidla. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů. Rozvíjí své myšlení. Obohacuje si slovní zásobu.
Komunikační a slohová výchova	Umí sestavit osnovu vypravování.
Sloh	Dokáže používat různé jazykové prostředky k oživení vypravování, např. výběr vhodných sloves, užití přímé řeči, přítomného času, přirovnání.
Vypravování	Umí provádět výběr jednotlivých činností a jejich seřazení při popisu. Popisované části dokáže logicky seřadit.
Popis (obecně)	Rozpozná následnost jednotlivých složek činnosti.
popis pracovního postupu	Dokáže přehledně a názorně popsat všechny fáze postupu. Dokáže rozlišit tzv. charakteristiku vnější - zevnějšek popisu osoby a charakteristiku vnitřní - povahu člověka, jeho vlastnosti, chování k lidem atd.
Charakteristika	Umí používat různá přirovnání. Dokáže zachytit nejdůležitější myšlenky textu a zároveň vystihnout

Výtah	přehledně stavbu tohoto textu.
Literární výchova Báje, eposy, náboženství	Zná vedle bájí antických i příklad bájí z oblasti Mezopotámie. Uvědomuje si, že i v nich je častým námětem stvoření člověka. Na základě úryvku z četby Homérovy Odyssey uvede základní znaky eposu. Ví, že takový epos se nazývá hrdinský. Zná některá úsloví z bájí, která dodnes používáme (např. Achillova pata, danajský dar, trojský kůň apod.).
Fabule	Umí vysvětlit, že se jedná o výstavbu příběhu. Schopnost fabulace, tzn. vypravovat příběh.
Balada	Na základě postupného čtení balad dokáže vyvodit její základní znaky. Rozliší balady lidové a umělé. Po přečtení Erbenovy Kytice dokáže v jeho baladách vyhledat motiv viny a následujícího trestu. Zná nejznámější autory balad: K.J.Erbena, J.Nerudu, J.Vrchlického, P.Bezruče.
Lyricko - epická poezie	V básni určí pasáže lyrické a epické. Dokáže poznat lyriku přírodní, milostnou, úvahovou (reflexivní) a vlasteneckou .
Rým	Objasní pojem rýmu. Pozná jeho druhy: střídavý, sdružený, obkročný a přerývaný.
Motiv	Je schopen v básni a povídce určit hlavní motiv.
Povídka	Na základě četby několika textů vyvodí znaky povídky. Rozliší povídky historické, humoristické, psychologické, science - fiction, detektivní. Vyjmenuje známé české autory povídek: J.Neruda, K.Čapek, J.Hašek, O.Pavel, A.Lustig i světové autory E. Hemingway, R.Bradbury, A.P.Čechov. Některou z přečtených povídek dokáže reprodukovat.
Novela, romaneto	Uvědomuje si, že se jedná o rozsáhlejší povídky s vlastními náměty. Z četby zná ukázky z díla J.Arbesa.
Literatura sci - fi	Vysvětlí tento pojem. Zná ukázky z děl J.Verna, R.Bradburyho, J.Nesvadby, O.Neffa.
Libreto	Ví, že se jedná o literární předlohu opery.
Historická próza	Dokáže na základě vlastní četby dvou ukázek s historickou tematikou (V.Vančura: Svatba, P.Čornej: Panovníci českých zemí) vyvodit pojmy historická próza - beletrie a literatura faktu. Ví, že základem historické prózy je poutavé obrazné vypravování.

Metafora Metonymie	Pojmy zná již z mluvnického vyučování. Nyní tyto jazykové prostředky dokáže v básni poznat.
Tragédie Komedie	Dokáže výstižně pojmy definovat. Umí doložit příklady z četby literatury, z filmu, televize.
Charakteristika postav	Umí napsat charakteristiku literární postavy, která bude obsahovat charakteristiku vnější i vnitřní. Dokáže popsat vývoj literární postavy, jak se v průběhu dějin mění.
Gradace	Ví, že gradace znamená určité stupňování vývoje básně, povídky, románu.
Expresivnost	Dokáže rozpoznat expresivní výrazy v textu a umí vysvětlit, proč jich autor použil.
	Průběžně: Rozvíjí ústní i písemný projev, obohacuje si slovní zásobu. Účinně spolupracuje ve skupině. Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy.

Seznam textů, kterých bude při výuce použito:

Stvoření člověka (Mýty staré Mezopotámie)

Euripidés: Kyklop

Homér: Odyssea

R. Halliburton: Kyklopova sluj

Lidové balady: Adam a Eva, Tři dcery, Shledání v hrobě

K. J. Erben: Svatební košile, Poklad, Vodník

A. Mickiewicz: Útěk

J. Neruda: Dědova mísa, Romance helgolandská

J. Wolker: Balada o námořníku

K. Čapek: Sbírka známek

J. Neruda: Hastrman, Přivedla žebráka na mizinu

V. Vančura: Svatba

P. Čornej: Panovníci českých zemí

H. Sienkiewicz: Křižáci

R. Šimáček: Na kolbišti

R. Bradbury: Létařský stroj

J. Wyndham: Chochy

O. Pavel: Jak jsem potkal ryby

A. Lustig: Sousto

J. Seifert: Domov

J. Kainar: Domů

7.1.3. Český jazyk 8.třída

Časová dotace : 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova Obecné výklady o českém jazyce Útvary č.j. Čeština a další slovanské jazyky	Zopakuje učivo ze 7.tř. Dokáže objasnit pojmy spisovný jazyk a nářečí. Umí vyjmenovat několik nářečí a převést krátký úryvek nářečního textu do spisovné češtiny. Zná přehled slovanských jazyků, umí je rozdělit na západní, východní a jižní.
Nauka o slovní zásobě slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá a jejich výslovnost pravopis	Vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby. Pomocí předpon a přípon vytvoří nová slova. Umí uvést některá slova, která byla přejata do češtiny. Neznámé výrazy těchto slov dokáže vyhledat ve Slovníku spisovné češtiny.
Tvarosloví Nepravidelnosti ve skloňování podst.jm. Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmen týž/tentýž Slovesný vid Slovesné třídy a vzory	Dokáže používat Pravidla v případě nepravidelností skloňování podle vzoru kost x píseň, u jmen krátkí kmenovou samohlásku. Zná základní pravidla o jejich skloňování, zejména u m.r. na -us, stř.r. na -eum, -ium, -uum, -ma. Umí pracovat s Pravidly. Dokáže v Pravidlech vyhledat správné tvary. Ví, že zájmeno týž/tentýž se skloňuje podle vzoru mladý. Správné tvary dokáže doplnit v textu. Vysvětlí pojem vid dokonavý a nedokonavý. Zná pojem vidová dvojice. Dokáže doplnit sloveso slovesem opačného vidu. Umí zařadit sloveso do slovesné třídy a v jednodušších případech zařadí sloveso i ke vzoru. Dokáže pracovat s Pravidly a o obtížnějších tvarech tam najít poučení. Vyjmenuje nepravidelná slovesa.
Pravopis koncovek jmen a sloves	Zná pravidla o psaní i/y v kořenu, v koncovkách podst. a příd.jm. a dovede je použít. Ovládá pravidlo o psaní -i v přítomném čase slovesném a pravidla o shodě podmětu s přičestím. Dokáže je pokud možno správně používat.
Skladba Věta dvojčl. a jednočl., větný ekvivalent Základní větné členy	Umí odlišit větu dvojčlennou a jednočlennou. Provede změnu věty jednočlenné v dvojčlennou a naopak. Vyvodí, že věty jednočlenné, jejichž základ netvoří slovesný tvar, se nazývají větný ekvivalent. Zná pojmy: podmět vyjádřený a nevyjádřený. Zná pojmy: přísudek slovesný, jmenný se sponou, jmenný. Umí oba dva základní větné členy ve větách vyhledat.
Rozvíjející větné členy	Zná větné dvojice SD VČ Umí se na VČ zeptat. Dokáže větu jednoduchou graficky znázornit. Pozná větný člen holý, rozvitý, několikanásobný.

Přívlastek těsný a volný	Samostatně vyvodí, zda přívlastek může být z věty vypuštěn, aniž by se změnil její smysl nebo ne. Dokáže takto označit přívlastek těsný a volný. Zná i interpunkci přívlastku těsného a volného.
Přístavek	Rozpozná, že zvláštní druh přívlastku shodného rozvitého, vyjádřený podstatným jménem, se nazývá přístavek. V řeči se odděluje přestávkami, v písmu čárkami.
Souvětí podřadné	Umí odlišit větu hlavní a větu vedlejší, zná pojem souvětí podřadné. Dokáže určovat druhy vedlejších vět. Umí graficky znázornit stavbu souvětí podřadného.
Souvětí souřadné	Zná pojem souvětí souřadné.
Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několika-násobném VČ	Dokáže vyjmenovat jednotlivé poměry mezi větami hlavními: slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný, důsledkový. Umí vyjmenovat jednotlivé spojky těchto poměrů. Ovládá správnou interpunkci v jednodušších souvětích podřadných i souřadných. Dokáže rozpoznat významový poměr i mezi několika větnými členy na základě předchozí znalosti poměrů mezi větami hlavními.
	Průběžně: Opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících. Pracuje s textem, rozvíjí své myšlení. Spolupracuje s ostatními.
Komunikační a slohová výchova Sloh Charakteristika literárních postav	Rozpozná charakteristiku vnější a vnitřní. Dokáže postavy charakterizovat přímo a nepřímo: chování, jednání, řeči. Uvědoměle dokáže užívat přirovnání. Dokáže vystihnout osobní vztah jedince k popisované skutečnosti.
Líčení Výklad	Umí postihnout i vztahy mezi popisovanými jevy. Uvědomuje si nutnost přesného vyjadřování a používání odborných termínů. Dokáže připravit výklad z poznatků získaných v ostatních vyučovacích předmětech.
Úvaha	Dokáže se vyjádřit k určitému problému. Je schopen naznačit jeho řešení. Umí prosadit své osobní názory a postoje.
Literární výchova Epos - rytířský	Dokáže vyjmenovat základní znaky eposu, odliší epos hrdinský (antické báje) od eposu rytířského (příběhy středověkých rytířů).
Hlavní vývojová období české a evropské literatury	Umí rozčlenit hlavní vývojová období české a evropské literatury: - antická liter. - středověká liter. - renesanční a humanistická liter. - barokní liter. - romantická liter.
	- literatura národního obrození - česká liter. 2. pol. 19. stol.

	Jednotlivá období dokáže chronologicky seřadit. Umí uvést příklady literárních hrdinů jednotlivých období.
Středověká literatura (počátky české lit.)	Dokáže říci, kdo v tomto období literaturu tvořil a jaké byly náměty tehdejších literárních děl. Zná základní údaje o nejstarších českých kronikách (Kosmova a Dalimilova kronika).
Renesanční lit.	Umí určit oblast (Středomoří), kde tato literatura rozkvétala. Vyjmenuje názvy některých tragédií a komedií W.Shakespeara. Dokáže charakterizovat literární postavy typu "moudrý blázen".
Barokní lit.	Vyjmenuje názvy některých knih J.A.Komenského a na základě četby čítankových ukávek dokáže vyvodit Komenského názory na společnost, školu i jedince.
Romantismus a nár.obrození	Uvede znaky romantické literatury a doloží to na čítankových ukázkách. Zná některé zástupce romantické světové literatury z četby: A.S.Puškin, V.Hugo, E.A.Poe. Dokáže časově zařadit a charakterizovat období národního obrození. Zná jména některých jazykovědců a historiků. Dokáže jmenovat hlavní představitele: J.Jungmann, J.Dobrovský, K.H.Mácha, J.K.Tyl, K.J.Erben, F.L.Čelakovský, B.Němcová, K.H.Borovský. Uvede jejich nejdůležitější díla.
Kronika	Srozumitelně vysvětlí, v čem je podstata kroniky. Vyjmenuje naše nejstarší kroniky. Zná význam tohoto pojmu i v širším slova smyslu (kroniky obcí, měst, škol, spolků apod.).
Epigram	Dokáže jej definovat. Umí vysvětlit srozumitelně některé epigramy Havlíčkovy. Jeden umí zpaměti.
Drama	Zná charakteristické rysy dramatu na rozdíl od povídky nebo románu, především pojem dialog. Jmenuje zástupce našich dramatiků i světových: J.K.Tyl, K.Čapek, V.Havel, J.Topol, W.Shakespeare.
Satira Ironie	Objasní, že se jedná o kritiku podanou humornou až výsměšnou formou. Pozná satiru především na ukávkách z díla K.H.Borovského a J.Nerudy.
Epitaf	Ví, že se jedná o nápisy na náhrobcích.
Literatura 2.pol.19.stol.	Dokáže jmenovat hlavní představitele: J.Neruda, S.Čech, J.Vrchlický, J.V.Sládek, A.Jirásek, K.V.Rais. Zná názvy alespoň tří povídek z knihy Malostranské povídky. Jednu z nich dokáže reprodukovat.

Symbolismus, Impresionismus	Stručně charakterizuje alespoň 2 literární postavy těchto povídek. Zná rozdílné názory na literaturu, její funkci v tomto období (ruchovcí a lumírovci). Na přečtených básních A.Baudelaira, A.Sovy ukáže znaky symbolizmu.
Asonance Apostrofa Onomatopoeie Prolog,epilog	Zná pojem "proklatí básníci". Pojmy dokáže vysvětlit a na vhodně zvolených básních je pozná.
Aforismus Anekdota	Zná významy těchto slov.
Cestopisy	Dokáže poznat tyto krátké literární útvary.
Elegie,óda	Uvede, čím se cestopis, jako literární dílo, vyznačuje. Dokáže vysvětlit, že se jedná o rozsáhlé oslavné básně. Uvede příklady.
	Průběžně: Rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu. Využívá získané vědomosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy.

Seznam textů, kterých bude při výuce použito:

Epos o Gilgamešovi
 Homér: Odyssea
 Plautus: Komédie o hrnci
 Publius Ovidius Naso: Umění milovat
 Život sv.Václava
 Kosmas: Kronika česká
 Svatý Václav
 O ženě zlobivé
 W.Shakespeare: Hamlet, Romeo a Julie, Večer tříkrálový
 E.Frynta: Moudří blázni, Enšpígl holičem
 J.A.Komenský: Cesta světla, Labyrint světa a ráj srdce
 M.V.Kratochvíl: Život J.Amose
 A.S.Puškin: Výstřel
 V.Hugo: Chrám Matky Boží v Paříži
 A.E.Poe: Jáma a kyvadlo
 A.Dumas: Tři mušketýři
 J.Jungmann: O jazyku českém, Zápisky
 F.Palacký: Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě
 J.K.Tyl: Tvrdohlavá žena
 J.K.Erben: Vodník
 F.L.Čelakovský: Pocestný
 K.H.Borovský: Křest sv.Vladimíra
 K.H.Mácha: Máj
 B.Němcová: Pan učitel

J.Neruda: Svatováclavská mše, Romance o Karlu IV.
Sv.Čech: Výlety pana Broučka
J.V.Sládek: Domov, Lesní studánka
A.Jirásek: Mezi proudy
K.V.Rais: V boudě
Ch. Baudelaire: Albatros
A.Sova: U řek

7.1.4 Český jazyk 9.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Jazyková výchova Jazyky slovanské Obecné výklady o českém jazyce Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků. Zná přehledné rozdělení jazyků slovanských na východní, západní a jižní. Vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské). Dokáže jmenovat důležitá období vývoje českého jazyka: XIV.stol., XV.stol. doba husitská, humanismus, národní obrození. Rozpozná jazyk spisovný, nářečí a obecnou češtinu. Vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské).
Zvuková stránka jazyka Hláskosloví Spisovná výslovnost Psaní a výslovnost slov přejatých	Umí vyjmenovat rozdělení českých hlásek, zná pojem dvojhláska. Zná rozdělení souhlásek podle znělosti. Dokáže stanovit, kdy ve slově došlo ke spodobě znělosti. U slov dokáže určit přízvuk hlavní a vedlejší. Rozpozná odlišnosti v pravopise a ve výslovnosti slov přejatých od slov domácích. Jedná se o slova běžně používaná. V obtížnějších případech umí vyhledat pomoc v Pravidlech.
Tvoření slov Stavba slova a tvoření slov	Objasní pojmy: kořen, předpona, přípona, slovo základové, slovotvorný základ
Význam slova Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma antonyma, homonyma	Tyto pojmy zná. Umí uvést příklady. Ve větách pozná, kdy se jedná o podobnost forem metafory nebo metonymie. Dokáže vysvětlit pojmy: synonyma, antonyma, homonyma. Umí je použít v praktických cvičeních.
Tvarosloví Slovní druhy Jména, druhy, tvary Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích jmen vlastních Slovesné třídy a vzory Slovesné třídy a vzory	V souvislém textu určí slovní druhy Dokáže určit slovní druh v případech: hrály večer večer bylo hezky V textu vyhledá tvary podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek. Umí v nich rozlišit kmen a koncovku. Dokáže u nich určit jednotlivé mluvnické kategorie. Umí určit druhy zájmen a číslovek. Zná základní pravidla o jejich skloňování. Dokáže si požadované tvary vyhledat v pravidlech českého pravopisu. Umí zařadit sloveso do třídy podle zakončení tvaru 3.os.č.jedn. Dokáže zařadit sloveso ke vzoru podle rozdílů v zakončení kmene minulého.
Slovesné třídy a vzory	Bezpečně pozná, kdy je sloveso v činném a kdy v trpném rodě. Rozpozná opisný tvar trpný a vyjádření zvrtnou podobou slovesa.

	Dá příklad, kdy se jedná o činný rod vyjádřený zvrtným slovesem. Převéde slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak.
Slovesný vid	Rozpozná vid dokonavý a nedokonavý na základě neohraničenosti či ohraničenosti děje.
Přechodníky	Slovesa nedokonavá neohraničenost v minulosti, přítomnosti, budoucnosti. Slovesa dokonavá ohraničenost v minulosti nebo budoucnosti. Dokáže doplňovat vidové dvojice. V textu pozná přechodníky, umí vysvětlit, že se jedná o tvary knižní. Rozliší přechodník přítomný a minulý. Vyhledá koncovky, kterými je tvořen.
Skladba Věta jednoduchá	Správně určí ZSD - Přs Po Zná jednotlivé druhy přísudku: slovesný jmenný se sponou jmenný Umí říci, kterými slovními druhy je vyjádřen. Dokáže změnit přísudek slovesný ve jmenný a naopak. Zná pojmy podmět vyjádřený a nevyjádřený. Umí říci, kterými slovními druhy je vyjádřen. Zná pojem větná dvojice. Při určování větných členů nejprve vyhledá, na kterém slově je určovaný větný člen závislý. Určí jeho slovní druh a zeptá se příslušnou otázkou. Dokáže větu jednoduchou graficky znázornit.
Přívlastek	Zná druhy přívlastku: shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný, těsný a volný. Ovládá změnu přívlastku shodného v přívlastek neshodný a naopak. Zná interpunkční pravidla pro přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný, těsný a volný.
Větné členy holé rozvité několikanásobné	Umí rozpoznat větný člen holý, rozvité a několikanásobný. U několikanásobného větného členu určí, o jaký vzájemný poměr se jedná.
Věta dvojčlenná jednočlenná, větný ekvivalent	Dokáže určit větu jednočlennou a dvojčlennou a vzájemně je nahradit. Odliší větné ekvivalenty na základě poznání, že jejich základem není určitý slovesný tvar, nýbrž jiné slovní druhy.
Věta a souvětí	Rozpozná větu jednoduchou od souvětí. Odliší souvětí podřadné a souřadné na základě určení vět hlavních a vedlejších.
Věta a souvětí	Zná postup při určování vět vedlejších - jejich druhů. Zná jednotlivé poměry mezi větami hlavními. Souvětí umí graficky znázornit. Dokáže větný člen nahradit větou vedlejší a naopak.

	Podle daného schématu umí vytvořit jednoduché typy souvětí. Dokáže uplatnit znalost pravidla o interpunkci ve větě jednoduché a souvětí.
Komunikační a slohová výchova Vypravování	Dokáže zpracovat vypravování na základě osnovy, dodrží stavbu vypravování - úvod - zápleтка - vyvrcholení - rozuzlení. Umí správně používat různé jazykové prostředky pro větší poutavost a pestrost vypravování
Popis a charakteristika	Umí popsat postavu, jednoduchý předmět a pracovní postup. Dokáže pracovat s charakteristikou postavy vnější a vnitřní.
Životopis	Umí pracovat s formulářem profesního životopisu. Zná pojem strukturovaný životopis.
Úvaha	Dokáže napsat úvahu. Uvědomuje si, že v ní uplatňuje své názory a osobní postoje. Adresáta musí přesvědčit pomocí argumentů.
Publicistické útvary	Umí vyjmenovat některé publicistické útvary (zpráva, fejeton, úvodník, komentář, interview). Přispívá do školního časopisu svými pracemi Zná určité odlišnosti mezi nimi.
Proslov	Dokáže připravit kratší proslov a také jej přednést. Dbá na obsah, ale i na jazykovou správnost.
	Závěr: Vhodně používá spisovné jazykové prostředky. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Dokáže reprodukovat text, vyhledat klíčová slova a shrnout hlavní myšlenky. Rozliší subjektivní a objektivní sdělení. Odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení. V mluveném projevu (připraveném i improvizovaném) užívá různé prostředky řeči. Dokáže se zapojit do diskuse, řídit ji, respektuje pravidla dialogu. Využívá základy studijního čtení (formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah, připraví referát). Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Využívá poznatků o jazyce a stylu, píše věcně a gramaticky správně. Na základě svých dispozic a osobních zájmů využívá poznatky k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní.
Literární výchova Román	Vyjmenuje základní znaky románu, využije srovnání s povídkou. Z přečtených ukázek zná některé autory: K. Nový, J. Hašek,

	J.Škvorecký, M.Kundera, L.Vaculík, B.Hrabal, V.Hugo, A.Dumas, E.Hemingway, B.Pasternak.
Hyperbola	Zná, že se jedná o významný jazykový prostředek beletrie, který se často v románu využívá. Dokáže příklady nadsázky, zveličení v ukázkách poznat. Ví, že se používá i v poezii.
Kompozice	Pozná jednoduchou kompozici - členění a výstavbu textu na ukázce z románu. Ví, že obdobně platí i pro jiné žánry.
Vnitřní monolog	Postihne v textu úvahové pasáže. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
Hlavní vývojová období české a evropské literatury	Zná jména českých i cizích autorů, kteří na 1.sv.válku ve svých dílech reagovali: K.Nový, J.Hašek, K.Konrád, F.Šrámek, V.Dyk, J.Kopta, E.M.Remarque, E.Hemingway.
Reakce spisovatelů na 1.sv.válku	Na textech K.Nového a J.Haška dokáže objasnit, jak tutéž historickou událost lze zpracovat odlišně, a to obsahem i formálně.
Reakce spisovatelů na 2.sv.válku	Ví, kteří spisovatelé na ni reagovali: K.Čapek, V.Vančura, J.Drda, J.Clavell, F.Jánský, F.Hrubín. Dokáže dát příklady, jak válečná situace vytváří a mění charaktery lidí. Z přečtených ukázek zná, že pohled spisovatele na válečné dění může být velmi rozdílný. (Někteří se zaměří na detail a psychologii člověka, jiní zobrazují velké celky, bojové scény atd.) Dokáže pohovořit na základě přečtených ukázek od J.Ortena, L.Fukse, A.Lustiga o osudu Židů za 2.sv.války. Pozná, že pohled na 2.sv.válku může mít i humorné rysy (J.Škvorecký: Zbabělci, B.Hrabal: Ostře sledované vlaky).
Absurdní drama	Vysvětlí, že se jedná o divadelní hru, která vypovídá o neschopnosti lidí vzájemně se domluvit, protože mluví nesrozumitelně, lidé se vzájemně neposlouchají. Zná představitele absurdního divadla: E.Ionesca, V.Havla.
Literatura po roce 1945 do současnosti (próza)	Zná spisovatele, kteří ve svých knihách pravdivě zobrazovali skutečnost po roce 1948. Ví, že tak museli činit tajně (pojem samizdatová literatura) a že se stejná situace opakovala i po roce 1969.
Poezie	Dokáže jmenovat hlavní představitele poezie po roce 1945: J.Seifert, J.Kolář, F.Hrubín, J.Kainar, I.Diviš, M.Holub, J.Suchý.

Memoáry	Ví, že se jedná o paměti významných osobností.
Deník	Vysvětlí podstatu tohoto typu literatury. Na ukázce pozná typické znaky.
Volný verš	Na ukázkách básní dokáže, že se jedná o verš, který není vázán žádnými pravidly o rýmu a rytmu.
Comics	Ví, o který literární útvar se jedná. Samostatně se o jednoduchý comics pokusí.
Archaismy	V textu dokáže slova zastaralá poznat, zvláště v díle Vančurově a Jiráskově.
Dívčí román	Umí posoudit, čím se takový román vyznačuje, kdo jsou hlavní představitelé a jmenuje nejznámější autory tohoto žánru.
Autorské divadlo	Vyjmenuje hlavní znaky: autor textu je obvykle i hercem a režisérem. Uvede příklady: Osvobozené divadlo, Semafor. Malá divadla v 60. letech 20. stol.

Seznam textů, kterých bude při výuce použito:

K.Nový: Sarajevský atentát
 J.Hášek: Osudy dobrého vojáka Švejka
 E.M.Remarque: Na západní frontě klid
 K.Konrád: Rozchod
 Fr.Šrámek: Voják v poli
 E.Hemingway: Vojákův návrat
 J.Kopta: Třetí rota na magistrále
 K.Čapek: Bílá nemoc
 J.Clavell: Král krysa
 Fr.Halas: Voják
 J.Drda: Včelař
 F.Jánský: Nebeští jezdci
 Fr.Hrubín: Jobova noc, Jednou na Sázavě
 J.Škvorecký: Zbabělci
 B.Hrabal: Ostře sledované vlaky, Obsluhoval jsem anglického krále
 L.Fuks: Pan Theodor Mundstock
 O.Pavel: Smrt krásných srnců
 M.Kundera: Žert
 L.Vaculík: Sekyra
 M.Klánský: Vyhnanství
 K.Pecka: Motáky nezvěstnému
 V.Havel: Dopisy Olze
 J.Saifert: Večerní píseň
 J.Kolář: Termiti
 J.Kainar: Domů
 J.Skácel: Stracholam
 M.Holub: Harfa
 I.Wenish: Cvičné město

J.Žáček: Totožnost
E.Ionesco: Plešatá zpěvačka
M.Hubáček: Titanic

Společná četba:

K.J.Erben: Kytice
J.Neruda: Malostranské povídky
E.Petiška: Staré řecké báje a pověsti
I.Olbracht: Biblické příběhy
B.Němcová: Pohádky, Babička, Divá Bára
J.Werich: Fimfárum
K.Čapek: Devatero pohádek, Válka s mloky
O.Pavel: Jak jsem potkal ryby, Smrt krásných srnců
E.M.Remarque: Na západní frontě klid
K.H.Borovský: Tyrolské elegie, Král Lávra, Křest sv. Vladimíra
A.Jirásek: Filosofská historie
K.Poláček: Bylo nás pět

Individuální četba:

6.třída:

E.Petiška: Staré řecké báje a pověsti
I.Olbracht: Biblické příběhy
B.Němcová: Pohádky
K.Čapek: Devatero pohádek

7.třída:

K.J.Erben: Kytice
B.Němcová: Divá Bára
J.Neruda: Malostranské povídky
K.Poláček: Bylo nás pět

8.třída:

K.H.Borovský: Král Lávra, Tyrolské elegie
J.Jirásek: Filosofská historie
J.London: Bílý tesák
Sv.Čech: Výlety pana Broučka

9.třída:

K.Čapek: Válka s mloky
E.M.Remarque: Na západní frontě klid
O.Pavel: Smrt krásných srnců
E.Hemingway: Stařec a moře

7.1.5 Anglický jazyk 6.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Unit 1 <i>Hello</i> <i>Hello, I'm</i> <i>Hi. My name's</i> <i>What's your name?</i> <i>Where are you from?</i> <i>I'm from</i>	Žáci se umí vzájemně představit. Umí vyslovit ztažené tvary (I'm, who's, what's,) Používá lexikální vazby <i>Where are you from? I'm from</i> <i>What's your name? My name's</i> Umí přečíst text týkající se představování a přeložit jej.
Unit 1 Getting started Číslovky 0 – 100	Umí přečíst čísla 1 – 100; dokáže je zapsat podle diktátu. Dovede vyslovit telefonní číslo a zapsat je podle diktátu. Dokáže počítat a odčítat v oboru do 100.
základní slova (předměty a objekty ve svém okolí)	Umí pojmenovat věci ve svém okolí. Dovede pojmenovat základní barvy. Používá aktivně adjektiva: <i>big x small, long x short, thick x thin, old x new</i> Umí vyslovit členy a/an, the (Łe, Łz)
Ve třídě	Zvládá základní pokyny k práci – rozumí jim a umí je použít. Např.: - <i>Stand up., Sit down., Come here.</i> - <i>Listen., Draw., Look.</i> - <i>Close your book., Give me your pen., Pick up your pen.</i> - <i>Don't look., Don't talk., Don't open.</i>
Abeceda - hláskování	Zná anglickou abecedu. Umí hláskovat krátká slova, své jméno a jména spolužáků. Umí pojmenovat a zapsat části lidského těla dle obrázku. Dokáže užívat větné konstrukce - např.: - <i>What do you call this in English?., It's a ., How do you say in English? , It's the . .</i>
Whose is this? přivlastňovací genitiv	Umí použít a reagovat na větnou konstrukci <i>Whose is this?</i> s použitím osvojené slovní zásoby.
Předložky	Umí použít předložky <i>in, on, under</i> Podle obrázku tvoří otázky a odpovědi typu: - <i>Where is the cat in picture one? It's on the chair.</i> - <i>Where is the mouse? It's under the door.</i> apod. Umí větné konstrukce přečíst a napsat.
Množné číslo	Umí vytvořit množné číslo přidáním koncovky -s, -es. Dovede utvořit množné číslo u slov: - woman/women - man/men - child/children - foot/feet - tooth/teeth - mouse/mice Umí použít větné konstrukce: <i>There are ...</i>
Unit 2	Dokáže vést rozhovor s využitím konstrukce: <i>Where's ...</i>

Rozhovory	Umí použít <i>he's; she's /i v otázce/ ...</i> Rozliší při výslovnosti: /ɛɪ/ (he's) a /i/ (is)
Pohlednice	Rozumí a umí použít k rozhovoru slovní zásobu k tématu Umí použít větnou konstrukci: <i>Who's from</i> Umí použít tvary slovesa <i>to be</i> v př.č. Umí vyslovit /ɛz/ ...ve slovech: (this, with, they,there) a /ɛf/ ...ve slovech (three, thanks, thirteen, think).
Radio	Umí použít v rozhovoru dosud naučenou slovní zásobu, tvary slovesa <i>to be</i> v př.č., číslovky a přivlastňovací zájmena <i>her, his, my, your, their, our, its</i> Umí správně použít přízvuk ve větě Umí použít záporné tvary slovesa <i>to be</i> v př.č. (isn't, aren't) Zná stažené tvary 're, are, 'm not, 'm a umí je vyslovit Umí vyslovit /ɛw/ ve slovech <i>old, radio, hello, OK</i> a /ɛo/ ve slovech <i>dog, not, strong, comic</i>
Unit 3 <i>My World</i> <i>Pets</i> <i>Days of the week</i> <i>School</i>	Umí vést rozhovor v obchodě (prodavač – zákazník) - <i>Can I help you? How much is/are ...?</i> <i>It's ... They're ...each.</i> <i>That's ...altogether. Here you are. ...</i> Ví, co je libra (pound) a pence (pee) Umí se zeptat na osobní věci a odpovědět Orientuje se ve dnech v týdnu Zná základní slovní zásobu týkající se školy, školních věcí a předmětů. Umí hovořit o svém rozvrhu hodin. Zná jména domácích zvířat a umí je popsat. Umí použít sloveso <i>has/have got</i> v otázce i v záporu. <i>Have you got ...? Yes, I have. / No, I haven't</i> Umí použít <i>this/these</i> - <i>How much is this ...? It's ...</i> - <i>How much are these ...? They're ...each</i> Umí vyslovit : - /ɛa ...badge, cat, thanks, apple .../ - /ɛA ...garden, class, car, postcard .../ - /ɛt ...watch, teacher, picture .../ - /ɛd ...badge, project, orange .../
Unit 4 <i>Time</i> <i>Daily routine</i> <i>Free time activities</i> <i>Present simple</i>	Rozumí: - časovým údajům ... <i>It's six o'clock. It's quarter to twelve. ...</i> - pojmenování činností ... <i>I get up at ... I have breakfast at ...</i> ... <i>I go toWhen do you get up? ...</i> <i>go to dance, go snowboarding, make models, take photographs ...</i> - pojmenováním dnů v týdnu a umí je použít. Dokáže říci kolik je hodin. Umí hovořit o svém denním programu (o svých koníčcích, zájmech apod.). Používá větné konstrukce:

	- <i>Where is ...from? She's /he's from ...</i> - <i>Where does she work? She works in ...</i> - <i>What do you do ...? I do/play/collect ... - I don't ..., he doesn't</i>
	Umí vyslovit: - /ɛV/ ...go, home, phone, photo ... - /ɛU/ ...do, school, two, soon ... - /ɛe/ ...picture, breakfast, o'clock, today, quarter, woman ...
Unit 5 <i>Places</i> <i>The house – rooms and furniture</i> <i>Places and buildings in a town</i> <i>Prepositions of place</i> <i>must</i> <i>Let's ...</i>	Hovoří o svých schopnostech, co umí, neumí, dokáže telefonovat se spolužákem. - <i>Can you (write, play, say, speak, dance, draw) ...? Yes, I can. /No, I can't</i> - <i>Hello, It's Have you got ...?</i> - <i>Yes, I have.</i> Umí správně použít <i>there is, there are</i> Umí vyslovit : - /ɛo/ ...dog, watch, what, clock ... - /ɛO/ ...draw, four, wardrobe, hall, quarter ... - /ɛs/ ...station, shop, machine, finish, she, show ... - /ɛt/ ...lunch, church, kitchen, French, chair, teacher ... Správně užívá předložky <i>on, in, under, opposite, between, behind, next to, in front of</i> Umí použít tvary slovesa <i>must I must, you must</i> ve větách: - <i>I must have a rest/drink . I must go to the bank/toilet.... I must get up. Let's go to</i> Dokáže popsat svůj byt, dům. - <i>There is our hous. Our adress is ...There are ...Upstairs is ...</i> - <i>In my room there's ...Where is ...? It's on my desk. I've got ...</i> Orientuje se ve městě, dotáže se na směr, popíše cestu cizinci s použitím předložek : <i>opposite, between, behind, next to, in front of.</i>
Unit 5 <i>People</i> <i>Describing people</i> <i>Housework</i> <i>Clothes</i> <i>Present continuous</i> <i>Present simple present continuous</i>	Umí popsat osobu (oblečení) dle obrázku, spolužáka. Umí použít obraty : - <i>This is my. He's/she's/ got ...and ...eyes.</i> - <i>Dracula's /Angela's, Carla's / hair /eyes, teeth, pen / etc.</i> - <i>My ...name is ...</i> - <i>He's/she's/ ...and he's/she's/ got ...hair/eyes, face, beard, glasses/</i> - <i>He's/she's/ tall /short, fat, slim, bald/ etc.</i> Umí použít přítomný průběhový čas (v otázce i záporu) : - <i>He's reading ..., she's watching What are they doing? We are/'re/ washing up, waiting, listening, cleaning ...</i> - <i>What are you doing ? Are they doing ...?</i> Zná rozdíl mezi přítomným časem prostým a přítomným časem průběhovým a umí je prakticky použít :

	- <i>I Hoover the floors ... I'm hoovering ...</i> - <i>He irons our ... He's ironing ...</i> - <i>We go to ... We are /'re/ going ...</i> etc. Umi použít konstrukce: - <i>How much is this ..., how much are these ..., I'll take it.</i> <i>Anything else ? Here you are. Can I help you? Can I have this? ...</i>
--	--

7.1.6 Anglický jazyk 7.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Unit 1 – Introduction <i>Present simple</i> <i>want+to+infinitive</i> <i>Wh-questions</i> <i>Asking for/giving personal information</i>	Žák umí hovořit o sobě. Ovládá základní obraty <i>Can I help you? I need some information. What's your name? How old is/are he/you? I'm ...years old. Where does he live? What's your adress? What's your telephone number? He wants to play ...</i> Umí přečíst text týkající se představování a přeložit jej.
<i>In the classroom</i>	Umí pojmenovat věci a činnosti ve třídě, na příkaz dovede reagovat : - <i>Open/close your book. ...</i> Dovede správně používat předložky <i>in, on, under</i> Umí tvořit a prakticky používat přítomný čas prostý včetně otázky a záporu. Umí použít přivlastňovací genitiv....<i>teacher's skirt, Meena's bag ...</i> Umí určovat čas.
My life <i>číslovky řadové</i> <i>názvy měsíců</i> <i>datum</i>	Dovede používat přítomný čas průběhový včetně otázky a záporu.<i>I'm doing my homework. We are /'re/ going shopping. I'm not doing my homework. He isn't taking this photo. ...</i> Zná názvy měsíců. Umí číslovky řadové, dovede je použít při sdělení data a dovede je napsat. Dovede v jednoduchých větách popsat své činnosti a prožitky v jednotlivých. Dovede reagovat na otázky: <i>Where does Peter live? Why doesn't she like ...? What does she do ...? What is happening? Which month is it ? What time do you get up ? etc</i> Umí správně vyslovit: - /ʌ/ ...that, cat - /e/ ...pen, men - /ɪ/ ...your, door - /a/ ...our - /o/ ...what - /i/ ...his, this - /i/ ...he's, these
Unit 2 – Animals <i>množné č.podst.jm.</i> <i>adjectives</i>	Ví, že množné číslo se tvoří: - pravidelně, přidáním koncovky -s: <i>book – books, cat – cats; -es: watch – watches, class – classes</i> - nepravidelně, <i>a tooth – teeth, a foot – feet, a mouse – mice, a man – men, a woman – women, a child – children</i> Umí použít příd. jména k popisu lidí a zvířat: - <i>large/small ears, short/long tail, thick/thin tail ...</i>
<i>Pets</i> <i>subject and object pronouns</i>	Zná a umí použít podmětne a předmětne tvary osobních zájmen: - <i>I – me, he – him, she – her, we – us, they –them</i> - <i>I like him. I don't like him. ...</i> Žáci umí pojmenovat a popsat zvířata, říci kde žijí, co jedí.
<i>Mickey and Millie at the Zoo</i> <i>some/any</i>	Zná pravidla pro použití <i>some/any</i> a umí je prakticky použít: - <i>some books, some money</i> - <i>He wants <u>some</u> new jeans. She hasn't got <u>any</u> money.</i>

<i>this/these, that/those</i>	- <i>Is there <u>any</u> money? Are there <u>any</u> books?</i> Dovede používat ukazovací zájmena <i>this/these, that/those</i> - <i>This is my book. These are my books.</i> - <i>That is our car. Those are our children.</i> Dokáže vlastními slovy vyprávět o zvířatech v Zoo a v přírodě. Dokáže odpovídat na jednoduché otázky typu: - <i>Where are you from? Where do you live? What language do you speak? What does your father do? What is your favourite subject at school? What do you do in your free time? Have you got a pet? ...etc</i>
Unit 3 – Doctor <i>Health</i> <i>The past simple to be</i> <i>oslovení a závěr dopisu</i>	Zná a umí použít minulý čas prostý slovesa <i>to be</i> v otázce i v záporu: - <i>I was/was not/wasn't ...</i> - <i>He was/was not/wasn't ...</i> - <i>She was/was not/wasn't ...</i> - <i>We were/were not/weren't ...</i> - <i>You were/were not/weren't ...</i> Zná oslovení a závěr v dopise: - formálním, známé osobě ve: <i>Dear Mr/Mrs/Ms/Miss ; Yours sincerely</i> - neformálním, známé osobě: <i>Dear, ...; Love/Best wishes/Yours</i> - formálním, neznámé osobě: <i>Dear Sir/Madam ...; Yours faithfully</i> Umí použít jednoduché věty o svém zdravotním stavu: - <i>What's the matter ...</i> - <i>I've got a headache/temperature/stomachache/toothache/cold/sore throat</i> - <i>He can't come to school today, he can't talk. ...etc</i>
<i>Prostý minulý čas</i> <i>běžných</i> <i>pravidelných</i> <i>a nepravidelných sloves</i> <i>slovní zásoba k danému tématu</i>	Umí utvořit prostý minulý čas pravidelných sloves a umí jej použít: Umí utvořit prostý minulý čas běžných nepravidelných sloves: - <i>have/had, write/wrote, give/gave, get/got, take/took ...</i> Dokáže utvořit otázku a zápor v prostém čase minulém: - <i>Did you have a good time? I had a great time.</i> - <i>Did you go to the shop? Yes, I did./ No, I didn't. ...</i> Dokáže vést jednoduchý rozhovor o své "nehodě, úrazu", práci lékaře apod.: Umí vyprávět o práci lékaře v minulosti a nyní.
Unit 4 – Food <i>going to</i> <i>Objednávání jídla</i> <i>slovní zásoba k danému tématu</i>	Umí utvořit budoucí čas pomocí <i>to be + going to</i> a umí jej použít: - <i>I am going to have tea. I'm going to have a glass of milk. ...</i> - <i>I'm going to see you this evening.</i> Umí utvořit otázku i zápor pomocí : - <i>Is it going to rain this evening?. Are you going to do today's homework? What are you going to do this weekend? - I'm/am not going to have He isn't going to take us to ...</i> Umí si objednat jídlo a pití v restauraci.
<i>some/any</i> <i>rozhovory</i> <i>...you</i> <i>have/have not got</i>	Dokáže používat <i>some/any</i> v rozhovoru. Hovoří o věcech které má a nemá: - <i>He used some water. He didn't use any crisps.</i> Užívá v hovoru obraty: - <i>What do we need from the shops? We need some ...</i> - <i>Let's have a look in the fridge. Have we got any ...</i>
<i>countable</i> <i>uncountable nouns</i>	Ví, jak rozlišit počitatelná a nepočitatelná substantiva: - počitatelná <i>How many carrots/apples/onions/eggs ...have you got? –</i> <i>mají j.č. i mn. č.</i>

	- nepočitatelná <i>How much coffee/milk/fish/tea ...have you got?</i> – nemají mn.č.
užití členu určitého neurčitého	Umí rozlišit, kdy použije: - a/an/some - the
Unit 5 – Do you know? stupňování adjektiv 2.st. <i>Geography – the British Isles Countries and continents</i>	Ovládá základní slovní zásobu z oblasti fyz.zeměpisu - <i>wet, dry, warm, hilly, sunny, deep, flat, to move, weather, friendly, part of, near, far, further, cave, valley, cliff, forest, marsh, lake, island, bridge, tunnel, road, motorway, port, airport, tower, skyscraper, monument ...</i> Umí utvořit druhý stupeň adj. - <i>warm/warmer, quick/quicker, near/nearer</i> - <i>wet/wetter, big/bigger</i> - <i>far/further - nice/nicer</i> - <i>easy/easier, dry/drier</i> Umí vlastními slovy popsat polohu, povrch a klima Anglie
stupňování adjektiv 3.st. <i>Record breakers The Best-dressed Brother</i>	Umí utvořit a použít 3.stupeň adjektiv: - <i>large/the largest, hot/the hottest, dirty/the dirtiest</i> - <i>good/the best, bad/the worst</i> - <i>The USA is larger than The smallest country is ...</i> Zná a umí použít slovní zásobu k tématu odívání: - <i>trainers, shorts, jeans, tracksuit, shirt, shoes, jacket, sweatehirt, trousers, changing room</i> Zná a umí použít větné konstrukce: - <i>Can I help you? Can I try thison? How is it? It's too big. Have you got it in a smaller/bigger size? Here you are. Try this. Is that better? ...as blue as the sky.</i>
Unit 6 – Entertainment <i>Films and Things At the movies</i> frekvenční příslovce	Zná a umí použít frekvenční příslovce: - <i>never, sometimes, often, usually/normally, always</i> - How often do you go to the cinema? - <i>I usually watch TV in the evenings.</i> - <i>I don't often go to the cinema.</i> - <i>I can normally stay up late on Saturdays.</i> Znají a umí použít v rozhovoru slovní zásobu: - <i>Party, the theatre, dancing, village, cartoons, comedy, funny, soap opera, the news, fun, article, actor, actress, witch ...</i> - <i>dread, slowly, quietly, to die, enemy, horrible, to lock, sadly, to destroy, to escape, to point, to whisper, to rash in, driver, plane, to hide, to take off, to pull ...</i>
<i>Leisure activities have to</i>	Umí použít <i>have to</i> – v záporu i v otázce - <i>I have to do ...She has to go to ...</i> - <i>I don't have to get up early. She doesn't have to ...</i> - <i>Do you have to do ...Does your father have to ...When do they have to ...</i> Zná a dovede použít slovní spojení: - <i>go to the cinema, go shopping, go swimming, go cycling, go bowling, play on the computer, sing a song</i>
	Umí použít větné konstrukce typu: - <i>Do you have to ...Yes, I do./No, I don't./Sometimes. ...</i>

7.1.7 Anglický jazyk 8.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Talking about Language	Umí zdůvodnit důležitost znalosti cizích jazyků Uvede anglicky mluvící země Zná názvy slovních druhů. Zařazuje slova ke slovním druhům, vytvoří s nimi slovní spojení nebo věty. Uvědomuje si rozdíl mezi pravopisem (spelling) a výslovností (pronunciation) Po poslechu a čtení textu odpoví na otázky a snaží se vyjádřit obsah vlastními slovy. Pomocí slovníku vyhledává slova stejně znějící s jiným významem a jiných slovních druhů
Let's Revise Nouns	Zvládá povinnou slovní zásobu po stránce lexikální i pravopisné Samostatně projde gramatické tabulky, pokusí se česky vysvětlit všechna pravidla v nich uvedená Uvědomuje si rozdíl mezi počítatelnými a nepočítatelnými podstatnými jmény Umí utvořit otázky podle vzoru Dovede používat <i>some, any, much, little, many, few</i> Dokáže utvořit množné číslo podstatných jmen Dovede používat vztažná zájmena <i>who, which</i>
Let's Revise Verbs The Present My Typical Day	Zná pravidla o tvoření a použití přítomného průběhového a prostého času Dovede pohovořit o svém režimu dne Umí v hovoru použít vazbu se slovesy <i>have, do, take, make</i> Umí tvořit Wh-otázky a odpovídat na ně
From the Past to the Present	Umí samostatně prostudovat jednoduchý výklad v angličtině a dovede obsah tabulek vyjádřit česky Čte text a odpovídá na otázky. Tvoří i své otázky. Opakuje tvary nepravidelných sloves Umí rozlišit předpřítomný prostý a průběhový čas Dovede mluvit o zálibách ve sbírání různých předmětů S využitím nahrávky dokáže nacvičit a předvést a obměnit dialog Dokáže vypracovat samostatnou práci na téma <i>My favourite book</i>
The Past	Umí použít minulý prostý a průběhový čas. Dovede uvést přídavná jména opačného významu Dokáže použít minulé tvary <i>was/were</i> v kombinaci s odpovídajícím výběrem přídavných jmen významem opačných Používá prostého času minulého při líčení minulých dějů vytvářejících posloupnost.
The Future	Umí vyjádřit budoucnost různým způsobem (bud. čas prostý, přítomný čas průběhový, vazba <i>to be going to..</i>) Seznámí se s podmínkovou větou skutečnou Řeší drobné slovní úlohy, vymyslí vlastní slovní úlohu <i>My mathematical question</i>
Let's Revise Modal Verbs	Vyjádřuje žádost o povolení či umožnění jisté aktivity, učí se vyjádřit povinnost, možnost, nezbytnost, zákaz Prostuduje jednoduchý výklad a definuje pravidla o používání

	modálních sloves Nacvičí čtení rozhovorů, obměnění je a předvede Upřesní si rozdíl v použití will pro všeobecně platnou budoucnost a may/might pro vyjádření pouhé možnosti, že se něco stane. Upevní si zdvořilou formulaci žádosti o svolení, may I....? a žádosti o pomoc , could you...? Porovná výrazy musím / nemusím, mohu / nesmím Uvědomí si rozdílné vyjádření českého musím (povinnost, /pocit) Vypracuje úkol na téma Things I do at home
You Should Be Good	Projeví svůj názor na nevhodný styl oblékání a jednání dospívající mládeže Pohovoří o svém denním režimu, zdůrazní důležitost dodržování osobní hygieny Vyvodí pravidla používání You should....(záhodnost), You shouldn't....(nevhodnost), Don't dare...(varování) Dokáže vysvětlit používání předložek in, on, at ve významu časovém. Uvádí vlastní příklady Po přečtení textu odpovídá na otázky a jeho obsah reprodukuje S využitím slovníku vytvoří projekt na téma Denní režim
Let's Be Friends	Vyjádří svůj názor na lidskou agresivitu a předsudky, projevy rasismu, vulgaritu a vandalství mládeže Poslouchá nahrávku a stručně reprodukuje obsah článku (7 vět) S využitím mapy Evropy, popř. celého světa si ověří znalost názvů národností, jazyků, států a kontinentů Vyjadřuje všeobecný názor vazbou He is said to be... Zopakuje pravidla stupňování jednoslabičných i víceslabičných přídavných jmen
A World Famous Book	Charakterizuje oblíbenou řadu knih britské autorky J.K. Rowling o Harry Potterovi Učí se jednoduše vyjádřit význam slov, rozšiřuje si a upevňuje slovní zásobu Se slovníkem se pokusí vyjádřit význam několika abstraktních pojmů Reprodukuje text o Harry Potterovi
Aliens	Diskutuje o možnosti existence létajících talířů a mimozemských civilizací Používá trpný rod Vysvětlí tvoření trpného rodu ve všech probraných časech Opakuje pravidla stupňování přídavných jmen, zařazuje přídavná jména do jednotlivých skupin Vyjadřuje svůj názor pomocí It can't be..., It must be... Stupňuje příslovce Oživí si v paměti názvy a vlastnosti planet sluneční soustavy Nakreslí a popíše svůj plakát My alien
Written in the Stars	Zamýšlí se nad výběrem povolání Sestaví vlastní charakteristiku, osvojí si přídavná jména vyjadřující vlastnosti Tvoří otázky k textu a formuluje své přání o budoucím povolání Dokáže vysvětlit tvoření řadových číslovek a používat je Procvičuje postavení některých předložek, doplňuje je do vět

	Tvoří slova opačného významu (lidské vlastnosti)
Travelling	Dramatizuje rozhovory, které odpovídají skutečným situacím při cestování Vyplní osobní dotazník Seznámí se se zvratnými a zdůrazňovacími zájmeny , prostuduje přehled v kapitole Grammar Box, pozornost věnuje srovnání s češtinou, rozliší jednotné a množné číslo yourself / yourselves Utvoří zdvořilou žádost o pomoc v běžných situacích na letišti nebo nádraží.
In a Hotel	Popisuje situační obrázek Nacvičí čtení a dramatizaci rozhovoru Seznámí se s nejběžnějšími veřejnými nápisy (zákaz, upozornění, varování) Tvoří věty v předpřítomném a minulém čase prostém v trpném a činném rodě Upevní si existencionální vazbu Is there....? Are there...? A zopakuje si pravidla použití neurčitého členu a českého nějaký v otázce a záporu.
British History	Seznámí se s významnými událostmi a osobnostmi britské historie Objasní způsob čtení letopočtů Zvládá čtení vlastních jmen významných britských panovníků Čte text o občanské válce – stupeň porozumění si ověří překladem Snaží se odhadnout význam některých slov, případně používá slovník pro kontrolu správnosti Upevní si tvoření otázek.
The National Symbols of the UK	Rozšiřuje si učivo o státní vlajce, znaku , měně, svátcích a hymně Británie. S využitím nahrávky nacvičí čtení článku, jednu část si pamětně osvojí. Otestuje svou paměť – doplňuje vhodná slova do neúplných vět. Zopakuje si pravidla čtení cen. Čte text britské hymny, poslechem nacvičí melodii.
London	Vyslovuje vlastní jména turisticky atraktivních míst a významných institucí a vyhledá je na mapě Londýna. Seznámí se s textem o jednotlivých objektech. Vybere si část textu k vyprávění (10 – 12 vět).
Shopping in London	Opakuje slovní zásobu konverzačního okruhu shopping. Tvoří věty v trpném rodě. Objasní rozdílný význam otázek Do you like...?/ Would you like...? Čte o světoznámém obchodním domě Harrods. Seznámí se se vznikem a historií společnosti Marks a Spencer. Zopakuje si rozdílný způsob tvoření krátkých odpovědí kladných So... I . a záporných Nor/Neither.....I.
Shop Till You Drop	Seznámí se, obmění a nacvičí situační rozhovory. Klade otázky, odpovídá podle skutečnosti. Do neúplného textu doplňuje vhodná slova s využitím dvojazyčného i výzamového slovníku. Zopakuje pravidla použití vztažných zájmen.
American Revolution	Seznámí se s další etapou dějin Severní Ameriky – válkou za nezávislost a vznikem USA.

	Procvičí se v dohadu, protože text obsahuje velké množství neznámé či málo upevněné slovní zásoby, pracuje se slovníkem. Překládá text po odstavcích. Vypracuje cvičení typu true / false. Přečte text s dalšími informacemi o koloniální Americe, vymyslí otázky.
The American Civil War	Čte text o válce Jihu proti Severu a Abrahamu Lincolnovi. Písemně vypracuje odpovědi na otázky. Reprodukuje vybranou část textu. Zopakuje pravidla tvoření 2. a 3. stupně pravidelných i nepravidelných přídavných jmen. Tvoří příslovce z přídavných jmen koncovkou –ly a zdůvodní pravopis. Uvádí tázací dovětky a krátké odpovědi. Upevní si záporné tvary významových i modálních sloves.
The National Symbols of the USA	Opakuje symboliku státní vlajky USA, čte o dalších státních symbolech. Připomene významné americké svátky a tradice. Seznámí se se vznikem americké státní hymny. Zadáva otázky spolužákům. Upevní si stupňování přídavných jmen. Třídí slovesa na pravidelná a nepravidelná, u nepravidelných doplní 2. a 3. tvar. slovesných triád. Vypracuje projekt na volné téma z historie USA.
As American As Apple Pie	Prostuduje text o historii americké značky džín Levi's a žvýkaček Wrigley's. Pokusí se obsah článku vypravovat. Promyslí odpovědi na otázky. Upevní si tvoření a použití trpného rodu.
Fast Food Restaurants	Čte, obmění a předvede situační rozhovory v restauraci rychlého občerstvení. Nacvičí s využitím nahrávky čtení článku o jejich historii. Tvoří a používá předpřítomný čas v otázkách typu Has he ever...?

7.1.8 Anglický jazyk 9.třída

Časová dotace : 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Summer Holidays Are Over	Žák několika větami vypráví o letních prázdninách. Aktivně zvládne povinnou slovní zásobu a věty na téma Holidays. Ptá se spolužáků na zážitky a dojmy z prázdnin. Po poslechu textu a letním čtení (skimming) dokáže odpovědět na Wh-otázky k úvodnímu textu. Tvoří souvětí příčinné pomocí spojek <i>because, for, since, as</i> Vyjádří české sloveso přijet slovesy <i>come, get, arrive</i> s předložkami.
My Family My Family Tree	Dokáže použít slovní zásobu a věty na téma Family. Shromáždí údaje a vypracuje projekt na téma Family tree své rodiny. Konkretizuje příbuzenské vztahy v rodině a dokáže je vysvětlit. Tvoří se spolužákem dialog o rodinných vztazích. Zopakuje si slovosled věty tázací a oznamovací. Upevní si používání nepřímé otázky (závislé věty tázací). Tvoří věty s nepřímou otázkou. Zopakuje si množné číslo podstatných jmen, porovná rozdíly ve tvoření množného čísla.
Friends Will Be Friends	Na překladech si procvičí slovní zásobu a upevní si hlavně význam slovesa vyjadřujícího změnu stavu <i>get + along with, out of, cross....</i> Vyjmenuje i další frázová slovesa, která souvisí s pozitivními a negativními vlastnostmi. Dokáže tvořit otázky s frázovými slovesy. Pojmenuje kladné i záporné lidské vlastnosti. Upevní si názvy částí těla. Po přečtení textu si vybere jeden odstavec k pamětnému osvojení. Tvoří jednoduché věty o svých kamarádech s využitím frázových sloves.
An Open Story Can You Think of an Ending?	Uvede znaky přídavných jmen, vymezí rozdíly ve stupňování přídavných jmen a uvede příklady k jednotlivým skupinám. Konkretizuje používání dvou a více příd. jmen ve větě. Dokáže vysvětlit, že jejich pořadí má určitá pravidla. Vyhledá v učebnici příklady přídavných jmen tvořených příponami – full, -less a tvoří slova a věty s těmito přídavnými jmény. Překládá z angličtiny věty, ve kterých jsou přídavná jména po slovesech <i>be, get, become, smell, taste, sound, seem, look</i> s důrazem na překlad příd. jména (příd. jméno, příslovce). Poslechem textu si upevní slovní zásobu, odpovídá na otázky. Odpovědi vyhledává v učebnici. Vymyslí konec situace popsané v textu.
Are You Good at Maths?	Znalosti ze zeměpisu a stupňování přídavných jmen si upevní na vyhledávání nej- . Tvoří jednoduché věty s těmito příd. jmény. Vyhledá příslovce a postupně si osvojuje jejich tvoření. Rozliší ve větě přídavné jméno a příslovce. Objasní rozdíly mezi přídavnými jmény a příslovci a v jejich stupňování. Tvoří příslovce pomocí přípony –wards (<i>upwards</i>).

	Uvede příklady příslovcí, která nejsou odvozena od příd. jmen (např. <i>ever, sometimes, soon, ...</i>). S využitím nahrávky nacvičí rozhovor, který obmění a předvede.
Visit to Prague A trip programme	Dokáže sestavit trasu a plán cesty, popíše dojmy z cesty. Zhodnotí a vysvětlí důležitost výměnných pobytů pro studenty. Označí si povinnou slovní zásobu k tématu. Po přečtení textu tvoří otázky. V otázkách i odpovědích dodržuje větný slovosled (aplikuje SVOMPT). Používá základní číslovky slovem i písmem. Vysvětlí udávání času. Vypracuje samostatnou práci – naplánuje několikadenní pobyt zahraničních přátel (sestaví itinerář).
Trip to South Bohemia	Orientuje se v textu, po společném nácviku čtení je schopen odpovědět na otázky i přeložit vybrané části pomocí dvojjazyčného slovníku. Dokáže popsat situace zachycené na fotografiích. Zpaměti stručně pohovoří o pobytu britských studentů v České republice. Pojmenuje další části České republiky a krátce pohovoří o místech, která navštívil. Vysvětlí použití <i>a, an, any, some</i>. Odůvodní vyjádření neurčitého množství <i>much, many, little, few</i>.
Plans for Halloween My Favourite Recipe	Popíše svátek Halloween slavený v anglicky mluvících zemích. Diskutuje o tradičních zvycích a kdy se svátek koná. Pracuje s přehledem gramatiky v učebnici. Seznamuje se s použitím dalších spojek ve větách časových. Pravidlo si upevní tvořením vět podle modelu v učebnici. Odůvodňuje tvoření minulého času průběhového ve větách se spojkou <i>while</i> a používá předpřítomný čas průběhový – odpovídá na otázku <i>How long...?</i> Tichým čtením a poslechem nahrávky doplní pracovní postup (předpis). Sestaví vlastní jednoduchý recept na oblíbené jídlo. Rozlišuje používání zájmen osobních, zvrtných a zdůrazňovacích.
Chores	Vyhledá vedlejší věta příslovečné místní, porovná je s českým jazykem. Recituje zpaměti tradiční dětskou říkanku a dotvoří říkanku uměle vytvořenou. S využitím nahrávky nacvičí čtení situačního rozhovoru, obmění a předvede. Uvede příklady použití gerundia ve větách časových po předložkách <i>after, before</i>. Popíše svůj vztah a vyjádří vlastní pocity k udržování pořádku a organizaci běžných domácích prací.
Going to Places My Favourite Place	Konkretizuje používání vazby <i>to be going to</i> pro vyjádření budoucího času. Vyjmenuje pravidla pro tvoření minulého času a předpřítomného času . Tvoří věty (větu oznamovací, otázku, zápor). Vyhledává věty příslovečné účelové v souvětí se stejným podmětem i s dvěma různými podměty. Posuzuje je a osvojuje si je. Tvoří věty s vazbou <i>so that</i>.

	Upevní si slovní zásobu z okruhu <i>My town</i>. Tvoří věty s frekvenčními příslovci <i>always, sometimes, rarely, usually</i>. Vypracuje písemně vypravování o místě, které rád navštěvuje (proč, jak často).
Experiments	Porovná použití slovesa <i>can</i> a opisné vazby <i>to be able to</i>. Tvoří věty s touto vazbou. Seznamuje se s větami podmínkovými. Tvoří podmínková souvětí v přítomném čase. Využije vlastních poznatků z pokusů v přírodovědných předmětech. Slovní zásobu upevní přiřazováním obrázků ke slovní nabídce. Tvoří kladná i záporná souvětí v budoucím čase. Porovná pořadí vět a psaní čárky v souvětí podřadném ve srovnání s češtinou. Sestaví rozhovor z modelové situace nebo vyjádří svoji vlastní úvahu.
Let's make an Exhibition	Uvede znaky používání <i>who, which, whose, that</i> ve větách. Rozliší věty, ve kterých se zájmeno vztahuje na osoby, věci a zvířata a věty, ve kterých se vynechává. Charakterizuje vztahnou větu a upevní si její používání. Hrou Bingo si zopakuje 3. tvar nepravidelných sloves (slovesných triád). Nacvičí a předvede část dialogu k upevnění zájmen <i>who, which, whose, that</i>.
Learning Languages Greetings, farewells, introductions	Upevní si používání slovní zásoby (pozdravy, rozloučení) a jednoduché společenské fráze. Cílem je dorozumět se v každodenních situacích, vypěstovat pohotovost reakce. Zvládne určenou slovní zásobu. Letmo přečte text (skimming) – vyhledá odpovědi na otázky. Diskutuje o důvodech studia angličtiny v zahraničí. Sestaví a předvede krátký rozhovor.
Travelling Travel Timetables	Zhodnotí výhody a nevýhody cestování veřejnými dopravními prostředky. Orientuje se ve čtení jízdního řádu. Pamětně zvládne další fráze (asking for information), zapíše si neznámé a nacvičí situační rozhovor. Poslechne si nahrávku textu a vyjádří svůj postoj k cestování metrem.
Will You Help Me, Please?	Upevní si slovní zásobu a jednoduché společenské fráze s žádostí o pomoc a dovolení. Nacvičí rozhovor podle vzoru uvedeného v učebnici. Pohovoří na téma Internet. Získává další informace a vyjádří svůj názor na jeho používání a rozšíření. Rozliší slovesa <i>lend / borrow</i>.
The Way We Look	Zopakuje pravidla o modálních slovesech a využívá jich při dávání rady. Upevní si použití modálního slovesa <i>should</i> při vyjádření doporučení. Seznámí se s vedlejšími větami příslovečnými. Pohovoří na téma oblékání. Co je módní a vhodné pro určité příležitosti. Vyjádří svůj vztah k módě. Navrhne triko s anglickým nápisem.
Sports	Po zvládnutí nové slovní zásoby odpovídá na otázky o svém vztahu

My Favourite Sport	ke sportu. Na dané téma krátce pohovoří a vymezí svůj postoj k profesionálnímu sportu. Připomene si pravidlo o pořadí přídavných jmen v přívlastku. Upevní si odlišný význam modálních sloves. Zopakuje stupňování přídavných jmen v pravidlech a větách.
Invitations	Procvičí si nejběžnější společenské fráze a doplní fráze pro vyjádření pozvání, návrhu a doporučení. Reaguje na otázky. Tvoří věty v minulém čase prostém a průběhovém (otázka, zápor). Přečte text a odpovídá na otázky. Pracuje se slovníkem a sestaví krátké vypravování o anglické kuchyni.
What Would You Like to Be ? Jobs and interests	Samostudiem aplikuje další společenské fráze. Vyjádří gratulaci, lítost a nejistotu. Reaguje přiměřeně na dané situace. Předvede krátký situační rozhovor. S použitím nové slovní zásoby diskutuje o výběru povolání, odpovídá na otázky, sestaví krátkou úvahu. Vyplní dotazník.
Elizabethan Age	Prohlubuje si znalosti z dějin Velké Británie a úvodním kvízem prověří své znalosti událostí, které byly probrány v nižších ročnících. Při čtení textu pracuje se slovníkem a stručně charakterizuje královnu Alžbětu I. a její dobu (vláda, pirátství, Shakespeare). Vypracuje projekt na jedno z témat. Zopakuje si tvoření a používání trpného rodu.
Victorian Period	Stručně charakterizuje období vlády královny Viktorie na základě znalostí z dějepisu. Za použití textu připraví krátké pojednání o tomto období a text reprodukuje. Překládá věty v trpném rodě. Zvládá časové předložky <i>at, on, in</i>.
The Industrial Revolution	Rozpozná věty příčinné, účinkové a účelové a dokáže přeložit správně věty uvedené v textu. Odpovídá na otázky k textu a uvede svůj názor na dětskou práci v minulosti. Diskutuje o využití dětí na práci v současnosti, využívá dvojjazyčný slovník. Společným čtením nacvičí čtení článku o Charlesu Dickensovi. S využitím knihovny a internetu shromáždí údaje o autorovi a jeho díle a vyjádří svůj postoj ke spisovateli.
In War	Seznamuje se s další slovní zásobou na dané téma. Vyjádří svůj názor na válku a diskutuje se spolužáky, k rozšíření slovní zásoby pracuje se slovníkem. Připraví a předvede krátký dějepisný test. V textu vyhledá předložky a upevní si jejich používání. Tvoří věty s předložkami <i>in, of, at, by</i>. Dokáže vysvětlit pravidla tvoření příslovcí (Grammar Box). Zvládá tvoření jednoduchých vět s příslovci.
The Wild West	S využitím kvízu v učebnici prověří a ohodnotí své znalosti z dějin

	USA. Pomocí nahrávky nacvičí čtení a překlad textu. Orientuje se v textu a odpovídá na otázky. Přirovná dané historické období k dějinám rodné země. Nacvičí a přednese krátké sdělení o životě na Divokém západě. Vyjádří svůj postoj k rasovým otázkám současnosti. Formuluje pravidla a uvede znaky tvoření množného čísla podstatných jmen. Vyjmenuje změny a uvede příklady.
Reading	Seznámí se s texty, které jsou určeny k doplňkové četbě
<i>Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním</i>	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.
<i>Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním</i>	Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.
<i>Produktivní řečové dovednosti - psaní</i>	Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Vyžádá písemně informaci/informace týkající se známých témat.

7.1.9. Německý jazyk 7.třída – další cizí jazyk

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Seznámení s novým předmětem	Vysvětlíme žákům význam jazyků v současnosti.
<i>Pozdravy a jména</i>	Žák opakuje pozdravy a běžná německá jména, zdraví se se spolužáky.
<i>Nejpoužívanější pokyny</i>	Reaguje na základní pokyny pro práci v hodině.
<i>Čísla</i>	Počítá se správnou výslovností od 1 do 12.
<i>Barvy</i>	Opakuje se správnou výslovností barvy, používá barvy podle diktátu, ukazuje barvy na předmětech ve třídě, na oblečení svém i svých spolužáků.
<i>Rodina</i>	Opakuje se správnou výslovností jednotlivé členy rodiny, vede krátké rozhovory na téma Wer ist das ? Wie heisst er /sie/ ? Was macht er /sie/ ? Procvičuje si tím základní slovní zásobu týkající se běžných denních činností -vaří, zpívá, dělá...
<i>Školní potřeby</i>	Samostatně pojmenuje školní potřeby, udává jejich počet i barvu. Názvy i počet procvičuje pomocí skutečných pomůcek.
<i>Činnosti</i>	Opakuje názvy činností, pantomimicky je předvádí. Uvádí konkrétní příklady - Mutti kocht, Meine Schwester singt.....
<i>Domácí zvířata</i>	Vyjmenuje vybraná domácí zvířata, určuje jejich vlastnosti / barva, velikost /
<i>Stavba věty</i>	Seznámí se se slovosledem ve větě oznamovací a tázací, tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací, v otázkách používá zájmena - was, wie, wo.
<i>Člen určitý a neurčitý</i>	Seznámí se s pravidly používání členu, třídí podle těchto pravidel podstatná jména, v jednoduchých větách používá správně člen.
<i>Zápor nein</i>	Tvoří kladné i záporné odpovědi na otázky, vyjadřuje souhlas i nesouhlas.
<i>4. pád podstatných jmen</i>	Seznámí se s tvary členu určitého i neurčitého ve 4. pádě, porovná s tvarem 1. pádu, správně používá ve větách.
<i>Časování sloves</i>	Vyčísuje slovesa v čísle jednotném i množném včetně pomocných sloves "haben" a "sein", slovesa používá ve větách.
<i>1. a 4. pád zájmen mein, dein, kein</i>	Porovná tvary zájmen v 1. a 4. pádě, používá je ve větách.
<i>Rozkazovací způsob</i>	Sestavuje rozkazovací věty, porovnává koncovky sloves způsobu oznamovacího se způsobem rozkazovacím.
<i>Reprodukce textu</i>	Pokusí se reprodukovat jednoduchý text, používá k tomu dosud osvojenou slovní zásobu. U vybraných slov tvoří antonyma - gross-klein, alt-neu..
<i>Tématické okruhy</i>	Pomocí základní slovní zásoby pohovoří na téma "Ich und meine Familie", může při vyprávění použít fotografie rodičů a sourozenců. Pomocí osvojených sloves vypráví krátce na téma "Was mache ich gern /meine Schwester..../"
<i>Práce se slovní zásobou</i>	Během 1. roku by se žák měl seznámit se základní slovní zásobou, s jejíž pomocí by měl být schopen reagovat na základní otázky a povely

	- Wer bist du ? Wie alt bist du ? Haben wir heute Montag ? Hast du eine Schwester ? Komm her ! Mach das Buch auf !.....
--	---

7.1.10 Německý jazyk 8.třída - další cizí jazyk

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Množné číslo podst. jmen v 1. a 4. pádě	K podstatným jménům ve slovníčku zapisuje číslo množné, určuje počet ve spojení s číslovkou, používá mn. číslo ve větách.
3. pád podstatných jmen	Seznámí se s dalším pádem, začne tyto tvary běžně používat - ich gratuliere dem Vater, der Mutter.....
Sloveso "ich möchte"	Časuje sloveso v čísle jedn. i mn., používá ho ve spojení s infinitivem, uvědomí si stejné tvary v 1. a 3. os. čísla jedn. Seznámí se s pojmem "větný rámec", porovnává s větami v češtině - Sie möchte singen- Chtěla by zpívat.
Silná slovesa	Seznámí se s pojmem silná slovesa, časuje slovesa "geben" "nehmen" "essen" "fahren" "laufen", používá je ve větách.
1., 3. a 4. pád zájmena "wer"	Tvoří otázky s tvary tohoto zájmena, v odpovědi používá správný tvar podst. jména.
Způsobová slovesa "können" "müssen"	Časuje slovesa v čísle jedn. i množném, používá je ve větách, seznamuje se s "rámcovou konstrukcí", tedy se spojením modálního slovesa a nfinitivu Porovná tento typ vět s češtinou - Er muss schon gehen - Musí už jít. Sie kann schon heute kommen - Může přijít už dnes. Uvědomí si postavení infinitivu na rozdíl od češtiny.
3. pád zájmen "mein" "dein" "kein"	Porovná tvary 3. pádu s tvary 1. a 4. pádu, používá správné tvary ve slovních spojeních a ve větách.
Činnosti	Opakuje názvy činností, pantomimicky je předvádí. Uvádí konkrétní příklady - Mutti kocht, Meine Schwester singt.....
Předložky se 3. pádem	Vyjmenuje předložky, používá je.
Předložky se 4. pádem	Vyjmenuje předložky, používá je.
Předložky se 3. a 4. pádem	Vyjmenuje předložky, používá je.
3. pád zájmen "ich" "du"	Utvoří 3. pád, používá spojení ve větách a s předložkami.
Vykání	Seznámí se s vykáním v němčině, používá nové tvary ve zdvořilostních frázích
Skloňování zájmen "er", "sie", "es"	Rozliší 3. pád od 4. pádu, používá tvary ve větách a ve spojení s předložkami.
Osobní zájmena ve 3. a 4. pádě	Používá zájmena, nahrazuje jimi ve větách podmět.
Slovesa s neodlučitelnou předponou	Seznámí se s tímto druhem sloves, rozlišuje tvar osoby určité od tvarů v infinitivu, používá je.
Průběžně	Poslouchá magnetofonové nahrávky, sleduje výslovnost, chápe obsah textů v učebnici i textů po slechových, předvádí rozhovory, připravuje si krátká vyprávění, odpovídá na otázky, používá při práci slovník. V textu vyhledává zadané informace. Vybraná slova nahrazuje synonymy a antonymy.
Konverzační témata	Na konci 2. roku výuky je schopen dobrý či průměrný žák sestavit kratší vyprávění na zadaná témata: Mein Tagesprogramm, Ich bin krank, Ferien und Ausflüge.

7.1.11 Německý jazyk 9.třída - další cizí jazyk

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
<i>Preteritum a perfektum</i>	Žák je seznámen s minulým časem, pracuje s preteritem sloves "haben" a <i>sein</i> ". Osvojí si tvorbu perfekta, chápe rozdíl mezi pomocnými slovesy "haben" a <i>sein</i> ". Vidí rozdíl mezi předponami odlučitelnými a neodlučitelnými z hlediska tvoření perfekta.
<i>Slovesa :einladen, vergessen,sollen,</i>	Rozšíří si znalosti modálních a silných sloves o další, uvede tvary typické pro tyto druhy sloves, u slovesa <i>hollen</i> " rozpozná odlišnost od dalších modálních sloves. U slovesa "vergessen" si uvědomí rozdíl mezi NJ a CJ z hlediska používání předložky. Chápe rozdíl mezi slovesy "einladen" a "vergessen" z hlediska předpon .
<i>Perfektum dalších sloves</i>	Začne používat další slovesa v perfektu, na základě příkladů objasní rozdíl v používání pomoc.sloves.
<i>Číslovky řadové, datum, letopočet</i>	Procvičí si tvary těchto číslovek a běžně je užívá při určování data.
<i>Skloňování přídavných jmen po členu určitém a bez členu</i>	Pomocí tabulek v učebnici zjistí odlišnost mezi těmito druhy skloňování a začne tyto tvary používat.
<i>Ausflüge in der Schweiz</i>	Žák se seznámí se základními reáliemi o této zemi. Připraví si vyprávění na téma "Reisen, Ferien, Urlaub ".
<i>An der See</i>	Ukáže Baltské a Severní moře, seznámí se s nejznámějšími ostrovy, ve vyprávění použije vlastních zkušeností a zážitků z pobytu u moře /vody/.
<i>Salzburger Specialitäten</i>	Na mapě Rakouska najde Salzburg, dozví se, že je rodištěm Mozarta. Seznámí se s některými místními specialitami.Připraví si vyprávění na téma "Essen und Trinken".
<i>Erich Kästner - Emil und Detektive</i>	Pozná další dílo E. Kästnera , připomene si již známou knihu "Das doppelte Lottchen "

7.2 Matematika a její aplikace

7.2.1 Matematika 6.třída

Časová dotace : 5 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Opakování učiva z 1. - 5.ročníku: čísla do milionu číselná osa porovnání a uspořádání čísel zaokrouhlování čísel početní operace s přirozenými čísly a jejich vlastnosti tělesa a sítě těles číselné výrazy dosazení do vzorce užití závorek rovnice a nerovnice řešení slovních úloh 35 h	V oboru přirozených čísel porovnává a umí uspořádat čísla podle velikosti, zaokrouhluje, sčítá, odčítá a násobí. Provádí písemné operace v oboru přirozených čísel - ovládá písemné dělení dvojciferným dělitelem. Orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem a částí celku. Rozezná, pojmenuje, načrtne a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. Narýsuje síť kvádrů a krychle. Měří a odhaduje délku úsečky, převádí jednotky délky. Orientuje se ve velikostech 1mm^2 , 1cm^2 , 1dm^2 , 1m^2 , 1a , 1ha , 1km^2 , převádí jednotky obsahu. Rozezná 1l , 1dl a orientuje se v dutých mírách. Převádí jednotky hmotnosti. Řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníka. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení.
Rovina bod úsečka přímka polopřímka sčítání úseček obvod 9 h	Má představu základních geometrických útvarů - bod, přímka, polopřímka, úsečka, umí je pojmenovat a narýsovat. Zná význam symbolů: $=$, $\neq$, $\in$, $\notin$, $\cap$, $\leftrightarrow$, $\rightarrow$ a umí je použít. Ví, že délka úsečky AB se značí $ AB $. Sestrojí střed úsečky, osu úsečky, polopřímku a polopřímku opačnou k dané polopřímce. Umí sečíst a odečíst úsečky početně i graficky.
Kružnice kruh 2 h	Zná pojem kruhu, kružnice, poloměr, průměr a umí je definovat. Umí dle zadání narýsovat kružnici. Zapíše kružnici pomocí symbolů.
Osová souměrnost , kolmé přímky 3 h	Pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Sestrojí obraz v osově souměrnosti. Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce. Umí sestavit přímky navzájem kolmé.
Úhel , měření úhlů, sčítání a odčítání úhlů, osa úhlu. 7 h	Rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý a přímý, dutý, vypuklý, konvexní, nekonvexní. Narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních. Užívá jednotky stupeň a minuta. Sčítá a odčítá úhly graficky i početně. Umí sestavit osu úhlu. Umí kružítkem sestavit úhel 60° , 30° , 15° , 75° , 90° , 105° , 120° .
Trojúhelník	Zná pojmy: vrchol, strana, vnitřní a vnější bod trojúhelníku.

8 h	Umí pojmenovat trojúhelníky podle stran i úhlů. Ví, kolik je součet úhlů v trojúhelníku a umí při znalosti dvou vnitřních úhlů vypočítat zbývající vnitřní úhel. Zná význam trojúhelníkové nerovnosti a umí ji aplikovat. Zná pojem shodnost a dovede určit shodné trojúhelníky.
Desetinná čísla Zlomek a desetinné číslo Porovnávání a uspořádání deset.č. Zaokrouhlování deset.č. Sčítání, odčítání deset.č. 10,100,1000 Násobení, dělení deset.č. 10,100,1000 Jednotky délky Jednotky hmotnosti Výpočet přibližného výsledku při násobení deset.č. Násobení deset.č. Dělení deset. č. přirozeným č. Dělení deset.č. deset.č. Aritmetický průměr Jednotky času	Přečte a zapíše dané desetinné číslo. Znázorní desetinné číslo na číselné ose. Porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti. Zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností. Umí převádět deset.č. na zlomky a obráceně. Sčítá, odčítá, násobí deset.č. - jednoduchá z paměti, další písemně Dělí deset.č. číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným). Matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je. Využívá kalkulátoru při náročnějších úlohách bez využití paměti. Převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel. Vypočítá aritmetický průměr a vysvětlí jeho praktický význam.
40 h	
Celá čísla číselná osa Absolutní hodnota čísla, čísla opačná Uspořádání celých čísel Sčítání celých čísel Odčítání celých čísel Součin celých čísel Dělení celých čísel Záporná desetinná čísla	Konkretizuje užití záporných čísel v praxi. Dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná. Porovná dvě celá i desetinná čísla, určí a ukáže na číselné ose číslo opačné k danému číslu. Určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy. Sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla. Své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe. Sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla.
20 h	
Trojúhelníky, čtyřúhelníky Konstrukce trojúhelníku dle vět sss, sus, usu Kružnice opsaná, vepsaná, střední příčky, výšky a těžnice Obsah trojúhelníku Čtyřúhelníky Obvod a obsah čtyřúhelníku	Třídí a popisuje trojúhelníky. Sestrojí trojúhelník dle věty sss, sus, usu. Zapíše postup konstrukce pomocí symboliky. V trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky. Nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané. Určí velikosti vnitřních úhlů Podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků. Sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce. Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku. Umí použít jednotky obsahu a vzájemně je převádět

Jednotky obsahu	
18 h	
Výrazy Číselné výrazy - opakování Výrazy s proměnnou Určení hodnoty výrazu s proměnnou	Umí sestavit číselný výraz a určit jeho hodnotu. Prakticky používá poznatek o pořadí početních výkonů a užití závorek Určí hodnotu výrazu s proměnnou, umí dosadit do vzorce
8 h	
Tělesa Krychle Kvádr Hranoly Jednotky objemu	Zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání. Orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky krychlové a duté míry. K výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádrů využívá vzorce. Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle. Rozliší hranoly podle podstavy
8 h	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.
Grafy Určování polohy bodu v rovině Sestrojování grafů Čtení grafů	Zná pojmy: souřadnice, uspořádaná dvojice Dovede určit polohu bodu v rovině Dovede sestavit graf dle zadání Dokáže řešit jednoduché úlohy z praxe graficky Čtení grafů
5 h	

7.2.2 Matematika 7.třída

Časová dotace : 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Opakování učiva ze 6. ročníku zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení celých a des. čísel převod jednotek délkových, čtverečních, krychlových, hmotnosti obsah a obvod obdélníku, čtverce objem a povrch krychle, kvádrů 8 h	Řeší početní a slovní úlohy z aritmetiky i geometrie s využitím dosavadních znalostí.
Dělitelnost přirozených čísel 20 h	Určuje násobky a dělitele daného čísla. Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 9, 6, 4, (8, 25, 100). Najde nejmenší společný násobek 2 - 3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel. Rozpozná čísla soudělná a nesoudělná. Dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe.
Úhel, dvojice úhlů Měření úhlů Úhly vedlejší a vrcholové Kružnice a trojúhelník 6 h	Měří úhel úhломěrem, Umí sestrojit osu úhlu. Pomocí pravítka a kružítka sestrojí úhel velikosti 60°, 30°, 15°, 45°, 75°... Určí početně i graficky úhly vedlejší a vrcholové. Zná pojem vnější a vnitřní úhel trojúhelníku. Sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou.
Zlomky Celek a část Rozšiřování a krácení zlomků Porovnávání zlomků podle velikosti Zlomek jako podíl Záporné zlomky Početní operace se zlomky Složený zlomek Slovní úlohy se zlomky 20 h	Převeďte zlomek na desetinné číslo a naopak. Uvede daný zlomek na základní tvar. Upraví smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo. Porovná dva zlomky. Zobrazí daný zlomek na číselné ose. Sčítá a odčítá zlomky. Násobí a dělí dva zlomky. Upraví složený zlomek. Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky.
Čtyřúhelníky Třídění čtyřúhelníků Rýsování čtyřúhelníků Obvody a obsahy čtyřúhelníků Těžnice a těžiště	Podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků. Sestrojí rovnoběžník, запиše postup konstrukce. Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. Sestrojí lichoběžník, запиše postup konstrukce. Pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah lichoběžníku. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku.

10 h	
Přímá a nepřímá úměrnost Porovnávání číselných údajů Postupný poměr Měřítka Užití poměru při řešení slovních úloh Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Úměra Trojčlenka	Porovná dvě veličiny poměrem. Daný poměr zjednoduší krácením. Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. Využívá dané měřítko při čtení map, při zhotovování jednoduchých plánů. Určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní. Zapiše tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti. Zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti - zakreslí bod o daných souřadnicích v pravoúhlé soustavě souřadnic. Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic. Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.
13 h	
Tělesa Hranoly a jejich sítě Povrch a objem hranolu Jehlany a jejich sítě	Sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. Pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů.
10 h	
Procenta Procento Procentová část a její výpočet Výpočet základu Výpočet počtu procent Úrok Promile	Určí, kolik procent je daná část z celku. Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent. Určí celek z dané části a příslušného počtu procent. Své poznatky využívá k řešení slovních úloh s procenty. Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků a promile.
15 h	
Kruh, kružnice Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic	Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice
2 h	
Lineární rovnice Jednoduché rovnice - opakování Ekvivalentní úpravy rovnic Slovní úlohy	Rozliší pojmy rovnost a rovnice. Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost svého výsledku. Vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice.
15 h	
Osová a středová souměrnost Osová souměrnost	Pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

Osově souměrné útvary Středová souměrnost Útvary středově souměrné 10 h	Sestrojí obraz v osově i středové souměrnosti. Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce a střed souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvarech.
---	---

7.2.3 Matematika 8.třída

Časová dotace : 5 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Opakování učiva ze 7. ročníku Zlomky Přímá, nepřímá úměrnost Procenta, úrok Trojúhelník Čtyřúhelníky Hranoly 20 h	Používá zlomky, procentový a úrokový počet při řešení úloh Řeší úlohy na přímou a nepřímou úměrnost Řeší úlohy na konstrukci trojúhelníků, čtyřúhelníků, umí ji zapsat pomocí symbolů. Umí použít vzorce při výpočtu obvodů, obsahů trojúhelníků a čtyřúhelníků Rozlišuje hranoly, umí načrtnout jejich síť
Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina racionálních čísel Určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačky Druhá odmocnina Určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky 16 h	Určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru.
Pythagorova věta Pythagorova věta Užití Pythagorovy věty ve stereometrii Užití Pythagorovy věty v praxi Pythagorejské trojúhelníky 10 h	K výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu. Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty.
Kružnice Thaletova Kružnice Délka kružnice Délka oblouku kružnice Obsah kruhu Části kruhu Rotační válec 10 h	Pomocí vzorců řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu, délce kružnice, obsahu kruhové výseče, objemu a povrchu válce převodu jednotek.
Třetí mocnina a odmocnina	Určí třetí mocninu a třetí odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru.

4 h	
Mocniny s přirozeným mocnitelem	Určí mocniny s přirozeným mocnitelem. Provádí základní početní operace s mocninami. Používá vzorce pro mocninu součinu, zlomku, a umocnění mocniny. Zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$.
16 h	
Výrazy Číselné výrazy a algebraické výrazy - opakování Jednočleny a mnohočleny Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl druhých mocnin Dělení mnohočlenu jednočlenem Rozklad mnohočlenů na součin	Určí hodnotu daného číselného výrazu. Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. Sčítá a odčítá celistvé výrazy. Násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem. Upraví výraz vytýkáním před závorku. Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$
20 h	
Rovnice Opakování Řešení složitějších lineárních rovnic Rovnice s neznámou ve jmenovateli Výpočet neznámé ze vzorce Slovní úlohy o pohybu Slovní úlohy o společné práci	Rozliší pojmy rovnost a rovnice. Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost svého výsledku. Vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice.
16 h	
Konstrukční úlohy Množiny bodů daných vlastností Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Konstrukce kružnic s požadovanými vlastnostmi	Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice. Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy věty. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. Používá základní pravidla přesného rýsování. Sestrojí osu úsečky, osu úhlu. Sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky, provede rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce.
20 h	
Statistika	
Statistické šetření,	Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým diagramem.

statistická jednotka, statistický soubor Aritmetický průměr, modus, medián Grafy, diagramy 8 h	Čte a interpretuje tabulky a grafy v praxi. Určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky. Vypočítá aritmetický průměr. Určí z dané tabulky modus a medián. Čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech.
--	--

7.2.4 Matematika 9.třída

Časová dotace : 5 hodin týdně

Učivo	Výstupy
Opakování učiva z 8. ročníku 35 h	Sčítá a odčítá celistvé výrazy. Provádí základní početní operace s mocninami. Upraví výraz vytýkáním před závorku. Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice s jednou neznámou a ověřuje správnost svého výsledku zkouškou.
Podobnost 12 h	Rozezná podobné útvary v rovině i prostoru. Určí poměr podobnosti. Poměr podobnosti využije k výpočtům délek stran (hran) geometrického útvaru Podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu. Sestrojí rovinný obraz podobný danému. Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru. Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami.
Lomený výraz. Úlohy o pohybu Úlohy o směsích 25 h	Určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl. Krátkí a rozšiřuje lomené výrazy. Sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy. Násobí a dělí dva lomené výrazy. Převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů.
Rovnice Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Lineární rovnice se dvěma neznámými Soustava dvou lineárních rovnic Slovní úlohy 22 h	Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. Řeší slovní úlohy o pohybu a o směsích. Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou. Provádí zkoušku řešení. Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech. Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.
Funkce Definice funkce Graf funkce Lineární funkce a její vlastnosti Další funkce Užití funkcí při řešení úloh z praxe 22h	Rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Vymezí definiční obor funkce, množinu hodnot funkce, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce. Rozpozná, zdali se jedná o funkci rostoucí či klesající. Sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe.
Jehlan, kužel, koule Opakování povrchů a objemů těles Jehlany a komolé jehlany Kužele a komolé	Sestrojí síť jehlanu. Vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

kužele Koule a její části 12 h	
Goniometrické funkce ostrého úhlu - sinus, cosinus, tangens, cotangens 20 h	Určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulatoru. Sestrojí grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$. Užívá funkce sinus, kosinus ostrého úhlu při řešení úloh z praxe. Užívá funkce sinus, tangens a ostrého úhlu při výpočtech stran pravoúhlých trojúhelníků, objemů a povrchů těles.
Základy finanční matematiky 12 h	Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí složené úrokování. Vypočítá úrok z úroku.
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.
Číslo a proměnná	Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulator. Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) . Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Závislosti, vztahy a práce s daty	Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Žák porovnává soubory dat. Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.
Geometrie v rovině a prostoru	Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.

	Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary. Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Žák načrtne a sestrojí síť základních těles. Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.
--	--

7.3 Informační a komunikační technologie

7.3.1 Informační a komunikační technologie 6.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Obsah	Výstupy
Hardware – vypínání a zapínání PC, popis částí PC, druhy PC podle tvaru a použití, základní části PC (monitor, klávesnice, myš, disk, tiskárny), historie PC, multimediální PC	orientuje se v druzích PC popíše základní periferie počítače vysvětlí pojem "multimediální"
Operační systémy – základní pojmy (adresář, podadresář, kořenový adresář, soubor, typy souborů), přehled programů podle užití PC (kancelářské, pro výuku, v podniku, doma ...), pojmy operačního systému – obrazovka (plocha, tapeta, hlavní panel, ikona, zástupce), spouštění a ukončení programu, okno programu (aktivní, dialogové, uspořádání oken ...)	umí rozlišit soubory, adresáře dovede pracovat se základními typy programů a s jejich formáty souborů umí ovládat používaný operační systém
Práce s PC a naše zdraví – vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda ...)	- dokáže vyjmenovat negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC
Využití služeb Internetu – procházení stránek, prohlížeče, elektronická pošta	umí otevřít stránku jejíž adresu zná dovede používat základních portálů
Uživatelské programy – vytvořit, upravit, vytisknout obrázek či text (Příslušenství OS) – Malování, Kalkulačka, Microsoft Word, Microsoft Excel, Zoner Callisto – Gif Animator - psaní textu, užívání různých druhů písma, mazání znaků, pohyb po textu, označování textu, formátování textu, tvorba obrázků a animací	vytvoří jednoduchý obrázek, tabulku a text pomocí programů z Příslušenství OS umí zkopírovat text s užitím speciál. textového editoru napíše a upraví jednoduchý text vytvořené obrázky použije na tvorbu animace v programu Zoner Callisto

7.3.2 Informační a komunikační technologie 7.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Obsah	Výstupy
Hardware – znát funkce jednotlivých částí PC - operační paměť, procesor, harddisk, vnitřních a dalších periférií	- popíše základní součásti PC a jejich vztahy a vlastnosti - vysvětlí funkci dalších periférií, dokáže je připojit, poradí si s běžnými závadami
Operační systémy – vlastnosti programů určených pro OS (podobnost ovládání např. Menu soubor, menu Úpravy, menu Okno, Nápověda, zkracovací klávesy, panely nástrojů	využívá podobnosti ovládání programů pro OS a některé klávesové zkratky poradí si v základních případech selhání OS
Práce s PC a naše zdraví – psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie), počítačové hry (jejich druhy) a pojmy z oblasti her (rozsah her, úroveň, výborná grafika, proč lidé hry hrají, hodnocení her	chápe rizika různých závislostí na PC zhodnotí klady a zápory počítačových her je informován o negativních jevech Internetu
Počítačové sítě – Internet a jeho fungování, možnosti připojení	vysvětlí princip počítačové sítě a fungování Internetu zhodnotí různé možnosti připojení k Internetu
Počítačová grafika – druhy obrázků a grafických programů (získávání obrázků, rastrové a vektorové obrázky, změny velikostí, hloubka barev, rozlišení) ... (např.: ZONER VIEWER)	rozlišuje grafiku bitmapovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti a možnosti zpracování zobrazí si náhledy a vlastnosti obrázků v prohlížeči (např.: Zoner Viewer)
Práce s textem – textový editor (např.: MICROSOFT WORD): písmo (význam, historie, klasifikace a vlastnosti), kopírování a přesun textu pomocí Schránky, stránka (vlastnosti, záhlaví a zápatí), zobrazení stránky, odstavec a jeho vlastnosti, struktura dokumentu (styly odstavců, šablona), objekty v textu (obrázek, tabulka), pravidla pro estetickou úpravu textu zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru upravuje vlastnosti textu, stránky, dokumentu	zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky, grafy apod. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla vytvoří různé typy dokumentů – formuláře, životopis, přihlášky, dopisy
Tvorba prezentací – program Power Point Minimální počet snímků Ovládání programu Animace Zásady správné prezentace	Umí vložit nový snímek a vytvořit prezentaci Umí prezentaci spustit pomocí klávesy F5 Použije jednoduché animace Dodržuje zásady pro tvoření prezentace

7.4 Člověk a společnost

7.4.1 Dějepis 6.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Člověk a společnost Úvodem	Vysvětlí smysl historického zkoumání, pokusí se uvést příklad potřeby, výhodnosti dějepisných znalostí, ale i příklad toho, jak se lidstvo často z dějin poučit nedokáže. Dá příklad historických pramenů, podle možnosti přinese některý konkrétní (staré mince, listiny apod.). Vyjmenuje alespoň tři pomocné historické vědy. Orientuje se na časové ose : rozliší pojmy rok, století, tisíciletí, počítání před naším letopočtem a našeho letopočtu, doplní údaje do prázdné časové přímky, z vypracované přímky vyčte základní údaje.
Člověk v dějinách	Objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinovu vývojovou teorii. Vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka (člověk zručný, vzpřímený, rozumný, dnešního typu), uvede hlavní přínos jednotlivých typů, na časové přímce znázorní (dle údajů, ne z paměti) dobu jejich existence, uvede příklad naleziště na našem území.
Počátky lidské společnosti v pravěku (starší doba kamenná, mladší a pozdní doba kamenná, bronzová a železná)	Z časové přímky pro celý ročník vyčte, uvede : a) základní časové mezníky jednotlivých období, b) závěr o nerovnoměrnosti vývoje v různých částech světa (časové mezníky nejsou určeny pro memorování). Popíše život člověka v paleolitu (způsob obživy, výroba nástrojů, život v tlupě, myšlení, umění). U dalších období uvádí, v čem se podoba a kvalita života měnila ve srovnání s předchozími obdobími. Popíše především pravěké zemědělství a způsoby zpracování a využití prvních kovů, popíše i další technologie – textilní výrobu, výrobu keramiky, změny ve zpracování kamene, stavitelství. Vysvětlí změny ve společnosti provázející vývoj. Uvede příklady archeologických kultur na našem území, blíže popíše především keltské osídlení.
Nejstarší civilizace První státy - oblasti Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny	Pomocí časové přímky : zjistí základní časové údaje, zasadí období prvních států do kontextu světového vývoje, porovná vývoj těchto oblastí s vývojem u nás. Do prázdné časové přímky zaznamená základní časové údaje z tabulky. Vysvětlí rychlejší vývoj těchto oblastí na základě popisu přírodních podmínek. Ukáže oblasti prvních států na mapě a uvede základní zeměpisné údaje, tj. světadíl, názvy velkých řek, dnešní státy v těchto lokalitách. Vysvětlí pojem stát a jeho funkci, a to tak, že :
První státy - oblasti Mezopotámie,	Uvede konkrétní panovníkovy pravomoci, vyjmenuje strukturu obyvatel na příkladu jednoho státu (např.

Egypta, Indie a Číny	Egypta). Dá příklady památek nebo objevů a základů věd pocházejících z jednotlivých oblastí prvních států, naopak dokáže roztrždit tyto přínosy civilizaci podle jednotlivých států. Ocení především vynález písma.
Kořeny evropské kultury Antika	Pomocí časové přímky : zjistí základní časové údaje, porovná vývoj antické oblasti s vývojem u nás. Na základě časové přímky o dějinách Řecka a Říma dokáže, že dějiny obou států probíhaly dosti souběžně.
Řecko	Na mapě prokáže základní orientaci (Balkánský poloostrov – Řecko – Peloponés, Mykény, Atény, Kréta, Egejské moře, Malá Asie apod.). Popíše přírodní podmínky. Vypráví o jednotlivých etapách řeckých dějin (postupně v rozsahu Přehledu dějin – starověk), především (i podrobněji) o : - Trójské válce a Odysseových dobrodružstvích - životě v Aténách a Spartě (+ porovná jejich státní zřízení, srovná i s despociemi prvních států, uvede názor na přednosti či nedostatky) - Řecko – perských válkách - Peloponéské válce - Alexandru Makedonském Uvede příklady, v čem byl v oblasti kultury přínos Řecka pro civilizaci. V příkladech dokáže uvádět i konkrétní jména.
Řím	Na mapě prokáže základní orientaci (Apeninský poloostrov - Řím, Tiber, Pád – nížina, Sicílie, Korsika, Středomoří apod.). Popíše přírodní podmínky Itálie. Vyjmenuje a na mapě ukáže osídlení Itálie kromě Italiků na poč. 1. tisíciletí př. n. l. (Etruskové, později Vypráví pověst o založení Říma. Vypráví o jednotlivých etapách římských dějin (postupně v rozsahu Přehledu dějin – starověk), především (i podrobněji) o : - Začátku republiky (+ popíše systém republiky) - Válkách s Kartágem - Spartakově povstání - Caesarovi a konci republiky - Vzniku císařství (+ uvede příklady činů některých císařů) - Krizi císařství, pokusech o řešení, zániku říše Západořímské
Řím	Vysvětlí vznik křesťanství, souvislost s judaismem a vývoj od pronásledování křesťanů po uznání za státní náboženství. Uvede příklady přínosu římské kultury pro civilizaci, dokáže uvést i konkrétní jména. Ocení Řím jako dovršitele antické kultury.
	Průběžně : Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu, zpracovat je a prezentovat ostatním („referáty“, aktuality). Do sešitu si podle vedení dokáže zapisovat i vlastní poznámky, dále vpisovat či vlepat informace k učivu získané jinde. Pod vedením si vypracovává svůj systém učení se dějepisu jako novému předmětu. Přispívá k práci menší skupiny, spolupracuje s ostatními při řešení

	úkolů. Rozvíjí souvislý ústní projev.
--	--

7.4.2 Dějepis 7.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Křesťanství a středověká Evropa: Stěhování národů Byzantská říše Franská říše Arabská říše Normané Celkově :	Objasní úlohu Hunů, na mapě ukáže pravlast Slovanů, vysvětlí jejich rozdělení na západní, východní a jižní, u každé skupiny uvede příklad dnešních národů, ví, že Češi patří k západním Slovanům. Dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice (návaznost na východořímskou říši), uvede příklady byzantského kulturního slohu. Zhodnotí, že to byla nejvýznamnější z barbarských germánských říší. Objasní podstatu lenního systému, z názvu feudum odvodí jedno z označení epochy – feudalismus. Dokáže vysvětlit úlohu křesťanství ve sjednocovacím procesu, uvede příklady jeho kulturního přínosu. Podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého, rozdělení říše dá do geografické souvislosti s dnešní Francií a Německem. Popíše okolnosti vzniku islámu, jednoho z největších světových náboženství, objasní jeho základní termíny. Uvede příklady vyspělé arabské kultury. Popíše životní styl Normanů, výborných mořeplavců, jejich výboje dá do souvislosti se vznikem sjednocené Francie a Anglie (zná jméno Vilém Dobývateľ a jeho úlohu v Anglii). Prokáže orientaci na mapě, dokáže např. sestavit jednoduchou schematickou „mapu“ na magnetické tabuli nebo jednoduchý náčrtek respektující základní zeměpisnou orientaci. Toto využije i později, až budou přibývat další státy (vč. našeho území).
Sámova říše	Popíše život Slovanů v době jejich příchodu k nám, podá důkazy, že nepřišli do země „nedotčené rádem“ (viz dřívější osídlení), shromáždí základní údaje o Sámovi, o úloze kmenového svazu v obranných bojích.
Velkomoravská říše	Dokáže zhodnotit význam říše: - a) politický (první raná podoba státu na našem území, odolávání vnějším tlakům východofranské říše), - b) kulturní (křesťanská mise Konstantina a Metoděje). Vyjmenuje v chronologickém pořadí hlavní představitele (Mojmír, Rostislav, Svatopluk), vysvětlí příčiny zániku říše.
Vznik českého státu Vztahy k sousedním zemím : Svatá říše římská, Polsko, Kyjevská Rus, Uhry	Rozliší počátky státu podle pověstí a historicky prokázané skutečnosti. Srovnáním dá do souvislosti události na Velké Moravě a v Čechách. Vyjmenuje hlavní osobnosti konce 9. a celého 10. století, u každé uvede její přínos či událost spojenou s jejím jménem. Zamyslí se nad vyvražděním Slavníkovců – kladný či záporný čin (obdobný problém se zavražděním knížete Václava) ? Zná pojem románská kultura a dokáže podat její příklady, hlavně ve stavitelství. Umí ale i popsat kulturu „všedního dne“, konkr. dvojpolní zemědělský systém, život a povinnosti poddaných v porovnání se strukturou vlastníků půdy. Dokončení raně středověké mapy z tematického celku Zrod

	středověké Evropy : Srovnáním časových údajů zjistí přibližnou souběžnost s počátky Českého státu. Dokáže vysvětlit zvláštní podobu říše římské, popsat její přibližný rozsah. Slovensko jako součást bývalé V. Moravy zařadí do nově vzniklých Uher.
Český stát v 11. – 13. století Pohled do světa : Rozdělení církve Křížové výpravy Velká listina svobod v Anglii	Dokáže vyjmenovat v chronologickém pořadí vybrané osobnosti přemyslovských knížat a králů, ke každé uvést hlavní události spojené s jejich vládou. Hlavní pozornost soustředí na tzv. „poslední Přemyslovce“. Dá příklady proměnlivého vztahu k římské říši – jak příklady posilování suverenity, tak jejího oslabování. Objasní pokrok v zemědělství – kolonizace, trojpolní systém – a dá ho do souvislosti s rozvojem obchodu a vznikem měst. Vysvětlí pojmy spojené s městy – m. královská, poddanská, věnná, horní, privilegia, cechy atd. Vysvětlí vztah pojmů křesťanství, katolická a pravoslavná církev, rozliší vztahy mezi světskou mocí a papežem (mocenské spory) v katolické církvi a světskou mocí a patriarchou (podřízenost císaři) v pravoslavné církvi. Příležitost k některým otázkám : Co bylo vlastně příčinou, motivem těchto vojenských výprav (zhodnotí, zda materiální či „ideové“ pohnutky), slučovaly se s hlášanou křesťanskou morálkou, přinesly pro Evropu něco pozitivního ? Zjistí, co je hlavním obsahem Magny charty z r. 1215 (král slibuje radit se se šlechtou a zástupci měst), ocení „demokratičnost“ dokumentu, vyvodí pravděpodobnost příkladu i pro jiné země.
Český stát za Lucemburků Gotická kultura Pohled do světa	Vyjmenuje v chronologické pořadí všechny Lucemburky na českém trůnu, zhodnotí na základě konkrétních údajů jejich vládu. Vysvětlí osobnost Karla IV., konkrétně uvede jeho zásluhy o celkový rozvoj státu. Sestaví přehlednou strukturu feudální společnosti, vysvětlí rozpory mezi jednotlivými skupinami a doloží, proč se nespokojenost všech obrací proti církvi. Popíše typickou gotickou stavbu, uvede její hlavní znaky, jmenuje příklad gotické stavby v nejbližším regionu, popíše strukturu univerzity, uvede příklad česky psané literatury, jméno některého z umělců. Dá příklad zahraniční činnosti Jana Lucemburského jeho účastí ve stoleté válce Anglie x Francie (Kresčák), seznámí se s osobou Jany z Arku.
Husitství	Objasní nepořádky v církvi, v návaznosti na to vysvětlí Husovy reformní myšlenky, Umí popsat události spojené s Janem Husem a kostnickým koncilem. Dovede ocenit Husovu názorovou pevnost. V návaznosti na strukturu feudální společnosti vymezí, kdo vše patřil mezi husity, z toho vyvodí, že mezi nimi byly názorové rozdíly, což doloží na rozdělení husitů (radikální, umírnění...). Vyjmenuje body jejich společného programu.

	Shromáždí poznatky o válkách s křižáky, o husitském vojenství a pokusí se odpovědět na otázku „Proč husité vyhrávali?“ Pochopení vývoje a výsledku husitského hnutí prokáže odpovědí na otázku „Husité u Lipan vyhráli, či prohráli?“ Uvede základní myšlenky P. Chelčického, porovná je s husitským programem. Vysvětlí souvislost se vznikem jednoty bratrské.
Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců Pohled do světa : Objevné plavby Renesance, humanismus	Zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, a to především tak, že vysvětlí pojem „král dvojího lidu“, popíše jeho spory s papežem a úmysl vytvořit mírový svazek evropských panovníků. Umí vysvětlit pojem „stavovská monarchie“. Umí popsat vnitřní spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců, uvede oba jagellonské panovníky. Uvede příklad stavby pozdní (vladislavské) gotiky. Popíše při práci s mapou objevné plavby těchto mořeplavců : Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhaes Uvede příčiny a důsledky těchto objevů. Objasní vztah kolonie a jejího vlastníka, posoudí tento vztah z morálního hlediska. Objasní souvislost s antikou, popíše typickou renesanční stavbu, uvede hlavní osobnosti, vysvětlí podstatu humanismu

7.4.3 Dějepis 8.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Objevy a dobývání. Počátky nové doby. 1. Svět v 16. století	Vysvětlí, jak obchod s Amerikou změnil světové obchodní centrum v Evropě (úloha západní Evropy – rozvoj obchodu a výroby, tj. manufaktury). Dovede popsat poměry ve Španělsku, rozpory Španělska a Nizozemí. Doloží mocnou pozici Habsburků v Evropě (rakouská a španělská větve). Objasní vliv tureckého nebezpečí na evropské dění, zejména na střední Evropu (viz dále habsburská monarchie). Orientuje se v nově vzniklé náboženské situaci v Evropě, což prokáže schopností vysvětlit pojmy reformace, protireformace, katolíci, evangelíci (protestanti), křesťanství.
2. Habsburkové na českém trůnu, vznik habsburské monarchie	Popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn. Vysvětlí podstatu jejich sporu s českými stavy (snaha H. o absolutní monarchii a náboženské důvody). Popíše průběh tohoto sporu vrcholící stavovským povstáním 1618. Na příkladu Obnoveného zřízení zemského zhodnotí výsledek stoletého sporu.
3. Třicetiletá válka	Vysvětlí příčiny tohoto mocenského sporu. Vyjmenuje hlavní válčící země na obou stranách a jejich motivaci k účasti ve válce. Popíše vojenství této doby (složení vojsk, zbraně, taktika). Zhodnotí výsledek války (vestfálský mír), především ve vztahu k českým zemím a střední Evropě.
4. Svět ve 2. polovině 17. a v 18. stol. – nástup kapitalistických vztahů	Vysvětlí pojem vědecká revoluce 17. stol., pokrokové myšlenky a objevy vyjmenuje podle významných osob (Koperník atd.). Dokáže dát do souvislosti s rozvojem racionality pojem osvícenství a vyzvedne, uvede jeho hlavní pokrokové znaky. Po porovnání feudálního a kapitalistického systému dokáže uvést přednosti kapitalistické společnosti. Na základě porovnání obou systémů bude zkoumat vývoj ve vybraných zemích, bude o něm vyprávět či popisovat základní události a učiní zásadní závěry asi v tomto duchu : - a) Pokrok, parlamentarismus : - Anglie – konstituční monarchie jako výsledek anglické revoluce - Vznik USA - republika s ústavou jako vzor k následování - b) Absolutismus, obhajoba feudalismu, avšak přesto s modernizujícími prvky : - Francie – absolutismus Ludvíka XIV. (x merkantilismus) - Prusko – militarismus, Fridrich I. a II. - Rusko – reformy Petra Velikého, Kateřina II.
5. České země po třicetileté válce a období osvěcenského absolutismu	Vyjmenuje hlavní důsledky porážky českých stavů a třicetileté války, blíže popíše některou nevolnickou bouři (např. Chodové, sedláci u Chlumce). Popíše typickou barokní stavbu, uvede představitele tohoto kulturního směru.

	Vypráví o životě a díle J. Á. Komenského. Vysvětlí problém nástupu M. Terezie na trůn (pragmatická sankce). Uvádí příklady reforem M. Terezie a hodnotí jejich přínos. Uvede a vysvětlí dvě základní reformy Josefa II. – Toleranční patent a patent o zrušení nevolnictví.
Modernizace společnosti 6. Velká francouzská revoluce	Popíše francouzskou společnost před revolucí, označí problémy, tj. uvede příčiny nespokojenosti – revoluce. Sestaví základní osnovu průběhu revolučních událostí a podle ní vypráví. Zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době vzniku (dnes samozřejmé ...). Zhodnotí výsledek revoluce – vítězství, porážka ? Mezinárodní ohlas. Vypráví o Napoleonovi a jeho taženích.
7. Svět v první polovině 19. století	Na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce znamenala komplexní změnu společnosti. Zhodnotí klady i zápory těchto změn. Vysvětlí pojem kapitalismus volné soutěže, liberalismus, podá důkazy negativních stránek společnosti této doby a v souvislosti s tím vyvodí obecný význam termínu socialismus a rozliší jeho základní směry : utopický, parlamentní, revoluční marxismus. Uvede stručný přehled úspěchů národně osvobozenického hnutí. Na příkladu vybraných států popíše příčiny a výsledky revoluce 1848.
8. Nástup průmyslové revoluce, národní obrození a revoluční rok 1848 v našich zemích	Zjistí průmyslová centra v Čechách, uvede hlavní osobnosti a jejich vynálezy. Vysvětlí pojem národní obrození, uvede souvislost s evropským vývojem a zvláštnosti českého procesu. Uvádí jména národních buditelů a jejich konkrétní přínos. Porovná příčiny a výsledky revoluce 1848, vypráví o průběhu revolučních událostí (především v Praze). Uvede hlavní znaky bachovského absolutismu a příčinu jeho pádu. Vysvětlí, co se změnilo vznikem Rakousko – Uherska, porovná výsledek s příčinami revoluce 1848 – co vyřešeno, který problém trvá dál (národnostní otázka).
9. Svět ve druhé polovině 19. století	Popíše pokrok, který přinesla technickovědecká revoluce, uvede konkrétní příklady vynálezů z oblasti nových energetických zdrojů – elektřiny a spalovacího motoru, zná jména významných vynálezců. Objasní pojem monopolní období kapitalismu. Podá základní charakteristiku nejvýznamnějších států a oblastí Balkánu.
10. Naše politika – snaha o česko – německé vyrovnání	Popíše neúspěšný průběh snah o česko – německé vyrovnání (od fundamentálních článků). Podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní, technicko - průmyslové (mj. výstava 1891) i politické (diferenciace politického života – politické strany), což kontrastuje s neúspěšností v oblasti státoprávních požadavků (ne ovšem požadavku samostatného státu !).

7.4.4 Dějepis 9.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Moderní doba 11. Příčiny a průběh první světové války	Rozliší skutečné příčiny války od záminky – sarajevského atentátu. Na základě popisu vojenské taktiky a vyjmenování nových zbraní vysvětlí vojenský charakter války – vleklá, poziční. Popíše události v Rusku vrcholící říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na ukončení války.
12. První světová válka a naše země	Dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik ČSR. Uvede další představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu. Zná jistě datum 28. 10. 1918.
13. Svět po první světové válce	Objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování. Vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede shody a rozdíly dvou podob totality – komunismu (na příkladu Ruska – SSSR) a fašismu (na příkladu Itálie)
14. Československo – nový stát v Evropě	Vyjmenuje, popíše symboly nového státu. Na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie. Vysvětlí, které problémy musel nový stát řešit a jak se to podařilo : vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářství
15. Světová hospodářská krize	Uvede příčiny a důsledky hospodářské krize. Najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil. Vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky. Popíše politiku usmířování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí výsledek appeasementu.
16. Československo – boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu	Z popisu 30. let vyvodí zásadní závěry : a) Krize a vývoj v Německu vedou k nárůstu extrémních sil b) Vnitrostranický vývoj dokáže udržet demokratický systém c) Demokracie a samostatnost se hroutí, až když se Československo stává předmětem mezinárodních zájmů – Mnichov 1938 Vymezí období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému.
17. Druhá světová válka	Přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací. Vyjmenuje představitele tzv. silné trojky, vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní zásady a cíle. Uvede hlavní body diplomatických jednání na hlavních konferencích – Teherán, Jalta, Postupim.
18. Ztráta samostatnosti	Vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru. Orientuje se v domácím a zahraničním odboji : popisuje jeho činnost a uvádí stručně konkrétní přínos vybraných osobností odboje v souvislosti s konkrétními místy, akcemi. Na základě staletého historického vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj změny tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání.
19. Rozpory mezi	Vysvětlí, proč dochází po roce 1945 k rozporu mezi bývalými

velmocemi (1945 – 1949)	– spojenci. Na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozpory.
20. Československo po osvobození – omezená demokracie	Vyjmenuje změny, které nastaly v obnoveném Československu v důsledku války i světového vývoje. Popisuje průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948.
Rozdělený a integrující se svět 21. Studená válka	Shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka. Dokáže porozumění pojmům „ochlazování a oteplování“ uváděním konkrétních příkladů událostí, o kterých shromáždí informace a dokáže je prezentovat. Uvede příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění. Zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec studené války.
22. Československo pod vládou KSČ	Shromáždí konkrétní důkazy pro označení vlády KSČ jako totalitní – především události těsně po únoru 1948 a v 50. letech. Srovná komunistický totalitní model s modelem demokracie v západních zemích, zformuluje základní rozdíly. Zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu. Na základě popisu období normalizace ocení význam disidentského hnutí (uvede příklady) vedoucího spolu s mezinárodním vývojem k pádu totalitního režimu.
Závěrečné zamyšlení nad dějinami a současností	Podá důkazy kladného i záporného vlivu rozvoje vědy a techniky v době po 2. světové válce do současnosti. Prezentuje svůj vlastní názor (úvahu) na téma : V historii jsme objevili spoustu problémů, rozporů, tragédií, válek. Je současný svět již lepší, poučilo se lidstvo z dějin ? Jsou některé nové problémy ?

7.4.5 Občanská výchova 6.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Člověk ve společnosti Rok v jeho proměnách a slavnostech Cyklus dne, týdne, roku Denní rytmus Lidové a církevní slavnosti	Dokáže vyjmenovat různé způsoby měření času. Ví, že týden byl vytvořen člověkem bez ohledu na přírodní cyklus. Zná pojmy: jarní a podzimní rovnodennost a letní a zimní slunovrat. Umí vysvětlit pojem přestupný rok Zná správně zvolený rytmus dne na 8 hodin práce, 8 hodin volného času, 8 hodin spánku. Dokáže zpracovat svůj denní řád, který umí ústně objasnit a obhájit. Uvědomuje si správné a dobré využití volného času. Bude mít představu a bude umět vysvětlit původ a smysl slavení lidových a církevních slavností v průběhu roku:
Domov a rodina Moje rodina Bydlení 28.10.1918 Rodina, její funkce a náhradní rodinná výchova Manželství a rodičovství Hospodaření domácnosti Sousedé, hosté a cizí lidé Domov a přírodní okolí Lidská setkání	Umí vysvětlit pojem rodina a ví, kdo ji tvoří. Dokáže vytvořit rodokmen širší rodiny (3 poslední generace) Umí zhotovit náčrtek (půdorys) bytu. Zná, že podle vlastnictví dělíme byty na družstevní, obecní a soukromé. Zná datum vzniku Československa. Umí vyjmenovat jména osobností - T.G.Masaryk, E. Beneš, M.R.Štefánek, kteří se nejvíce zasloužili o vznik samostatného státu. Dokáže objasnit alespoň 3 základní funkce rodiny. Vyjmenuje jednotlivé formy náhradní rodinné výchovy. Zná druhy sňatků - civilní, církevní Vyjmenuje, kdo nemůže sňatek uzavřít. Zná dvě základní položky rodinného rozpočtu (příjmy a výdaje). Umí sestavit jednoduchý rodinný rozpočet, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvažuje nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. Dokáže rozpoznat lidi, kterým důvěřujeme, protože je dobře známe. K neznámým se chová zdvořile, ale jejich podezřelé návrhy odmítá. Dokáže zformulovat výhody a nevýhody života na venkově a ve městě. Zná necitlivé zásahy člověka do přírody ve svém bydlišti a okolí. V té nejjednodušší formě umí objasnit pojem ekologie. Rozezná pojmy fauna a flóra. Vyjmenuje její typické zástupce v krajině, kde žije. Dokáže objasnit pojmy přítel a nepřítel.

Vánoce	Umí sestavit hodnotový žebříček. Uvede konkrétní příklady vzájemné pomoci ze svého okolí. Zná pojem adventu a křesťanské pojetí Vánoc. Dokáže vyjmenovat několik vánočních zvyků. Chápe postavení kostela, který je nejdůležitějším místem křesťanů. Ví, že se tam konají křty, svatby, pohřby a bohoslužby.
Rovnost a nerovnost	Dokáže vysvětlit, že lidé si jsou rovni pouze před zákonem. Liší se však svými schopnostmi, postavením v zaměstnání, ve společnosti, majetkem atd. Uvědomuje si, že existují lidé postižení tělesně či duševně, staří a nemocní. Dokáže vyjmenovat, jak se společnost o tyto lidi stará. Jak může i on k tomuto přispět.
Naše vlast Pověsti o počátcích našeho národa	Zná a umí vypravovat některé pověsti (A.Jirásek, I.Olbracht) z minulosti našeho národa Dokáže charakterizovat Libuši a Přemysla. Zná základní údaje o Velkomoravské říši.
Naši slavní předkové	Dokáže časově zařadit a stručně uvést, čím se následující osobnosti zasloužily o rozvoj naší státnosti: sv.Ludmila, sv.Václav, sv.Anežka Přemyslovna, J.Hus, Karel IV., J.A.Komenský, J.Dobrovský.
Co nás proslavilo	Umí vyjmenovat (příklady) některé vědce a jejich vynálezy, umělce a jejich díla, světoznámé české výrobky. Dokáže jmenovat některé přírodní krásy a útvary, kterými jsme známí ve světě.
Mateřský jazyk	Zná hlavní jazykové skupiny v Evropě. Odliší jazyk spisovný a nespisovný. Chápe, že jazyk je jedním ze znaků národa.
Velikonoce	Umí vysvětlit, že Velikonoce jsou křesťanské svátky a někteří lidé je slaví jako svátky jara. Zná biblické vypravování o ukřižování Ježíše Krista. Vyjmenuje některé velikonoční zvyky. Ví, že Bible obsahuje Starý a Nový zákon.
Obec, region,země Moje obec	Dokáže uvést, co obec tvoří: domy, stavební a přírodní pamětihodnosti, místo, kde bydlí, místní historie, pověsti, sousedé atd. Zvládne jednoduchý náčrtek obce. Uvede na něm, kde je obecní úřad, škola, kostel, pošta, obchody, zdravotní středisko apod. Dokáže připravit jednoduchého průvodce obcí. Dokáže vyjmenovat nejbližší obce ke svému bydlišti a spojení do nich. Umí jmenovat i některé slavné rodáky obce.
Radnice a obecní zastupitelstvo	Ví, že život obce (města) je řízen OÚ (MÚ), v jehož čele stojí starosta s obecním zastupitelstvem. Jsou voleni vždy na 4 roky. Dokáže vyjmenovat několik odborů na obecních nebo městských

	úřadech (matrika, stavební odbor, životního prostředí apod.)
Praha - matka měst	Ví, že hlavní město Praha je sídlo prezidenta, vlády, parlamentu Zná některé nejznámější pražské památky: - Národní divadlo - Staroměstské náměstí - Orloj - Karlův most - Pražský hrad - Židovský hřbitov - Václavské náměstí apod. Umí u nich uvést základní fakta
Významná místa naší země	Dokáže do mapy zakreslit významná místa naší země a uvést, čím jsou známá: - Velehrad, Karlštejn, Terezín, Lidice, Jáchymov, Mírov, Chlumec nad Cidlinou, Strážnice apod.
Národnostní menšiny	Umí vysvětlit pojem národnostní menšina a uvést názvy menšin žijících v naší republice: Slováci, Poláci, Němci, Maďaři, Romové, Ukrajinci.

7.4.6 Občanská výchova 7.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Člověk ve společnosti Rodina, národ, vlast Rodina	Dokáže definovat pojem rodina. Zná její základní funkce. Zná pravidla slušného chování v rodině i mimo ni a dodržuje je. Umí charakterizovat fáze lidského života - dětství, dospělost, stáří.
Národ	Vyjmenuje základní znaky národa: - jazyk - území - historie - tradice apod. Ví, že základní jednotkou každého národa a státu je rodina. Umí vysvětlit rozdíl mezi národem a státem. Dokáže vysvětlit rozdíly mezi pravěkou a současnou rodinou.
Naše vlast	Objasní, co vytváří naši vlast: domy, města, vesnice, lidé, společná historie, tradice, mateřský jazyk, kulturní a přírodní hodnoty. Vyjmenuje státní symboly: znak, vlajka, státní hymna, státní pečeť, standarda prezidenta republiky.
Stát a hospodářství Majetek a bohatství Majetek	Umí rozlišit druhy majetku: osobní, rodinný, obecní, družstevní, státní. Dokáže vyjmenovat způsoby získávání majetku. Chápe pojem majetková nerovnost. Vysvětlí pojem sociální spravedlnost a ví, že o ni pečuje především stát.
Vlastnictví	Zná, kdo může být vlastníkem: fyzická osoba, právnická osoba. Dokáže vysvětlit, že vlastnictví vzniká činností osoby, děděním, darováním, koupí, apod. a že je chráněno zákonem.
Přírodní bohatství a jeho ochrana Poznej svoji krajinu	Umí pojmenovat charakter krajiny v naší vlasti, regionu a obci. Zná typy chráněných území: národní park, chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace. Vyjmenuje národní parky a příklady některých CHKO.
Chraň svoji krajinu	Dokáže vysvětlit pojem ekologie. Umí uvést základní ekologické problémy světa: - úbytek pitné vody - úbytek půdy - znečištění vzduchu - války - nedostatek potravy v rozvojových oblastech - pozvolné změny klimatu na Zemi Vyjmenuje, které světové a domácí organizace dbají na ochranu životního prostředí.
Kultura a její rozvíjení Kultura a umění	Umí definovat pojem kultura. Vysvětlí význam pojmu kultura v širším slova smyslu: - kultura bydlení

	- kultura cestování - kultura stolování - kultura chování atd. Dokáže vyjmenovat několik druhů umění, např. divadlo, literatura, výtvarné umění, film apod. Zná významné představitele některých druhů umění. Umí uvést některé funkce umění, např. estetickou, poznávací, citovou apod.
Umělecké slohy	Zná přehled uměleckých slohů, jejich časové zařazení, základní znaky a prvky, a uvede některé konkrétní památky.
Kulturní instituce	Vyjmenuje hlavní kulturní instituce. Zná jejich základní funkce. Jedná se o muzea, divadla, galerie, kina, knihovny a kulturní domy.
Stát a právo	Zná důvody vedoucí ke vzniku státu a základní znaky státu:
Vznik státu a právních norem	- občané - území - státní moc Dokáže uvést časovou posloupnost pojmů: stát, kmen, kmenový svaz, rod. Umí vysvětlit pojem politické strany a uvést příklady politických stran u nás.
Historické typy států	Zná stát otrokářský - orientální despocie - klasická antická polis - Atény - a feudální : - absolutní monarchie - stavovská monarchie Umí uvést příklady (a vyhledat na mapě) republiky, království a knížectví v dnešní Evropě.
Stát demokratický a totalitní	Zná pojem demokracie - parlamentní demokracie. Dokáže vysvětlit, že totalitní stát je takový typ státu, v němž je veškerá moc soustředěna v rukou jedné politické strany. Umí uvést příklady totalitních států - hitlerovské Německo a SSSR a po roce 1945 státy socialistické.
Volby	Rozezná státní moc zákonodárnou, výkonnou a soudní. Odliší volby parlamentní a obecní. Dokáže objasnit, že volby jsou svobodné, všeobecné, rovné, přímé a tajné.
Výkonná moc, prezident a vláda	Zná některá práva prezidenta republiky. Vyjmenuje několik ministerstev vlády a uvede náplň jejich činnosti.
Soudní moc	Rozpozná autoritu přirozenou (morální) a vynucenou (státní orgán). Vyjmenuje soustavu soudů v ČR. Dokáže stručně charakterizovat činnost soudce, advokáta a státního zástupce.
Práva a povinnosti občanů	Ví, že Ústava ČR je základní zákon státu. Zná některé základní zákony a svobody. Jedná se nejčastěji o tato práva:

	- rovnost všech lidí - právo na život - právo na vzdělání - právo na svobodu pohybu, myšlení a náboženského vyznání, projevu, shromažďování atd.
--	---

7.4.7 Občanská výchova 8.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Člověk a zdraví 1.Člověk a dospívání Dospívání Hledání nového naplnění života	Zná jednotlivé fáze lidského života. Dokáže pojmenovat základní projevy jedince procházejícího pubertou a na ni navazující adolescenci. Umí hodnotit proces osvobodování se od rodičovské autority. Je schopen se zamýšlet nad svými schopnostmi a dovednostmi, které ovlivní budoucí výběr povolání. Dokáže vyjmenovat nebezpečí, se kterými se jako dospívající může setkat: kouření, alkohol, drogy, AIDS. Zná, jakým způsobem škodí člověku a uvědomuje si jak jim lze předcházet. Ví, kde se nachází nejbližší krizové centrum.
2.Člověk hledající společenství Hledání blízkého člověka Komunikace Muž a žena	Dokáže odlišit skupiny lidí na formální a neformální. Ví, že formální skupina je ta, kterou si člověk nevybírá, je do ní zařazen (školní třída). Ví, že znakem neformální skupiny je dobrovolnost (parta). Odliší hodnotové žebříčky party. Dokáže si uvědomit nebezpečnost šikany ve špatné partě. Chápe, že přátelství je na vyšší hodnotové úrovni. Umí popsat základní způsoby komunikace mezi lidmi - řeč a gestikulace. Zná zásady dialogu, který je především uznání druhého jako partnera. Aktivně se účastní některých her a cvičení na rozvoj komunikace pomocí hlasu, slov, ale i cvičení mimických. Dokáže vysvětlit, proč navázání dialogu s osamoceným člověkem může takovému člověku pomoci. Umí objasnit základní kvality v psychice ženy a muže. Vysvětlí pojem emancipace. Zná pojmy láska duševní a tělesná. Dokáže vysvětlit nebezpečí infikování se virem HIV způsobujícím onemocnění AIDS v případech sexuální nezdřítenlivosti. Je schopen sestavit hodnotový žebříček pro výběr budoucího partnera.
3.Člověk hledající svůj svět Člověk a svět	Zná pojmy živá a neživá příroda. Umí uvádět příklady a na nich dokáže vysvětlit co nejvíce rozdílů mezi zvířaty a lidmi. Zná rozdělení věd na přírodní a společenské a umí uvést příklady. Vysvětlí pojem biologické hodiny u živých organizmů.
4.Člověk hledající sám sebe	Dokáže vysvětlit pojem sebereflexe. Chápe, že překonávání bolesti a překážek se člověk posiluje.

Jaký to všechno má smysl	Zná pojem solidarita a umí uvést příklady solidarity se svého okolí i ze života. Dokáže objasnit na příkladu některých velkých postav našich i světových dějin, že smyslem života je konat dobro.
Náhračky smyslu života	Na základě příběhů ze života lidí, kteří podlehli alkoholu, drogám nebo prostituci, si je vědom tohoto nebezpečí. Umí samostatně podobné příklady literárně zpracovat.
Mezinárodní vztahy. Globální svět 1.Člověk a řád	Zná pojem řád světa. Spravedlivé uspořádání - demokracie, nespravedlivé - diktatury (totality) Uvede příklady totality fašistické a komunistické (50.léta u nás). Dokáže objasnit pojem role člověka ve společnosti a jeho status. Umí vyjádřit pojmy autorita přirozená a vynucená a uvést příklady.
2.Lidská práva v zrcadle dějin	Umí stručně zhodnotit postavení člověka jako právního subjektu v otroctví, nevolnictví, poddanství a občanství. Zná přínos Velké francouzské revoluce a Prohlášení nezávislosti v Americe lidským právům na celém světě.
3.Problémy v oblasti lidských práv	Dokáže vysvětlit tyto pojmy: - rasismus - antisemitismus - xenofobie - terorismus - anarchie Uvede příklady jejich projevů u nás i ve světě. Umí některý z těchto projevů literárně v krátké povídce zpracovat.
4.Všeobecná deklarace lidských práv	Umí vyjmenovat několik příkladů lidských práv. Dokáže objasnit pojem Charta 77 a v souvislosti s ní umí uvést příklady porušování deklarace lidských práv u nás po roce 1970 až do roku 1989.
Člověk a svět práce 1.Člověk a předpoklady zapojení do lidské spolupráce	Dokáže jmenovat základní kritéria pro volbu povolání: zájem a schopnosti. Sestaví si žebříček oblastí lidské činnosti podle atraktivnosti (přitažlivosti). Vyjmenuje základní typy středních a vysokých škol.
2.Zaměstnání a povolání	Umí jmenovat druh školy, který je nutný pro určité povolání, např.: výpravčí, zemědělec, zedník, prodavačka, učitel, zubní lékař, atd.
Člověk jako jedinec 1.Člověk poznává svět	Vyjmenuje tři cesty k poznání světa: vědu, víru, umění. Chápe smysl tvrzení víra = věřit. Umí pojmenovat jednotlivá náboženství a vysvětlit v čem se liší: křesťanství, judaismus, islám, hinduismus a buddhismus
2.Člověk jako tvůrce	Umí jmenovat tzv. 7 divů světa. Uvědomuje si, že člověk je nejen tvůrce, ale i hospodář a ochránce.

7.4.8 Občanská výchova 9.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Člověk jako jedinec 1.Smysl společenství 2.Spolupráce lidí, náboženství 3.Rodina a společnost	Ví, že mezi základní projevy lidského života patří chování, jednání a prožívání. Umí charakterizovat pojem city a jejich dělení na nižší a vyšší. Vysvětlí pojem afekt. Vyjmenuje hlavní světová náboženství, uvede jejich základní prvky a symboly. Zná základní právní předpoklady pro uzavření manželství. Umí popsat funkci manželské poradny. Dokáže popsat, kdy zasahuje odbor sociálních věcí - komise péče o rodinu a děti. Vysvětlí pojem stres a zná způsoby jeho kompenzace - rozumové zdůvodnění, technika úniku, popření jevu. Umí dát příklady stresových situací a navrhnout způsoby jejich řešení.
Stát a právo Sdružování občanů, stát a ústava	Dokáže uvést příklady sdružování občanů, např.: - spolky - společnosti - komory - odbory - humanitární organizace - církevní a náboženské společnosti - politické strany. Zná složení Ústavy ČR z 1.1.1993 - preambule, články, hlavy. Uvede, co některé z hlav obsahují, především: - hlava druhá - moc zákonodárná - hlava třetí - moc výkonná - prezident republiky Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.
Protispolečenské jevy	Dokáže popsat některé protispolečenské jevy (gamblerství, prostituce, nedodržování lidských práv). Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání Zná jejich příčiny a navrhuje řešení, jak jejich počet co nejvíce snížit. Objasní pojem nepřímé demokracie a referenda. Zná některé druhy práva: - občanské - pracovní - rodinné - trestní Dokáže stručně charakterizovat funkci státního zástupce, advokáta, soudce.
Formování naší státnosti do vzniku ČR	Vyjmenuje postavy, které se nejvíce zasloužily o rozvoj naší státnosti a stručně je charakterizuje:
	- Vratislav II. - Přemysl Otakar I.

Vznik ČR, vývoj v letech 1918 - 1989	- Přemysl Otakar II. - Václav II. - Karel IV. - Jiří z Poděbrad - T.G.Masaryk - V.Havel Dokáže popsat okolnosti vzniku Československa a zná jména osob, které se o vznik nejvíce zasloužily. Umí charakterizovat politický, hospodářsky a kulturní vývoj tzv. 1.republiky. Umí vyjmenovat její významné osobnosti. Dokáže stručně popsat následující události: - podzim 1938 - zabrání Sudet Němci, Mnichovská dohoda - 15.3.1939 - obsazení našeho území fašistickým Německem - odboj na území Protektorátu - ukončení 2.sv.války 8.5. (9.5.) 1945 - únor 1948 - převzetí moci komunisty - 50. léta - rok 1968 - okupace naší republiky vojsky Varšavské smlouvy - období tzv. normalizace po roce 1969 - rok 1989 - 17.listopad - 1.1.1993 - vznik ČR
Člověk a svět práce 1.Občan v právních a ekonomických vztazích 2.Podnikání, odvětví a sektory národního hospodářství 3.Zisk, investice, státní rozpočet	Zná základní pravidla pro styk s úřady. Dokáže vyplnit tiskoviny a vyřídit základní doklady (občanský průkaz, pas). Umí sestavit žádost. Ví, jakým způsobem a kde založit vkladní knížku, otevřít účet a kreditní kartu. Dokáže vysvětlit, co je zdravotní a sociální pojištění, popř. jiná pojištění. Orientuje se v možnosti vzdělání na středních a vysokých školách. Má přehled o nabídce středních škol v okolí svého bydliště. Zvažuje své možnosti dalšího studia nebo vyučení. Orientuje se ve vzdělání, jaká musí mít různá povolání, např. řidič, prodavačka, účetní, zdravotní sestra, lékař, učitel, truhlář, cukrář apod. Využije poradenské služby výchovné poradkyně a Úřadu práce pro výběr vhodného vzdělání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Získává přehled o pracovních příležitostech v obci, regionu, o způsobu hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovoru u zaměstnavatele. Ví, jakým problémem je nezaměstnanost, jaká je podpora úřadu práce v nezaměstnanosti. Má přehled, jaké jsou druhy a nejčastější formy drobného a soukromého podnikání. Ví, jaké formality jsou potřebné k přijetí na školu. Odliší pojmy ekonomie a ekonomika.

4.Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, pracovní podmínky	Dokáže vysvětlit podstatu ekonomiky plánované a tržní. Zná pojmy - odvětví národního hospodářství, výrobní a nevýrobní. Umí rozdělit národní hospodářství na prvovýrobu, zpracovatelský průmysl a služby. Vysvětlí, že cílem každého podnikání je zisk. Zná pojem výrobní náklady. Ví, že státní rozpočet je každý rok schvalován parlamentem. Obsahuje část příjmovou (daně) a výdajovou (chod státu, školství, zdravotnictví, sociální dávky - důchody apod.). Objasní pojem živnost, živnostenský list. Zná další pojmy podnikání: obchodní společnosti (s.r.o.), akciové společnosti, družstva. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Zná pojmy: pracovní poměr, pracovní smlouva a jak může být pracovní poměr ukončen. Dokáže vyjmenovat podmínky pro přiznání příspěvku v nezaměstnanosti. Vyjmenuje následující formy základní mzdy: časová, úkolová, podílová, smíšená. Zná odlišnosti pracovních podmínek pro mladistvé. Dokáže sepsat příklad pracovní smlouvy na základě práce s učebnice.
Mezinárodní vztahy. Globální svět. 1.Život člověka na planetě Zemi	Dokáže se vyjádřit ke globálním problémům světa: - ekologie - přelidnění - hladomor - civilizační choroby Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany

	státu a účasti v zahraničních misích. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizi nevojenského charakteru
2. Planetární problémy	- nedostatek surovin a energie, newline - války - nebezpečí jaderné katastrofy
.Svět a Evropa 3. Mezinárodní spolupráce a mezinárodní společenství 4. Jednotící prvky evropské civilizace	Zná nejdůležitější mezinárodní organizaci OSN. Umí objasnit charakter této organizace. Dokáže vyjmenovat a stručně charakterizovat další organizace: NATO, EU, RE, UNESCO, UNICEF, MMF, G8, WHO. Vyjmenuje 3 jednotící prvky z historického hlediska: křesťanství, římské právo, řecká filozofie. Zná jména některých řeckých myslitelů a učenců: Sokrates, Platon, Aristoteles, Pythagoras.
.Výchova k demokracii Nezávislý tisk, veřejné mínění	Dokáže vysvětlit pojem objektivnost veřejných médií. Chápe, že masmédia musí kritizovat všechno špatné ve společnosti, svým způsobem "dohlíží" na fungování demokracie ve státě.

7.5 Člověk a příroda

7.5.1 Fyzika 6.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Látky a tělesa Stavba látek 5 h	Vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa. Osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek i těles pomocí jejich vlastností: tekutost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost. Pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek. Dokáže popsat vzájemné působení těles a některé jeho projevy. Chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole. Chápe, že věci kolem nás jsou sice velmi rozmanité, ale všechny se skládají z atomů a molekul. Dokáže popsat i popřípadě vymodelovat model molekuly a podle toho poznat prvek a sloučeninu. Dokáže vysvětlit, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, popíše Brownův pohyb a dokáže vymyslet a popsat pokus na difúzi i kde se s ní může setkat v běžném životě. Na základě těchto poznatků vysvětlí některé vlastnosti pevných, kapalných i plynných látek
Elektrické vlastnosti látek 2 h	Popíše a vymodeluje model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich. Vysvětlí jak na sebe jednotlivé částice silově působí. Popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpuzivými silami. Popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem.
Magnetické vlastnosti látek 4 h	Vysvětlí z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé. Vysvětlí pojem feromagnetická látka. Vyjmenuje části magnetu - oba póly - severní a jižní, i netečné pásmo. Popíše jejich vlastnosti. Vysvětlí pojem magnetické pole i vzájemné působení dvou shodných pólů magnetů i dvou neshodných pólů, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek. Na jednoduchých pokusech s pilinami ukáže magnetické pole, vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem. Na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé. Vysvětlí jejich vlastnosti. Popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól, i v pojmech severní a jižní zeměpisný pól. Popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití.
Měření délky pevného tělesa	Vysvětlí pojem fyzikální veličina, dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin.

2 h	Osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly. Vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles. Osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření. Vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek.
Měření objemu tělesa 1 h	Osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr. Měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření.
Měření hmotnosti tělesa 1 h	Rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost. Popíše rovnoramenné váhy, umí je použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles. Zná jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou.
Hustota 3 h	Osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko-fyzikálních tabulek. Vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule. Vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou. Pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa a jeho hmotnosti.
Měření času 1 h	Zná jednotky času a umí je mezi sebou převádět.
Měření teploty 2 h	Popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty. Orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty. Vyjmenuje jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou. Popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu, umí ho s pomocí i vytvořit.
Elektromagnetické a světelné děje Elektrický proud 2 h	Nakreslí schématické značky jednotlivých součástek el. obvodu, nakreslí schéma jednoduchého el. obvodu, umí ho i sestavit. Používá pojmy el. proud, el. napětí, rozděluje látky na vodiče a nevodiče el. proudu. Umí vysvětlit, proč některé látky vedou a jiné nevedou el. proud. Vyjmenuje jednotky a značky el. napětí a proudu.
Magnetické pole elektrického proudu 2 h	Na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodič s el. proudem a příčinné souvislosti mezi el. proudem a magnetickým polem. Určí magnetické póly cívky s pomocí magnetky. Vyjmenuje rozdíly mezi magnetickým polem vytvořeným tyčovým magnetem a cívky s proudem.
Rozvětvený elektrický obvod 2 h	Rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený el. obvod. Dokáže nakreslit schémata rozvětveného i nerozvětveného el. obvodu, sestaví je pomocí pomůcek ve školních stavebnicích. Osvojí si závěr pokusů o velikosti el. proudu v jednotlivých částech obou obvodů.
Základní pravidla bezpečnosti 1 h	Zná základní pravidla pro používání el. spotřebičů a pro práci s el. proudem. Zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví jak se má v její blízkosti chovat.
Laboratorní úlohy	Používá laboratorní váhy s užitím aretace, změří hmotnost pevného i

I. Určení hmotnosti tělesa	kapalného tělesa. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, převádí jednotky hmotnosti i objemu, používá sadu závaží.
II. Určení hustoty pevné látky	Rozhodne, které veličiny musí změřit, aby mohl určit hustotu. Změří hmotnost a objem tělesa, pomocí vzorce vypočítá hustotu. Vyhledá v tabulkách, které látce daná hustota odpovídá. Naměřené hodnoty i závěr zapíše do připraveného protokolu.
III. Měření teploty vody	K měření teploty používá laboratorní teploměr a k měření času stopku. Uřídí nejmenší dílek, rozsah i odchylku. Teplotu měří v průběhu času a naměřené hodnoty zapisuje do tabulky. Vypracuje graf. Naměřené hodnoty i závěr zapíše do připraveného protokolu.

7.5.2 Fyzika 7.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pohyb těles Pohyb a klid tělesa 5 h	Má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí příklady ze života pohyb auta vzhledem k okolní krajině, pohyb cestujícího v jedoucím vlaku.... Rozumí pojmu trajektorie, dráha, rozlišuje různé druhy pohybu . Umí použít pojem dráha, rychlost, čas, pomocí vzorců umí tyto veličiny vypočítat. Dovede vypočítat průměrnou rychlost pohybu tělesa.
Síla a její měření 3 h	Znázorní sílu pomocí orientované úsečky. Zná značku i jednotku síly, zná její násobky i díly. Umí použít algoritmus pro výpočet gravitační síly, její velikost měří siloměrem.
Skládání sil 2 h	Dovede složit 2 síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, chápe princip skládání sil, užívá pojem výslednice. Skládá síly různého směru pomocí rovnoběžníku sil.
Posuvné a otáčivé účinky síly 2 h	Orientuje se ve vzájemném působení těles a polí. Na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační. Umí ověřit závislost posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa. Používá poznatků prvního Newtonova pohybového zákona - zákona setrvačnosti k objasnění jevů z běžného života. Řeší úlohy na první a druhý Newtonův pohybový zákon. Užívá pojem páka, rameno síly, moment síly. Používá jeho jednotku. Při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce. Poznává kladku pevnou , volnou i kladkostroj, zná účelnost jejich použití. Umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na jednoduchých strojích k základním výpočtům. Umí sestavit jednoduchou soustavu k ověření znalostí o jednoduchých strojích.
Deformační účinky, tření 5 h	Rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil. Změří velikost třecí síly, na základě zkoumání závislosti velikosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly vysloví závěr. Objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování.
Mechanické vlastnosti tekutin 4 h	Vysvětlí účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je. Nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, vysvětlí je a popíše jeho užití v praxi. Na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny. Vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, zná

	znění Archimédova zákona, umí jej vysvětlit, jeho poznatky používá k výpočtům . Vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny.
Mechanické vlastnosti plynů 6 h	Vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související, ověří to pokusem. Popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku. Vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby. Aplikuje platnost Archimédova zákona v atmosférickém tlaku. Umí vysvětlit význam těchto poznatků v praxi - balóny. Rozliší pojmy přetlak, podtlak.
Světelné jevy 10 h	Umí popsat příčiny světelných jevů, nikoliv jejich princip. Používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla. Zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu. Vysvětlí vznik stínu i polostínu. Vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce i Měsíce. Formuluje zákon odrazu světla , dokáže ho ověřit na pokusu. Sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní. Rozlišuje kulová zrcadla a popíše jejich použití v praxi. Na pokusu pozoruje lom světla, popíše jej na hranolu, dokáže jej znázornit graficky. Na základě pokusů optickým hranolem popíše spojité spektrum a tyto poznatky aplikuje na použití v přírodě - duha.
Laboratorní úlohy I. Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu II. Ověření podmínky pro rovnováhu na páce 9 h	Určí vztah pro výpočet průměrné rychlosti. Určí, které veličiny musí zjistit i která měřidla použije. U délkového měřidla a u stopek určí rozsah, nejmenší dílek i odchylku měření. Změří délku i čas a vypočítá průměrnou hodnotu. Sestaví rovnoramennou páku. Pomocí vztahu pro rovnovážnou polohu na páce vytváří sám jednotlivé kombinace a ověří je pomocí pokusu. Pracuje se závažími o hmotnosti 50 g , umí určit jak velkou silou působí na páku, určí rameno síly a vypočítá její moment. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu , vypočítá potřebné hodnoty a vytvoří závěr úlohy.
III. Určení objemu pevného tělesa pomocí Archimédova zákona	Nakreslí působící síly na těleso v kapalině. Zapíše vztah pro velikost vztlakové síly. Určí, které veličiny musí změřit. Změří tahovou sílu, kterou těleso ponořené do kapaliny napíná pružinu siloměru i tahovou sílu na vzduchu. Určí rozsah siloměru , nejmenší dílek i odchylku měření. Zapíše vztah pro výpočet vztlakové síly. Z naměřených hodnot vypočítá objem tělesa. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu , vypočítá potřebné hodnoty a vytvoří závěr úlohy.

IV.Ověření plování těles	Zapíše vztah pro velikost vztlačové síly a určí , za jakých podmínek nestejnorodé těleso v kapalině plave. U odměrného válce i siloměru určí rozsahy, nejmenší dílky i odchylky. Změří potřebné tahové síly a vypočítá vztlačovou sílu. Úlohu opakuje pro různé zátěže ve zkumavce. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu , vypočítá potřebné hodnoty a vytvoří závěr úlohy.
V.Zobrazení předmětu ve dvou rovinných zrcadlech	Zobrazí obraz špendlíku ve dvou rovinných zrcadlech, které spolu postupně svírají úhel 60°, 90°, jsou navzájem rovnoběžná. Vše zobrazí graficky i ověří pokusem. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu a vytvoří závěr úlohy.

7.5.3 Fyzika 8.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Energie 5 h	Používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země. Vysvětlí, že změna pohybové energie, polohové energie v gravitačním poli Země a energie pružnosti jsou vždy spojeny s konáním práce Dovede pojem vnitřní energie použít k vysvětlení fyzikálních jevů, spojuje její změny s ději konání práce a tepelné výměny. Používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci.
Vnitřní energie, teplo 5 h	Umí použít vzorec pro výpočet tepla, popřípadě hmotnosti a změny teploty. Umí vysvětlit, co je měrná tepelná kapacita. Dokáže porovnat vlastnosti materiálů a zdůvodnit výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně. Orientuje se v matematicko - fyzikálních tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek.
Změny skupenství 5 h	Dovede změny skupenství tělesa spojit se změnami jeho vnitřní energie. Umí použít veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání, orientuje se v tabulce teploty tání, dovede porovnávat vlastnosti materiálů. Dovede popsat rozdíl mezi vypařováním a varem. Dovede změny skupenství tělesa spojit se změnami jeho vnitřní energie. Pojmenují různé změny skupenství.
Pístové spalovací motory 2 h	Podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem.
Elektrický náboj, elektrické pole 3 h	Je si vědom souvislosti mezi elektrickým nábojem a existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek. Používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb i převod mezi nimi. Na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodiče.
Elektrický proud 10 h	Definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic a to jak v kovech, tak v kapalinách . Umí popsat zdroje stejnosměrného napětí - el články. Zná znění Ohmova zákona a umí jej aplikovat při výpočtu napětí, proudu a odporu. Orientuje se v grafickém znázornění el. proudu na el. napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit. Sestaví el. obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu.

	Umí použít zákonitostí při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v el. obvodech. Dokáže určit , jak lze zapojit el. obvod jako dělič el. proudu i el. napětí. Popíše reostat. Umí použít vzorec pro výpočet el. práce a výkonu.
Zvukové děje 8 h	Popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí , kterým se zvuk šíří. Prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku ve vzduchu, ve vodě i v oceli. Definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu. Podle obrázku popíše stavbu ucha i důležité části pro přijímání zvuků. Určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk a dokáže je určit podle kmitočtu. Popíše nucené chvění a rezonanci, pozná tóny harmonické. Dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk. Je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšitelnosti i práh bolesti. Popíše proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku.
Počasí kolem nás 10 h	Umí vysvětlit, co je meteorologie a vyjmenovat základní meteorologické prvky. Vysvětlí , co to je podnebí neboli klima. Zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu. Umí vyjmenovat vrstvy atmosféry a charakterizovat je. Umí vyjmenovat základní meteorologické jevy, popsat způsob jejich měření a charakterizovat je (vlhkost vzduchu, kapalnění vodních par v ovzduší, srážky, tlak vzduchu, vítr, teplota vzduchu). Umí popsat jednoduchou meteorologickou stanici a co se tam měří. Dokáže vysvětlit současné problémy znečišťování atmosféry, vysvětlí co je ozón, skleníkový efekt.
Laboratorní úlohy I. Určení tepla při tepelné výměně při smíchání vod s různou teplotou II. Určení tepla při tepelné výměně mezi vodou a ocelovým válečkem III. Určení teploty tání	Popíše děj, který nastane při tepelné výměně mezi teplou a studenou vodou při jejich smíchání. Zapíše vtaž pro výpočet obou tepel, určí, které veličiny musí změřit a pomůcky, které bude potřebovat. Sestaví pokus, provede měření. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá určené veličiny a vytvoří a zapíše závěr. Popíše děj, který nastane při tepelné výměně mezi studenou vodou a teplém válečku při jeho ponoření do vody. Zapíše vtaž pro výpočet obou tepel, určí , které veličiny musí změřit a pomůcky, které bude potřebovat. Sestaví pokus, provede měření. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá určené veličiny a vytvoří a zapíše závěr. Vysvětlí, co znamená teplota tání i na čem závisí.

krystalické látky	Vyhledá v tabulkách teploty tání některých látek. Určí jak bude probíhat pokus pro určení teploty tání, co bude měřit. Sestaví pokus, měří čas a teplotu. Nakreslí graf závislosti teploty látky na době zahřívání. Z grafu určí teplotu tání dané látky. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vytvoří a zapíše závěr.
IV. Určení měrného skupenského tepla tání ledu	Vysvětlí, co znamená měrné skupenské teplo tání ledu, zapíše značku a jednotku . Zapíše vztah, z kterého měrné skupenské teplo tání může určit. Určí , které hodnoty musí změřit, které pomůcky bude potřebovat. Zjistí hmotnost ledu i teplou vody. Změří všechny potřebné teploty. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá potřebné veličiny a zapíše závěr.
V. Měření elektrického proudu a napětí v obvodu	Zapíše rozsah , nejmenší dílek i odchylku měření u měřících přístrojů. Určí , kterým bude měřit napětí a kterým proud, zakreslí schéma elektrického obvodu i s měřícími přístroji a sestaví obvod. Změří napětí na svorkách zdroje i žárovky a el. proud v různých místech obvodu. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu a zapíše závěr. Zapíše vztah pro určení odporu.
VI. Určení elektrického odporu rezistoru	Navrhne postup, kterým můžeme odpor změřit. Navrhne a nakreslí schéma el. obvodu. Podle něj sestaví el. obvod. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá určené veličiny a vytvoří a zapíše závěr.
VII. Použití reostatu k regulaci el. proudu a jako dělič napětí	Prohlédne a popíše schéma el. obvodů podle učebnice. Rozhodne , které pomůcky bude potřebovat k jejich zapojení. El. obvody sestaví. Naměří , v jakém rozsahu se mění proud a v jakém rozsahu se mění napětí v obou obvodech při použití reostatu. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu a zapíše závěr.
VII. Určení el.příkonu žárovky	Zapíše vztah pro výpočet el. příkonu, určí veličiny, které bude muset změřit. Zakreslí schéma příslušného el. obvodu, sepíše seznam pomůcek. Vysvětlí údaje na žárovce. Podle schématu zapojí el. obvod, zvolí vhodné rozsahy měřících přístrojů. Změří příslušné veličiny. Naměřené hodnoty zapíše do připraveného protokolu, vypočítá určené veličiny a zapíše závěr.
9 h	

7.5.4 Fyzika 9.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Elektromagnetické jevy 5 h	Chápe souvislost mezi magnetickým polem s usměrněným pohybem částic s el. nábojem v elektrickém poli. Vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech. Popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé. Pokusem demonstruje pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází el. proud. Umí popsat elektromotor. Pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci.
Střídavý proud 5 h	Stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu. Orientuje se v časovém grafickém znázornění - sinusoidě. Prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet. Dokáže použít vzorec pro výpočet kmitočtu a periody, orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem. Popíše transformátor , používá transformační poměr, vysvětlí rozvodnou síť.
Vedení el.proudu v kapalinách a plynech 5 h	Na základě pokusu vysvětlí elektrolyzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování. Popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech. Popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí.
Vedení el.proudu v polovodičích 2 h	Popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů - fotorezistor, termistor. Popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N. Popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení v propustném i závěrném směru. Prokáže , že ví , co je voltampérová charakteristika diody a dokáže se v ní orientovat. Dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače a vznik tepavého proudu. Řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem.
Elektromagnetické záření 3 h	Podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití, vysvětlí pojem vlnová délka, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu. Popíše podstatu světla, prostředí, v jakém se elektromagnetické vlny šíří. Popíše zdroje záření i jejich způsob užití.
Světelné jevy a jejich užití 10 h	Na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit. Na pokusech i graficky vysvětlí lom na čočce spojně i rozptylce. Dokáže určit, jaký obraz vznikne. Popíše oko z fyzikálního hlediska, určí jak napravovat základní optické vady - dalekozrakost i krátkozrakost. Dokáže sestavit ze stavebnicových pomůcek lupu, mikroskop a dalekohled i je graficky znázornit.

7.5.5 Chemie 8.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozorování, pokus, bezpečnost Chemie jako přírodní věda Chemický výzkum, výroba Chemická laboratoř, pomůcky, sklo Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky Vlastnosti látek Přeměny látek	Vysvětlí význam chemie pro člověka Dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá a jaké používá metody Ukáže vztah mezi chemickým výzkumem a výrobou Umí pojmenovat nejčastěji používané sklo a pomůcky, pracuje bezpečně s vybranými látkami Vyjmenuje běžně dostupné nebezpečné látky, seznámí se ze způsobem označení těchto látek. Rozlišuje vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem - teplota tání, varu, hustota, rozpustnost, hořlavost, el.a tepelná vodivost Rozpozná chemické a fyzikální přeměny látek při pokusech i u běžně známých dějů
Směsi Směsi stejnorodé (roztoky) a různorodé Typy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, pěna) Roztoky - rozpouštědlo, rozpouštěná látka Rozpustnost, rychlost rozpouštění Hmotnostní zlomek a koncentrace složky roztoku Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých	Rozlišuje směsi a chemické látky Rozliší typy různorodých směsí Dovede použít pojmy:koncentrovaný zředěný, nasycený a nenasycený roztok. Umí vypočítat složení roztoků a připravit je v laboratoři i v běžném životě Umí vysvětlit vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštění pevné látky. Dokáže vysvětlit pojem rozpustnost . Vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace Dokáže prakticky provést filtraci a destilaci a uvést příklady využití.i
Voda a vzduch Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody Voda užitková, odpadní Vzduch Kyslík Hoření látek na	Dokáže rozlišit různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvést příklady výskytu a využití. Zná různé způsoby získávání pitné vody,umí objasnit princip vodárny. Umí uvést příklady znečišťování vody, objasnit čištění vody v čistírně odpadních vod. Zná složení vzduchu, zdroje nečistot, umí objasnit pojmy teplotní inverze, smog. Vysvětlí způsob získávání složek ze vzduchu destilací. Umí vysvětlit význam kyslíku pro člověka a v průmyslové výrobě Uvede způsob přípravy kyslíku v laboratoři Zná vlastnosti kyslíku Umí vysvětlit pojmy hoření, oxidace, hořlaviny, teplota vznícení

vzduchu Hašení plamene	Vysvětlí princip hašení, uvede běžně používané hasící prostředky Dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách
Částicové složení látek, chemická vazba Atom Chemické prvky Molekula, vazba Chemická sloučenina	Vysvětlí pojem protonové číslo a užívá jej k označení složení a struktury atomu Vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony Používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech Zapiše jednoduché schéma vzniku chemické vazby Umí používat vybrané názvy a značky chemických prvků Dokáže číst chemické zápisy (vzorce, značky) Umí rozlišit chemické zápisy prvků a sloučenin
Chemické prvky Vodík nejjednodušší prvek Chemické reakce, rovnice Rozdělení prvků, obecné vlastnosti Kovy, slitiny Nekovy, polokovy Ionty, iontové sloučeniny Typy chemické vazby Periodická soustava prvků	Uvede způsob přípravy, výroby, vlastnosti a použití vodíku Vysvětlí pojem chemické reakce, chem. rovnice, reaktanty, produkty, chemický rozklad, slučování Umí zapsat chemický děj chemickou rovnicí. Umí rozlišit chemický rozklad a slučování, orientuje se v periodické soustavě, rozliší kovy, polokovy, nekovy Zná vlastnosti a použití vybraných kovů (alkalické, železo, hliník, měď, zinek, stříbro, zlato, hořčík, rtuť) Zná využití významných slitin v praxi Zná vlastnosti a použití významných nekovů (halogeny, síra, uhlík, fosfor) Zná pojmy anion, kation, iontová sloučenina, (např. NaCl) Umí zapsat schéma vzniku iontů Umí vysvětlit umístění prvků v periodické soustavě a objasnit periodický zákon. Umí vyhledat hodnoty elektronegativity v tabulkách a určit typ vazby v jednoduchých sloučeninách
Dvouprvkové sloučeniny Oxidy Sulfidy Halogenidy	Umí použít oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin Umí popsat vznik, vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných dvouprvkových sloučenin (SO_3 , NO, NO_2 , CO, CO_2 , CaO, Fe_2O_3 , SiO_2 , Al_2O_3 , ZnS, PbS, NaCl, KCl) Dokáže vysvětlit princip srážecích reakcí (např. při vzniku halogenidů stříbra) Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim lze předcházet
Anorganické sloučeniny Kyseliny a hydroxidy Názvosloví kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin Kyselina chlorovodíková Kyselina sírová Kyseliny dusičná	Dokáže vysvětlit způsob ředění kyselin Vyjmenuje zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny nebo hydroxidu Zapiše vzorce, popíše vlastnosti a použití uvedených hydroxidů a kyselin Zapiše chemickými rovnicemi způsob výroby kys. chlorovodíkové a sírové, zapíše disociaci uvedených kyselin a hydroxidů Vysvětlí pojem vodíkový kation a hydroxidový anion Dokáže rozlišit vybrané kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy (SO_2 , CO_2 , CaO, Na_2O) a zapíše jejich reakci s vodou Rozliší pojmy amoniak a čpavková voda

Názvosloví hydroxidů Hydroxid sodný, draselný Hydroxid vápenatý Hydroxid amonný, amoniak Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory	Zapíše rovnici vznik amoniaku, vznik a rozklad hydroxidu amonného Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakmus) Změří pH roztoků používaných v běžném životě pomocí univerzálního indikátorového papírku
8. Neutralizace, vznik solí	Sleduje průběh neutralizace vybraných hydroxidů a kyselin a umí zapsat chemickou rovnici, dokáže objasnit obecný princip neutralizace. Zná příklady použití neutralizace v běžném životě. Umí vysvětlit pojem neutralizační roztoky. Zapíše chemickými rovnicemi příklady vzniku solí odvozených od H_2SO_3, H_2CO_3, HCl, HNO_2 -neutralizací, reakcí kovů s kyselinou, kovu s nekovem, kyselinotvorného oxidu s hydroxidem, zásadotvorného oxidu s kyselinou, reakcí oxidu kovu s kyselinou, srážením

7.5.6 Chemie 9.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Anorganické sloučeniny Soli	Zapíše vzorce a názvy dusičnanů, síranů, uhličitanů, fosforečnanů, hydrogenuhlíčitanu sodného, vápenatého, modré skalice, sádrovce, krystalové sody Popíše vlastnosti a použití prakticky významných solí – sylvín, salmiak, halit, ledky, lapis, modrá skalice, sádrovec, soda užívací, krystalová, vápenec, fosforečnan vápenatý Uvede příklady využití solí (křemičitanů) při výrobě keramiky a stavebních pojiv (sádra, cement, malta) Objasní podstatu přechodné tvrdosti vody a krasových jevů Zapíše rovnici reakce výroby páleného, hašeného vápna, tvrdnutí vápenné malty, odstranění, kotelního kamene pomocí kys.chlorovodíkové
Chemické reakce Látkové množství, molární hmotnost Výpočty hmotnosti látek z rovnic Zákon zachování hmotnosti Vlivy na rychlost chemických reakcí	Používá jednotku látkového množství – mol při čtení chemických rovnic Vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků Při výpočtech používá chemické tabulky Řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic pomocí matematického vztahu, úvahou a z poměru látkových množství Dokáže vyjádřit objem plynu z jeho hmotnosti ($1 \text{ mol} = 22,4 \text{ dm}^3$) Uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce (druh látky, koncentrace, teplota, velikost povrchu pevných reaktantů, katalyzátory) Aplikuje zákon zachování hmotnosti
Redoxní reakce Oxidace, redukce Redoxní vlastnosti kovů Získávání kovů z rud Výroba železa, oceli Elektrolýza Chemické reakce jako zdroj elektřiny Koroze Redoxní vlastnosti halogenů	Rozezná redoxní reakce mezi ostatními a určí v zápisu jednoduchých chemických rovnic oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel Používá zkrácenou řadu reaktivity kovů k zápisu jednoduchých chemických reakcí rovnicemi, porovná prakticky reaktivitu některých kovů Vysvětlí princip výroby kovů z rud pomocí redukčního činidla, uvede významné rudy Popíše výrobu železa ve vysoké peci a výrobu oceli v peci a konvertoru, zapíše jednoduché rovnice reakcí Zapíše chemicky děje probíhající na elektrodách při elektrolýze roztoku (CuCl_2, ZnBr_2 a taveniny (NaCl, KCl)) Uvede způsoby využití v průmyslu, vysvětlí princip galvanického pokovování, elektrolýzy Porovná princip galvanického článku a elektrolýzy Uvede faktory ovlivňující korozi kovů a způsoby ochrany Z periodické soustavy dokáže posoudit oxidační vlastnosti halogenů Dokáže vysvětlit a uvést příklady redukčních a oxidačních činidel (vodík, uhlík, kyslík, chlor)
Zdroje energie Teplo a chemické	Vysvětlí pojmy exotermická a endotermická reakce, uvede příklady z běžného života a průmyslu Vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv, porovná jejich

reakce Paliva Uhlí, ropa, zemní plyn Vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie Netradiční zdroje energie	výhřevnost s použitím grafu Vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu Uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití Zhodnotí spalování přírodních a vyráběných paliv z hlediska péče o životní prostředí Popíše zásady bezpečného používání svítiplynu, zemního plynu a propan-butanové směsi vzhledem ke složení těchto paliv Uvede zdroje energie tepelné, elektrické, k pohonu motorových vozidel (vyčerpatelné, nevyčerpatelné) Posoudí možnosti využití bionafty, bioplynu, ethanolu, geotermální energie, jádra atomu jako zdrojů energie
Organické sloučeniny, uhlovodíky Charakteristika organických sloučenin Alkany Elkeny Alkiny Areny	Objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách - čtyřvaznost, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců Vysvětlí princip názvosloví uhlovodíků Charakterizuje alkany, dokáže určit jejich modely, zapsat vzorce, u methanu, ethanu, propanu a butanu uvede výskyt a použití Charakterizuje alkeny, určí modely, zapíše jednoduché vzorce různými typy, u ethylenu, propylenu uvede význam Charakterizuje alkiny, určí modely, zapíše vzorce a u acetyleny uvede přípravu, vlastnosti a použití v praxi Chemickou rovnicí zapíše spalování methanu, ethanu a propanu (butanu) Charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro, uvede význam a vlastnosti benzenu a naftalenu Vysvětlí podstatu krakování petroleje vzhledem ke zvýšené spotřebě benzínu Zamyslí se nad vlivem automobilizmu na životní prostředí (testování výfukových plynů) Chemickou rovnicí zapíše přeměnu CO a NO ve výfukových plynech automobilů pomocí katalyzátoru Prakticky ověří složení parafinu jako produktu destilace ropy
Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy Karbonylové sloučeniny Esterifikace Plasty Syntetická vlákna	Dokáže aplikovat obecný princip názvosloví halogenderivátů při psaní a čtení vzorců (chlorethan, tetrachlormethan, vinylchlorid, tetrafluorethylen) Aplikuje uhlovodíkový zbytek methyl, ethyl, vinyl Uvede význam uvedených halogenderivátů Vysvětlí pojem freony vzhledem k životnímu prostředí Charakterizuje alkoholy, zapíše vzorce a uvede vlastnosti a použití methanolu, ethanolu, glycerolu Rovnicí zapíše vznik ethanolu z cukru a jeho hoření Chápe nebezpečí požívání alkoholických nápojů Uvede vzorec a význam formaldehydu, acetaldehydu a acetonu Charakterizuje karboxylové kyseliny, zapíše vzorce kys.mravenčí, octové, jejich disociaci, neutralizaci, reakce s kovy a oxidy kovů
Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy Karbonylové	Pojmenuje soli uvedených karboxylových kyselin Prakticky ověří složení konzumního octa Zapíše esterifikaci kyseliny octové a mravenčí s ethanolem (methanolem) a porovná s neutralizací Uvede kyseliny vázané v tucích a z aminokyselin vázaných

sloučeniny Esterifikace Plasty Syntetická vlákna	v bílkovinách zapíše vzorec kyseliny aminooctové Chemickými rovnicemi zapíše vznik polyethyleny, polyvinylchloridu Dokáže vysvětlit pojem polymerace, makromolekula, zkratky PE, PVC, PS Uvede vlastnosti a význam plastů a syntetických vláken (i vzhledem k životnímu prostředí)
Významné látky v organismech Sacharidy Tuky Mýdlo Bílkoviny Biokatalyzátory Vitamíny, hormony, metabolismus	Zapíše vznik glukosy při fotosyntéze chemickou rovnicí Uvede zdroje, význam a vlastnosti glukosy, sacharosy, škrobu, glykogenu, celulosy Uvede zdroje, vlastnosti tuků, slovně vyjádří jejich vznik Vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, slovně vyjádří jejich složení Objasní obecné zásady při správné skladbě potravy, uvede princip metabolismu jednotlivých složek Slovně popíše výrobu a složení sodného mýdla a uvede výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů Uvede význam biokatalyzátorů pro rostlinný a živočišný organismus a pro průmyslovou výrobu Prakticky provede důkaz tuků a karboxylových kyselin v přírodním materiálu (ovoce, zelenina)
Chemie a společnost Léčiva Pesticidy Detergenty Drogy, doping, tabák, kofein, otravné bojové látky Výživa, složky potravy Životní prostředí a chemie, recyklace Mimořádné události	Dokáže využít poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí Aplikuje školní poznatky v praktickém životě Hodnotí složení potravy z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy Uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek Zvolí nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

7.5.7 Přírodopis 6.tř.

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo Úvod, vstupní motivační „Proč se učím přírodopis“	Výstupy Seznámí se s obsahem učiva – uvědomí si postavení přírodopisu v rámci výuky základů přírodních věd a úspěšnost osvojení si kompetencí v přírodopisu pomocí praktických činností(pozorování, pokusy ..), naučí se zásadám efektivního používání učebnice
--	---

ŽIVOT NA ZEMI

Planeta Země. Vznik života na Zemi	Zná postavení planety ve vesmíru, pozná některé teorie o jejím vzniku a vzniku života na ní. Umí popsat stavbu zemského tělesa – zemské sféry. Zná z přírodovědy názvy a pořadí jednotlivých planet podle vzdálenosti od Slunce. Z obrazových příloh v učebnici vyvodí souvislosti mezi atmosférou, hydrosférou, litosférou a biosférou Jednoduše vysvětlí (podle série obrázků) vznik života na Zemi a popíše jednotlivé éry od prahor do čtvrtohor . Uvědomí si význam Slunce pro život na Zemi. Pomocí učebnice dějepisů zjistí, jak se vyvíjel člověk.
Projevy života	Pochopí projevy života organismů jako celek . Posoudí, které děje patří mezi projevy života a které nikoli. Dovede popsat fotosyntézu, upozorní na její význam a porovná ji s výživou živočichů (v souvislosti se získáváním organických látek) Postupně vyvodí jednotlivé projevy života na konkrétních příkladech (let ptáka, lov kořisti, fotosyntézu, dělení buněk, klíčení semen). Uvědomí si, že nedostatečný přísun živin do organismu může způsobit závažné změny v průběhu životních dějů (smrt). Porovná prostředí ze kterého přijímají kyslík vodní a suchozemští organismy.
Podmínky života Rozmanitost přírody	Pochopí, že bez vody, živin, kyslíku a slunečního záření by nebyl život na Zemi možný. Uvědomí si, že život je vázán na rozmanité formy organismů. Porovnává organické a anorganické látky. Uvědomí si význam fotosyntézy. Pracuje s obrázky přizpůsobení organismů různým podmínkám (tvar a stavba těla úzce souvisejí se způsobem života). Pracuje s knihami o přírodě – vyhledává příklady nejmenších a největších skupin živočichů.
Vztahy mezi organismy	Pochopí potravní vztahy mezi organismy a také okolnosti, že též člověk je součástí těchto vztahů. Porozumí potravnímu řetězci a potravní pyramidě – umí sestavit potravní řetězec. Dokáže vysvětlit pojmy související s potravními vztahy(PRODUCENT-KONZUMENT-ROZKLADAČ). Dokáže vysvětlit vzájemné soužití některých organismů(Symbióza), vztah lovce a kořisti(Predace), soužití mezi cizopasníkem a jeho hostitelem(Parazitismus). Zařadí živočichy mezi býložravce, masožravce, všežravce.(Vyhledá konkrétní příklady). Dokáže vysvětlit pojmy: vegetariánství, veganství a zamyslí se nad jídelníčkem a životem lidí, kteří preferují tento způsob stravování.

Jak zkoumáme přírodu
Mikroskop

Pochopí, že poznávání přírody člověkem je proces, který má velký praktický význam (uplatnění objevů, poznatků v odvětví lidské činnosti). Umí rozlišit základní metody zkoumání přírody (pozorování, pokus). Zná přístroje sloužící k pozorování přírody (botanická lupa, mikroskop, dalekohled). Umí používat mikroskop. Dovede popsat jednotlivé části mikroskopu. Důkladně se naučí základům mikroskopování a dodržuje „mikroskopické desatero“. Dokáže zhotovit jednoduchý mikroskopický preparát (rostlinné buňky-cibule)

ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA

Buňka, základní stavební a funkční jednotka

Pochopí, že život je vázán na buňku. Umí popsat její stavbu. Uvědomí si shodné a rozdílné znaky jednotlivých typů buněk (živočišné, rostlinné, bakteriální). Postupně vyvodí pomocí obrázků jednotlivé buněčné struktury (rostlinná buňka-chloroplasty-chlorofyl-fotosyntéza). Vyjmenuje projevy života buňky. Uvědomí si význam buněč. jádra – řídicí a informační centrum buňky.

Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy

Pochopí stupňovité uspořádání živých soustav (od jednobuněčných organismů přes soubory buněk až k mnohobuněčným). Umí zařadit příklady částí těl organismů k příslušným hierarchicky uspořádaným skupinám živých soustav a naopak). Popíše (podle obrázků) jednobuněčné organismy. Vyvodí pojmy: tkáň, pletiva, orgán-orgánová soustava-organismus. Uvede příklady orgánů rostlin a jejich význam zařadí do orgánové soustavy (např. žaludek-trávení potravy-trávicí soustava)

PŘEHLED ORGANISMŮ

Stavba organismů

Pochopí význam třídění organismů do systému (říše, kmen-oddělení, třída, řád, čeleď, rod, druh). Pochopí pojmenování podle principů mezinárodního i národního odborného názvosloví. Pochopí, že základní systematickou jednotkou je DRUH. Dokáže vysvětlit proč mnoho druhů organismů má druhové označení-obecný(á), domácí- uvede příklady: kočka domácí, liška obecná. Vyhledá v atlase přírodnin příklady druhových jmen, z nichž se dají poznat význačné vlastnosti příslušného organismu (tvar nebo rozměry těla, zbarvení těla...)

Viry-„život bez buňky“

Pochopí, že viry jsou biologické struktury bez vlastního metabolismu, které se množí „na účet“ hostitelské buňky. Zná choroby virového původu (rýmy, infekční žloutenky, chřipky, vztekliny, AIDS). Zná způsoby vniknutí viru do lidského těla a způsoby ochrany před virovými nákazami-nepodceňovat virové nákazy!!! Zná a dodržuje zásady hygieny, význam preventivního očkování, zdravé životosprávy, zvyšování odolnosti organismu.

Bakterie-nejstarší obyvatelé Země	Pochopí, že bakterie jsou nejen původci mnoha onemocnění(angína, salmonela, spála ...), ale že jsou i důležitým činitelem oběhu látek v přírodě(aerobní bakterie, biotechnologii, laktobacily). Zná tvary bakterií(koky, diplokoky...). Zná způsob života bakterií(spory).Zná způsoby ochrany před bakteriálními onemocněními, léčbou bakteriálních nákaz(antibiotika). Zná pojmy: očkování,infekce,inkubační doba, epidemie, pandemie.
Sinice-modrozelené organismy	Pochopí sinice jako mikroorganismy v nichž probíhá fotosyntéza. Zná stavbu buněk sinic, způsob jejich života. Umí vysvětlit pojem„vodní květ“. Zná rizika vyplývající z přemnožení sinic v letním období-toxické látky-alergické reakce. Vyjmenuje zástupce sinic.
Houby-rostliny nebo živočichové	Pochopí, že houby jsou stélkaté rostliny závislé na příjmu organických látek. Zná stavbu stélky (hyfy, podhoubí,plodnice). Zná princip rozmnožování(podhoubí, plodnice), místo v potravním řetězci a vazby k jiným organismům(cizopasník), soužití(mykorrhiza). Vyjmenuje příklady vybraných druhů hub, zhodnotí význam pro člověka, Z praktického hlediska rozděluje houby na tvořící plodnice na jedlé, nejedlé a jedovaté. Uvede zásady, které je třeba dodržovat při sběru hub k jídlu. Zná první pomoc při otravě houbami. Rozšiřuje si znalosti pomocí atlasu hub apod. Má informace o halucinogenních houbách.
Lišejníky - průkopníci života	Popíše složení lišejníkové stélky.Pochopí význam soužití dvou různých organismů (řasové a houbové složky).Rozlišuje základní typy stélek (korovitá, lupenitá, keříčkovitá).Určuje běžné druhy lišejníků. Chápe význam lišejníků jako bioindikátorů. Vysvětlí, jak je možné určit pomocí lišejníku severní světovou stranu.
Řasy, stélkaté rostliny	Pochopí souvislost mezi způsobem výživy vodních řas a jejich významem pro ostatní organismy. Pochopí rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk. Uvědomí si rozmanitost prostředí, ve kterém se řasy vyskytují. Umí rozeznat jednotlivé zástupce(krásnoočko, šroubatka...) a zařadí je do prostředí, v němž žijí. Zamýšlí se nad využitím řasy-potravina budoucnosti.
Prvoci jednobuněční živočichové	Pochopí, že i jediná buňka je schopna samostatné existence a že vykonává všechny důležité životní funkce(trepka velká). Pozná rozmanitost prostředí, kterému se prvoci přizpůsobili. Umí zařadit zástupce prvoků do skupin podle způsobu pohybu. Uvede, které bičíkovce poznal, vysvětlí pojem bičíkovci, nálevníci.Vysvětlí pojem panožky jejich význam. Pozná cizopasnika trypanozómu spavičnou. Vysvětlí, jak mohly vzniknout vápencové vrstvy na dně moří.

Žahavci žahaví dravci	Pochopí význam názvu skupiny živočichů(funkce žahavých buněk). Uvědomí si prostředí, kde žijí a místa,kde se s nimi můžeme setkat. Umí popsat tělo, způsob získávání potravy a způsob rozmnožování. Chápe pojem regenerace(regenerační schopnost, pojem hermafrodit (obojetník). Vysvětlí hlavní rozdíl mezi trepkou a nezmarem. Popíše rozdíly ve stavbě těla korálu a medúzy. Vysvětlí, jak se podílejí koráli na vzniku korálových útesů a ostrovů.
Ploštěnci živočichové s plochým tělem	Pochopí rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců. Pochopí způsob výživy a rozmnožování(tasemnice).Umí vysvětlit pojem vnitřní cizopasník. Zná hygienické návyky(nebezpečí nákazy od domácích zvířat)
Hlísti-cizopasníci rostlin a živočichů	Pochopí nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka(škrkavka dětská, roup dětský). Zná zásady dodržování hygieny jako jediného způsobu ochrany před nákazou(vyhledání lékařské pomoci). Vysvětlí důležitost půdních hlístů jako biologické součásti svrchních vrstev orné půdy.
Měkkýši- živočichové s měkkým tělem	Umí rozlišovat zástupce měkkýšů podle různých typů schránek. Pochopí rozdíl mezi lasturou a ulitou. Umí popsat tělo a vnitřní orgány hlemýžďe, škeble a sépie. Rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců.Využije nasbírané schránky k výstavce. Pohovoří o způsobu tvorby pere la jejich využití. Zjistí informace o tom, jak vznikají zkameněliny. Posoudí užitečnost a škodlivost měkkýšů. Zdůvodní, proč jsou hlavonožci nejdokonalejší měkkýši.
Kroužkovci- článkovaní červi	Seznámí se se stavbou těla žížaly a pozorováním vyvodí znaky, které dokazují přizpůsobení se k životu ve vlhké půdě. Umí vysvětlit hospodářský význam žížaly. Vysvětlí význam opasku pro rozmnožování. Dokáže vysvětlit význam pijavky lékařské.
Členovci nejpočetnější skupina -Pavoukovci	Zná základní členění těla(hlava, hrud' a zadeček) .Pochopí pojem vnější kostra- chitin(zpevnění těla). Umí popsat vnitřní stavbu těla členovců. Seznámí se s otisky trilobitů, pozná ostrorepa. Zná členění těla pavoukovců a jeho vnitřní stavbu(křížák obecný). Pochopí mimotělní trávení, popíše rozmnožování). Zná zástupce uvedených řádů pavoukovců(pavouci, sekáči,roztoči, štíři). Uvědomí si vliv některých zástupců roztočů(klíště obecné) na zdraví člověka,zná způsoby preventivní ochrany. Srovná stavbu těla pavouka a sekáče. Popíše, jak vzniká pavučina(snovací bradavky)
-Korýši	Pochopí, proč korýše řadíme mezi členovce. Uvědomí si velkou rozmanitost živočichů(velikost, způsob pohybu,stavbu těla a rozmanitost prostředí, kterému se přizpůsobili). Umí zařadit zástupce doprostřed, ve kterém žijí. Zná význam korýšů pro člověka. Vysvětlí, co je plankton a kteří korýši jsou jeho součástí.
-Vzdušnicovci	Vyvodí souvislost mezi pojmenováním této skupiny způsobem jejich dýchání. Pozná rozdíly ve stavbě těla a způsobu života mnohonožek a stonožek.

-Hmyz

S proměnou nedokonalou

Umí popsat vnější i vnitřní stavbu těla hmyzu. Rozezná různé typy ústních ústrojí a jejich přizpůsobení se druhu přijímané potravy. Pochopí rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu (proměna nedokonalá, proměna dokonalá). Zná jednotlivé fáze proměny od vajíčka v dospělce. Umí zařadit uvedené řády do skupin podle způsobu rozmnožování.

Vážky: Pozná těla vážek a jejich přizpůsobení se vodnímu prostředí. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce tohoto řádu. Pracuje s obrázky –vyvodí rozdíl v postavení křídel v klidu

Stejnokřídli: Zná způsob obživy zástupců stejnokřídleho hmyzu. Umí rozlišit a popsat hlavní zástupce tohoto řádu hmyzu. Uvědomí si negativní hospodářský význam většiny zástupců(mšice). Pochopí soužití mšic a mravenců.

Vši: Zná stavbu těla vši a její přizpůsobení parazitickému způsobu života. Zná způsob šíření vši v dětském kolektivu, ví jakým způsobem se parazita zbavit, vysvětlí pojem „hnidy“.

Ploštice: Pochopí vznik pojmu polohovky(typický znak ploštic). Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce ploštic. Zná způsob pohybu vodoměrky a bruslařky po vodní hladině. Ví o možném nebezpečí štěnice pro člověka.

Rovnokřídli: Umí popsat způsob skládání křídel. Zná rozdíly ve stavbě těla způsobu života kobylky a sarančete. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce tohoto řádu hmyzu. Ví o nebezpečí některých druhů sarančat pro zemědělství.

S proměnou dokonalou

Blechy: Umí popsat přizpůsobení stavby těla blechy parazitickému způsobu života. Ví o přenosu nebezpečného onemocnění – moru(historie-epidemie). Zná způsob ochrany proti blechám.

Sít'okřídli: Vyvodí souvislost mezi názvem řádu a typem žilnatiny křídel. Umí rozlišit a pojmenovat dva hlavní zástupce této skupiny hmyzu(zlatoočky,mravkolva), zná jejich způsob získávání potravy. Ví o významu sít'okřídlych pro člověka.

Motýli: Zná stavbu těla a typické ústní ústrojí motýlů. Pochopí význam šupinek na křídlech. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní denní a noční motýly. Zná hospodářský význam bource morušového a způsob získávání hedvábného vlákna. Umí rozeznat motýly škůdce. Pochopí, že škodlivost je posuzována z pohledu člověka.

Brouci: Umí popsat stavbu těla brouka. Pochopí funkci krovek. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce brouků a zná jejich význam v přírodě. Ví o nebezpečí a příčině rozšíření kůrovce v lesních porostech, následcích způsobu ochrany porostů, umí uvést oblasti v ČR, kde k rozšíření došlo. Zdůrazní užitečnost slunéčka sedmitečného v boji proti mšicím.

Dvoukřídli: Pochopí souvislost mezi názvem a počtem křídel, zná význam kyvadélek. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce řádu, zná druhy, které přenášejí nebezpečné nemoci. U jednotlivých druhů zdůrazní škodlivost nebo naopak užitečnost(z hlediska člověka).

Blanokřídli: Umí popsat stavbu těla blanokřídleho hmyzu. Umí rozlišit a pojmenovat běžné zástupce řádu hmyzu. Pochopí způsob

života ve společenstvu mravenců a včel. Uvědomí si hospodářský význam včel a jejich důležitou funkci v přírodě. Ví o nebezpečí při bodnutí žihadlem a u mí zajistit první pomoc postiženému.

Ostnokožci: Zná základní znaky stavby těla ostnokožců, ví o jejich regenerační schopnosti. Umí rozlišit pět základních skupin ostnokožců, rozezná a zařadí do nich zástupce. Ví o nebezpečí poranění ostny ježovky.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

**Společenstvo.
Ekosystém.
Člověk a příroda**

Porozumí pojmům: SPOLEČENSTVO, EKOSYSTÉM. Pochopí závislost člověka na přírodě. Uvědomí si nutnost ochrany přírody. Pochopí pojem BIOLOGICKÁ ROVNOVÁHA. Pracuje s mapou národních parků a CHKO na území ČR. Seznámí se s tzv. „Červenou knihou“. Zaměří pozornost také na kladný vliv lidské činnosti na přírodu.

Návrhy na laboratorní práce:

Zhotovení mikroskopického preparátu (buňky cibule)
Pozorování řas mikroskopem
Pozorování prvoků ze senného nálevu
Pozorování a popis stavby těla hmyzu

7.5.8 Přírodopis 7.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo Opakování učiva ze 6. ročníku	Výstupy Žák dokáže odpovědět na otázky: - Jak pravděpodobně vznikl život na Zemi? - Které jsou základní podmínky pro existenci života? - Co ovlivňuje výskyt rostlin a živočichů v různých přírodních podmínkách na Zemi? - Co patří mezi základní projevy života? Žák dokáže: Popsat potravní vztahy mezi živočichy (potravní řetězec) Popsat postup při práci s mikroskopem (zná mikroskopické desatero) Porovnat stavbu rostlinné a živočišné buňky Zařazovat organismy podle společných znaků a vlastností Jmenovat organismy, které mohou být člověku nebezpečné Hovořit o rostlinách a organismech, se kterými se setkal nebo může setkat na dovolené v zahraničí.
ZOOLOGIE - NAUKA O ŽIVOČIŠÍCH Strunatci	Chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce. Umí odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších, zná společné znaky strunatců.
Kruhoústí a paryby	Chápe, proč jsou kruhoústí a paryby méně dokonalejšími obratlovci než ostatní. Umí popsat jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí, zná jejich zástupce. Vysvětlí rozdíl mezi dýcháním paryb a ryb (využití motivač. textu)
Ryby- nejpočetnější skupina obratlovců	Umí podrobněji charakterizovat ryby na příkladu kapra. Dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě. Vysvětlí pojem uzavřená cévní soustava. Zná význam postranní čáry. Vysvětlí význam plynového měchýře. Sladkovodní ryby: Vnímá rozdíl mezi sladkou a slanou vodou jako odlišné životní prostředí. Chápe, že sladkovodní ryby jsou přizpůsobeny pouze životu v pevninských vodách. Umí rozlišit ryby rychle tekoucích a stojatých vod. Ví, čím se ryby živí. Umí odlišit jednotlivé druhy ryb podle charakteristických znaků. Rozmnožování a chov ryb: Chápe význam chovu ryb pro člověka. Seznámí se s nejčastějšími způsoby chovu ryb. Umí popsat způsob rozmnožování ryb. Ví, co je říční a sportovní rybářství. Uvědomí si nutnost čistoty vod pro zachování ryb v našich řekách. Významné mořské ryby: Zná významné zástupce mořských ryb a jejich využití člověkem. Zná místa jejich výskytu. Vytvoří si představu o jejich lovu. Uvědomuje si důsledky nekontrolovaného rybolovu (vyhynutí některých druhů ryb).
Obojživelníci- ve vodě i na souši	Umí rozlišit obojživelníky od ryb podle jejich znaků. Má představu o přechodu obojživelníků na souš. Chápe nezbytnost vody pro jejich vývin. Chápe, proč musejí obojživelníci dýchat kromě plic také kůží. Dokáže vysvětlit rozmnožování proměnou (nepřímý vývin)

Plazi-svědkové dávnych věků

Naši obojživelníci: Zná hlavní rozdíly mezi ocasatými a bezocasými obojživelníky. Dokáže určit naše nejvýznamnější zástupce, zná zvláštnost jejich života.

Zná znaky plazů, které souvisejí s přizpůsobováním se životu na souši. Chápe význam plazů pro další suchozemské obratlovce.

Želvy a krokodýli: Zná charakteristické znaky želv a krokodýlů a jejich nejvýznamnější zástupce. Umí vysvětlit, jak se vodní želvy přizpůsobily životu ve vodě. Chápe, proč jsou krokodýli vývojově nejdokonalejšími plazy. Odvodí odlišnosti jednotlivých zástupců krokodýlů (krokodýli, aligátoři, kajmani, gaviálové).

Šupinatí -hadi a ještěři: Zná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů a zástupce těchto šupinatých na našem území. Umí rozeznat užovku obojkovou od zmije obecné. Zná zásady první pomoci při uštknutí zmijí.

Cizokrajní hadi a ještěři: Zná zástupce cizokrajních hadů a ještěřů. Umí rozlišit jejich charakteristické znaky a zařadit zástupce do prostředí, ve kterém žijí.

Ptáci- opeření vládci vzduchu

Vývojové znaky ptáků, vnější a vnitřní stavba těla: Umí zhodnotit vnější a vnitřní stavbu ptačího těla v souvislosti s ptáky samými a také ve srovnání s dalšími skupinami obratlovců. Ekologickou úspěšnost ptáků chápe jako souhrn jejich morfologických a fyziologických přizpůsobení (přeměna předních končetin v křídla, opeření, výkonná dýchací a cévní soustava, řízená tělesná teplota, vejcorodost, rozvinuté instinkty). Podle obrázku „Vnitřní stavba těla kosa“ vyvodí poznatky o dalších orgánových soustavách. Dokáže vysvětlit pojmy: Hltan, jícen, vole, žláznatý a svalnatý žaludek, střevo, kloaka, nosní otvory, hlasové ústrojí, vzdušné vaky. Seznámí se s pojmem *ornitologie*.

Chování ptáků: Chápe složité prvky v chování ptáků (rozmnožování, hnízdění, dorozumívání, tahy). Umí dát do souvislosti druhy přijímané potravy a způsob jejich získávání se stavbou zobáku a nohou.

Vodní ptáci: Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy vodních ptáků (schopnost plavání a potápění, husté a nesmáčivé peří, přizpůsobení nohou pohybu ve vodě, získávání potravy). Zná běžné druhy vodních ptáků.

Mokřadní ptáci: Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy mokřadních ptáků (prodloužené běháky a prsty, brodění, získávání potravy, letové schopnosti). Zná běžné druhy mokřadních ptáků.

Mořští ptáci: Umí zhodnotit biotopní nároky a je schopen zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy mořských ptáků (tučňáci – pohyb pod vodou, adaptace na drsné klima jižních polárních a subpolárních oblastí, albatrosi – výborní letci, plameňáci-brodění, procezování, potravní závislost na moři). Odliší uvedené ptáky od našich druhů.

Dravci a sovy: Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související znaky a životní projevy dravců a sov (vazba na les,

přizpůsobení se zobáků a nohou k lovu kořisti, letové schopnosti, vliv dravců a sov na biologickou rovnováhu, význam jejich aktivní ochrany). Zná běžné druhy dravců a sov.

Lesní stromoví ptáci: Umí zhodnotit biotopní nároky a zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy lesních stromových ptáků (šplhavci-šplhavé nohy, dlátovité zobáky, pěvci-dlouhé běháky, šídlovité nebo kuželovité zobáky). Zná běžné druhy lesních stromových ptáků. Zná způsoby zimního přikrmování stálých ptáků a vytváření vhodných podmínek k hnízdění.

Ptáci okraje lesa, křovin a otevřené krajiny: Umí zhodnotit biotopní nároky a je schopen zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy ptáků okraje lesa, křovin a otevřené krajiny. (ptáci žijící v místech měnícího se charakteru krajiny, nohy přizpůsobené pohybu ve větvích i po zemi, hrabaví-silné hrabavé nohy, rorýsi, vlaštovky, jiřičky-výborní letci, ostatní pěvci-pohyb po zemi a ve vzduchu, potravní zdroje v otevřené krajině). Zná běžné druhy ptáků tohoto biotopu. Uvědomuje si vliv necitlivého zemědělského hospodaření na početní stavy a druhovou pestrost ptáků otevřené krajiny.

Ptáci břehů a tekoucích vod: Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy ptáků tekoucích vod (přizpůsobení se pohybu ve vodě a v její blízkosti, způsoby lovu potravy). Na příkladu vztahu uvedených ptačích druhů k jejich prostředí chápe pojem „nika“ a umí rozlišit rozdílné velikosti nik u druhů málo a velmi přizpůsobivých. Zná běžné druhy ptáků břehů tekoucích vod. Ptačí obři a trpaslíci: Umí zhodnotit biotopní nároky a zdůvodnit tělesné znaky a životní projevy zástupců běžců na jedné straně a kolibříků na straně druhé. Dokáže aplikovat poznatky o ptačích znacích s ohledem na rozdíly ve velikosti ptáků obou těchto skupin. Zná vybrané zástupce těchto skupin. Vznik a vývoj ptáků: Uvědomuje si vývojové souvislosti mezi plazy a ptáky. Chápe shody a rozdíly plazích a ptačích znaků a současný pohled na nálezy archeopteryxe.

BOTANIKA

-NAUKA

O ROSTLINÁCH

Přechod rostlin na souš

Výtrusné rostliny

Umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin, zná základní znaky vyšších rostlin a má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění.

Mechorosty: Zná a dokáže popsat stavbu těla mechorostů a jejich životní cyklus. Umí vysvětlit význam mechů v přírodě a je schopen určit nejběžnější druhy vyskytující se u nás.

Plavuně, přesličky a kapradiny: Dokáže popsat stavbu těla kapradinorostů a jejich životní cyklus. Chápe význam těchto rostlin v přírodě a umí vysvětlit jejich úlohu při vzniku černého uhlí. Poznává vybrané zástupce plavuní, přesliček a kapradin.

Kořen: Umí vysvětlit funkce kořene, zná jeho stavbu a dokáže popsat jeho přeměny.

Stonek: Dokáže vysvětlit, jaký význam má stonek pro rostlinu, umí popsat jeho stavbu a rozpozná základní typy stonků

Části semenných rostlin různé funkce, jeden celek

**Nahosemenné
rostliny
„nahá semena“
Krytosemenné
rostliny
semena v plodech**

List: Umí objasnit hlavní děje, které probíhají v listech. Dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání. Umí popsat jednotlivé části listu a zná morfologické znaky listů.

Květ: Dokáže popsat stavbu květu a umí vysvětlit, jaký význam má pro rostlinu.

Květenství: Dokáže rozlišit hroznovité a vrcholičnaté květenství a pozná základní typy květenství.

Opylení a oplození: Umí popsat proces opylení a oplození a chápe rozdíl mezi nimi. Dokáže vysvětlit význam těchto procesů vzhledem k rozmnožování rostlin. Zná rozdíl ve způsobu opylení větrosnubných a hmyzosnubných rostlin.

Semena a plody: Dokáže popsat stavbu semene a uvést jeho význam. Umí rozlišit základní typy plodů.

Rozmnožování rostlin-pokračování rodu: Rozumí rozdílu mezipohlavním a nepohlavním rozmnožováním. Umí využít některé jednoduché metody vegetativního rozmnožování rostlin.

Růst a vývin rostlin: Zná význam rozdílných životních podmínek pro jednotlivé fáze růstu rostliny, dokáže objasnit souvislosti mezi výskytem rostlin v různých prostředích a podmínkami životního prostředí. Dokáže vyjmenovat příklady jednoletých, dvouletých a vytrvalých rostlin a umí vysvětlit rozdíly v jejich vývinu.

Umí vysvětlit pojem nahosemenná rostlina, dokáže popsat její stavbu a charakteristické vlastnosti a je schopen na příkladech demonstrovat hospodářský význam jehličnanů.

Umí vysvětlit pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina. Poznává rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami. Je schopen uvést příklady těchto rostlin.

Listnaté stromy a keře: Rozpozná a dokáže pojmenovat naše běžné listnaté dřeviny.

Pryskyřníkovité: Rozezná vybrané zástupce pryskyřníkovitých rostlin. Umí popsat stavbu těla a charakteristické znaky těchto rostlin.

Brukvovité: Umí popsat diakritické znaky čeledi brukvovitých. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Dokáže rozeznat a správně pojmenovat vybrané zástupce brukvovitých.

Růžovité: Zná stavbu těla růžovitých rostlin a hlavní typy plodů. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Rozezná a umí vybrané zástupce planých růžovitých rostlin správně pojmenovat.

Bobovité: Umí rozeznat bobovitou rostlinu podle jejích znaků a dokáže popsat stavbu těla bobovitých. Zná využití hospodářsky významných zástupců této čeledi a umí uvést příklady našich zástupců bobovitých rostlin.

Mříčkovité: Dovede popsat znaky mříčkovitých rostlin. Zná využití významných zástupců této čeledi. Umí pojmenovat zástupce našich mříčkovitých rostlin.

Hluchavkovité: Umí vysvětlit, čím se hluchavkovité rostliny odlišují stavbou těla od ostatních čeledí. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi a umí rozeznat některé zástupce

hluchavkovitých.

Lilkovité: umí uvést základní znaky lilkovitých rostlin. Je schopen pohovořit o významu hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Zná původ lilku bramboru a historii jeho pěstování. Umí rozeznat naše zástupce lilkovitých a zná jejich vlastnosti.

Hvězdicovité: Rozezná podle stavby těla hvězdíkovité rostliny a umí popsat základní části jejich květenství. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Umí určit některé plané druhy čeledi hvězdíkovitých.

Liliovité: Umí uvést základní znaky liliovitých rostlin. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi a rozezná některé zástupce liliovitých.

Lipnicovité: Umí popsat stavbu těla lunicovitých rostlin. Rozezná základní obiloviny a zná jejich význam. Umí pojmenovat některé další zástupce lipnicovitých.

Vstavačovité: Umí uvést základní znaky vstavačovitých rostlin. Pozná chráněné druhy této čeledi a zná způsoby jejich ochrany.

SPOLEČENSTVA

Cizokrajné rostliny

Pozná některé cizokrajné rostliny. Zná jejich původ a význam pro člověka. Uspořádá výstavku cizokrajných plodů a koření.

Společenstvo lesa

Umí rozlišit typy lesů podle zastoupení listnatých a jehličnatých stromů. Zná vegetační stupně lesa na našem území a typické zástupce dřevin a bylin, které v nich rostou. Chápe, že les je složitý přírodní ekosystém.

Společenstvo vod a mokřadů

Uvědomuje si rozmanitost pevninských vod a mokřadů včetně společenstva organismů, která je obývají. Umí analyzovat ekologické vztahy v těchto ekosystémech (biotické vztahy uvnitř společenstev a abiotické vztahy vůči neživé přírodě). Chápe, že je voda nezbytnou podmínkou života. Usiluje o ochranu čistoty vody v každodenních činnostech.

Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání

Rozezná luční ekosystémy a dokáže popsat jejich sezónní dynamiku v závislosti na činnosti člověka. Umí uvést typické příklady rostlin a živočichů těchto společenstev.

Společenstvo polí a sídelní aglomerace

Rozezná polní společenstva a společenstva sídelních aglomerací od ostatních zmíněných společenstev. Umí rozpoznat a pojmenovat základní druhy rostlin a živočichů těchto společenstev.

Návrhy na laboratorní práce:

Porovnávání vnější stavby těla ryby

Pozorování ptačího vejce a perí

Pozorování zástupců mechorostů

Pokožka listu s průduchy

Rozbor stavby květu

Určování rostlin podle botanického klíče

7.5.9 Přírodopis 8.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Biologie živočichů Obratlovci	Umí vyjmenovat základní třídy obratlovců. Objasní různé povrchy těla vzhledem k prostředí ve kterém žijí. Z koster objasní způsob pohybu obratlovce. Vysvětlí stavbu kostí, chrupavky a vaziva. Zopakuje si práci a stavbu svalu. Zdůvodní stav křeče svalu. Pochopí, že stavba trávicí soustavy souvisí se stavbou a složitostí přijímané potravy. Uvědomí si, jaká rozmanitost u obratlovců je v dýchací soustavě a proč ptáci mají plíce i vzdušné vaky. Získá jasno v otázce o tělních tekutinách (krev, míza, tkáňový mok). Pochopí, jak složitější organizmus má složitější oběhovou soustavu (ryba - savec). Najde souvislosti mezi oběhovou soustavou a vylučovací soustavou (čistírna). Vysvětlí dva druhy řídicí soustavy - hormonální a nervovou. Objasní funkce smyslových orgánů u obratlovců. Vysvětlí, jak se obratlovci adaptovali na nedostatek světla a jiné orientace v prostředí. Popíše jednotlivé způsoby rozmnožování a vývin jedince. Dokáže řešit problémové úlohy typu např.: - Proč dýchá obojživelník kůží a plaz ne? - Proč obojživelníci kladou tisíce vajíček a u plazů došlo k úsporným opatřením a kladou jen malý počet? apod. Pochopí, že člověk nemá právo ničit ostatní živočichy.
Biologie člověka Člověk (lidské tělo)	Naučí se stavbu lidské kůže a nebezpečí působení UV záření. Uvědomí si, že lidská plemena vznikla jako adaptace na podmínky. Odsoudí rasovou nesnášenlivost. Naučí se první pomoci při poškození kůže. Naučí se a pozná jednotlivé kosti lidské kostry. Všímán si kolem sebe lidí s problémy pohybového ústrojí. Zná možnosti lékařské vědy. Naučí se svalové skupiny na svém těle a ověří si práci svalů. Vyjmenuje svaly hladké a příčně pruhované. Vysvětlí odlišnost svalu srdečního. Popíše stavbu trávicí soustavy. Vysvětlí, jak je potrava zpracována, jak jsou odstraněny nestrávené zbytky. U zubů objasní, proč je kazivost tak vysoká? Zapamatuje si funkce největší žlázy těla a nezapomene také na levé straně na slinivku břišní. Prostuduje tabulku látkového a vitaminového složení potravin. Zjistí, co je to podvýživa a nadvýživa. Chápe, že člověk je svým původem všežravec a hlavní zásada je pestrost stravy. Objasní význam zdravého způsobu života Zaměří se také na problém tělních tekutin a jejich doplňování.
Dýchací soustava	Umí podrobně popsat stavbu a funkci dýchací soustavy, mechanismus výměny plynů v plicních sklípcích.

	Pamatuje si a umí zdůvodnit, že přísun kyslíku je trvalý a nezbytný. Získá základní znalosti o vdechování škodlivých látek (nikotin, popílký, dehtové látky, jedovaté plyny Objasní, proč je CO, svítiplyn a jiné smrtelně nebezpečný.
Tělní tekutiny	Zopakuje si z kapitoly Obratlovci druhy a funkci tělních tekutin. Přesvědčí ostatní, že krev je nenahraditelná tekutina. Naučí se složení krve, životnost krevních buněk, význam a jiné zajímavosti.
Oběhová soustava	Dokáže rozlišit cévy na: tepny, žíly, vlasečnice. Zvládne stavbu srdce a přesvědčí se, co to znamená systolická a diastolický tlak, proč si nahmatáme tep a jak je zabráněno zpětnému toku krve apod. Vysvětlí některé civilizační choroby jako infarkt, angína pectoris, arterioskleróza apod. Vysvětlí, co je to transplantace srdce, co je to baypass, mozková mrtvice, cholesterol v krvi apod. Objasní, jak těmto stavům předcházet.
Mízní soustava	Na základě obrázku vysvětlí rozmístění v těle a vyústění do žíly. Zapamatuje si funkci.
Vylučovací soustava	Chápe princip čištění krve; ledviny, které nepracují způsobí smrt organismu. Rozšíří si poznatky o nových lékařských metodách (transplantace, dialýza apod.).
Nervová soustava	Vysvětlí, jaká je stavba a činnost. Chápe, že jakékoliv učení vytváří spojení mezi nervovými buňkami a tak je to ve prospěch organismu.
Hormonální soustava	Umí vyjmenovat žlázy s vnitřní sekrecí. Pozná, jak důležitá je jejich činnost a jak pracují ve vlastním těle (pohlavní žlázy).
Smyslové vnímání	Uvědomí si, jaké informace o prostředí mu poskytují smysly - uvede praktické příklady.
Rozmnožování a vývin jedince	Umí popsat rozmnožovací soustavu ženy, muže. Učí se ohleduplnému chování k druhému pohlaví. Uvědomuje si, že vznik nového života je úžasný a je to na základě nejprve citového vztahu a pak spojení gamet.
Lidská populace	Vysvětlí pojem, složení, problémy a řešení.

Návrhy na laboratorní práce

Porovnání koster obratlovců.

Porovnání předních končetin obratlovců.

Stavba peří, chlupu, šupiny.

Vlastní obtisky prstů a jejich zhodnocení.

Studium počtu tepů za minutu v klidu, v pohybu - vyhodnocení.

Anatomie ptačího vejce - nákres, popis - zdůvodnění přímého vývinu.

7.5.10 Přírodopis 9.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Rozvíjení poznání Geologie – věda o Zemi	Chápe postavení geologických věd ve skupině věd o Zemi Prezentuje jednotlivé geologické vědy z hlediska jejich předmětu zkoumání. Dokáže uvést příklady využití geolog. věd v praktickém životě Je schopen uvést, co je náplní geologa, vádí příklady, zná pomůcky pro terénní práci geologa.
Minerály a horniny Minerály Krystalová struktura Vlastnosti minerálů Horniny	Rozlišuje způsoby vzniku minerálů, dokáže jednotlivé procesy vysvětlit. Chápe vztah mezi krystalovou strukturou a vlastnostmi krystalů. Sám na základě výsledků pokusu dospěje k závěru, že tvarem se krystaly odlišují. Podle fyzikálních a chemických vlastností rozlišuje minerály. Chápe kritéria pro rozdělení minerálů do skupin mineralogického systému, hospodářský význam, způsob získávání, zná příklady využití v průmyslu i praktickém životě. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy spojené s problematikou hospodaření s přírodními zdroji (dopady těžby vápence na krajinu...). Je seznámen s názvy skupin mineralogického systému: PRVKY SULFIDY HALOGENIDY OXIDY UHLÍČITANY SÍRANY.FOSFOREČNANY KŘEMIČITANY (silikáty) Odvodí obecnou charakteristiku horniny. Dovede vysvětlit horninový cyklus. Rozlišuje tři základní typy hornin podle jejich vzniku (vyvřelé, usazené, přeměněné)
Stavba zemské kůry Cesta do středu Země Země-dynamická planeta	Chápe planetu Zemi jako složité, vnitřně různorodé těleso. Dovede charakterizovat jednotlivé geosféry. Vysvětlí stavbu Země. Vnímá planetu Zemi jako dynamické těleso, jehož povrch je modelován geologickými ději a činnostmi organismů. Rozlišuje projevy vnitřních a vnějších geologických jevů.

Vnitřní geologické děje	
Litosférické desky	Chápe příčiny a důsledky pohybu litosférických desek. Dokáže vysvětlit proces vzniku a zániku zemské kůry, uvede příklady útvarů, které těmito procesy vznikají.
Zemětřesení	Chápe příčiny vzniku zemětřesení, orientuje se v problematice. Je schopen podle míry škod odhadnout sílu zemětřesení, dokáže interpretovat informace z médií o zemětřesení. Ví, jak se při zemětřesení chovat a uvědomuje si sociální důsledky přírodních katastrof.
Magma	Zná podstatu a vlastnosti magmatu a jeho chování. Chápe vznik hlavních magmatických hornin, rozlišuje magmatická tělesa
Sopka a sopečná činnost	Chápe podstatu sopečné činnosti a projevy vulkanismu. Ví, v jakých geologických podmínkách ke vzniku sopek dochází. Rozlišuje jednotlivé projevy sopečné činnosti, je si vědom rizik vyplývajících z těchto projevů pro člověka.
Vyvěřelé (magmatické) horniny	Rozlišuje hlavní typy magmatických hornin, uvede příklady.
Tektonické jevy a přeměna hornin	Chápe podstatu tektonických jevů, rozlišuje plastické a křehké poruchy. Vysvětlí vznik vrásových a kerných struktur.
Horniny přeměněné (metamorfované)	Chápe příčiny přeměny hornin, vysvětlí přeměnu regionální a kontaktní. Podle typických obecných a specifických znaků rozezná metamorfované horniny a jejich nejbližší zástupce.
Vnější geologické děje	
Zvětrávání	Chápe proces zvětrávání a jeho důsledky. Rozšiřuje hlavní typy zvětrávání, na základě pozorování v přírodě je dokáže identifikovat.
Činnost vody	Chápe tekoucí vodu jako významný modelační činitel v krajině. Uvede příklady tvořivé a rušivé činnosti tekoucí vody a činnosti moře. Zná následky neuvážených zásahů člověka do přirozeného režimu tekoucích vod, je si vědom nebezpečí povodní.
Činnost ledovců	Uvádí příklady tvořivé a rušivé činnosti ledovců, umí popsat útvary vzniklé činností ledovců. Chápe význam ledovců – zásobárna sladké vody na planetě Zemi. Dokáže vysvětlit tání ledovců.
Činnost větru	Uvádí příklady tvořivé a rušivé činnosti větru. Uvědomuje si důsledky celosvětového rozšiřování oblastí s nedostatkem vody.
Usazené (sedimentár.) horniny	Rozumí pojmu sedimentace na základě toho odvodí vznik usazených hornin. Rozlišuje usazené horniny podle způsobu vzniku, pozná je a uvede příklady.
Půdy	Chápe význam půdotvorných činitelů pro vznik půd, rozlišuje důsledky působení vnějších geologických dějů. Rozlišuje hlavní půdní druhy na základě jednoduchých experimentů. Uvede příklady negativních dopadů lidské činnosti na hospodaření s půdou (eroze, pesticidy...). Uvádí argumenty podporující ekologické zemědělství.
Přírodní zdroje	
Nerostné suroviny	Rozumí pojmu nerostná surovina. Rozšiřuje tři kategorie nerostných surovin, uvádí příklady. Zná způsoby dobývání nerostných surovin, uvědomuje si dopad těžby na životní prostředí.

Energetické zdroje	Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje. Rozumí pojmům alternativní zdroje a energetický mix. Uvede příklady tradičních i perspektivních energetických zdrojů. Posoudí ekonomická hlediska jejich využívání. Analyzuje pozitiva a negativa, je si vědom možných dopadů na budoucnost.
Fosilní paliva	Chápe podstatu vzniku fosilních paliv. Uvede způsoby jejich získávání, pozitiva a negativa jejich využívání. Ukáže na mapě naleziště fosilních paliv na území ČR.
Jaderná energie	Chápe principy výroby jaderné energie, dokáže zhodnotit na základě získaných informací pozitiva a úskalí tohoto způsobu získávání energie. Je si vědom potřeby udržitelnosti ve využívání energetických zdrojů energie "jádra". Uvědomuje si problémy související s uskladněním nebezpečného jaderného odpadu, zaujímá odpovědná stanoviska související s touto problematikou.
Obnovitelné zdroje	Zná alternativní způsoby získávání energie (vítr, voda, Slunce a biomasa), analyzuje možnosti získávání této energie, uvádí zdroje využitelné v našich podmínkách. Chápe základní ekologické souvislosti týkající se získávání energie z obnovitelných zdrojů. Umí zdůvodnit, proč je biomasa považována za energetický zdroj budoucnosti.
Co dokáže příroda	Uvědomuje si geodiverzitu, demonstruje ji četnými příklady. Je si vědom nutnosti ochrany geologicky významných lokalit a území.
Modrá planeta Voda na Zemi	Chápe význam vody na Zemi, uvede příklady. Umí popsat koloběh vody. Uvědomuje si nutnost ochrany zdrojů pitné vody. Zná princip vzniku krasové oblasti, dokáže pojmenovat krasové útvary.
Atmosféra	Objasní význam atmosféry pro život na Zemi. Rozlišuje vrstvy atmosféry, uvede jejich stručnou charakteristiku. Chápe princip skleníkového efektu a umí vysvětlit jeho důsledky pro klima na Zemi. Ví o aktivitách, které směřují k omezení produkce skleníkových plynů.
Látkové toky mezi svrchními vrstvami Země	Objasní význam koloběhu látek na příkladu uhlíku. Je si vědom podílu živých organismů, včetně člověka, na těchto procesech.
Expedice do historie Země Historie Země v kostce	Popíše počátky formování planety Země, chápe dynamiku jejího vývoje a její zákonitosti. Umí vysvětlit, proč považujeme horniny za zdroj informací o událostech v historii Země, uvede příklad. Rozlišuje geologická období planety Země a chápe jejich význam pro další vývoj a rozvoj života na ní. Porovná časovou posloupnost jednotlivých období a významných událostí v dějinách Země.
První organismy na Zemi	Chápe význam podmínek života na Zemi a nutnost jejich udržitelnosti. Porovná časovou posloupnost vzniku planety Země a vzniku života na Zemi.
Geologická období (Od trilobita k člověku)	Rozlišuje jednotlivá geologická období, dokáže je charakterizovat z hlediska jednotlivých geologických dějů, významných druhů živočichů a rostlin. Chápe příčiny změn podmínek života na Zemi v dávné minulosti a jejich vliv na rozvoj organismů, vnímá nutnost jejich udržitelnosti.

Geologická mapa ČR	
Geologické základy české krajiny	Rozliší Český masiv a Západní Karpaty, stručně charakterizuje vývoj těchto jednotek. Orientuje se v přehledné geologické mapě ČR.
Geologická mozaika Česka	Charakterizuje vybraná území České republiky po geologické stránce, umí pracovat s geologickou mapou.

Návrhy na cvičení:

Poznávání nerostů a hornin.

Studium pedosféry v okolí školy.

Čistírna odpadních vod.

Sledování zatíženosti silnice Praha - České Budějovice.

Problémové úkoly a jejich řešení.

Vodstvo v okolí školy (potoky, rybníky, řeka).

7. 5.11 Zeměpis 6. třída

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstup
Přírodní obraz Země Vesmír, Slunce, sluneční soustava, Země, Měsíc	▪ Na elementární úrovni umí vysvětlit vznik vesmíru, zná postavení Slunce ve vesmíru a mechanismus sluneční soustavy. ▪ Dokáže popsat tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ▪ Vysvětlí pojmy: galaxie, souhvězdí, hvězdy, planety, družice planet, planetky, Mléčná dráha, kometa, meteorická tělesa, letní a zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost, polární den a noc. ▪ Charakterizuje polohu a povrch Měsíce.
Kartografie a topografie Glóbus, mapy	▪ Rozumí pojům: glóbus, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, časová pásma, datová hranice, smluvní čas. ▪ Chápe symboly a smluvené značky na mapách, legendy map, systém vrstevnic a kót, polohopis určí světové strany na mapách, čte obsah map. Dokáže načrtnout jednoduché zeměpisné náčrtky. ▪ Orientuje se v atlasech. Pracuje s kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě. ▪ Umí použít zeměpisné souřadnice a měřítko.
Přírodní obraz Země Litosféra	▪ Umí vysvětlit pojmy: litosféra, stavba zemského tělesa, zemská kůra, litosférické desky, působení vnitřních a vnějších pochodů, které lze dokumentovat na konkrétních případech, především ze svého okolí, vznik ostrovů. ▪ Načrtne stavbu oceánského dna.
Atmosféra	▪ Vymezí region tichomořského ohnivého kruhu. ▪ Zná složení, význam a členění atmosféry. ▪ Vysvětlí pojmy: atmosféra, meteorologie, rozdíl mezi podnebím a počasím, vzduchové hmoty, meteorologické prvky (tlak, teplota vzduchu, srážky, vítr), monzun. ▪ Na mapě určí podnebné pásy, klimatické poměry a změny na Zemi.
Hydrosféra	▪ Vysvětlí oběh vody na Zemi. ▪ Na mapě vyhledá oceány a důležitá moře, umí vysvětlit pohyby mořské vody a vyhledat oceánské proudy. ▪ Umí vysvětlit pojmy: hydrosféra, moře, průliv, průplav, úmoří, povodí, vodní tok, pramen, přítok, bezodtoká oblast, vodní nádrž, ledovec.
Pedosféra	▪ Objasní vznik půd a jejich složení. ▪ Vysvětlí pojmy: pedosféra, živé a neživé složky půdy, matečná hornina, humus, typy půd. ▪ Vysvětlí erozi, význam a ochranu půd.
Biosféra	▪ Umí vysvětlit uspořádání rostlinstva a živočišstva podle zeměpisné šířky a nadmořské výšky a vliv člověka na životní prostředí. ▪ Rozumí pojům: přírodní krajina, tropický deštný les, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, listnaté lesy,

Regiony světa
Světadíly a oceány

Afrika

- tajga, tundra a polární pustiny.
- Chápe rozdíl mezi světadílem a kontinentem.
- Na mapě lokalizuje světadíly a oceány.
- Jednoduše popíše využití a problémy oceánů.
- S pomocí mapy dokáže popsat fyzickogeografickou a socioekonomickou charakteristiku Afriky.
- Zná základní údaje a problémy Afriky.
- Vymezí jednotlivé regiony a dokáže charakterizovat významné státy.

7.5.12 Zeměpis 7. třída

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstup
Regiony světa Austrálie a Oceánie	▪ S mapou popíše fyzickogeografickou a socioekonomickou charakteristiku Austrálie a Oceánie. ▪ Zdůvodní, proč většina obyvatel Austrálie žije ve městech. ▪ Zná základní údaje o Austrálii a Oceánii.
Amerika	▪ Podle mapy vymezí kontinent a vysvětlí jeho členění na regiony. ▪ Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jednotlivých regionů Ameriky. ▪ Zná základní údaje o Americe a vybraných státech regionu.
Asie	▪ Upozorní na problémy týkající se životního prostředí a drog. ▪ Vymezí na mapě region Asie. ▪ Rozlišuje dílčí regiony světadílu a popíše jejich přírodní a společenské atributy. ▪ Zná náboženské směry pocházející z Asie. ▪ Charakterizuje významné státy jednotlivých regionů a jejich specifika (Kypr, Izrael, Turecko, Indie, Čínská lidová republika, KLDK, Korejská republika, Japonsko, malí asijské tygři).
Rusko	▪ Určí polohu Ruské federace. ▪ Na mapách lokalizuje jednotlivé makroregiony Ruska a dokáže je charakterizovat.
Polární oblasti	▪ Vymezí polohu polárních oblastí. ▪ Popíše využití a problémy polárních oblastí.

7.5.13 Zeměpis 8. třída

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo

Společenské a hospodářské prostředí

Obyvatelstvo světa

Sídla

Světové hospodářství

Politická mapa světa

Státy na Zemi

Mezinárodní organizace

Reginy světa

Evropa

Výstup

- Na elementární úrovni posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů.
- Používá a vysvětlí pojmy: počet obyvatel, hustota zalidnění, porodnost, úmrtnost, emigrace, imigrace, reemigrace, dělení podle pohlaví, věková skladba obyvatel, europoidní rasa, mongoloidní rasy, negroidní rasa, míšenci, národ, nacionalismus, jazyk, náboženství.
- Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla.
- Vyjmenuje základní geografické znaky sídel.
- Rozumí pojmům: sídlo, obec, město, urbanizace.
- Zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.
- Zná pojmy: primární sektor, sekundární sektor, terciérní sektor, HDP, HNP, státy Severu a Jihu.
- Charakterizuje jednotlivé sektory hospodářství.
- Umí vymezit znaky nezávislého státu, největší státy, nejvíce a nejméně lidnaté státy, druhy státních hranic.
- Vysvětlí pojmy a uvede praktické příklady: demokratický stát, diktatura, hlava státu, unitární stát, federace, autonomní území, republika (prezidentská a parlamentní), monarchie (absolutistická a konstituční).
- Vysvětlí úlohu G8, OSN, NATO, OPEC, EU.
- Popíše zeměpisnou polohu Evropy a na mapě určí hranici s ostatními světadíly.
- Rozlišuje dílčí regiony světadílu, vyjmenuje jejich státy a popíše jejich přírodní a společenské atributy.
- Zná hlavní města evropských států.
- Určí významné evropské firmy.

7.5.14 Zeměpis 9. třída

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstup
Česká republika Přírodní podmínky České republiky	▪ Určí polohu, rozlohu a počet obyvatel České republiky a porovná se sousedními státy. ▪ Stručně popíše vývoj státního území ČR. ▪ Na elementární úrovni charakterizuje geologický vývoj a jeho vliv na reliéf. ▪ Hodnotí a porovná na přiměřené úrovni přírodní poměry, přírodní zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu.
Socioekonomické poměry České republiky	▪ Porovná ekonomiku před rokem 1989 a po roce 1989. ▪ Srovná lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. ▪ Zná příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.
Regiony České republiky	▪ Umí pracovat s tematickými mapami, grafy a tabulkami. ▪ Určí na mapách jednotlivé kraje České republiky a popíše jejich přírodní a socioekonomické poměry. ▪ Lokalizuje hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.
Místní region	▪ Vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy. ▪ Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje a vazby místního regionu k vyšším územním celkům.
Životní prostředí	▪ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín. ▪ Na vybraných příkladech jmenuje závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	▪ Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, v rámci možností aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. ▪ V praxi uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

7.6 Umění a kultura

7.6.1 Hudební výchova 6.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Osvojuje si pojem interval – tercie, sexta Zpívá píseň v lidovém dvojhlasu Poznává durovou a mollovou tóninu Zpívá písně rytmicky a dynamicky správně s příslušným výrazem
Instrumentální činnosti	Pokouší se reprodukovat na melodický hudební nástroj jednoduchou melodii Doprovází písně na Orffovy nástroje dle své fantazie ve správném rytmu
Hudebně pohybové činnosti	Taktuje v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu Taktuje tzv. mateníky Pohybem celého těla vyjadřuje dojem ze znějící hudby
Poslechové činnosti	Prohlubuje si znalosti o hudebních výrazových prostředcích (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva) Poznává naši lidovou hudební kulturu – západní a východní, dudáckou a hudeckou kapelu, cimbálovou muziku Zná pojem sólista, duet, dueto, trio, tercet, kvarteto, kvartet... Prohlubuje si znalosti o partituře Seznamuje se s vývojem písně Poznává malou písňovou formu dvojdielnou a trojdielnou Seznamuje se s dílem F.Schuberta Poznává pojmy opera, opereta, muzikál, hudební revue, árie, recitativ Seznamuje se s dílem R.Wagnera a G.Verdiho Poznává Osvobozené divadlo a jeho protagonisty – Voskovce, Wericha a Ježka Seznamuje se s tvůrci české opery – J.Myslivečkem, A.Dvořákem, B.Smetanou, L.Janáčkem a B.Martinů a s historií Národního divadla Seznamuje se s pojmy balet, výrazový tanec, pantomima Poznává autory baletů – P.I.Čajkovského, S.Prokofjeva, I.Stravinského, A.Chačaturjana Dozvídá se o propojení hudby s mluveným slovem – melodramu Poznává další oblast hudebního světa – scénickou hudbu

7.6.2 Hudební výchova 7.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Osvojuje si pravidla hlasové hygieny, poznává funkci hlasivek Seznamuje se s pojmy polyfonie (mnohohlas), homofonie (stejnohlas), zpívá kánon
Instrumentální činnosti	Pokouší se reprodukovat na melodický hudební nástroj jednoduchou melodii Doprovází písně na Orffovy nástroje dle své fantazie ve správném rytmu
Hudebně pohybové činnosti	Seznamuje se s různými pohybovými výrazovými prostředky – tancem výrazovým a společenským, pantomimou, baletem a některými jejich představiteli Taktuje v takto dvoudobém, třídobém, čtyřdobém s uplatněním dynamiky a změn tempa
Poslechové činnosti	Poznává vývoj lidové písně, její druhy – ukolébavka, vyprovázení na vojnu, milostná, pracovní, obřadní a oslavná, koleda Poznává nejdokonalejší mnohohlasou instrumentální hudební formu – fugu a jejího nejznámějšího tvůrce J.S.Bacha Rozšiřuje si znalosti o koncertě – concerto grosso, concertino (J.S.Bach, A.Vivaldi, W.A.Mozart) Poznává hudbu jako kulisu našeho života, setkává se s problematikou „ hudba a drogy “ Seznamuje se s další hudební formou – sonátou Poznává hudební formu – symfonii , symfonickou báseň Seznamuje se s oblastí duchovní hudby – kantáta a oratorium Seznamuje se s vývojem hudebních nosičů a přehrávačů Rozšiřuje si znalosti o muzikálu (Brodway, Miloš Forman, Starci na chmelu, Balada pro banditu...) Seznamuje se s problematikou tvoření nových hudebních děl – nadání, vliv dědičnosti, virtuosita, genialita, inspirace, tvůrčí vášně Chápe pojem interpret

7.6.3 Hudební výchova 8.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Chápe výhodu transponování melodie do jiné tóniny v případě hlasové nedostatečnosti Zkouší zpívat k některým písňím druhý hlas
Instrumentální činnosti	Doprovází písně na Orffovy nástroje dle své fantazie ve správném rytmu
Hudebně pohybové činnosti	Tancuje valčík a polku Pokouší se o vlastní pohybové ztvárnění doprovodu znějící hudby
Poslechové činnosti	Seznamuje se s pojmy artifciální a nonartifciální hudba Seznamuje se s původem hudby – pravěk a starověk Poznává jazz a moderní populární hudbu – Scott Joplin, Louis Armstrong Osvojuje si pojmy riff, spirituál, blues, boogie woogie, rokenrol, ragtime, scat, dixieland Seznamuje se s gotickou hudbou Chápe pojem chorál Ví, kdo byli trubadúři a truvéři či minnesängři Zná další hudební styl – swing Poznává Benny Goodmana, Ellu Fitzgeraldovou, Franka Sinatru, Glena Millera Seznamuje se s renesanční hudbou Chápe vývoj populární hudby v USA, seznamuje se se styly country, bluegrassu, rokenrolu, boogie woogie Zná krále rokenrolu Elvise Presleyho Rozšiřuje si vědomosti z oblasti barokní hudby Zná hlavní představitele tohoto období (J.S.Bach, G.F.Händel, A.Vivaldi) Poznává skupinu Beatles, legendu světové populární hudby, umí o ní vyprávět Seznamuje se s dalšími hudebními skupinami – Rolling Stones, Led Zeppelin, Pink Floyd, Jethro Tull Umí jednoduše charakterizovat hudbu období klasicismu a romantismu Seznamuje se s vážnou hudbou 20. století – pozdní romantismus, impresionismus, expresionismus, novoklasicismus
	Umí stručně charakterizovat směry moderní populární hudby v 70. a 80. letech – hard rock, art rock, pop rock, disco, punk a nová vlna, heavy metal, rap a hip hop, house music, Seznamuje se s vážnou hudbou 20. století – dodekafonie, elektronická hudba, postmodernismus

7.6.4 Hudební výchova 9.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Vokální činnosti	Umí zazpívat trampskou píseň, jazzovou píseň Seznamuje se s jinými pěveckými technikami jako je scat, falzet
Instrumentální činnosti	Doprovází písně na Orffovy nástroje i na melodické nástroje
Hudebně pohybové činnosti	Pokouší se o sestavení pohybového doprovodu k znějící hudbě Pohybem reaguje na změny v proudu znějící hudby
Poslechové činnosti	Má představu o počátku hudebních dějin v Čechách Seznamuje se s obdobím renesance v Čechách Seznamuje se s českou barokní hudbou Má základní představu o českém hudebním klasicismu Zná hlavní představitele českého hudebního romantismu – B.Smetanu, A.Dvořáka Zná historii ND Poznává českou vážnou hudbu 20.století Seznamuje se s vývojem populární hudby v Čechách Poznává českou jazzovou hudbu, umí vyprávět o Osvobozeném divadle, J.Voskovci, J.Werichovi a J.Ježkovi Ví, co znamená tramping Zná písně Wabiho Daňka, Spirituál kvintetu, Plavců Seznamuje se s divadly malých forem v 50. a 60. letech Umí vyprávět o Semaforu Zná muzikanty a hudební skupiny období 60. let - big beat Zná hlavní představitele české moderní populární hudby z let 70. až do dneška

Návrh hudebního materiálu:

Písně pro 2.stupeň

Kdyby byl Bavorov
Tráva neroste
Teče voda, teče
Kočka na okně
Holka modrooká
Žádnýj neví, co sou Domažlice
Muzikanti, co děláte
Voděnka studená
Ukolébavka
Naše husa
Ukolébavka pro dcerku
Běží voda, běží
Vyletěla holubička ze skály
Koulelo se, koulelo
Spievanky, spievanky
Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku
Měsíček svítí
Pase ovčák ovce

Růžička
Malé kotě
Frankie Dlouhán
Bláznova ukolébavka
Hodné štěně
Oranžový expres
Zlaté střevíčky
Marnivá sestřenice
Tři kříže
Severní vítr
Po valašsky od země
Pásli ovce valaši
Verbunk
V Hodoníně za vojáčka
Ej, vy páni, vy
Nechal mě můj milej
Já mám žežuličku
Když jsem já šel tou putimskou branou
Skoč tam, natrhej
Ej, od Buchlova

Fanfr, fanfr, fanfrnoch
 Den přeslavný
 Avignonský most
 Káča má
 Chtíc, aby spal
 Vínečko bílé
 Jablíčko
 Dobrý král Václav
 Sbohem, láska
 Kdyby tady byla taková panenka
 Já husárek malý
 Sluníčko za hory zachází
 Drnová chajda
 Písnička příkladná a pro obveselení všech
 mladých lidí užitečná
 Ptáčata
 Ej, točí sa mi, točí
 Kdyby byl Bavorov
 Voděnka studená
 široký, hluboký
 To ta Hel'pa
 Bodaj by vás, vy mládenci
 Ó, řebíčku zahradnický
 Kucmoch
 Měla jsem holoubka
 Klobouk ve křoví
 Milenci v texaskách
 Zabili, zabili
 Kde ty kytky jsou
 Jen vítr to ví
 Andělíku rozkochaný
 Chrabrý rytíř
 Červená řeka
 Jednou budem dál
 Když mě brali za vojáka
 Akordy
 Třešně zrály
 Když jsem byl chlapec malej
 Dajána
 Pár havraních copánků
 Zpíval jen rokenrol, nic víc
 Zelené pláň
Poslech – 2. stupeň:
 A.Dvořák: Moravské dvojzpěvy
 F.Schubert: Pstruh
 G.F.Händel: Xerxes
 G.Verdi: Triumfální pochod z opery Aida,
 Pochod židů z opery Nabucco
 W,V + J: Stonožka; šaty dělají člověka
 J.Mysliveček: Il Bellerofonte

A.Dvořák: Rusalka
 L.Janáček: Její pastorkyňa
 B.Martinů: Řecké pašije
 S.Prokofjev: Romeo a Julie
 A.Chačaturjan: Gajané
 J.A.Benda: Ariadna na Naxu
 Z.Fibich: Vodník
 J.Suk: Radúz a Mahulena
 J.S.Bach: Umění fugy
 J.S.Bach: Braniborský koncert č.2
 A.Vivaldi: Čtvero ročních dob (Jaro)
 L. van Beethoven: Symfonie č.5 c moll
 Osudová
 J.V.Stamic: Sinfonie A dur
 J.Haydn: Symfonie č 94 S úderem kotlů
 B.Smetana: Z českých luhů a hájů
 Hospodine, pomiluj ny!
 G.F.Händel: Mesiáš
 S.Prokofjev: Alexandr Něvský – Povstaň,
 lide ruský
 B.Smetana: Česká píseň
 L.Bernstein: West Side Story
 A.L. Weber: Jesus Christ Superstar
 W.A.Mozart: Sonáta pro cembalo a housle
 F dur
 Beatles: Yesterday
 život je jen náhoda – ukázky různých
 interpretací
 L. van Beethoven: Symfonie č.5 c moll
 Osudová
 F.Mendelsohn-Bartholdy: Sen noci
 svatojánské
 G.Gershwin: Porgy a Bess – Summertime
 Scott Joplin: Maple Leaf Rag
 G. de Machaut: Chanson
 G.Miller: In the Mood
 Chattanooga Choo Choo
 G. de Palestrina: Missa papae Marcelli
 Bill Haley: Rock around the Clock
 P.Johnson: Boogie woogie
 J.S.Bach: Toccata a fuga d moll
 C.Monteverdi: Nářek Ariadny
 G.F.Händel: Hudba k ohňostroji
 The Beatles: Yesterday; Let It Be
 W.A.Mozart: Malá noční hudba
 L. van Beethoven: Symfonie č.9, Óda na
 radost
 F.Chopin: Mazurka a moll
 G.Verdi: Sbor židů z opery Nabucco
 M.Ravel: Bolero

A.Schönberg:Mojžíš a Adam
P.Hindemith:Ludus tonalis
A.Honegger:Symfonie š.2
P.Boulez:Kladivo bez pána
K.H.Stockhausen:Kontakty

W.Lutoslawski:Benátské hry
Ukázka počítačové hudby
G.Gershwin:Rhapsody in blue
Queen: Bohemian Rhapsody

7.6.5 Výtvarná výchova 6.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	Na základě vnímání a poznávání skutečnosti/zrakem, hmatem / nakreslí tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty/rostliny,živočichové, kameny, listy,plody .../. Celek – detail- struktury Na základě zrakových a sluchových prožitků a zkušeností znázorní/lineárně, barevnými plochami/ neobvyklé, dramatické přírodní procesy /. Vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů. Vytvoří:lineární kompozici jednotlivých objektů /plechovka, krabice/, lineární a barevnou kompozici skupiny oblých, hranatých předmětů. Vnímá a uspořádá prostor s přírodními a umělými objekty /např. zákoutí školního hřiště, dílny, tělocvičny, okolí školy .../ Kontrast přírodních a umělých objektů – popředí, pozadí – světelný kontrast - - perspektiva - ...
Čím děti žijí	Na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmovým dílem vytvoří výtvarnou podobu prožitku. Vybere a uspořádá obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí o barvě, s vyjádřením prostoru. Uplatní jednodušší grafické techniky/frotáž, monotyp, tisk z papírové, textilní koláže, protisk .../
Člověk	Nakreslí: lidskou figuru-řídí se proporčními principy a vztahy, lidskou hlavu /z představy,podle skutečnosti / - tvar hlavy, části hlavy Vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem /např. filmový, literární hrdina .../
Výtvarné umění	žák rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická/ve spojení s dějinami lidstva – využití učiva dějepisu příslušného ročníku /. Uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků. Rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby. Se žakovským kolektivem navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti.

7.6.6 Výtvarná výchova 7.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	Na základě vnímání a pozorování zajímavých předmětů, přístrojů a mechanismů vytvoří lineární podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů. Náměty z kresby převede jednodušší grafickou technikou/ monotyp, papírořez, linoryt, tisk z koláže .../. Vytvoří prostorovou práci s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky. Na základě pozorování přírodních a architektonických objektů vytvoří: - skupinu přírodních objektů - kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou - na základě kresebných studií vytvoří prostorovou práci s využitím přírodních objektů
Člověk – lidské tělo - části lidského těla	Na základě kresby podle modelu nakreslí: - stojící postavu - postavu s náznakem pohybu - lidskou hlavu vyjádří odlišnosti tvarů obličeje, proporce obličeje, části obličeje/ vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem /zjednodušení, stylizace/ vybere vhodný materiál pro tvorbu
Čím děti žijí -uplatňování subjektivity-	Svých osobních prožitků a představ využije při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav. Plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek /postavy mají vztah k ději i prostředí /. Rozlišuje: - velikost postav a objektů v popředí , v pozadí - výraznost barvy a detailu v popředí - ustupující výraznost barvy a detailu v pozadí
Krajina a postava ve výtvarném umění Architektonické památky	žák rozpozná realistické zobrazení krajiny a postavy od výtvarné stylizace, nadsázky. Rozpozná jednotlivé plány malířských děl, vnímá a chápe využití barvy, světla, stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru. Pozná hlavní architektonické znaky doby románské, gotické, renesanční. Se žakovským kolektivem navštíví galerii výtvarného umění, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti .

7.6.7 Výtvarná výchova 8.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Čím děti žijí	Žák tvoří obraz životního prostředí, ve kterém žije, výtvarně vyjadřuje své stanovisko, jak životní prostředí ovlivňuje člověk a naopak. Tvary a barevnými plochami vytváří obrazový celek, který se stává jeho osobní výpovědí, jeho stanoviskem. Využívá : - tvarové nadsázky a stylizace - barevné nadsázky / expresivní, symbolické / - písma - fotografií
Výtvarné vyjadřování a zobrazování skutečnosti	Architektura - žák se seznámí s architekturou místa a na základě pozorované skutečnosti nakreslí: - přední a zadní pohled domu - půdorys domu - stavební detaily domu/okno, dveře, schodiště, střecha, komín / Kresbou, frotáží, otisky, tupováním zaznamenává zajímavé detaily architektury /omítka, dlažba, dřevěné prvky domu, kamenné plochy/. Podle modelu nakreslí dopravní prostředek /auto, motocykl, autobus, vlak.../. Podle modelu nakreslí: - sedící postavu /dodržuje proporční zákonitosti postavy, modeluje postavu světlem a stínem / - lidskou hlavu /tvar, proporce, části hlavy, výraz, mimika, modelace světlem a stínem/ - nakreslí části lidského těla / ruka, oko, nos, ucho, ústa, vlasy/
Prostorové práce	Prostorovou prací vytvoří svoji představu o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti, využívá znalostí a informací z filmové a literární tvorby. Výtvarný celek je spojením tvarů, barev, písma, struktur.žák volí materiál podle své představy a na základě vlastního výtvarného návrhu a cíle.
Výtvarné umění	České a světové výtvarné umění 18. a 19. století Baroko - žák se seznámí se základními znaky architektury, sochařství a malby na ukázkách z tvorby autorů tvořících, nebo žijících v Čechách a v sepečetí s oblastí školy. Romantismus, realismus, impresionismus – na ukázkách z děl domácích a světových představitelů těchto směrů žák vyvozuje základní znaky a rozdílnosti výtvarných postupů v malířství Se žakovským kolektivem navštíví galerii výtvarného umění. Návštěva se zaměří na ukázky děl výše uvedených výtvarných směrů.

7.6.8 Výtvarná výchova 9.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti	Stopy člověka - kresbou zachytí linie čar lidské dlaně, parafrázuje libovolnou technikou - vytváří otisky rukou /křída,sádra,temperové barvy/ - parafrázuje libovolnou technikou - kresbou vyjádří symboliku pohybů prstů, gest rukou /řeč prstů a rukou/ - hledá a zaznamenává stopy člověka v písku, trávě,hlíně, sněhu /kresba, land-art .../ Člověk – na základě znalostí o stavbě lidského těla a procesech v lidském těle tvoří práce s realistickým obrazem - tváře, - postavy /kresba, malba, grafika / - realizuje vlastní představu o vnitřních pochodech lidského těla, duševních stavech / cesta labyrintem mého těla, barevné myšlenky, růžové sny .../ kresba, malba, grafika, koláž, body-art ... vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem/tvarová a barevná stylizace / Planeta Země - Vesmír - linií zobrazí cesty a dráhy komet,meteoritů, vesmírných plavidel počítačová grafika - Na základě své představivosti a svých znalostí vytvoří barevnou podobu naší planety, využije možností kombinování výtvarných technik /malba, koláž, frotáž, tisk, počítačová grafika.../ - Vytvoří reliéfní podobu povrchu planety /tvarování papíru, hlína, kašírování, sádra .../ - Vytvoří konstrukci technických vymožeností a robotů, mobily – /prostorové práce s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace/ - Výtvarné techniky volí podle způsobu a cíle práce.
Výtvarné umění	Seznámí se se základními principy a znaky těchto výtvarných směrů a proudů 20. století : - kubismus - abstraktní /nefigurativní / umění - op-art - kinetické umění Návštěvy galerie výtvarného umění využije k poznávání tvorby zástupců těchto výtvarných směrů v českém výtvarném umění a pochopení smyslu děl.

7.7 Člověk a zdraví

7.7.1 Tělesná výchova 6.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva (za pomoci učitele).
Činnosti ovlivňující zdraví	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. V hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Předvídá možné nebezpečí úrazu. Uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí.
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností. Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech.
Bezpečnost v TV a sportu	Chápe význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje a uklízí nářadí a náčiní. V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele.
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	Chápe, že různá cvičení mají různé účinky. Ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu.
Gymnastika	Dovede stoj na rukou bez výdrže – kotoul vpřed. Předvede roznožku přes kozu našší a skrčku přes kozu našší. Předvede stoj na lopatkách. Předvede základní skoky na trampolínce. Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. Předvede základní obraty a rovnovážné postoje. Předvede různé druhy chůze a rovnovážné polohy na kladině (D). Ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích.
Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	Zvládá základní estetické držení těla. Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky. Zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D).
Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	Kondiční cvičení Předvede šplh na tyči(laně). Používá při cvičeních krátké a dlouhé švihadlo, plný míč.

	Vysvětlí pojem kruhový trénink.
Úpoly	Dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Chová se v duchu fair play. Zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády.
Atletika	Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500 m (H). Předvede základní techniku hodů kriketovým míčkem na cíl, hodů kriketovým míčkem na dálku, ping-pongu, skoku dalekého, skoku vysokého (odraz vzdálenější nohou při flopu), nízkého startu, běhu a štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), jízdu na skateboardu. Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností.
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Vytvoří si pro pohybovou hru jednoduché náčiní (za pomoci učitele). Dodržuje pravidla v duchu fair play
Sportovní hry	Vysvětlí význam sportovních her. Uplatňuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sport. her. Rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Házená (H) Základy herního systému, hra "přihraj a běž" Fotbal (H) Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Basketbal Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, Při hře používá osobní obranu. Používá základní herní kombinace.
Doplňkové sporty	Bruslení Jízda vpřed, vzad, obrat a zastavení, změna jízdy. Zná způsoby přivolání pomoci na přírodním kluzišti při prolomení ledu, ošetření úrazu na bruslích. Vybíjená Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou. Hází s protilehlou nohou vpředu. Přehazovaná Chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou.

7.7.2 Tělesná výchova 7.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva.
Činnosti ovlivňující zdraví	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě a na méně známém prostředí sportovišť. Předvídá možné nebezpečí úrazu. Uplatňuje pravidla hygieny ..
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži ,a rekreační činnosti. Posoudí pohybový projev spolužáka.
Bezpečnost v TV a sporu	Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje a uklízí nářadí a náčiní. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. V tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele.
Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení	Dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Vytváří vlastní pohybové představy.
Gymnastika	Dovede stoj na rukou s dopomocí-výdrž 2s, roznožku přes kozu našir s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu našir s oddáleným můstkem. Předvede základní skoky na trampolínce odrazem snožmo +s roznožením skrčením přednožmo. Předvede svis vznesmo , svis střemhlav , výmyk jednonož s dopomocí a přešvihy ve vzporu na hrazdě. Předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách. Ukáže základní obraty a stoj na rukou s dopomocí. Dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je. Dovede vyžít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla.
Gymnastika	Zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích(s dopomocí učitele)
Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou.

	Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). Zatančí lidový tanec, polkový krok. Kondiční cvičení Předvede šplh na tyči /na laně. Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink.
Úpoly	Předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády.
Atletika	Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném osobním výkonu. Ukáže základní techniku hodu míčkem (D), hodu granátem (H), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu. Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží.
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů.
Sportovní hry	Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. Fotbal(H)
	Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Předvede základní činnosti brankáře (chytání, vyrážení, výkop, přihrávka nohou). Basketbal Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí

	útočníka s míčem a bez míče). Zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Používá při hře osobní obranu. Volejbal Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem(odbití obouruč vrchem, spodem, , přihrávka, nahrávka, podání spodní).
Doplňkové sporty	Lyžování Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví. Vyjmenuje základní zásady pohybu v zimní krajině. Zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu. Vyjmenuje zásady chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi. Chrání krajinu při zimních sportech. Zvládá mazání lyží. Vysvětlí spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními a rekreačními. Bruslení Jízda vpřed, vzad, obrat a zastavení, změna jízdy. Zná způsoby přivolání pomoci na přírodním kluzišti při prolomení ledu, ošetření úrazu na bruslích. Vybíjená Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D). Vybíjená Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou. Hází s protilehlou nohou vpředu. Přehazovaná Chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. Hraje přehazovanou. Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. Ping-pong Jízda na skateboardu

7.7.3 Tělesná výchova 8.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele v části rozcvičky, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva.
Činnosti ovlivňující zdraví	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech.
Bezpečnost v TV a sportu	Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje, uklízí a používá nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. Používá nářadí a náčiní určeným způsobem. Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky.
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu (32dob). Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou.
Gymnastika	Dovede stoj na rukou s výdrží 2s, roznožku přes kozu naššíř s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu nadél s oddáleným můstkem (CH).

	Předvede skok prostý s obratem na trampolínce. Předvede kotoul vpřed a vzad ,obraty a rovnovážné postoje ve vazbách,kotoul letmo,přemet stranou(jen talentovaní žáci). Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích
Rytmičké a kondiční činnosti s hudbou	Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. Dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb a označit jeho příčiny. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou. Předvede šplh na tyči a na laně. Používá při cvičení krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink. Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů.
Úpoly	Vysvětlí základní principy zpevňování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády. Vysvětlí pravidla 2 úpolových her.
Atletika	Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Používá aktivně základní osvojované pojmy. Vysvětlí význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Vysvětlí význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném čase. Zlepší svůj osobní výkon a předvede základní techniku hodu míčkem (D), hodu granátem (H), skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu(přebírá kolík bez zrakové kontroly). Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží.
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Vysvětlí význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vytvoří si pro pohybovou hru nové náčiní (samostatně nebo s pomocí učitele). Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů. Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednu hru.
Sportovní hry	Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace. Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a

	vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. Fotbal (H): Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče). Vysvětlí základy herních systémů (postupný útok, rychlý protiútok). Vyjmenuje základní herní kombinace. Basketbal: Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče) Zná základy herních systémů (osobní obranný, útočný obranný systém). Zná základní herní kombinace. Předvede střelbu po dvojtaktu z místa. Volejbal: Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní). Zvládá utkání s jedním mezidopadem.
Doplňkové sporty	Lyžování Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví. Vyjmenuje základní zásady pohybu v zimní krajině. Zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu. Vyjmenuje zásady chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi. Chrání krajinu při zimních sportech. Zvládá mazání lyží. Vysvětlí spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními a rekreačními. Bruslení Jízda vpřed, vzad, obrat a zastavení, změna jízdy. Zná způsoby přivolání pomoci na přírodním kluzišti při prolomení ledu, ošetření úrazu na bruslích. Vybíjená Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D).
	Přehazovaná Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. Hází s protilehlou nohou vpředu.

	Ping-pong Jízda na skateboardu
--	---

7.7.4 Tělesná výchova 9.třída

Časová dotace : 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Úvodem	Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné cvičební polohy. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, cvičitele při rozcvičce, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva.
Činnosti ovlivňující zdraví	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování). Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky. Aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a rekreačních činnostech.
Bezpečnost v TV a sportu	Chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením. Připravuje, uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své i spolužáků. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti. Používá náradí a náčiní určeným způsobem. Plní zodpovědně pokyny učitele. Ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky.
Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení	Dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení. Rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ve spolupráci se spolužákem připraví a předvede kondiční cvičení. Pomůže spolužákovi při kompenzačních cvičeních. Předvede a společně se spolužáky zacvičí krátkou kondiční sestavu (64dob). Zacvičí se spolužákem dle svých představ kondiční cvičení s obměnou.
Gymnastika	Předvede roznožku přes kozu (bednu-CH) nadél s oddáleným můstkem, skrčku přes kozu nadél (bednu našír-CH) s oddáleným můstkem (CH).
Gymnastika	Předvede skok prostý s obratem, roznožením, skrčením přednožmo přes překážku (CH) na trampolínce.

	V sestavě předvede přemet stranou, kotoul vpřed a vzad, obraty a rovnovážné postoje. Předvede kotoul letmo přes překážku do molitanové duchny, stoj na rukou. Zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích.
Rytmičké a kondiční činnosti s hudbou Kondiční cvičení	Zvládá základní estetické držení těla. Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou. Vyjmenuje základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). Vyjmenuje 8 pojmů z názvosloví aerobiku. Sestaví a předvede krátkou aerobní sestavu a popíše za použití ae názvosloví (D). Předvede šplh na tyči a na laně. Používá při cvičeních expandr, krátké a dlouhé švihadlo, plný míč. Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádových svalů. Předvede na každou svalovou skupinu cviky. Zdůvodní potřebu přesného provádění cviků. Sestaví kruhový trénink (6-8 stanovišť).
Úpoly	Vysvětlí základní principy zpevňování a uvolňování těla a jeho částí. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních. Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play. Zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády. Vysvětlí pravidla 4 úpolových her.
Atletika	Vysvětlí význam běžecké abecedy. Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. Upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start. Vysvětlí význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti. Vysvětlí význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Uběhne 60 m, 800 m (D), 1500m (H) ve zlepšeném čase. Předvede ve zlepšeném osobním výkonu základní techniku hodů míčkem (D), hodů granátem (H), vrh koulí, skoku dalekého, skoku vysokého-technika flop, nízkého startu, běhu a štafetového běhu(předávka v plné rychlosti běžců a bez zrakové kontroly při přebírání). Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností. Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží.
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Vysvětlí význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách. Snaží se o fair play jednání při pohybových hrách. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů.
Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů. Připraví pro spolužáky 1 pohybovou hru s upravenými pravidly.
Sportovní hry	Vysvětlí význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností,

	herního myšlení a improvizace. Vyjmenuje základní pravidla sportovních her. Vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele). Dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování. Fotbal(H) : Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče). Vysvětlí a uplatňuje ve hře základní herní systémy (postupný útok, rychlý protiútok). Vyjmenuje základní herní kombinace a využívá je ve hře. Basketbal: Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozskok, krytí útočníka s míčem a bez míče, clonu,blok). Používá při hře herní kombinace. Používá při hře osobní a zónovou obranu. Využívá ve hře střelbu po dvojaktu. Volejbal : Zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. Vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem,nahrávač na kůlu). Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (v pádu), přihrávka, nahrávka, podání spodní a vrchní,blok,smeč). Zvládá utkání s povinnou 1-2 přihrávkami.
Doplňkové sporty	Lyžování Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví. Vyjmenuje základní zásady pohybu v zimní krajině. Zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu. Vyjmenuje zásady chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi. Chrání krajinu při zimních sportech. Zvládá mazání lyží. Vysvětlí spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními a rekreačními. Bruslení Jízda vpřed, vzad, obrat a zastavení, změna jízdy.
Doplňkové sporty	Zná způsoby přivolání pomoci na přírodním kluzišti při prolomení ledu, ošetření úrazu na bruslích. Vybíjená Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou(D). Přehazovaná

	Hraje přehazovanou. Zvládá základní pravidla pro přehazovanou. Při utkání smečuje obouruč, blokuje samostatně a ve dvojici. Hraje vybíjenou. Zvládá základní pravidla pro vybíjenou. Hází s protilehlou nohou vpředu. Chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené. Ping-pong Jízda na skateboardu
Činnosti podporující pohybové učení v 6. - 9.ročníku	Školní kola soutěží v: - atletice - minikopané - kopané - volejbalu - házené - basketbalu Okresní kola soutěží v: - plavání - minikopané - kopané - volejbalu - házené - basketbalu - Mac Donald's Cup - O pohár rozhlasu - atletický přebor okresu

7. 7. 5 Výchova ke zdraví - 8. třída

Časová dotace: 1 hodina týdně (1x 2 hodiny za 14 dní)

Učivo	Výstupy
Péče o Režim dne zdraví	Kompletně chápe pojem zdraví a je odpovědný za svůj zdravotní stav.
Osobní hygiena	Zařazuje do svého denního režimu dne aktivní pohyb, otužování, relaxaci Uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy Rozliší choroby běžné, infekční, civilizační – aktivně se proti nim brání. Vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy. Navrhne techniky pro zvládání stresu. V modelových situacích předvede péči o nemocného jedince. Dovede vysvětlit pojem alternativní medicína a léčba, uvede příklady.
Relaxace	
Alternativní medicína	
První pomoc	Zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky. Ovládá první pomoc při: • bodnutí hmyzem, přisátí klíštěte • zasažení elektrickým proudem • při šoku • mdlobě a bezvědomí • při krvácení • při popálení, úpalu, úžehu • při poranění končetin • při poranění hlavy a páteře • při přenosu raněných • při oživování umělým dýcháním a masáží srdce • umí dát raněného do stabilizované polohy
Zdravá výživa	Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu. Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti.
Stravování dětí a dospívajících	Posoudí zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy.
Sestavení denního stravovacího režimu v souladu se zásadami zdravé výživy	Vysvětlí rozdíly ve stravování jednotlivých skupin obyvatelstva. Navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy.
Prevence zneužívání návykových látek	Vyjádří vlastní názor k problematice drog. Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návyk. látek. Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návyk. látek.
Osobní bezpečí	Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování. Ví, jak se bezpečně chovat a komunikovat – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení.
Mimořádné události	Popíše zodpovědné chování při mimořádných situacích, v ohrožení zdraví, osobního bezpečí.
Sexuální výchova	Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců.

Pohled do zrcadla

Vysvětlí nutnost bezpečného sexuálního chování.

Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i vhodnosti jejich použití.

Objasní rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů.

Pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit.

Pečuje o čistotu těla, ovládá intimní hygienu.

Umí pečovat o své ruce a nohy.

Zná základní postupy při péči o pleť v zimě, v létě, v dospívání.

Ovládá přípravu jednoduchých pleťových masek z přírodních materiálů a jejich aplikaci.

Správně pečuje o své vlasy, dokáže zvolit správný druh šampónu.

Ví, kdy a jakým vhodným způsobem se používá dekorativní kosmetika.

Ví, že existuje plastická chirurgie a jaké zákroky provádí.

7. 7. 6 Výchova ke zdraví - 9. třída

Časová dotace: 1 hodina týdně (1x 2 hodiny za 14 dní)

Učivo Rodina, rozvoj osobnosti Sociální komunikace v rodině Problémy se vstupem do samostatného života Budeme rodiči	Výstupy Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, respektuje pravidla vlastní rodiny a pravidla soužití mezi partnery, rozpozná faktory ovlivňující stabilitu rodiny. Předvede znalosti komunikace a asertivního chování v modelových situacích. Pomocí didaktických her modelujících život rodiny dokáže objasnit princip manželství, plánovaného rodičovství, životní roli otce a matky, početí, těhotenství ženy, sledování prenatálního vývoje dítěte, porod. Chápe, že početím dítěte přebírá rodič na dlouhou dobu veškerou zodpovědnost za dítě. V praktických ukázkách předvede péči o hygienu novorozence a kojence. Pomocí situačních her dokáže ošetřit nemocné dítě. Pohovoří o výchově dítěte v rodině, v dětských domovech, v náhradní rodině v adopci apod.
Výživa, stravování v rodině Režim dne	Sestaví jídelníček a režim dne včetně pitného režimu. Ví, jaká jsou rizika a následky poruch v příjmu potravy u dospívajícího. Dokáže připravit kojeneckou a dětskou stravu s ohledem na zdravou výživu. Orientuje se v alternativních způsobech výživy. Rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor. Popíše rizika způsobu rychlého stravování u dětí.
Prevence zneužívání návykových látek	Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek. Kriticky posoudí reklamy na návykové látky. Vysvětlí zdravotní a sociální rizika dalších závislostí (gamblerství, workoholismus, ...). Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky.
Osobní bezpečí Mimořádné události	Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí (agresivita, domácí násilí), uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy v různých prostředích a situacích. Rozpozná manipulativní vliv vrstevníků a sekt. Popíše zodpovědné chování při mimořádných situacích – v ohrožení zdraví, osobního bezpečí.
Sexuální výchova	Vysvětlí přenos viru HIV (onemocnění AIDS) a zdůvodní preventivní opatření. Dokáže vysvětlit pojmy celibát, incest, homosexualita, lesbismus, deviace, pedofilie, sadismus, masochismus, onanie, exhibicionismus ... Respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou. Rozpozná nebezpečná sexuální chování a deviace. Uvede argumenty pro odložení pohlavního života (vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod). Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.
Tvoříme domov	Objasní ze své zkušenosti životní potřeby členů rodiny Dokáže nakreslit jednoduchý plán bytu, navrhne barevné řešení prostor bytu, funkční, estetické a bezpečné řešení interiéru. Má znalost o hygienických požadavcích na zařízení některých částí bytu, oslunění, osvětlení, větrání, a vytápění. Pracuje s katalogy
Pěstitecké práce	Orientuje se ve výběru nabízeného zboží, bytového zařízení a elektrických spotřebičů z hlediska ekonomiky, ekologie, bezpečnosti

provozu a vlivu na zdraví uživatele.

Umí sestavit jednoduchý rodinný rozpočet a dokáže vést jednoduché domácí účetnictví (modelový příklad).

Dokáže využít klíčivosti semen jako zdroje důležitých prvků pro zdravou výživu člověka. Umí předpěstovat zeleninu s ohledem na její biokvalitu.

Dokáže založit bylinkový záhon. Dovede pohovořit o správném sběru , uskladnění a používání léčivých bylin. Zná způsoby ekologického a humánního hubení škůdců.

7.8 Člověk a svět práce

7.8.1 Člověk a svět práce 4. třída

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce zná zásady první pomoci seznamuje se s prvky lidových tradic
Práce montážní a demontážní	provádí montáž a demontáž stavebnice podle předlohy, návodu (Lego, Merkur)
Pěstitelské práce	samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování (školní skleník) ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad náčiní, pomůcky a nástroje volí samostatně zná základní podmínky pro pěstování rostlin
Příprava pokrmů	orientuje se v základním vybavení kuchyně (cvičná kuchyňka) připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm zná zásady správné výživy dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování provede jednoduchou úpravu stolu udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Práce s technickými materiály	provádí jednoduché práce s technickými materiály (školní dílna) řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu seznamuje se s jednoduchou technickou dokumentací dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji zná zásady první pomoci poznává úlohu techniky v životě člověka

7.8.2 Člověk a svět práce 5. třída

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s drobným materiálem	využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic pracuje samostatně podle předlohy dodržuje zásady bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu
Práce montážní a demontážní	provádí montáž a demontáž samostatně podle předlohy, slovního návodu, využívá vlastní fantazie sestaví model z vlastních prvků narýsuje jednoduchý technický náčrt a pracuje podle něj
Pěstitelské práce	samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování a dokáže je zaznamenat (školní skleník) samostatně pečuje o náročnější pokojové a jiné rostliny a pěstuje je podle daných zásad
	podle druhů pěstitelských činností volí zcela samostatně pomůcky, náčiní a nástroje zná základní podmínky pro pěstování rostlin a dokáže je ověřit pokusem
Příprava pokrmů	připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm, pracuje podle návodu (receptu) (cvičná kuchyňka) zná zásady správné výživy a řídí se jimi při přípravě jídla
	nakoupí samostatně potřebné potraviny provede úpravu stolu pro slavnostní příležitost dbá na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni poskytne první pomoc při úrazu zná základní elektrické přístroje používané v kuchyni
Práce s technickými materiály	provádí složitější práce s technickými materiály a dodržuje technologický postup (školní dílna) řeší technické úkoly s výběrem materiálů, pomůcek a nástrojů pracuje podle jednoduché technické dokumentace připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci poskytne první pomoc při zranění poznává úlohu techniky v životě člověka a nebezpečí její zneužití člověkem

Časová dotace : 1 hodina týdně

262

	rodinné výchovy. Dokáže ozdobit vánoční stromek. Naučí se vyrobit alespoň jeden druh jednoduché vánoční dobroty. Vkusně upraví a prostře vánoční stůl.
Ekonomika domácnosti	Zná pořizovací cenu drobného nákupu a hodnotu potřeb do domácnosti. Dokáže si ceny zjistit.
Výchova ke zdraví	Dokáže vysvětlit termíny: kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Vnímá vztahy, rozdíly a pravidla soužití v: rodině, škole, obci, vrstevnické skupině. Dokáže vysvětlit pojmy: dětství, puberta, dospívání tělesné, dospívání duševní a společenské změny.
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Uvědomuje si možnost šikany a jiných projevů skrytého násilí a různých forem sexuálního zneužívání dětí. Zná telefonní čísla a možnost komunikace se službami odborné pomoci. Bezpečně se chová při komunikaci s vrstevníky, neznámými lidmi, při přítomnosti v konfliktních a krizových situacích. Dodržuje a zná pravidla silničního provozu.
Zdraví člověka a péče o ně	Učí se hospodařit s danými finančními prostředky. Sestaví si svůj osobní a rodinný rozpočet pro smyšlenou rodinu. Dovede vysvětlit pojmy: zdravý způsob života, režim dne jednotlivých členů rodiny, čas k práci, čas k aktivnímu odpočinku, čas ke spánku, otužování, zdraví fyzické, psychické, sociální, odpovědnost za zdraví vlastní a ostatních. Ví, jaké problémy přinášejí poruchy v příjmu potravy. Dodržuje denní režim, osobní a intimní hygienu, hygienu odívání při různých příležitostech a činnostech a základy kosmetické péče a ochrany pleti před klimatickými jevy. Orientuje se v prostředcích (praktické ukázky) osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich použití. Přispívá k upevnění zdraví duševní hygienou - učí se zvládat únavu, stres, zvládá jednoduchá relaxační cvičení, autogenní trénink, oční gymnastiku. Orientuje se v základních příčinách vzniku civilizačních chorob. Vhodným chováním omezí působení negativních faktorů, které k nim přispívají - kouření, alkohol, drogy, patologické hráčství a práce s počítačem. Chrání se před infekčními chorobami včetně nákazy virem HIV. Pomocí situačních her zvládne základní prvky sebeobrany. Vyhýbá se a nevyhledává situace s možností sexuálního zneužití. Naučí se stručně říkat "ne" při odmítání cigaret, alkoholu, drog a hraní na automatech.
Velikonoce	Ví, proč a kdy se slaví Velikonoce. Zná některé tradiční velikonoční zvyky. Vyzdobí velikonoční výzdobou školní byt a školu. Chlapci se naučí plést pomlázku. Dívky se naučí zdobit kraslice.

Základy ručních prací a pěstitelských prací	Umí přesazovat, rozmnožovat a aranžovat pokojové květiny. Dokáže předpěstovat sadbu salátu a rajčat. Umí přišíť knoflík, vypáranou část oděvu, zaštepovat ponožku. Dívky zvládnou základy vyšívání, háčkování a pletení. Chlapci zvládnou údržbu kola, paspartování a drobné údržbářské práce (např. oprava píchlého kola).
--	--

7.8.4 Rodinná výchova 7.třída, smíšené skupiny

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	Dokáže předvídat možnost úrazu v domácnosti, ve sportu, ve škole, v dopravě.
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	Pomocí kompenzačních, relaxačních a regeneračních technik se učí zvládat únavu, stres a posilovat duševní odolnost. Ovládá základní pravidla dodržování bezpečnosti a hygieny práce v pracovně rodinné výchovy Dodržuje Řád pracovní rodinné výchovy.
Příprava pokrmů	Pomocí situačních her, verbální a neverbální komunikace ovládá zdravení v různých situacích a různých lidí, naučí se představit sebe i druhé osoby, zvládá osvojování různých osob, ví, kdy kdo komu podává ruku a podobná základní pravidla společenského chování.
Výživa a stravování v rodině	Pomocí situačních her zvládne chování v divadle, v kině, na koncertě, v restauraci. Zvládá též úlohu hostitele a hosta v rodině.
Provoz a údržba domácnosti	Ví, že výživa člověka a jeho zdravotní stav spolu úzce souvisí. Dodržuje zásady správné výživy. Umí vysvětlit příčiny a následky poruch v příjmu potravy. Umí vyjmenovat základní složky potravy. Umí rozdělit potraviny na potraviny rostlinného a živočišného původu a pochutiny. Dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci. Pod dohledem učitele ovládá přístroje na pracovišti pro přípravu pokrmů, orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů v domácnosti. Dokáže sestavit jídelníček (denní, týdenní). Umí udělat rozpočet na danou recepturu jídla, umí nakoupit a vyúčtovat zbytek peněz. Ví, jak se které potraviny skladují. Umí připravit stůl k různým příležitostem stolování ve spojení s ochutnávkou zhotovených pokrmů. Prakticky si osvojí technologii zpracování a přípravy pokrmů: za syrova (např. ovocný a zeleninový salát, koktejl apod.) a tepelně upravených bezmasých pokrmů (polévka, těstoviny, pudink, perník apod.). Ví, jak se uchovává ovoce a zelenina v domácnosti. Zná alespoň tři způsoby konzervování. Dovede vysvětlit termíny móda a vkus. Zná funkci a význam oděvu. Přečte si pojednání o historii odívání. Ví, co patří do základního šatníku a jaká jsou kritéria pro volbu oděvu k různým příležitostem. Prakticky rozpozná některé textilní materiály. Při ošetřování oděvů se řídí vyznačenými symboly, dokáže používat prací a čisticí prostředky, dodržuje zásady bezpečné práce, respektuje symboly na přípravcích.

	Poskytne první pomoc při úrazu (popálení, poleptání, krvácení). Prakticky si osvojí technologii praní, čištění skvrn, žehlení.
Základy ručních a pěstitelských prací	Dokáže předpěstovat sadbu okrasných květin (afrikán, astra, cínie). Zvládá drobné opravy nebo úpravy oděvů. Dokáže přišít knoflíky a zašít vypáranou část oděvu. Na praktickém jednoduchém výrobku zvládne různé stehy ručního šití. Dokáže zaštepovat ponožku. Dovede ručně všít krátký zip. Přišije poutko u bundy nebo u utěrek apod.
Výchova ke zdraví	Dokáže odhadnout manipulativní reklamu a informace, ví o působení sekt. Ví, co znamenají mimořádné situace, které to jsou a jak se při nich chovat – živelné pohromy, terorismus. Je odpovědný za své zdraví, za své chování, za svoji bezpečnost. Poznává sám sebe, umí se ovládat a sebekontrolovat. Pomocí problémových her zvládá problémové situace a stres, dialog a aktivní naslouchání, efektivní a asertivní komunikaci a kooperaci v různých situacích. Cvičením zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích a v prosociálním chování. Pomocí relaxační a regenerační techniky zvládá stres nebo dovede pro svoji psychohygienu hledat pomoc.

7.8.5 Rodinná výchova 8.třída – dívky

V 1.pololetí odděleně dívky, chlapci, ve 2.pol.směšované skupiny

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Ruční a strojové šití	Zvládá a dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce při ručním a strojovém šití a respektuje Řád pracovní rodinné výchovy. Prakticky se seznámí se šicím strojem, jeho funkcí, obsluhou a údržbou. Zhotoví základní druhy švů. Umí strojově začíšťovat švové záložky. Ovládá měření, zjišťování a zápis tělesných rozměrů. Podle svých tělesných rozměrů dokáže udělat jednoduchý střih. Dokáže zhotovit střih (zvětšováním nebo zmenšováním) podle střihové přílohy. Orientuje se v módních časopisech. Zná technologický postup při zhotovení funkčního oděvu (míra, střih, ruční sešití, strojové zpracování, žehlení). Prakticky zhotoví a dokončí jednoduchou oděvní součást nebo bytový doplněk (taška, kabel, polštářek, sukne apod.). Uspořádá přehlídku a výstavu zhotovených výrobků. Při ošetrování oděvů a praní prádla se řídí vyznačenými symboly, dokáže používat prací a čistící prostředky, dodržuje základy bezpečné práce, respektuje symboly na přípravcích.
	S využitím situačních her dokáže pečovat o nemocného v domácnosti, pomoci lidem handicapovaným, invalidním a starým.
Pohled do zrcadla	Pečuje o čistotu těla, ovládá intimní hygienu. Umí pečovat o své ruce a nohy. Zná základní postupy při péči o pleť v zimě, v létě, v dospívání. Ovládá přípravu jednoduchých pleťových masek z přírodních materiálů a jejich aplikaci. Správně pečuje o své vlasy, dokáže zvolit správný druh šampónu. Volí správný účes vzhledem k tvaru obličeje. Ví, kdy a jakým vhodným, způsobem se používá dekorativní kosmetika. Ví, že existuje lékařská kosmetika a jaké zákroky provádí.
Příprava pokrmů	V době Vánoc a Velikonoc připraví některý jednoduchý a zdravý pokrm za studena nebo tepelnou úpravou, nápoj, zeleninový nebo ovocný salát. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci v kuchyni. Dokáže připravit stůl pro slavnostní stolování v rodině.
Pěstítkové práce	Pěstuje pokojové květiny a využívá je pro výzdobu. Stará se o okrasné a ovocné dřeviny a květiny v okolí školy.
Člověk a svět práce	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Orientuje se na trhu práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce.

	Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Poznává, jaká je možná volba profesní orientace podle osobních zájmů a cílů, sebepoznávání podle zdravotního a tělesného stavu, osobních vlastností a schopností. Ví, že může používat poradenské služby výchovné poradkyně a úřadu práce.
--	--

7.8.6 Rodinná výchova 8.třída – hoši

V 1.pololetí odděleně dívky, chlapci, ve 2.pol.směšené skupiny

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Práce s technickými materiály	Zvládá a dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce při práci v dílně a dodržuje Řád školní dílny. Umí poskytovat první pomoc. Čte schémata technických zařízení používaných v domácnosti. Dodržuje zásady bezpečnosti práce s elektrickými přístroji a zařízeními v domácnosti pod dohledem učitele. Umí objasnit ekonomické a ekologické užití těchto přístrojů. Dokáže provést jednoduchou údržbu v domácnosti, opravy a úpravy v bytě či na bytovém zařízení. Pracuje s jednoduchými přístroji a zařízeními pro zájmovou činnost rodiny: - umí obsluhovat fotoaparát - dokáže provést montážní a demontážní práce na jízdním kole, - dokáže použít výpočetní techniku v domácnosti. Prakticky ovládá tapetování, vrtání, pájení, řezání, hoblování, broušení. Pracuje se dřevem: - řeže, piluje, rašpluje - spojuje materiál hřebíky - dovede dát výrobku jednoduchou povrchovou úpravu Finální výrobky např.: jmenovka, sázecí kolík, totem, brousítko na tužky apod. Pracuje s kovem, rozpozná základní druhy kovů, uvede příklad jejich vlastností - měří - dovede obrýsovat materiál - odděluje drát stříháním a plech řezáním - brousí, vrtá. Finální výrobky např.: hrabičky na květiny z krouceného drátu, otvírák apod.
Pohled do zrcadla	Pečuje o čistotu těla, ovládá intimní hygienu. Umí pečovat o své ruce a nohy. Zná základní postupy při péči o pleť v zimě, v létě, v dospívání. Ovládá přípravu jednoduchých pleťových masek z přírodních materiálů a jejich aplikaci. Správně pečuje o své vlasy,vousy, dokáže zvolit správný druh šampónu. Volí správný účes vzhledem k tvaru obličeje. Ví, kdy a jakým vhodným, způsobem se používá dekorativní kosmetika. Ví, že existuje lékařská kosmetika a jaké zákroky provádí.
Příprava pokrmů	V době Vánoc a Velikonoc připraví některý jednoduchý a zdravý pokrm za studena nebo tepelnou úpravou, nápoj, zeleninový nebo ovocný salát. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci v kuchyni. Dokáže připravit stůl pro slavnostní stolování v rodině.

Pěstitelské práce	Pěstuje pokojové květiny a využívá je pro výzdobu. Stará se o okrasné a ovocné dřeviny a květiny v okolí školy.
Člověk a svět práce	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Orientuje se na trhu práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce. Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Poznává, jaká je možná volba profesní orientace podle osobních zájmů a cílů, sebepoznávání podle zdravotního a tělesného stavu, osobních vlastností a schopností. Ví, že může používat poradenské služby výchovné poradkyně a úřadu práce.

Povinně volitelné předměty

7.9 Vedení domácnosti

7.9.1 Vedení domácnosti 6., 7.třída – smíšené skupiny

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologickou kázeň a hygienu. Zachází správně s používaným nářadím, provádí jeho údržbu. Poskytne první pomoc při úrazu. Předvídá možnost úrazu na pracovišti.
Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí	Zvládá jednoduché postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny ve školním skleníku - příprava záhonů, výsev, výsadba, ošetřování během vegetace. Konkretizuje význam pěstování rostlin pro člověka. Dokáže vysvětlit ekologické požadavky na výživu a ochranu rostlin.
Půda	Vysvětlí vznik a význam půdy. Porovná způsob zpracování na velké ploše, v zahradách, ve školním skleníku. Dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou. Zhodnotí význam přírodních a průmyslových hnojiv pro výživu rostlin. Určí orientačně půdní druh hmatem. Jednoduchým pokusem stanoví obsah humusu v půdě Vysvětlí princip ochrany půdního fondu.
Zelenina	Rozpozná osivo, sadbu a výpěstky běžných druhů zeleniny. Zařazuje vybrané druhy zeleniny do příslušných skupin Objasní podmínky a zásady pěstování zeleniny – harmonogram výsevu a výsadby, agrotechnické lhůty, hloubka výsevu, spon Jednoduchým pokusem posoudí klíčivost osiva některých druhů zeleniny. Dokáže pěstovat zeleninu z výsevu - naťová petrželka, ředkvičky Dokáže vypěstovat zeleninovou sadbu pikýrováním - kedlubny Uvede příklady rychlení zeleniny ve skleníku, fóliovníku, pařeništi. Rozliší známé druhy plevelů
Ovocné rostliny	Vysvětlí význam. Uvede zástupce jednotlivých skupin ovocných rostlin. Rozliší plody - uspořádá výstavku. Pěstuje vybraný druh ve školním skleníku - vinná réva.
Okrasné rostliny	Zhodnotí význam a uvede skupiny a zástupce. Dokáže množit a pěstovat pokojové rostliny. Pečuje o zeleň v okolí školy. Provádí údržbu trávníku a okrasných ploch.
Příprava pokrmů	Používá vybavení kuchyně a pod dohledem učitele obsluhuje bezpečně základní spotřebiče. Umí nakoupit potraviny, orientuje se v cenách.

	Orientuje se v jednoduché receptuře pokrmu a dokáže vypočítat jeho hodnotu. Potraviny umí rozvážit a naměřit podle dané receptury. Umí připravit jednoduchý pokrm tepelnou úpravou a za studena v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Dokáže poskytovat první pomoc při úrazech v kuchyni. Pohovoří o správném uskladnění potravin - ovoce, zelenina, brambory, maso, mléčné výrobky. Zná alespoň tři druhy konzervování potravin.
Údržba domácnosti	Provede základní úklid kuchyně a cvičného bytu včetně větrání. Dokáže vyzdobit k slavnostním příležitostem pracovnu rodinné výchovy.
Péče o zdraví	Ví, že je každý odpovědný za své chování a své zdraví. Pomocí situačních her nacvičí odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ve škole, v dopravě). Zná vybavení domácí lékárničky. Zná důležitá telefonní čísla záchranky, policie, hasičů. Pomocí relaxačního cvičení zvládá únavu, stres a posiluje duševní odolnost. Pomocí situačních her zvládá stresové a konfliktní rodinné situace. Cvičí dovednost řešit problémy v mezilidských vztazích, aktivně naslouchat druhému, vést dialog k problému, přijímat názor druhého, respektovat sám sebe, zaujímat hodnotové postoje.

7.9.2 Vedení domácnosti 8., 9.třída – smíšené skupiny

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, technologickou kázeň a hygienu. Předvídá možnost úrazu. Dokáže poskytnout 1.pomoc.
Půda	Zvládá jednoduché postupy při pěstování vybraných druhů zeleniny ve školním skleníku - příprava záhonů, výsev, výsadba, ošetřování během vegetace. Dokáže zpracovat půdu na jaře a na podzim, před setím a výsadbou.
Okrasné rostliny	Objasní význam okrasných rostlin. Uvede zástupce jednotlivých skupin - dřeviny, listnaté, jehličnaté, letničky, dvouletky, trvalky, růže, pokojové rostliny. Rozpozná vybrané druhy pěstované v okolí školy. Dokáže vysvětlit princip hydroponického pěstování rostlin a pěstování bonsái. Uvede příklady pokojových rostlin způsobujících otravy a alergie. Dokáže předpěstovat letničky pro výsadbu v okolí skleníku - afrikán, astra, cínie. Provede jednoduchou vazbu a úpravu květin. Dokáže přesadit pokojové rostliny a rozmnožit je řízkováním. Pečuje o zeleň v okolí školy. Posoudí základní principy zahradní architektury.
Provoz domácnosti	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, jednoduchou údržbu zařízení bytu. Dokáže používat prací a čisticí prostředky, dodržuje zásady bezpečné práce, respektuje symboly na přípravcích. Používá vhodné ochranné pomůcky. Orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů v domácnosti. Poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.
Příprava pokrmů	Používá základní kuchyňský inventář, pod dohledem učitele bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče. Udržuje pořádek a čistotu. Sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit. Připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou i za studena. Dodržuje zásady zdravé výživy. Kulturně stoluje a chová se společensky. Dokáže uplatnit princip slavnostního stolování v rodině. Provede základní úklid kuchyně a cvičného bytu včetně větrání.
Péče o zdraví	Ví, že je každý odpovědný za své chování a své zdraví. Pomocí situačních her nacvičí odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, ve škole, v dopravě). Zná vybavení domácí lékárničky. Zná důležitá telefonní čísla záchranky, policie, hasičů. Pomocí relaxačního cvičení zvládá únavu, stres a posiluje duševní odolnost.
	Pomocí situačních her zvládá stresové a konfliktní rodinné situace.

	Cvičí dovednost řešit problémy v mezilidských vztazích, aktivně naslouchat druhému, vést dialog k problému, přijímat názor druhého, respektovat sám sebe, zaujímat hodnotové postoje.
--	---

7.10 Konverzace z anglického jazyka – 8. a 9. třída

Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace z anglického jazyka

Předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně a je vyučován od **školního roku 2011/12 v 8. a 9. ročníku jako povinně volitelný předmět.**

Cílem předmětu je nácvik a zvládnutí komunikace v anglickém jazyce v nejběžnějších život. situacích (základní fráze, nákup, návštěva lékaře, přátel, cizího města apod.).

Žáci si postupně osvojí slovní zásobu spojenou s běžnými konverzačními situacemi a na jejich základě jsou pak schopni vést dialogy na dané téma. Žáci se také seznámí s reáliemi anglicky mluvících zemí a znalost cizího jazyka a kultur s ním spojených přispívá k prohloubení tolerance k odlišnému způsobu myšlení, života i civilizačního uspořádání. Žáci jsou primárně seznamováni s modelem britské angličtiny, s případnými přesahy do angličtiny americké a to jak v rovině fonetické, tak i gramatické a lexikální.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák si vytváří základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, postupně si vytvoří vlastní učební styl
- učí se samostatně rozhodovat
- uvědomuje si význam cizího jazyka a seznamuje se důležitostí celoživotního rozvoje v této oblasti

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni ke snaze o samostatné porozumění a interpretaci jazykové skutečnosti, k přehledné sumarizaci hlavních pojmů dialogu nebo textu, k pochopení klíčových údajů a k jejich oddělení od informací sekundárních nebo zcela nepodstatných.
- žáci by měli být postupně schopni sami zlepšovat úroveň svého jazykového projevu korigováním vlastních chyb ve výslovnosti nebo v samostatných písemných projevech s použitím slovníku, výkladu gramatiky, literatury či dalších informačních zdrojů, které mají bezprostředně k dispozici.

Kompetence komunikativní

- na základě svých jazykových znalostí se žák postupně samostatně učí formulovat své myšlenky, ústně komunikovat na principu náповědy a pamětného učení
- učí se naslouchat dialogu druhých osob, procvičuje si techniku hovoru v cizím jazyce
- žák je veden k soustavnému rozšiřování slovní zásoby v anglickém i českém jazyce.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k rozvoji pozitivní sebedůvěry při svém jazykovém projevu a k eliminaci zábran spojených s použitím cizího jazyka, plynoucích z pocitu nedostatečné schopnosti vyjádřit skutečnost s takovou jazykovou přesností jako v mateřském jazyce.
- navozujeme situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti projevu každého člověka, při jejich specifické rovnocennosti
- žák se učí spolupracovat ve dvojici a skupině, osvojuje si skupinové role a přijímá dílčí odpovědnost za výsledky práce skupiny
- porovnáním svého výkonu s výkony ostatních členů skupiny si vytváří reálnou představu o sobě a svých schopnostech

Kompetence občanské

- žák se učí respektovat postavení dospělého i pozici žáka, učí se dodržovat normy soužití v malé skupině

- seznamuje se reáliemi anglicky mluvících zemí, nahlíží do jejich historie, poznává vybrané jevy ze života tamních lidí a jejich tradic

Kompetence pracovní

- žák si osvojuje skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je základním prostředkem pro lidské a pracovní dorozumění a je nezbytným předpokladem budoucího osobního a profesního uplatnění

Učivo - obsah	Výstupy	Mezipředmětové vtahy
Představení, popis osob, pocity	Rozšiřuje si slovní zásobu na dané téma, stručně představuje v základních datech svoji osobu (věk, bydliště, adresa, zájmy, co má nebo nemá rád.) Charakterizuje fyzické a psychické rysy libovolné osoby Shrnuje svá hobby, zájmy, odpovídá na otázky o svých koníčcích (zda dává přednost činnostem skupinovým nebo samostatným, doma nebo venku.) Rozšiřuje slovní zásobu sportovních aktivit, místo, kde se hrají, případně vybavení a typ oblečení na určitý sport	Prevence sociálně patologických jevů
Koníčky, aktivity ve volném čase, druhy sportů	Rozšiřuje slovní zásobu týkající se různých druhů povolání, místo a činnost při určitém povolání. Konverzace o vysněném povolání.	Rodinná výchova
profese, moje vysněné zaměstnání, místo pro určité povolání	Osvojuje si slovní zásobu oblasti, zná různé druhy obchodů a zboží, umí sestavit seznam zboží, kde se dá koupit, předvádí dialogy s prodávajícími	
nakupování, druhy obchodů	Rozšiřuje si slovní zásobu v dané oblasti, vede dialog se spolužákem na téma návštěva ordinace praktického lékaře, návštěva stomatologa, obohacení slovní zásoby jak žít zdravě	
Nemoc, návštěva lékaře, zdravý životní styl	Osvojení slovní zásoby týkající se jídla, konverzace v hotelu, objednání si pokoje, dialog v restauraci, objednání jídla, druhy jídla, sestavení menu	Rodinná výchova
Jídlo, v hotelu, v restauraci	Rozšiřuje si slovní zásobu, seznamuje se s původem i se způsobem oslav nejběžnějších	Občanská výchova
svátky ve Velké Británii, USA, zkratky		

		svátků, objasnění nejdůležitějších zkratk	
dopravní cestování	prostředky,	Obohacuje si slovní zásobu daného tématu, zná běžné dopravní prostředky, rozumí běžným pokynům nádražního rozhlasu, umí si koupit jízdenku, dokáže se zeptat na odjezd a příjezd	Rodinná výchova
Praha		Osvojuje si základní informace o našem hlavním městě a ovládá místní názvy v anglickém jazyce	
Čísla, tvary		Rozšiřuje si znalosti čísel a běžných početních operací, osvojuje si názvy běžných geometrických tvarů a těles	Matematika
Prázdniny		Diskuse o prázdninách, jak stráví letní čas, cestování, druhy dovolených, aktivity o prázdninách	

7.11 Psaní strojem

7.11.1 Psaní strojem 6.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Opakování naučených písmen a znamének	Procvičuje si naučené znaky všemi deseti prsty naslepo.
Písmeno <i>M</i>	Ukazováčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>M</i> naslepo
Psaní velkých písmen <i>Shift levý</i>	Malíčkem levé ruky tiskne Shift a pravou rukou umí psát velká naučená písmena naslepo.
Znaménko <i>tečka</i>	Prsteníčkem pravé ruky umí psát znak <i>tečka</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>V</i>	Ukazováčkem levé ruky umí psát písmeno <i>V</i> dolní řady naslepo.
Psaní velkých písmen <i>Shift pravý</i>	Malíčkem pravé ruky tiskne Shift a levou rukou umí psát velká naučená písmena naslepo.
Skupina <i>Y pomlčka</i>	Malíčky obou rukou umí psát písmena <i>Y pomlčka</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>C</i>	Umí prostředníčkem levé ruky psát písmeno <i>C</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>N</i>	Umí ukazováčkem pravé ruky psát písmeno <i>N</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>B</i>	Umí ukazováčkem levé ruky psát písmeno <i>B</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>X</i>	Umí prsteníčkem levé ruky psát písmeno <i>X</i> dolní řady naslepo.

7.11.2 Psaní strojem 7.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Opakování naučených písmen a znamének	Procvičuje si naučené znaky všemi deseti prsty naslepo.
Písmeno <i>M</i>	Ukazováčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>M</i> naslepo
Psaní velkých písmen <i>Shift levý</i>	Malíčkem levé ruky tiskne Shift a pravou rukou umí psát velká naučená písmena naslepo.
Znaménko <i>tečka</i>	Prsteníčkem pravé ruky umí psát znak <i>tečka</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>V</i>	Ukazováčkem levé ruky umí psát písmeno <i>V</i> dolní řady naslepo.
Psaní velkých písmen <i>Shift pravý</i>	Malíčkem pravé ruky tiskne Shift a levou rukou umí psát velká naučená písmena naslepo.
Skupina <i>Y pomlčka</i>	Malíčky obou rukou umí psát písmena <i>Y pomlčka</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>C</i>	Umí prostředníčkem levé ruky psát písmeno <i>C</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>N</i>	Umí ukazováčkem pravé ruky psát písmeno <i>N</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>B</i>	Umí ukazováčkem levé ruky psát písmeno <i>B</i> dolní řady naslepo.
Písmeno <i>X</i>	Umí prsteníčkem levé ruky psát písmeno <i>X</i> dolní řady naslepo.

7.11.3 Psaní strojem 8.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Opakování naučených písmen a znamének	Procvičuje si naučené znaky všemi deseti prsty naslepo.
Písmeno <i>í</i>	Prostředníčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>í</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>č</i>	Prostředníčkem levé ruky umí psát písmeno <i>č</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>á</i>	Ukazováčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>á</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>ř</i>	Ukazováčkem levé ruky umí psát písmeno <i>ř</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>é</i>	Prsteníčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>é</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>š</i>	Prsteníčkem levé ruky umí psát písmeno <i>š</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>ě</i>	Malíčkem levé ruky umí psát písmeno <i>ě</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>ý</i>	Ukazováčkem pravé ruky umí psát písmeno <i>ý</i> číselné řady naslepo.
Písmeno <i>ž</i>	Ukazováčkem levé ruky umí psát písmeno <i>ž</i> číselné řady naslepo.
Znak <i>háček</i>	Malíčkem levé ruky stiskne Shift a malíčkem pravé ruky umí napsat <i>háček</i> a poté písmeno naslepo.
Znak <i>diakritická čárka</i>	Malíčkem pravé ruky umí napsat <i>čárku</i> a potom příslušné písmeno naslepo.
Celá klávesnice	Píše všemi deseti prsty naslepo naučená písmena a znaky. Umí napsat diktát a opsat článek.

7.11.4 Psaní strojem 9.třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Opakování naučených písmen a znamének	Procvičuje si naučené znaky všemi deseti prsty naslepo. Procvičuje přesnost.
Znaky ? ! : "	Umí levým malíčkem tisknout Shift, pravým prostředníčkem a prsteníčkem psát znaky ? ! : " dolní řady a malíčkem pravé ruky psát znaky základní řady naslepo.
Znaky () <i>podtrh.čárka</i>	Umí levým malíčkem tisknout shift a pravým malíčkem psát znaky () <i>podtrh.čárka</i> horní a dolní řady naslepo.
Písmena í ě á ř	Ukazováčky a prostředníčky obou rukou umí psát písmena í ě á ř číselné řady naslepo.
Písmena ě ý ž	Ukazováčky obou rukou a malíčkem levé ruky umí psát písmena ě ý ž číselné řady naslepo.
Písmena é š	Prsteníčky obou rukou umí psát písmena é š číselné řady naslepo.
Číslice 5 8 š	Ukazováčky obou rukou umí psát číslice 5 8 š na číselné řadě, malíčkem pravé ruky umí psát znak základní řady naslepo a malíčky tisknout Shift.
Číslice 4 9 %	Prostředníčky obou rukou a malíčkem pravé ruky umí psát číslice a znaky 4 9 % číselné řady naslepo, malíčky tisknout Shift.
Číslice 3 0	Prsteníčky obou rukou umí psát číslice 3 0 na číselné řadě naslepo a malíčky tisknout Shift.
Číslice 1 +	Malíčkem levé ruky umí psát číslici a znaménko 1 + číselné řady naslepo a malíček pravé ruky u čísla tiskne Shift.
Číslice 6 7	Ukazováčky obou rukou umí psát číslice 6 7 na číselné řadě naslepo a malíčky tisknout Shift.
Číslice 2	Malíčkem levé ruky umí psát číslici 2 na číselné řadě naslepo a pravým malíčkem tiskne Shift.
Celá klávesnice	Ovládá celou klávesnici naslepo. Píše všemi deseti prsty. Umí napsat diktát, opsat článek, píše přesně a rychle.(nad 120 úhozů/minuta).

7. 12 Výtvarné projekty 6. a 7. třída

Výtvarné projekty 6.a 7. třída, smíšené skupiny

Časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Bezpečnost a hygiena práce	➤ Zvládá a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a hygieny při pracovních činnostech v pracovních rodinné výchovy, školní dílny, cvičné kuchyňky(prostorách školy) ➤ Umí poskytovat první pomoc. ➤ Pracuje s různými materiály a k tomu účelu zvolenými jednoduchými přístroji a zařízeními pro zájmovou činnost pod dohledem učitele.
Výtvarné vyjádření skutečnosti -malířské a kresebné techniky a jejich kombinace -studijní kresba -tradiční i netradiční tvořivé techniky	➤ Využívá svého estetického cítění. ➤ Ovládá různé techniky dle svých předpokladů. -grafické techniky: snímání otisků, kreslený monotyp odkrývácí technika na voskovém podkladu tisk ze šablon nebo z koláže, linoryt -ostatní techniky: koláž, frotáž, muchláž, roláž
Volná kresba a malba -rozvíjení malířských a kreslířských technik -práce s barvou	➤ Poznává a vhodně využívá základní a podvojně barvy ➤ Rozvíjí svou fantazii a představivost. ➤ Maluje temperou, vodovými a akvarelovými barvami, olejovým a suchým pastelem. ➤ Kreslí dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím.

Výtvarné umění Výtvarná kultura a životní prostředí -práce s encyklopediemi, výtvarnými publikacemi, CD-ROM, -studium technologických postupů, návodů, stříhů, šablon -využití přírodních objektů ve výtvarném umění -využití odpadních materiálů ve výtvarném umění -ochrana životního prostředí, ekologie	➤ Porovnává rozdíly výtvarných vyjádření a učí se chápat výtvarnou formu jako systém znaků a významů. ➤ Poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby. ➤ Orientuje se a zvládá pracovní činnosti dle technologických postupů, návodů, popisů apod. ➤ Porovnává různé tvary nalezených předmětů, všímá si nejen struktur, ale i barevnosti a snaží se je zaznamenávat. ➤ Využívá prvků lidových tradic i prvků světových kultur při tvořivých činnostech. ➤ Podílí se na kultivaci školního prostředí, svého rodinného i životního prostředí v okolí, umí využít odpadních materiálů ke tvorbě nového díla, provádí aranžmá, vystavuje své práce.
Práce dekorativní a prostorové -zdokonalování pracovních technik-tvůrčí -práce související s ročním obdobím Práce s drobným technickým materiálem, experimenty - práce papírem, kartonem, igelitem, umělými hmotami, textilem,, přízí, vlnou, rounem, provázkem, modelovací hmotou, hlinou, sádkou, voskem, korálky, sklem, kamínky, drátem, měděným plechem, pletivem, dřevem, slámou, listy, plody ...	➤ Pracuje sám(a) i ve skupině. ➤ Vytváří jednoduché dekorativní výrobky. ➤ Rozvíjí znalosti o tvořivých technikách. ➤ Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky postupy pro své vyjádření. ➤ Hodnotí a zdůvodňuje vlastní výtvarnou výpověď. ➤ Hodnotí a toleruje tvorbu druhých. ➤ V době Vánoc a Velikonoc zhotoví drobné dárkové předměty pro své blízké, uspořádá výstavku v prostorách školy.

7.13 Zeměpisno dějepisné praktikum 6. a 7. třída

Časová dotace : 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy
Regionální geografie - podrobné seznámení s geografíí dolního Posázaví se zvláštním důrazem na geografii Pyšel a bezprostředního okolí	orientuje se v geografii rodného kraje
Regionální historie - základní informace z regionální historie, návštěva významných historických objektů Pyšel a okolí, základní orientace v regionální architektuře a umění, význam dopravy a průmyslu pro rozvoj regionu, dějiny každodennosti - spolupráce s Městským muzeem Pyšely, Římskokatolickou farností Jilové u Prahy	schopnost orientace v regionální historii
Historie Pyšel a 20. století - besedy s účastníky historických událostí, spolupráce s Domovem seniorů Pyšely a SBS	schopnost mezigenerační komunikace, schopnost kritického třídění informací, formulace vlastních názorů
Významní rodáci a obyvatelé rodného kraje - Emanuel Rádl, arch. Jaroslav Frágner , arcivévoda František Ferdinand d'Este	vyhledá potřebné informace z otevřených zdrojů a formulace vlastních písemných závěrů

Kapitola 8

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.1 Způsoby hodnocení žáků

V průběhu školní docházky je žák pravidelně klasifikován, což se řídí zákonnými normami, které stanoví podobu vysvědčení.

Klasifikace je vyjádřena známkami v souladu s klasifikačním řádem. Po dohodě s rodiči může být žák hodnocen i slovně.

Od pojmu klasifikace odlišujeme pojem hodnocení, které je založeno na taktním přístupu učitele k žákům, na snaze pomoci, na jeho laskavosti, ale také na přiměřené náročnosti a důslednosti.

Současně učitelé musí dbát, aby jejich hodnocení děti nerozdělovalo na schopné a neschopné, úspěšné a neúspěšné, aby tím dítě nedemotivovali, ale naopak vedli k zájmu o práci.

Smyslem hodnocení je dát žákovi a jeho rodičům informace o tom, jak zvládá svoji práci ve škole, jak dovede používat to, co se ve škole naučil, zda je jeho učení efektivní, v čem se zlepšil, v čem se naopak zhoršil. Tyto informace jsou pro žáka a jeho rodiče nezbytné, pokud má žák dosáhnout lepších výsledků.

Mají-li informace pro žáka a jeho rodiče mít motivující úlohu a mají-li přispívat k větší efektivnosti práce žáka, musí být objektivní.

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

1. Být otevřený k dětem i k rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení.
2. Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
3. Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními.

Základní pravidla pro použití klasifikace

Všechny děti v 1. - 9.tř. jsou klasifikovány známkou s výjimkou těch, kterým psycholog doporučil slovní hodnocení nebo o něj požádají rodiče žáka.

- Klasifikovat pěti klasifikačními stupni.
- Předmětem klasifikace je pouze probrané, procvičené a zažité učivo.
- Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Písemné práce jsou zadávány z probraného a důkladně procvičeného učiva a termín jejich zadání je včas oznámen.
- Písemné práce žáků jsou zakládány.
- Všechny písemné práce jsou vyhodnocovány za účelem uvědomění si chyby a odstranění neznalostí. Práce s chybou je nedílnou součástí vyučovacího procesu. Žák má právo chybovat, ale z chyby se má poučit.
- Tradiční ústní zkoušení u tabule je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.

Za první a druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních

předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se

za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- Má-li slovní hodnocení splnit svoji informativní funkci a zároveň žákovi neublížit, musí být dostatečně konkrétní a soustředit se pouze na žákův výkon.
- Nesmí obsahovat formulace typu „patříš k podprůměrným žákům“ nebo „jsi dobrý žák“ ani obecné pochvaly typu „mám z tebe radost“.
- Musí se soustředit na popis toho, co se žák naučil, co dokázal, jaké nedostatky má odstranit a jak, musí být vždy adresné k určitému žákovi.
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
- V průběhu vzdělávání a výchovy jsou rodiče žáků 1. až 3. ročníku informováni slovním zápisem s měsíční pravidelností.
- Ve 4. a 5. ročníku je čtvrtletní hodnocení sděleno žákovi a rodičům formou osobního dopisu.

8. 2 Kriteria hodnocení žáka

- Dodržování základních pravidel pro použití klasifikace.
- Respektování hodnocení žáků se specifickými poruchami učení.
- Žák musí vědět, za co je hodnocen.
- Při stanovení klasifikačního stupně vycházejí vyučující : - z vnitřního metodického pokynu "Klasifikační řád" - požadovaných výstupů v daném předmětu - kompetencí, které má žák získat.

Pravidla pro hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami nebo se zdravotním postižením je zajišťováno formou integrace do běžné třídy. Pro každého integrovaného žáka je vypracován individuální plán, který je projednán se žákem i jeho rodičem. Jsou zde jasně formulována východiska a cíle, kterých má být dosaženo ve stanoveném období individuálním pedagogickým přístupem k žákovi. Součástí péče o tyto žáky musí být spolupráce s rodiči. Vedle instrukcí o způsobech

nápravných cvičení je to hlavně důraz na to, že porucha znamená nutnost více práce, ale účelné, nepřetěžovat rozsahem a nesprávnými formami, ne výmluvu a následnou rezignaci na jakýkoli, byť sebemenší pokrok.

Žák je pravidelně týdně hodnocen vyučujícím, rodiče jsou informováni pololetně v přítomnosti žáka. S integrovanými žáky pravidelně pracuje pí uč. s kvalifikací ze speciální pedagogiky.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.